

T.C
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YARGIDA STRATEJİK YÖNETİM

İBRAHİM BAĞCI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

STRATEJİ ANABİLİM DALI

GEBZE

2011 YILI

T.C
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YARGIDA STRATEJİK YÖNETİM

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Ali Ekber AKGÜN

GEBZE

2011 YILI

YÜKSEK LİSANS TEZİ JÜRİ ONAY SAYFASI

G.Y.T.E. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ..... tarih ve ..... sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 17.05.2011 tarihinde tez savunma sınavı yapılan İbrahim BAĞCI'nın tez çalışması Strateji Bilimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE
(TEZ DANIŞMANI) : PROF.DR. ALİ EKBER AKGÜN

ÜYE : PROF.DR. LÜTFİHAK ALPKAN

ÜYE : PROF.DR. HALİT KESKİN

ONAY

G.Y.T.E. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../20... tarih ve ...../..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

T.C.
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YARGIDA STRATEJİK YÖNETİM

Tezi Hazırlayan: İbrahim BAĞCI

Özet

Adalet kavramı tarihte her toplumda önemini ve önceliğini korumuştur. Gelecekte de bu durum değişmeyecektir. Adalet en kolay, en çabuk ve en ucuz şekilde ulaşmak bütün örgütlü toplumların amacıdır. Bu husus “Adalet Devletin Temelidir” özdeyişi ile ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden sonra, stratejik planlama yasal bir yükümlülük haline getirilmiştir. Stratejik planlama ve plana dayalı çalışma kültürü, genelde kamu, özelde ise yargı alanındaki iyileştirmelerin gerçekleştirilmesinde kolaylaştırıcı bir araçtır. Ülkemizde Yargının stratejik yönetim planlamasını Adalet Bakanlığı yapmaktadır.

Türk adli yargısının stratejik amaçları ve bu amaçlara ulaşmak için yapılan eylem planları incelenmiştir. Adli Yargının bugünkü sorunları nelerdir? Gelecekte karşılaşılabileceği sorunları neler olabilir? Bütün sorunların çözümü için hangi stratejik taktikler uygulanmalıdır? Stratejik amaçlarımız nelerdir?

Bu çalışma ile Türk adli yargısının daha hızlı ve adil kararlar alması için yapılan stratejik planlama ve yönetim çalışmalarına bir katkı yapmayı amaçladık.

Anahtar Kelimeler: Yargı, stratejik Yönetim, stratejik planlama, bağımsız yargı, tarafsız yargı, etkili ve güven veren yargı, adli yargı, Adalet Bakanlığı.

T.C.
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

JUDICIAL STRATEGIC MANAGEMENT

Prepared By: İbrahim BAĞCI

SUMMARY

The concept of justice in every society in the history has kept the importance. In the future this situation will not change. The main purpose of all organized societies is to have an effective justice system. Because, justice is the basis of the State.

After the Law on Public Financial Management and Control, strategic planning has begun a legal obligation. Strategic planning and plan based on the work culture in general public, in particular the judiciary is a tool to facilitate the realization of improvements in the field. Ministry of Justice is planning strategic management of the judiciary in our country.

Turkish judicial review system of strategic objectives and action plans to achieve these goals are examined. What are the current problems ? What problems may be encountered in the future? Which Strategic tactics to solve all the issues should be applied? What are the strategic objectives?

In this study, the Turkish judicial judiciary to take decisions more quickly and fairly for the work of the strategic planning and management aimed to make a contribution.

Key Words: judicial, strategic management, an independent judiciary, impartial judiciary, an effective and reassuring the judiciary, the judiciary, the Ministry of Justice.

TEŞEKKÜR

Tezimin hazırlanmasında ve anketlerin toplanmasında emeği geçen ve benden yardımlarını esirgemeyen başta;

Danışmanım, **Prof. Dr. Ali Ekber AKGÜN**,

Değerli Hocam, **Prof. Dr. Halit KESKİN**,

Değerli Hocam, **Doç. Dr. Salih Zeki İMAMOĞLU**'na,

Yoğun çalışma nedeni ile onlara ayırmam gereken zamanı ayıramamı anlayış ve sabırla karşılayan sevgili eşim **Nesrin BAĞCI** ve çocuklarım **Burak Baturay BAĞCI** ile **Ece Aleyna BAĞCI**'ya,

Tezimin hazırlanması sürecinde bana destek olan ve ayrıca yardımlarını esirgemeyen mesai arkadaşlarım **Gülsade ERDAĞI**, **Bahar AKALIN**, **Nalân ERBAY**, **Sümevra BAŞ**, **İsmet METİN** ve **Fatih GÖZÜBÜYÜK**' e şükranlarımı sunarım.

İbrahim BAĞCI

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
ÖZET	iv
SUMMARY	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	vii-ix
KISALTMALAR DİZİNİ	x
TANIMLAR DİZİNİ	xi
TABLolar DİZİNİ	xii-xiii
ŞEKİLLER DİZİNİ	xiv
GİRİŞ	1
1.STRATEJİK YÖNETİM İLGİLİ TERİM VE KAVRAMLAR	4
1.1.Yönetim ve Stratejik Yönetim	4
1.2.Plan	5
1.3.Strateji	5
1.4.Taktik	6
1.5.İşletmenin(Örgütün) Misyonu	6
1.6.İşletmenin (örgütün) Vizyonu	7
1.7.İşletmenin(örgütün) Amaç ve Hedefleri	7
2.İŞLETMELERDE (ÖRGÜTLERDE) STRATEJİK YÖNETİM	8
2.1.Modernist Görüş Açısından Stratejik Yönetimi	9
2.1.1.Modernist Görüş Açısından Stratejik Yönetim ve Önemli Amaçları	9
3. TÜRK ADALET SİSTEMİNİN TARİHÇESİ	9
3.1.Orta Asya Dönemi Türk Adalet Sistemi	9
3.2.Osmanlı Öncesi İslam Etkisindeki Türk Devletlerinde Adalet Sistemi	11
3.3.Osmanlı Devletinde Tanzimat'tan Önce Adalet Sistemi	12
3.4.Tanzimat Sonrası	14
3.5.Türkiye Büyük Millet Meclisinin Kuruluşu ve Cumhuriyetin İlanından Sonraki Dönemde Adalet Sistemi	15
4.ADLİ YARGI	18
4.1.Adalet Bakanlığı	19
4.2.Adli Yargı İlk Derece Mahkemelerinin Teşkilatlanması	20

5.ADALET BAKANLIĞININ STRATEJİK PLANLAMA SÜRECİ	37
5.1.GZFT(Güçlü Zayıf Yönleri İle Fırsatlar - Tehditler) Analizi	37
5.1.1.Güçlü Yönler	39
5.1.2.Zayıf Yönler	39
5.1.3.Fırsatlar	40
5.1.4.Tehditler	41
5.2.Misyon	41
5.3.Vizyon	42
5.4.Temel İlkeler	43
6.AMAÇ – HEDEF - STRATEJİ – PERFORMANS GÖSTERGELERİ	44
6.1.Stratejik Amaçlar	44
6.1.1.Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığının Güçlendirilmesi Çalışmalarına Katkı Sağlamak ve Bu Konuda Adalet Aktörleriyle İşbirliğini Geliştirmek	45
6.1.1.1.Yargı Bağımsızlığının Anayasal Garantileri	46
6.1.1.2.Ülkemizin Uluslararası Hukuka Göre Yükümlülükleri	46
6.1.2.Yargının Etkinlik ve Verimliliğinin Artırılması İle Yargılamaların Makul Sürede Sonuçlandırılması Amacıyla Düzenlemeler Yapmak	41
6.1.3.Mesleki Yetkinliğin Geliştirilmesini Sağlamak	78
6.1.4.Uyuşmazlıkları Önleyici Nitelikteki Tedbirlerin Etkin Hale Getirilmesini ve Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarının Geliştirilmesini Sağlamak	81
6.1.5.Adalet Hizmetlerinde Güncel Teknolojik İmkanlar İle Bilişim Sistemlerinin Kullanılmasını ve Geliştirilmesini Sağlamak	83
6.1.5.1.UYAP'ın Yargı Sistemine Katkıları	90
6.1.5.2.UYAP Kapsamında Yürütülen Faaliyetler	94
6.1.5.2.1.Uygulama Geliştirme ve Entegrasyonlar	94
6.1.5.2.2.Sistem Merkezi ve Acil Durum Merkezi	94
6.1.5.2.3.Bilişim Ağı	95
6.1.5.2.4.Donanım ve Ekipman	95
6.1.5.2.5.Eğitim	96
6.1.5.2.6.Uzaktan Eğitim	98
6.1.5.2.7.Yardım Masası	99
6.1.5.2.8.Bilgi Güvenliği	84
6.1.5.2.9.Uyap SMS Bilgi Sistemi	152
6.1.5.2.9.1.Amacı	152
6.1.5.2.9.2.Ücretlendirme	152
6.1.5.2.9.3.UYAP SMS Bilgi Sistemi Nedir?	152
6.1.5.2.9.4.SMS Yolu İle Bilgilendirme Nasıl Yapılacak?	153
6.1.6.Adalete Erişim İmkanlarının Artırılmasını ve Etkin Kullanımını Sağlamak	154
6.1.7.Adli Tıp Kurumunun, Adli Birimler Alanında Kapasitesini Geliştirmek ve Hizmeti Yaygınlaştırmak	156
6.1.8.Uluslararası İşbirliğini Geliştirmek ve Avrupa Birliği Müktesebatına Uyumu Sağlamak	158
7. ARAŞTIRMA VE BULGULAR	160
7.1. Araştırmanın Amacı	
7.2.Araştırmanın Yöntemi	
7.3. Bulgular	

8. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	261
YARARLANILAN KAYNAKLAR	264-265
ÖZGEÇMİŞ	266
EKLER	267

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
A.g.e.	Adı geçen eser
ASİGM	Adli Sicil ve İstatistik Genel M¼d¼rl¼đ¼
ATK	Adli Tıp Kurumu
ABGM	Avrupa Birliği Genel M¼d¼rl¼đ¼
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
BHİM	Basın ve Halkla İlişkiler M¼şavirliđi
BİDB	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
BM	Birleşmiş Milletler
CİGM	Ceza İşleri Genel M¼d¼rl¼đ¼
C.Savcısı	Cumhuriyet Savcısı
C.Başsavcılığı	Cumhuriyet Başsavcılığı
CTE	Ceza ve Tevkif Evleri Genel M¼d¼rl¼đ¼
CEPEJ	Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu
DYS	Doküman Yönetim Sistemi
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
EDB	Eğitim Dairesi Başkanlığı
GZFT	G¼çlü – Zayıf Yönler, Fırsatlar – Tehditler
HSYK	Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
HİGM	Hukuk İşleri Genel M¼d¼rl¼đ¼
İDBB	İ Denetim Birimi Başkanlığı
İMİD	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı
KGM	Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼
MERNİS	Merkezi nüfus istatistik sistemi
PGM	Personel Genel M¼d¼rl¼đ¼
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
SGB	Strateji Geliştirme Başkanlığı
TAA	Türkiye Adalet Akademisi
TAKBİS	Tapu kayıtları bilgi işlem sistemi
TBB	Türkiye Barolar Birliği
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TKB	Teftiş Kurulu Başkanlığı
TİDB	Teknik İşler Dairesi Başkanlığı
UYAP	Ulusal Yargı Ağı Projesi
UHDİGM	Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel M¼d¼rl¼đ¼
YİDB	Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı

TANIMLAR

Adalet Aktörleri: Yüksek Mahkemeler, Türkiye Adalet Akademisi, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği, Hukuk Fakülteleri

Yargı Mensubu: Hâkim ve Cumhuriyet Savcıları

Yargı Çalışanı: Hâkim ve savcı dışında Cumhuriyet Başsavcılıkları, Mahkeme, İcra Müdürlüğü, Ceza ve İnfaz Kurumları ile diğer adli birimlerde çalışan görevliler

Yargı profesyoneli: Yargı mensubu, yargı çalışanı, avukat ve noterler

Yüksek Mahkemeler: Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay

TABLOLAR

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Adliye Teşkilatı	21-37
Tablo 2. Yargıya Ayrılan Bütçe ve Yargıdan Elde Edilen Gelir Miktarları (Euro) (CEPEJ)	57
Tablo 3. 2006 Yılında Yargı Sistemine Tahsis Edilen Toplam Kamu Bütçesi, Kişi Başına Düşen (Gayrisafi Yurtiçi Hâsılının Yüzdesi Olarak)	58
Tablo 4. 2006 yılı itibarı ile 100.000 ülke sakini başına düşen profesyonel hâkim sayısı	59
Tablo 5. 2006 yılı itibarı ile 100.000 ülke sakini başına düşen profesyonel hâkim sayısı	60
Tablo 6. Hâkim Harici Personelin Mahkemelerdeki Dağılımı(2006)	61
Tablo 7. Her profesyonel hakime düşen hakim harici personel sayısı	62
Tablo 8. 2006 Yılında 100.000 Ülke Sakini Başına Savcı Sayısı	63
Tablo 9. Ceza Mahkemelerinde Sonuçlanan Davalardaki Sanıkların Karar Türüne ve Yıllara Göre Oransal (%)Dağılımı	64
Tablo 10.Mahkeme kararlarının çeşitleri	64
Tablo 11.Ceza Mahkemelerinde Ortalama Yargılama Süresinin Mahkeme Türüne ve Yıllara Göre Dağılımı	65
Tablo 12.Hukuk Mahkemeleri Ortalama Yargılama Süresi (Gün)	66
Tablo 13.Ceza Mahkemelerine Gelen Ve Çıkan Davaların Yıllara ve Mahkeme Türüne Göre Dağılımı (2000 - 2009)	67
Tablo 14.100.000 Kişiye Düşen Ceza Davası Sayısının Bölgelere Ve Yıllara Göre Dağılımı (2000-2009)	68
Tablo 15.Cumhuriyet Başsavcılıkları İş Yükünün Yıllara Göre Dağılımı (2000-2009)	69
Tablo 16.Yargıtay Ceza Genel Kurulu Ve Ceza Dairelerinde Davaların Ortalama Görülme Süresinin Yıllara Göre Dağılımı(Gün) 2000-2009	70
Tablo 17.Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Ve Hukuk Dairelerinde Davaların Ortalama Görülme Süresinin (Gün) Yıllara Göre Dağılımı (2000-2009)	71

Tablo 18.Mahkemelerdeki (Ceza, Hukuk Ve İdari) Hakim Sayısı, Mahkemelere Gelen Ve Bir Hakime Düşen Dava Sayısı	72
Tablo 19.Cumhuriyet Başsavcılıklarındaki Faili Meçhul Dosyaların Yıllara Göre Dağılımı (2000-2009)	73
Tablo 20.Ceza Daireleri 2010 Yılı Ortalama Karara Bağlama Süreleri (Gün)	74
Tablo 21.Hukuk Daireleri 2010 Yılı Ortalama Karara Bağlama Süreleri (Gün)	74
Tablo 22.2000-2010 Arası Yargıtay Geneli Toplam Dosya Sayıları	75
Tablo 23.Yargıtay Geneli 2000-2010 Yılı Karşılaştırması	75
Tablo 24.2000-2010 Yılı Hukuk Daireleri Genel Toplam Dosya Sayıları	76
Tablo 25.2000-2010 Yılı Ceza Daireleri Genel Toplam Dosya Sayıları	76
Tablo 26.2000-2010 Yılı CBS Toplam Gelen Dosya Sayıları	77
Tablo 27.Zamanaşımına Uğrayan Dosya Sayıları	77
Tablo 28.UYAP Ağ Geniş Alan Ağı	95
Tablo 29.Bugüne kadar Alınan Masaüstü ve Dizüstü Bilgisayarlar	96
Tablo 30.Bugüne kadar Alınan Yazıcı ve Tarayıcılar	96
Tablo 31.Uzman Kullanıcı Eğitimleri	97
Tablo 32.Teknik Ofis Eğitimleri	97
Tablo 33.UYAP Modüllerinin Yıllara Göre Uzaktan Eğitim İçeriklerinin Üretimi	98
Tablo 34.Uzaktan Eğitimden Yararlanılmasına İlişkin Sayılar	99
Tablo 35. AB e-devlet hizmetleri 9. Kıyaslama Çalışma Raporu	102
Tablo 36.UYAP İşletimde Olan Ağır Ceza Merkezleri	104-109
Tablo 37.UYAP İşletimde Olan Bölge İdare Mahkemeleri	109-110
Tablo 38.UYAP İşletimde Olan Ceza İnfaz Kurumları	110-126
Tablo 39.UYAP İşletimde Olan Adli Tıp Kurumlar	126-128
Tablo 40.UYAP İşletimde Olan Hakim Evleri	128
Tablo 41.UYAP İşletimde Olan Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri	128-131
Tablo 42. UYAP'ın İşletimde Olduğu Mülhakatlar	131-151

ŞEKİLLER DİZİNİ

<u>Şekil</u>	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. Stratejik yönetim evreleri	8
Şekil 2. Modernist Görüş Açısından Stratejik Yönetim Süreci	9
Şekil 3. Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin Sağladığı Entegrasyonlar	101

1. GİRİŞ

Yirminci yüzyılın ortasından sonra, dünyada bilim ve teknoloji alanında yaşanan baş döndürücü gelişmeler, ülkelerin sosyal, ekonomik ve hukuksal yapıları üzerinde karşı konulamaz bir değişim baskısı oluşturmuştur. Kamu yönetimi gibi, adalet sistemimizin de toplumsal beklentilere cevap verebilecek ve bilgi çağına ulaşabilme yolunu açabilecek bir değişime ihtiyacı bulunmaktadır. Bu değişimi hayata geçirebilmek için, kamu kurumlarının yeniden yapılanmaları ve faaliyetlerini planlı bir şekilde yerine getirmeleri zorunludur. Kamu kurumlarında değişim ve dönüşümü gerçekleştirme aracı olarak stratejik planlama ve stratejik yönetim kendini göstermektedir.

Bugün, başta yargı çalışanları olmak üzere, toplumun birçok kesiminde, Türk Adalet sisteminin iyi işlemediği yönünde yaygın kanaat bulunmaktadır. Mahkemelerin yavaş çalıştığı, davaların uzadığı, birçok ceza kovuşturmasının zamanaşımına uğradığı, Cumhuriyet Savcıları tarafından yürütülen suç soruşturmalarının, kısa zamanda bitirilememesinin tutuklu sanıkların mağduriyetlerine sebebiyet verdiği, günlük yaşamımızda yazılı ve görsel basının ve konunun uzmanlarının üzerlerinde çok sık durduğu haklı yakınmalardandır.

Adalet hizmetlerine ilişkin sorunların giderilmesi ve yargı hizmetlerine dair tüm iyileştirme çalışmaları, toplumda zedelenen adalete güven duygusunun onarılmasını amaçlamaktadır. Adalet Bakanlığınca, bu olumsuz durumun giderilerek, adalet hizmetlerinin etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesi amacıyla önemli çalışmalar yapılmaktadır. Son 15 yılda, başta birçok temel yasanın değiştirilmesi olmak üzere, yeni adalet saraylarının yapılması ve en modern cihazlarla donatılması, ceza infaz kurumlarının uluslararası standartlara kavuşturulması, Adli Tıp Kurumu'nun fiziki yapısının modernizasyonu ve personel kapasitesinin artırılması, insan kaynaklarının nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi gibi alanlarda önemli çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

- ✓ Peki, bu çalışmalar yakınmaları ortadan kaldırdı mı?
- ✓ Suç soruşturmaları istenilen hızda ve bütün delillerin toplanması suretiyle bitiriliyor mu?

- ✓ Mahkemeler kararlarını birkaç celsede doğru ve adil bir şekilde verebiliyor mu?
- ✓ Mahkemelerin vermiş olduğu kararlar Temyiz Mahkemesi Yargıtay'ca çabucak ve büyük bir titizlikle inceleniyor mu?
- ✓ Kesinleşen Ceza hükümleri en insancıl şartlarda infaz ediliyor mu?
- ✓ Suç işleyen kişiler yeniden topluma kazandırılabilir mi?
- ✓ Hukuk Mahkemelerinin kesinleşen ilamları hızlı bir şekilde icra edilebiliyor mu?
- ✓ Hiç kimsenin adil yargılanma hakkı ihlal edilmiyor mu?

Bütün bu sorulara “**Evet**” diyebildiğimiz zaman, işte o zaman, yargının sorunları büyük oranda çözülmüş olacaktır. Büyük Türk Milletinin her ferdinin böyle bir Adalet sisteminden faydalanmasının en tabii hakkı olduğunu ifade etmemiz gereklidir. Şair Abdürrahim Karakoç'un “Hâkim Bey” adlı şiiri davaların uzamasını en güzel ifade eden şiirlerdendir.

HÂKİM BEY

Gene tehir etme üç ay öteye
Bu dava dedemden kaldı hâkim beğ
Otuz yıl da babam düştü ardına
Siz sağ olun o da öldü hâkim beğ

Kırk yıl önce yani babam ölünce
Kadılıklar hâkimliğe dönünce
Mirasçılar tarla takım bölünce
İrezillik beni buldu hâkim beğ

Yaşım yetmiş iki usandım gel-git
Bini buldu burda yediğim zılgıt
Eğer diyeceksen bana ne öl git
Oğlumun bir oğlu oldu hâkim beğ

Sekiz evlek tarla bir geverlik su
Yüz yılda hüküme bağlanmaz mı bu
Kazanmasam da hu kazansam da hu
Canım ta burnuma geldi hâkim beğ

Keşife-meşife damgaya harc'a
Kanımız kurudu harca da harca
Sayenizde avukatlar yıllarca
Fakiri yoldu da yoldu hâkim beğ

Mübaşir itekler katip zavırlar
Değişti bizde de göya devirler

Yüz yıl önce adam yiyen gavurlar
Tapucuyu aya saldı hâkim beğ

Kabahat sizde mi kanunlarda mı
Şaşırdım billahi yolu yordamı
Kızma sözlerime alam kadanı
Sıkıntıdan içim doldu hâkim beğ

Mülkün temeliydi adalet hani
Bizim hak temelde saklı mı yani
Çıkartıp ta versen kim olur mani
Yoksa hırsızlar mı çaldı hâkim beğ

Hem davacı pişman hem de davalı
Bu yolda tükettik çulu çuvalı
Sabret makamından çalma kavalı
Sürüler ekine daldı hâkim beğ ¹

Ancak, yargıya ilişkin sorunların büyüklüğü, karmaşıklığı ve yıllarca hiçbir köklü çözüm üretilmemesi, nazara alındığında, bu sorunların kısa sürede çözülmesi beklenemez. Diğer yandan Devletin bütçe kaynaklarının yetersizliği, yatırıma ve Adalet kurumlarına ayrılabilen kaynaklardan kat kat fazla kaynağın iç ve dış borç ödemelerine ayrılmak zorunda kalınması da, sorunların kısa ve orta vadede çözümünün gecikmesinin nedenlerindedir.

Yargı teşkilatının sorunlarının, toplumun bütün kesimlerini doğrudan ilgilendirmesi nedeniyle, sistemin işleyişinden genel olarak sorumlu olan Adalet Bakanlığının bu sorunları tek başına çözmesi mümkün değildir. Bu konuda milli bir politika geliştirilmesinin yanı sıra, toplumsal uzlaşya da ihtiyaç vardır. Gelişmekte olan ülkemizde, her sektör ve sosyal kesime ayrılabilen kaynakların yetersizliği ve bu kesimlerden gelen yoğun kaynak talebi de bu uzlaşyayı zorlaştırmaktadır.

Ülkemizde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 24.12.2003 günü, 25326 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi ile yeni bir planlama anlayışı getirilmiştir. Bu anlayış uyarınca kamu idarelerinin, kendilerine tahsis edilen kaynakları stratejik önceliklere göre dağıtmaları, bu kaynakların kullanımında

---

¹ [http://www.harbiforum.org/siirler-hikayeler/105976- Abdurrahim, Karakoc-hakim-beg-gene-tehir-etme.html](http://www.harbiforum.org/siirler-hikayeler/105976-Abdurrahim,Karakoc-hakim-beg-gene-tehir-etme.html)

hesap verilebilirlik ve saydamlık ilkeleri üzerine kurulu bir sistem benimsemeleri öngörülmüştür.

Adalet Bakanlığı 2010–2014 Stratejik Planı'nı hazırlayarak yürürlüğe koymuştur. Bu plan ile Adalet sisteminin sorunlarını kısa ve orta vadede çözülmesi amaçlanmıştır. Adalet Bakanlığı, hazırlayarak yürürlüğe koyduğu 2010–2014 Stratejik Planı'nın, Atatürk'ün “adliye siyasetimizde izlenecek amaç, evvelâ halkı yormaksızın hızla, isabetle, güvenle adaleti dağıtmaktır” sözündeki ideali yansıttığını ifade etmektedir. Stratejik Planın hazırlığı aşamasında, içinde bizlerin de bulunduğu, bütün yargı profesyonellerinin görüşlerine başvurulmuştur.

Bizim yaptığımız bu tez çalışması ile amacımız, bu stratejik planın uygulanması aşamasında bulunduğumuz bu zaman içerisinde “güven veren adalet sistemi” vizyonuna ne kadar yaklaşabildiğimize ve bu amaca ulaşmak için daha neler yapılması gerektiğine dair, kat etmek zorunda olduğumuz yolda önümüzü görmemize yarayacak bir ışık olmaktır.

1. STRATEJİK YÖNETİM İLGİLİ TERİM VE KAVRAMLAR

1.1. Yönetim ve Stratejik Yönetim

İnsanların belirli amaçları gerçekleştirmek üzere bir araya gelerek oluşturdukları ve beraberce sistematik bir şekilde işbirliği yaparak çalıştıkları gruplara örgüt adı verilmektedir. Bu anlamda, ticari ortaklıkların yanı sıra, birlikler, dernekler, kulüpler, politik partiler, askeri kuruluşlar, işletme birimleri, takımlar ve buna benzer kuruluşlar da birer örgüt örneğidir. En küçük sosyal grup olarak nitelendirdiğimiz aile de bir örgüttür. Nitekim ailede de, eşlerin birlikte ve işbirliği içinde gerçekleştirilmesine karar verdikleri amaçları vardır.. Bu nedenle **örgütü**; *iki veya daha fazla bireyin amaçlarını gerçekleştirmek için bir araya gelerek işbirliği yaptıkları gruplar* olarak tanımlamaktayız. Kamu Hukukunda Devlet, Millet'in organize olmuş hali olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma göre en büyük örgüt Devlet'tir.

Bazı örgütler yine toplumun gereksinimlerini karşılamak için kurulmakla birlikte faaliyetleri sonucunda bir gelir elde etme amacı gütmeyebilirler. Kamu kurum ve

kuruluşları, temel amaçları kamu hizmeti olan örgütlerdiler.² Yönetim en küçüğünden (aile, işletme gibi), en büyüğüne (devlet, uluslar arası örgütler gibi) kadar tüm örgütlerde geçerli ve gerekli bir işlevdir. Yönetim, örgütlerin amaçlarına etkin ve verimli ulaşabilmeleri bakımından zorunlu bir işlevdir. Yönetim, insan ve diğer kaynakları mümkün olan en iyi şekilde birleştirerek, örgütsel amaçlara etkin ve verimli ulaşma sürecidir.³

1.2. Plan

Plan, "planlama süreci içinde amaçlara varmak için belirlenmiş kararlar topluluğu" dur. Her plan bizi amaçlara ulaştırabilecek olası bir yoldur. Planlar doğal olarak elde edilen bilgiler ve varsayımlara dayanarak yapılır. Plan daha çok, rakamlandırılmış ve yazılı hale getirilmiş olup işletmenin çevresiyle yakından ilgilidir. Eldeki bilgiler ne kadar fazla olabilirse o kadar varsayım geliştirilebilir ve sonuçlara ulaşabilecek yollar belirlenebilir. Eldeki veri ve bilgiler az ise, bu durumda belirsizlik altında alınacak kararlar ve seçilecek yollar söz konusu olur. Planda işletme ve içinde yaşadığı çevre arasındaki etkileşim de göz önüne alınarak olası çevre değişiklikleri incelenir.

1.3. Strateji

Strateji; görevin (amacın) gerçekleşmesi için ortaya konulan hedefler ve ulaşmak için seçilen yol ya da temel hareket tarzıdır.⁴ Türkçede strateji sürme, gönderme, götürme ve gütme anlamlarında kullanılmaktadır.⁵ Strateji kavramı yüzyıllarca askeri bir kavram olarak kullanılmıştır. "Webster's New,International Dictionary" göre strateji, bir savaşta sonuca gitmek için tarafların askeri gücünü şartlara uygun, elverişli olarak yerleştirmesi bilim ve sanattır.⁶Kısaca, strateji, rakiplerin faaliyetlerini de inceleyerek, amaçlara varmak için belirlenmiş, nihai sonuca odaklı, uzun dönemli,

² Ülgen, Hayri , Mirze, S. Kadri, (2007)İşletmelerde Stratejik Yönetim s. 21

³ Güçlü, Nezahat G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 23, Sayı 2 (2003) s 3

⁴ Bircan, İsmail, (2001)Kamu Kesiminde Stratejik Yönetim Ve Vizyon s.17

⁵ Eren, Erol, (1997) İşletmelerde Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası s. 1

⁶ Güçlü, Nezahat G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 23, Sayı 2 (2003) s 6

dinamik kararlar topluluğu olarak tanımlanabilir. Strateji kavramı işletme ve diğer bilim dallarının literatürlerine askeri literatürden gelmiştir. Askeri strateji, bir savaşta orduların girişecekleri harekât ve faaliyetlerin tasarlanması ve yönetilmesi sanatıdır. Askeri alanda stratejiler düşmanın olası faaliyetleri göz önüne alınarak yapılır. Eğer karşıda bir düşman faaliyeti bulunmuyorsa, o takdirde stratejilere gerek kalmaz, planlar yapılır ve uygulanır. ⁷ İşletmenin bulunduğu çevre içinde yönetiminde strateji, işletmenin çeşitli fonksiyonları arasında meydana gelen karışıklıkları açıklığa kavuşturan ve genel amaçları belirleyen özellikleri düzenleyen, ekonomik bir ortamda işletmenin optimuma geçmesi ile ilgili seçimsel kararlar bütünüdür. Böylece stratejinin, tıpkı askerlikte olduğu gibi amaçlara ulaşmak için eldeki kaynakları ve imkânları en iyi şekilde kullanarak, uzun dönemli açık genel bir işletme planı olduğu ortaya çıkmaktadır. ⁸

1.4. Taktik

Taktik, usul ve teknik bakımdan stratejiden daha ayrıntılıdır. Strateji, bir nizam, düzen ve tasarı ile ilgili düşünsel bir işlem, taktik ise harekete geçme ve uygulamanın ayrıntılı bir düzeni ile ilgilidir. Taktikler aslında, stratejinin gerçekleşmesine yardımcı ayrıntılar ve hatta programlardır. ⁹ **Taktikler** de, aynen stratejiler gibi, bir plan türü olup, stratejilerin uygulanması süresinde karşılaşılan rekabete ve değişen şartlara uygun olarak yapılan, dinamik ve daha kısa dönemleri kapsayan, genellikle nihai sonuca odaklı olmayan, ama olası rakip davranışlarını dikkate alan faaliyetler ve kararlardır. ¹⁰

1.5. İşletmenin(Örgütün) Misyonu

İşletmenin(örgütün) **misyonu**, onun varoluş nedeni olarak açıklanmaktadır ve strateji oluşturma sürecinde önemli bir başlangıç noktasıdır. Çünkü işletmenin stratejileri hazırlanırken ve farklı alternatifler arasından seçim yapılırken mevcut misyon stratejilere ışık tutacak, başka bir deyişle stratejilere yol gösterecektir. İşletmenin misyonu ile kuruluş ve varlık nedeninin yanı sıra, hangi ürünleri nerede ve nasıl üreteceği, iş felsefesinin ne olacağı, hangi değerlere sahip olacağı, diğer işletmelerden farklılıklarının ne olacağı tanımlanmış olacaktır.

⁷ Ülgen, Hayri , Mirze, S. Kadri, (2007)İşletmelerde Stratejik Yönetim s.33-34

⁸ Eren, Erol, (1997) İşletmelerde Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası s. 3-4

⁹ Güçlü, Nezahat G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 23, Sayı 2 (2003) 69

¹⁰ Ülgen, Hayri , Mirze, S. Kadri, (2007)İşletmelerde Stratejik Yönetim s.35

1.6. İşletmenin (örgütün) Vizyonu

Stratejik yönetimde vizyon en geniş, en genel ve en kapsamlı amaçları içerir. Gerçekleştirilmek istenen amaçlar için gerekli araç ve kaynakları belirtilmeksizin, işletmenin gelecekteki fotoğrafını tasvir eder.¹¹ Bir diğer ifade ile vizyon bildirimini, organizasyonun varlığı ile uzun vadede çevresinde yaratmak istediği etkiyi yansıtmaktadır.¹² İşletmelerde (örgütlerde) vizyon da misyon gibi yazılı olabilir veya olmayabilir. Küçük işletmelerde(örgütlerde) vizyon genellikle işletme sahibinin kafasındadır. Büyük işletmelerde ise genellikle çalışanlara, müşterilere, tedarikçilere yol göstermesi ve bazı hususları belirginleştirmesi açısından vizyonun yazılı olduğu görülmektedir.¹³

1.7. İşletmenin(örgütün) Amaç ve Hedefleri

Amaç ve **hedefler** kesin ve ölçülebilir özellikte olup, genelde vizyonun, belli bir zaman sürecinde nicelik olarak belirtilmiş şeklidir. Hedefler ise amaçlara erişmek için gerekli olan kısa dönemli aşama durumlarını oluşturur. Hedeflerin bir diğer özelliği ise, daha açık ve ölçülebilir olmalarıdır.¹⁴

Amaç bir işletmenin(örgütün) gelecekte ulaşmak istediği sonucu ifade eder. Amaç belirleme stratejik yönetim sürecinin başlangıcından önce gelen bir aşamadır.

İşletmenin(örgütün) sosyal bir kuruluş olarak temel varlık nedeni, amaçlara ulaşmak için bir araç olduğudur.¹⁵ Hedef ise amaçların gerçekleştirilmesine yönelik olarak saptanan kısa dönemli aşamalardır. Hedefler sayısal olarak ifade edilirler ve daha kısa vadeyi kapsarlar.¹⁶

İşletmelerde(örgütlerde) tepe yönetimi tarafından yol gösterici ve gerçekçi amaçların oluşturulması için gereken başlıca ilkeler şunlardır.

- 1) Amaçlar açık ve seçik olmalıdır.
- 2) Amaçlar gerçekçi ve çekici düzeyde olmalıdır.
- 3) Amaçlar esnek olmalıdır.

¹¹ Ramazanoğlu Fikret, Bahçeci Birsen Örgütlerde misyon ve vizyon kavramı (2006) s 1

¹² Oyman, Sumru, (2009)Stratejik yönetim sürecinde performans ölçümü ve dengeli sonuç kartı uygulaması s.9

¹³ Ülgen, Hayri, Mirze, S. Kadri, (2007)İşletmelerde Stratejik Yönetim s.69

¹⁴ Eren, Erol, (1997) İşletmelerde Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası s.9

¹⁵ Ülgen, Hayri, Mirze, S. Kadri, (2007)İşletmelerde Stratejik Yönetim s.70

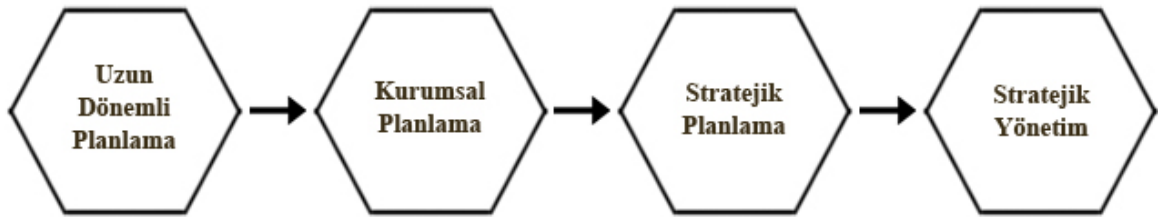
¹⁶ Oyman, Sumru, (2009)Stratejik yönetim sürecinde performans ölçümü ve dengeli sonuç kartı uygulaması s.10

- 4) Amaçlar ölçülebilir olmalıdır.
- 5) Kısa ve uzun dönemde ulaşılmak istenilen amaçlar birbirinden ayrılmalıdır.
- 6) Amaçlar uygulayıcılar tarafından benimsenmelidir.
- 7) Amaçlar motive edici olmalıdır.
- 8) Amaçlar her düzeyde birbirleriyle uyumlu olmalıdır.¹⁷

2. İşletmelerde(Örgütlerde) Stratejik Yönetim

Stratejik yönetim, içinde bulunan "yönetim" sözcüğü nedeni ile yukarıda sözü edilen "işletme(örgüt) Yönetimi"nin daha belirgin bir açılımını ifade eden bir terimdir. Burada da yönetim için söylenen tüm hususlar geçerlidir. Stratejik yönetim de "işletme veya örgütün amaçlarını gerçekleştirmek üzere, üretim kaynaklarını (doğal kaynaklar, insan kaynakları, sermaye, hammadde, makineler, vb.) etkili ve verimli olarak kullanma süreci" olarak tanımlanabilir. Ama **stratejik yönetim** işletmenin genelde günlük ve olağan işlerinin yönetimi ile değil işletmenin "uzun dönemde yaşamını sürdürebilmesini mümkün kılacak, ona rekabet üstünlüğü ve ortalama kâr üzerinde getiri sağlayabilecek" işlerin yönetimiyle ilgilidir. Bu nedenle, stratejik yönetim, işletmenin uzun dönemdeki yaşam süresini arttırabilecek ve rekabet yeteneğini geliştirebilecek konular üzerinde yoğunlaşır.¹⁸

Stratejik Yönetim Evreleri

Şekil 1- Stratejik yönetim evreleri

Kar amacı gütmeyip, kamusal hizmet üretmek için kurulan örgütler için ise, stratejik yönetimi, kurulma amacını en iyi şekilde ve hizmet verdiği toplum kesimlerinin maksimum memnuniyetini amaçlayarak, kendisine tahsis edilen kaynakları en verimli şekilde kullanarak uzun yıllar yerine getirmek için gereken yöntem ve araçların kullanılması olarak tanımlayabiliriz.

¹⁷ Eren, Erol, (1997) İşletmelerde Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası s. 8-11

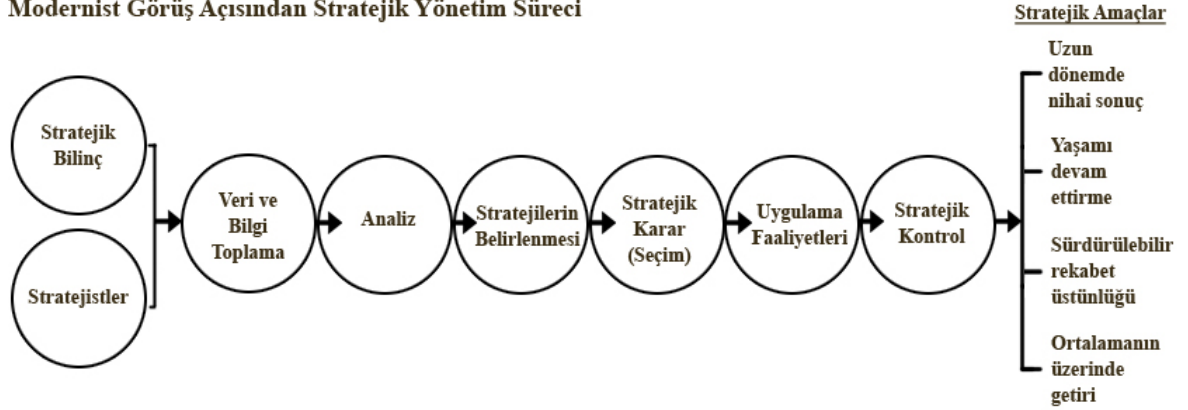
¹⁸ Ülgen, Hayri, Mirze, S. Kadri, (2007) İşletmelerde Stratejik Yönetim s.23

2.1. MODERNİST GÖRÜŞ AÇISINDAN STRATEJİK YÖNETİMİ

2.1.1. Modernist Görüş Açısından Stratejik Yönetim ve Önemli Amaçları

- ❖ Uzun dönemli nihai sonuç ,
- ❖ Uzun Dönemde Yaşamın Devam Ettirilmesi (Kamusal örgütün işlevselliğini devam ettirmesi),
- ❖ Sürdürülebilir rekabet üstünlüğü (Kamu yönetiminde çok kaliteli hizmet üretimi),
- ❖ Ortalamanın üzerinde getiri (Kamusal örgütün kaynaklarını en yüksek verimle sarf ederek maksimum toplumsal memnuniyeti elde etmesi) şeklinde sayabiliriz.

Modernist Görüş Açısından Stratejik Yönetim Süreci

Şekil 2. Modernist Görüş Açısından Stratejik Yönetim Süreci

3. TÜRK ADALET SİSTEMİNİN TARİHÇESİ

3.1. Orta Asya Dönemi Türk Adalet Sistemi

Türklerin bilinen tarihi yaklaşık 4000 yıllıktır. Türk Hukuku coğrafya itibarıyla, dünyadaki diğer hukuklardan farklı olarak değişik bölgelerde uygulanmıştır. Türler kadar, değişik coğrafyalarda hukuklarını uygulayan başka bir ulus bilinmemektedir.¹⁹

Orta Asya'da kurulan Hun, Göktürk ve Uygur Devletleri ile Karahanlı, Selçuklu ve Osmanlı Devletlerinde, devlet yönetimine ilişkin ortak ilkeler görülmektedir. Orta Asya'da kurulan devletlerin en eskisi Hun Devletidir.²⁰ Tüm monarşilerde olduğu gibi Hunlarda da kural olarak yargısal güç, hükümdarın uhdesinde toplanmıştır. Hakan bir

¹⁹ Fendoğlu, H. Tahsin, Türk Hukuk Tarihi (2000) s.5

²⁰ Adalet Bakanlığı Stratejik Plan (2010) s.21

monark olup, yürütme gücüne tek başına sahiptir; ayrıca töre(kanun)koyma(yasama) ve yargılama yetkisi de vardır. Hakanın yetkisinin sınırı Kurultay ve Törelendir.²¹ Yargılama yetkisi hakanın başkanlığında bir yüksek mahkeme (Yargu) ve hakan adına yetkileri kullanan hâkimler (Yargan) tarafından kullanılmıştır. Çin kaynakları, Hunların ceza kanunlarından bahsetmektedir. Söz konusu kanunlardaki cezalar daha çok İslam hukukunda ve Osmanlı kanunnamelerinde de görülebilen tarzdadır.²² Ceza hukuku Hunlarda olduğu gibi Göktürklerde de özel intikam alanından çıkmış, kamu intikamı, kamu hukuku alanına girmiştir.²³

İslamiyet'ten önce Türklerde adalet duygusunun ileri seviyede olduğunu eski Türk destanlarında ve kitabelerinde yapılan araştırmalar sonucu anlaşılmaktadır. Kül Tigin kitabesinde, Köktürk Kitabesinde adaletle ilgili metinler yer almaktadır. Türk topluluklarında düzen törelere uymakla kurulmuş olup bu törelerde haksızlığa başkaldırı, mazluma yardım söz konusudur. Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste atasözü Türk kültürüne yerleşen adalet duygusunu gösterir.²⁴

Tıpkı Hunlar döneminde olduğu gibi Göktürkler döneminde de örfi hukuku uygulamakla görevli hükümdar başkanlığında mahkeme ve hükümdar adına yetki kullanan hâkimler bulunmaktadır. Göktürklerde yargı sistemi gelişme göstererek daha da ileriye gitmiştir. Göktürkler döneminde cezanın belirlenmesi ve uygulanması yetkisi suçtan zarar görenden çıkmış devlete geçmiştir. Fakat ceza henüz kişiselleşmemiş, suçlunun yakınlarına da ceza verilmeye devam edilmiştir. Uygurlar döneminde aile hukuku, miras hukuku, şahsın hukuku gibi özel hukuk alanlarına ilişkin önemli gelişmeler yaşanmıştır. Göktürk Devleti'nin yıkılmasından sonra kurulan Uygurlar dönemine ilişkin geniş bilgi Türk kültürünün en büyük yapıtlarından olan Yusuf Has Hâcip'in Kutadgu Bilig isimli eserinde yer almaktadır.²⁵ Kutadgu Bilig'de Hükümdarın vazifeleri şunlardır(b.5540-5550, b.5574-5584):1. Para ayarını temiz tutmalı, 2.Halkı adil Kanunlarla idare etmeli ve kuvvetlinin zayıfı hükmü altına almasına meydan vermemeli, 3. Haydutları ortadan kaldırmalı, 4. Yolları açık ve emin tutmalı, 5. Herkese mertebesine göre muamele etmeli.²⁶

²¹ Fendoğlu, H. Tahsin, Türk Hukuk Tarihi (2000) s.12

²² Adalet Bakanlığı Stratejik Plan (2010) s.21

²³ Üçok, Coşkun, Mumcu, Ahmet, Bozkurt, Gülnihal, Türk Hukuk Tarihi (2010)s.32

²⁴ Kaygısız, Mustafa, Yargılamanın Tarihsel Gelişimi http://www.cagipolisi.com.tr/34/29-30-31-32-33-34.htm#_ftn1

²⁵ Adalet Bakanlığı Stratejik Plan (2010) s.21

²⁶ İnalçık, Halil, Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet (2000) s. 16

Orta Asya'da kurulan Türk Devletleri hakkındaki bilgiler, Çin kaynakları dışında özellikle Orhun Anıtları, Kutadgu Bilig ve Nizamu'l-Mülk'ün Siyasetname'sinden alınmaktadır. Orhun Anıtları, Türk Tarihinin ilk belgelerinden olup, "Türk dilinin en eski anıtı"dır. Bunlara göre ülke illere ayrılır; Devletin gayesi adalettir. Başta "hakan" bulunur. Hakanın vazifesi ulusu doyurmak ve onun refah düzeyini yükseltmektir; yoksa despotizm ile yönetilen eski kültürlerde olduğu gibi, ulusun vazifesi onu doyurmak değildir.²⁷Egemenliğin kaynağı halktır ama hakan tarafından temsil edilir. Orhun Anıtları, Kutadgu Bilig ve Siyasetname gibi yapıtlarda adalet ile ilgili konular incelendiğinde, eski Türk Devletlerinde, adalete önem verildiği, hükümdarın adaletten ayrılmaması gereği üzerinde durulduğu görülmektedir. Bu devletlerde yürütme faaliyetlerinin fiilen vezirlere bırakıldığı, hükümdarların kanunların uygulanmasına ve adaletin yerine getirilmesine nezaret etmekle yetindiği anlaşılmaktadır.²⁸

3.2. Osmanlı Öncesi İslam Etkisindeki Türk Devletlerinde Adalet Sistemi

İslamiyet'i benimsemelerinden sonra birçok Türk devleti kurulmuştur. Bunlar, Tolunoğulları Devleti, İhşidiler Devleti, Karahanlılar Devleti, Gazneliler Devleti, Eyyubiler Devleti, Memluk Devleti, Fatımiler Devleti, Selçuklular Devleti ve Osmanlı Devletidir.²⁹Bu devletlerin ilk ve önemlilerinden birisi Karahanlılar'dır. Karahanlılar, İslam kültürünü benimsemiş olmakla birlikte Uygur kültürünü de devam ettirmişlerdir. Yukarıda da belirtildiği gibi bu devrin devlet işleyişi ve bunlara ilişkin sorunların yer aldığı en önemli eser Kutadgu Bilig'dir. Bu eserle Dîvânü Lugâti't Türk, Türk devletlerinde Orta Asya Türk kültürünün izlerini görmek için başvurulması gereken ilk eserlerdir. Bu devirlerde kurulan Türk devletleri, devlet anlayışı, kamu müesseseleri, gelenekler ve anlayışlar açısından Orta Asya'nın derin izlerini taşımaktadırlar.³⁰

İslamiyet'in etkisindeki Türk devletlerinde esas olarak hukukun kaynağı dini niteliktedir. Fakat Türk devletlerinde dini nitelikteki kuralların yanında örfi hukuk da

²⁷ Üçok, Coşkun, Mumcu, Ahmet, Bozkurt, Gülnihal, Türk Hukuk Tarihi (2010) s. 29

²⁸ Adalet Bakanlığı Stratejik Plan (2010) s. 21

²⁹ Fendoğlu, H. Tahsin, Türk Hukuk Tarihi (2000) s.22-23

³⁰ Adalet Bakanlığı Stratejik Plan (2010) s. 21

uygulanmıştır. Büyük Selçuklu Devletinde de şer’i hukuk ve örfî hukuk birlikte uygulanmıştır. Şer’i davalara kadılar bakmışlardır. Devlet merkezinde tüm kadıların bağlı bulunduğu kadı’l kudat bulunmaktadır. Başkadı olarak tabir edilecek kadı’l kudat’ın, kadıların verdiği kararlara müdahale etmesi mümkün değildir. Ancak, kadıların kasten yanlış verdiği bir hükmün sultana sunulmasının mümkün olduğu bilinmektedir. Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklularında kadıların yanında başka bir hâkim bulunmamaktadır.³¹

3.3. Osmanlı Devletinde Tanzimat’tan Önce Adalet Sistemi

Osmanlı Devleti teokratik nitelikte bir siyasal yapıya sahiptir. Bundan dolayı fikhın ilk 4 kaynağı Osmanlı hukuku için de vazgeçilmez temellerdir. Osmanlı hükümdarları “fetva” mekanizmasını ustaca kullanarak, gerektiğinde İslam Hukukunun düzenlemediği alanlara el atmak olanağını bulmuşlardır.³² Osmanlı Devleti’nde hukukun iki tür kaynağı bulunmaktadır. Bunların ilki şer’i, ikincisi örfî niteliktedir. Örfî hukuk eski Türk devletlerinden gelen bir gelenek olarak padişahların dinî otoriteye dayanmayan, hâkimiyetinin sonucu olan emir ve fermanlarından oluşmaktadır. Hukukun kaynaklarına ilişkin bu ayrım çatışan bir görüntüde değil, uyum içerisinde yürümüştür. Bu kapsamda örfî hukuk için ayrı mahkemeler kurulmamış, tüm yargılamalar şer’i mahkemelerde yürütülmüştür.³³

Mahkemelerin uyguladıkları usul hukukunda Tanzimat’a kadar hukuk ve ceza ayrımı yapılmamış ve İslam hukuku esasları uygulanmıştır. Bu durum tüm uygulamanın aynı olduğu anlamına da gelmemektedir. Osmanlı’da yargı görevi padişahın şahsında toplanmıştır. Daha önceki Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlı’da da hükümdarın görevleri arasında adaleti sağlamak bulunmaktadır. Osmanlı adalet teşkilatında üç önemli kurum bulunmaktadır. Bunlar kazaskerlik, kadılık ve Divan-ı Hümayun’dur. Kazaskerlerin padişahın adalet işleriyle ilgili önemli görevleri bulunmaktadır. Kazaskerlik teşkilatı, 1360 veya 1363 yılında ihdas olunmuştur. İlk kazasker Bursa’ya,

³¹ Fendoğlu H. Tahsin, Türk Hukuk Tarihi (2000) s. 34

³² Üçok, Coşkun, Mumcu, Ahmet, Bozkurt, Gülnihal, Türk Hukuk Tarihi (2010) s.196-197

³³ Adalet Bakanlığı Stratejik Plan (2010)

bütün kadıların denetleyicisi olarak atanmış; 1482 yılında kazasker sayısı ikiye çıkarılmıştır.³⁴

Bunlar Rumeli ve Anadolu kazaskerleridir. Anadolu kazaskeri Anadolu ve Arabistan'daki, Rumeli kazaskeri Rumeli ve Karadeniz'in kuzeyindeki kadılardan sorumludur. Kazasker, ilmiye sınıfının mensubu olarak idare ve yargıya ilişkin önemli görevler yapmaktadır. En kıdemli kadı olarak da tabir edilen kazaskerler Divan-ı Hümayun'un üyesi olup, devlet protokolünde vezirlerden sonra gelmektedir. Kazaskerliğe İstanbul, Bursa ve Edirne gibi yerlerin kadılıklarından tayin olduğu görülmektedir.³⁵

Kazaskerlerin, kadıların tayini konusunda önemli görevleri bulunmaktadır. Kazaskerler, XVI. yüzyılın sonlarına kadar, tüm kadıları, müderrisleri ve din görevlilerini atamak üzere seçip, sadrazama bildirmişlerdir. XVI. yüzyıldan sonra kazaskerlerin bu konudaki yetkileri sınırlanmış ve bir kısım kadıları atama yetkisi şeyhülislama verilmiştir. Kadıların atanması yargı bölgesinin genişliğine yani gelirinin büyüklüğüne bağlı olarak yapılmaktadır. Atama dışında kazaskerlerin kadı ve müderrisleri kontrol ve azillerini arz etme yetkisi bulunmaktadır.³⁶

Osmanlı devletinde Divan-ı Hümayun, yüksek mahkeme görevini yerine getirmekte, paşa divanları, sancakbeyi divanları ve benzeri yargı organları diğer bazı davalara bakmaktadır. Divan-ı hümayunun yargılama görevi dışında siyasi, askeri ve idarî görevleri de bulunmaktadır. Divan-ı Hümayun kadı kararlarının padişah adına inceleme mercii olup, Kubbealtı vezirleri, nişancı, kazaskerler, defterdar, yeniçeri ağası, kaptan-ı derya ve Rumeli beylerbeyinden oluşmaktadır. Divan çalışmaları, doğal olarak padişahın denetim ve müdahalesine açık bulunmaktadır. Öte yandan, Divan-ı Hümayun'un ilk derece mahkemesi olarak gördüğü önemli davalar da bulunmaktadır. Osmanlı'da ilmiye sınıfının temsilcilerinden olan kadılar, padişah adına yargı yetkisini kullanmanın yanı sıra, aynı zamanda idareye ilişkin önemli görevler de üstlenmişlerdir. Kadı, Osmanlı'da, devlet kuvvetinin sembolü olarak görülmüş ve fethedilen yerlere gecikmeksizin kadı tayin edilmiştir. Yargı çevreleri kaza olarak adlandırılan kadılar, yargı çevresinin büyüklüğüne göre sınıflandırılmışlardır. Kadılığa atanma yüksek bir

---

³⁴ A.g.e. S. 22

³⁵ A.g.e. S 22

³⁶ A.g.e. S.23

medrese eğitimini gerektirmekte ve önemli şartlara bağlı olmaktadır. Kadıların tayini zaman içinde değişiklikler göstermekle birlikte sadrazam ve kazaskerin iradesi ile günlük gelirine göre yapılmaktadır. Kadılık kural olarak sıkı görev sürelerine tabi olmuştur. Bu görev sürelerinin iki ya da üç yıl olduğu görülmektedir. Kadıların görev süresini tamamlamadan görevden alınması, halkın şikâyeti ya da görevini ihmal etmesinin anlaşılması üzerine olmakta ve buna “azl” ya da “ref” denilmektedir. Kadının emri altında naibler, kâtipler, muhızbaşı ve muhızrlar ile mahkeme hademeleri çalışırlar. Esnaf kethüdası, mütevellî, subaşı ve sipahi gibileri ise faaliyetlerinde kadıya karşı sorumludurlar. Örfî hukuka ilişkin konularda hükümdarın yargı yetkisi sınırsızdır. Örfî alanda hükümdar iradesi kanun olduğundan, isterse anlaşmazlığı çözerken yeni bir hukuk kuralı koyabilirdi.³⁷

3.4. Tanzimat Sonrası

Tanzimat’ın ilanından sonra hukuk, yönetim ve eğitim alanındaki yenileşme hareketlerinin arttığı görülmektedir. Tanzimat’la birlikte Batı hukuk sistemine ilgi ve yöneliş başlamış; İslam hukukunun bazı alanlarında ise önemli kodifikasyonlar yapılmıştır. Yapılan düzenlemelerle, Batı hukukuyla İslam hukukunun yan yana yürütüldüğü sürece girilmiştir. Tanzimatla birlikte, mevzuat düzenlemelerinin yanında yargı teşkilatında da önemli değişiklikler yaşanmıştır. Tanzimat öncesi dönemde adliye teşkilatının temeli kadılıklarken, bu dönemde yeni ceza kanununu uygulamak üzere önce İstanbul’da sonra tüm eyalet merkezlerinde “Meclis-i Tahkikat” adlı bir yargı makamı kurulmuştur. Modern mahkeme yapısına gidişi ifade eden bu gelişmeyi ticaret alanındaki mahkemeler takip etmiştir. Aynı dönemde Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyye ikiye ayrılmış bir bölümü Şuray-ı Devlet’i oluştururken, diğer bölümüne Divan-ı Ahkâm-ı Adliyye adı verilmiştir.³⁸ 1870 yılında icra memurlukları kuruldu. 1879 yılında Noterlik de Osmanlı hukuk sistemine dahil oldu. Avukatlık ise 1875 yılında, İstanbul mahkemeleri için kabul edilmiş, bir yıl sonra Osmanlı adalet teşkilatının batılılaşma gayretlerinde 1876 tarihli Mehakim-i Teşkilat Kanunu önem taşır. Bu Kanun ile, Fransız mahkeme ve adliye teşkilatı önemli ölçüde iktibas edilerek iki dereceli nizamiye mahkemeleri kurulmuştur. Adalet tarihinde çok önemli olan bu Kanun’un getirdiği bir değişiklik de azınlık ve gayrimüslimlerin mahkemelerde eşit üye ile temsil edilmeleridir. Müslüman olmayan unsurların mezhep işlerinin Dışişlerinden alınarak

³⁷ Üçok, Coşkun, Mumcu, Ahmet, Bozkurt, Gülnihal, Türk Hukuk Tarihi (2010) s. 228

³⁸ Üçok, Coşkun, Mumcu, Ahmet, Bozkurt, Gülnihal, Türk Hukuk Tarihi (2010) s. 346

adalet teşkilatına verilmesiyle azınlıkların hükümet politikası dışında tutulması esası getirilmiştir. Mezahip işlerinin (azınlıkların mezhep işleri) Adalet Bakanlığı bünyesinde görülmesi Lozan Anlaşması'na kadar devam etmiştir. Meclis-i Divan-ı Ahkâm'ın nezaret'e dönüştürülmesi, 1879 yılında çıkarılan Adliye ve Mezahip Nezaretinin ve Devair-i Merbutenin Vezaifi Nizamnamesi(Adliye ve Azınlıkların Mezhepler bakanlığının ve bağlı Resmi dairelerin görevlerine ilişkin Tüzük) ile gerçekleşmiş olsa da Meclis-i Ahkâm'ın tümüyle bakanlık olarak teşkili 1882 yılında gerçekleşmiştir. İlk Adliye Nazırı ise Cevdet Paşa olmuştur. 1879 yılı düzenlemesiyle Adliye Nezareti şu birimlerden ibarettir: Adliye, Havale Müdürü, Umur-u Cezaiye Müdürü, Umur-u Hukukiye Müdürü, Sicil Müdürü, Mezahip Müdürü, Evrak Müdürü ve Muhasebe Müdürü.³⁹ Adliye ve Mezahip Nezareti, 1911 yılında çıkarılan Nizamname'de aldığı şekil ile Cumhuriyet dönemine intikal etmiştir. Cumhuriyetin hemen öncesinde Adalet ve Mezahip Nezareti'nin bölümleri şunlardır: Müsteşarlık, Özel Kalem Müdürlüğü, Ceza İşleri Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Sicil Müdürlüğü, Mezahip Müdürlüğü, İstatistik Müdürlüğü, Kanunlar Hazırlama Müdürlüğü ve Evrak Müdürlüğü. 1916 yılında yapılan düzenleme ile Adliye Nezareti güçlendirilmiştir. Buna göre, kazaskerlik ve evkaf mahkemeleri ile bütün şer'îye mahkemeleri Adliye Nezaretine bağlanmış ve Temyiz Mahkemesinde şer'îye adıyla yeni bir daire kurulmuştur.

3.5. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Kuruluşu ve Cumhuriyetin İlanından Sonraki Dönemde Adalet Sistemi

Cumhuriyet tarihimizin bu güne kadar geçirdiği aşamalar incelendiğinde, 1920 yılından sonra bugünkü bakanlıkların ilk şekillerinin kurulduğu görülmektedir. 1920'li yılları, Türkiye Cumhuriyetinin kamu yönetimini oluşturma dönemi olarak görmek gerekir. Adalet Bakanlığı gibi Eğitim, Sağlık, İçişleri, Dışişleri ve Milli Savunma gibi Bakanlıklar bu dönemde oluşturulmaya başlanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşundan hemen sonra çıkartılan 3 Mayıs 1920 tarih ve 3 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İcra Vekillerinin Suret-i İntihabına Dair Kanun'un 1 inci maddesi ile Adliye ve Mezahip Vekâleti adıyla bugünkü Bakanlığın temeli atılmıştır. Bakanlık, ilk yıllarda Adliye Vekâleti veya Umur-i Adliye diye anılmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından aynı dönem içerisinde 7

³⁹ Demirel, Fatmagül, Adliye nezaretinin teşkilat tarihçesi, Adalet Kitabı (2007) S.246

Haziran 1920 tarihinde kabul edilen 4 sayılı Kanun ile merkezi Sivas'ta olmak üzere bugünkü Yargıtay'ın Cumhuriyet tarihindeki ilk şekli olan Temyiz Heyeti oluşturulmuştur. İstanbul'daki Temyiz Mahkemesinde bulunan dosyalar ise 1922 de Sivas'taki Yüksek Mahkeme'ye gönderilmiştir. Dosya sayılarının artması ve dönemin şartlarında Sivas'a ulaşmanın zorluğu gibi nedenlerle Sivas'taki Temyiz Heyeti 14.11.1923 tarih ve 371 sayılı Kanunla Eskişehir'e nakledilerek Mahkeme-i Temyiz adını almıştır. 20.01.1337 (1921) tarih ve 85 sayılı Teşkilatı Esasiye Kanununda Adalet Bakanlığı ve yargıya ilişkin özel bir hüküm bulunmamaktadır. Zira bu dönemde Kurtuluş Savaşı halen devam ettiği için devlete ait tüm yetkiler Meclis tarafından kullanılmaktaydı. 1924 Anayasası, bütün Devlet faaliyetlerini Meclisin yetkisi dâhilinde kabul etmekle birlikte, bağımsız bir adliye olmadıkça kanunların uygulanamayacağını dikkate alarak, adliye işini bağımsız mahkemelere vermiştir. 1924 Anayasasının bu düzenlemeleri 1961 ve 1982 Anayasalarında da muhafaza edilmiştir. Yargı bağımsızlığı açısından 1924 Anayasasında olduğu şekliyle sadece mahkemelerin Meclis denetimi dışında tutulmaları yeterli olmamıştır. Bu amaçla hazırlanan 1926 tarihli Hâkimler Kanunu hâkimlerin atama, nakil ve terfileriyle ilgili önemli düzenlemeler içermektedir. Söz konusu Kanun ile belirtilen işlerin yüksek hâkimlerin katılımıyla oluşturulan kurullar eliyle yürütülmesi sistemi benimsenmiştir. Osmanlı döneminden intikal eden Mezahip Müdürlüğü Lozan Anlaşmasından sonra işi kalmadığından 08.04.1924 tarihinde kaldırılmıştır. Bu aşamada hukuk tarihimizin önemli aşamalarından biri olan "08.04.1924 tarih ve 469 sayılı Mehakimi Şeri'yenin İlgasına ve Mehakim Teşkilatına Ait Ahkamı Muadil Kanunu"nu belirtmekte yarar vardır. 12 maddeden ibaret bu Kanun ile şer'îye mahkemeleri ilga edilmiş ve Bakanlığın örgütsel yapısında da önemli bir değişiklik yapılmıştır. 1929 yılında yürürlüğe giren 1452 sayılı Devlet Memurları Maaşatının Tevhid ve Teadülüne Dair Kanunla Bakanlık teşkilatında yeni ihtiyaçları karşılayacak birimler oluşturulmuştur. Bu çerçevede olmak üzere daha önce İçişleri Bakanlığına bağlı olan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Adalet Bakanlığı bünyesine katılmıştır. 1939 yılında, Başbakanlığa bağlı olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Adalet Bakanlığına bağlanmış ise de, daha sonra ayrılmıştır. Aynı yıl içerisinde, İstanbul'da kurulu bulunan Adli Tıp Kurumu Adalet Bakanlığına bağlanmış; Bakanlığın merkez teşkilatında Müsteşarlık, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü, Zat İşleri Genel Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü, Yayımlar Müdürlüğü, Levazım Müdürlüğü, Evrak Müdürlüğü ve Komisyonlar ile Adli Tıp Kurumu oluşturulmuştur. Bakanlığın adı, 1945 yılında kabul edilen 4696 sayılı Kanunla

Adalet Bakanlığı olmuştur. 1984 yılında kabul edilen 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'la Adalet Bakanlığı bugünkü halini almıştır. Teknik İşler Dairesi Başkanlığı, 1992 Yılında; Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı 2001 Yılında; Strateji Geliştirme Başkanlığı ve İç Denetim Birimi 2006 Yılında yapılan Kanun değişiklikleriyle kurulmuştur. Öte yandan, 2003 yılında kabul edilen 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu ile Adalet Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olarak Türkiye Adalet Akademisi kurulmuştur.⁴⁰

5235 sayılı Adli yargı ilk derece mahkemeleri ile bölge adliye mahkemelerinin kuruluş, görev ve yetkileri hakkında kanun (yayımlandığı resmi gazete tarihi: 07/10/2004, yayımlandığı resmi gazete sayısı: 25606) ile, adli yargı teşkilatı bugünkü halini almıştır.

Bu Kanuna göre: Adli yargı ilk derece mahkemeleri, hukuk ve ceza mahkemeleridir. Adli yargı ikinci derece mahkemeleri, bölge adliye mahkemeleridir.(Bölge Adliye Mahkemeleri henüz kurularak faaliyete geçmemiştir). Hukuk mahkemeleri, her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur. Sulh hukuk, asliye hukuk ve asliye ticaret mahkemeleri tek hâkimlidir. Özel kanunlarla kurulan diğer hukuk mahkemelerinin kuruluşuna ilişkin hükümler saklıdır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde hukuk mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. Hukuk mahkemeleri arasında iş dağılımı yapılması ve iş dağılımına ilişkin esaslar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Hukuk mahkemeleri buldukları il veya ilçenin adı ile anılır.

Ceza mahkemeleri, sulh ceza, asliye ceza ve ağır ceza mahkemeleri ile özel kanunlarla kurulan diğer ceza mahkemeleridir. Ceza mahkemeleri, her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca

⁴⁰ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.19-25

kurulur. Sulh ceza ve asliye ceza mahkemeleri tek hâkimlidir. Ağır ceza mahkemesinde bir başkan ile yeteri kadar üye bulunur. Bu mahkeme bir başkan ve iki üye ile toplanır. Özel kanunlarla kurulan diğer ceza mahkemelerinin kuruluşuna ilişkin hükümler saklıdır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde ceza mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. Ceza mahkemeleri buldukları il veya ilçenin adı ile anılır.

4. ADLİ YARGI

“*Adalet Hizmetleri*”, ilk olarak 1973–1977 yıllarını kapsayan Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânı’nda yer almıştır. Bu plânı izleyen diğer bütün beş yıllık plânların hazırlanması süreçlerinde görevlendirilmiş olan adalet hizmetleri ihtisas komisyonları mevcut durum çerçevesinde saptadıkları temel sorunlara yönelik ortak çözüm önerilerini içeren raporlar hazırlamışlardır. Öncelikle belirtmek gerekir ki, mevcut durumlar ekseninde saptanan temel sorunlara stratejik çözüm yolları aranırken, alanında uzman kişilerin, sürekli ve çok boyutlu hedeflere yönelik yaklaşımları, göreceli de olsa, sorunların aşılmasında çözüm yolları bulunmasına yardımcı olmuştur. Ancak, adalet hizmetlerinde ulaşılan toplam hizmet kalitesi ve insan kaynaklarının nitelikleri göz önünde tutulduğunda, henüz istenilen düzeyde bulunulduğunu söylemek pek de kolay değildir.

2007 yılından itibaren yedi yıllık bir döneme ilişkin olarak hazırlanacak orta vadeli kalkınma plânında; ilk olarak, devletimizin sunduğu adalet ve yargı hizmetlerinin mevcut durumu ve sorunları, bütün adli hizmet alanlarını içeren kapsam ve boyutlarıyla daha gerçekçi bir sistematik ve analitik temelde saptanmalı; AB Hukuku’na uyum ve katılım sürecinde, Türk hukuk politikasına yön verecek adalet hizmetleri vizyonuna yönelik stratejik çözümler için temel amaç ve politikalar doğrultusunda, adalet politikamızda başvurulacak öncelikler ve tedbirler ile hukuksal ve kurumsal düzenlemeleri de içerecek biçimde objektif ve somut ortak çözüm önerileri ortaya konmalıdır. Öte yandan, özellikle 2001 yılından itibaren Avrupa Birliği’ne katılım çabaları ve Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmaları sürecinde, mevzuat ve uygulama alanlarındaki ulusal hukuk reformlarında her geçen gün yoğun bir artış görülmektedir.

Ülkemizde yargı adalet hizmetleri, yargı düzenini ve örgütünü oluşturan temel yargı alanları ve adalet hizmet birimleri bakımından, aşağıdaki gibidir:

Yargı Alanları:

- Anayasa Yargısı,
- Adli Yargı (Hukuk ve Ceza),
- Askerî Ceza Yargısı,
- Genel İdarî Yargı (İdare ve Vergi),
- Askerî İdarî Yargı

Adalet Hizmetleri:

- Mahkeme, Savcılık ve Avukatlık Hizmetleri,
- Noterlik Hizmetleri,
- Ceza ve İnfaz Hizmetleri,
- Adli Tıp ve Adli Bilimler Hizmetleri,
- Adli Kolluk Hizmetleri,⁴¹

4.1. ADALET BAKANLIĞI

Yetki ve Görevler

Anayasa ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ve diğer kanunlar uyarınca Adalet Bakanlığının başlıca görevleri şu şekildedir:

- Kanunlarda kurulması öngörülen mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun olumlu görüşünü alarak açmak ve teşkilatlandırmak,
- Ceza infaz ve ıslah kurumları, icra ve iflas daireleri gibi adalet kurumlarını planlamak, kurmak ve idari görevleri yönünden gözetim ve denetimini yapmak ve geliştirmek,
- Bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konularında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna teklifte bulunmak,
- Avukatlık ve Noterlik Kanunlarının Bakanlığa verdiği görevleri yapmak,

⁴¹ 9. Kalkınma Planı Adalet Hizmetleri Özel İhtisas Raporu s.1-3

- Adli Sicil Kanunu uyarınca adli sicil tutulması ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- Adalet hizmetlerine ilişkin konularda, yabancı ülkelerle ilgili işlemleri yerine getirmek,
- Adalet hizmetleriyle ilgili konularda, gerekli araştırmalar ve hukuki düzenlemeleri yapmak, görüş bildirmek,
- Bakanlıklarca hazırlanan kanun ve kanun hükmünde kararname taslaklarının Başbakanlığa gönderilmesinden önce Türk hukuk sistemine ve kanun yapma tekniğine uygunluğunu incelemek,
- İlgili mevzuat hükümlerine göre infaz ve ıslah işlerini düzenlemek,
- İcra ve iflas daireleri vasıtasıyla, icra ve iflas işlemlerini yürütmek,
- Hâkimler ve Savcılar Kanununda belirtilen görevleri yapmak,
- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda sayılan görevleri yapmak,
- Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun ile verilen görevleri yapmak,
- Türkiye Adalet Akademisi Kanunu uyarınca verilen görevleri yapmak,
- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri, İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun uyarınca verilen görevleri yapmak,
- 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun uyarınca verilen görevleri yapmak,
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.⁴²

4.2. Adli Yargı İlk Derece Mahkemelerinin Teşkilatlanması

Adli Yargı ilk derece mahkemeleri 134'ü Ağır Ceza Merkezi olmak üzere, toplam 721 il ve ilçede teşkilatlanmış bulunmaktadır. Büyüklük itibarı ile Ağır Ceza Teşkilatı, Çift hâkimli asliye teşkilatı ve tek hâkimli asliye teşkilatı olarak sıralanmaktadır. Ağır ceza merkezleri sadece birinci, ikinci ve üçüncü bölgelerde

⁴² 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun 2. Md.

bulunmaktadır. Aşağıda, Adli Yargı teşkilatı kurulmuş olan il ve ilçeler ile bölgeleri ve hangi ağır ceza merkezine bağlı olduklarını gösterir çizelge gösterilmiştir.

Şu andaki teşkilatlanma 08.04.1924 tarih ve 469 sayılı Mehakimi Şeri'yenin İlgasına ve Mehakim Teşkilatına Ait Ahkâmı Muadil Kanun zamanında olmuştur. Zaman içerisinde yeni ilçeler kurulduğunda yeni adliyeler de açılmıştır. 1924 yılında yollar ve ulaşım araçları ilkel iken, zamanla modern hale gelmesine rağmen, teşkilatlanma mantığında önemli bir değişiklik olmamıştır. **Mahkemeler teşkilatı 07.10.2004 tarihli 25606 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev Ve Yetkileri Hakkında Kanun ile son halini almıştır.** Bu kanun ile Bölge Adliye Mahkemeleri kurulmuş ama henüz faaliyete geçmemişlerdir. 2012 yılında faaliyete geçirilmeleri beklenmektedir.

Halen 134 tanesi Ağır Ceza Merkezi olmak üzere toplam **721** il ve ilçede Adliye bulunmaktadır. Bu yerler ve bölgeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1. Adliye teşkilatı

MAHALLİ	MÜLHAKATI	BÖLGESİ	TEŞKİLÂTI
Adana		1	Ağır Ceza Merkezi
	Karaisalı	4	Mülhakat
	Karataş	3	Mülhakat
Adıyaman		2	Ağır Ceza Merkezi
	Besni	4	Mülhakat
	Çelikhan	5	Mülhakat
	Gerger	5	Mülhakat
	Gölbaşı	4	Mülhakat
	Kâhta	3	Mülhakat
Afyonkarahisar		1	Ağır Ceza Merkezi
	İhsaniye	4	Mülhakat
	İncehisar	4	Mülhakat
	Sandıklı	3	Mülhakat
	Sinanpaşa	4	Mülhakat
	Şuhut	4	Mülhakat
Ağrı		3	Ağır Ceza Merkezi
	Eleşkirt	4	Mülhakat
	Taşlıçay	5	Mülhakat
	Tutak	5	Mülhakat
Akhisar		2	Ağır Ceza Merkezi
	Gölmarmara	3	Mülhakat
	Gördes	3	Mülhakat
	Kırkağaç	3	Mülhakat

	Soma	2	Mülhakat
Aksaray		2	Ağır Ceza Merkezi
	Eskil	4	Mülhakat
	Ortaköy	3	Mülhakat
	Şereflikoçhisar	3	Mülhakat
Akşehir		2	Ağır Ceza Merkezi
	Doğanhisar	4	Mülhakat
	Ilgın	3	Mülhakat
	Yunak	4	Mülhakat
Alanya		2	Ağır Ceza Merkezi
	Gazipaşa	3	Mülhakat
	Gündoğmuş	4	Mülhakat
Alaşehir		2	Ağır Ceza Merkezi
	Eşme	3	Mülhakat
	Sarıgöl	3	Mülhakat
Amasya		2	Ağır Ceza Merkezi
	Göynücek	4	Mülhakat
	Gümüşhacıköy	3	Mülhakat
	Merzifon	2	Mülhakat
	Suluova	3	Mülhakat
	Taşova	3	Mülhakat
Ankara		1	Ağır Ceza Merkezi
	Akyurt	3	Mülhakat
	Balâ	3	Mülhakat
	Çamlıdere	4	Mülhakat
	Çubuk	2	Mülhakat
	Elmadağ	2	Mülhakat
	Gölbaşı	1	Mülhakat
	Haymana	3	Mülhakat
	Kalecik	3	Mülhakat
	Kazan	2	Mülhakat
	Kızılcahamam	2	Mülhakat
	Polath	2	Mülhakat
Antalya		1	Ağır Ceza Merkezi
	Kemer	2	Mülhakat
	Korkuteli	3	Mülhakat
Ardahan		3	Ağır Ceza Merkezi
	Çıldır	5	Mülhakat
	Göle	4	Mülhakat
	Hanak	5	Mülhakat
	Posof	5	Mülhakat
Artvin		3	Ağır Ceza Merkezi
	Ardanuç	5	Mülhakat
	Arhavi	3	Mülhakat
	Borçka	3	Mülhakat
	Hopa	3	Mülhakat

	Murgul	5	Mülhakat
	Şavşat	5	Mülhakat
	Yusufeli	5	Mülhakat
Aydın		1	Ağır Ceza Merkezi
	Çine	3	Mülhakat
	Germencik	3	Mülhakat
	İncirliova	2	Mülhakat
	Koçarlı	3	Mülhakat
	Yenipazar	3	Mülhakat
Bafra		2	Ağır Ceza Merkezi
	Alaçam	3	Mülhakat
	(19 Mayıs)	3	Mülhakat
Bakırköy		1	Ağır Ceza Merkezi
	Bahçelievler	-	Mülhakat
	Büyükçekmece	1	Mülhakat
	Çatalca	2	Mülhakat
	Esenler	-	Mülhakat
	Eyüp	1	Mülhakat
	Gaziosmanpaşa	1	Mülhakat
	Güngören	-	Mülhakat
	Küçükçekmece	1	Mülhakat
	Silivri	2	Mülhakat
Balıkesir		1	Ağır Ceza Merkezi
	Bigadiç	3	Mülhakat
	Dursunbey	3	Mülhakat
	İvrindi	3	Mülhakat
	Kepsut	3	Mülhakat
	Savaştepe	3	Mülhakat
	Sındırgı	3	Mülhakat
	Susurluk	3	Mülhakat
Bandırma		2	Ağır Ceza Merkezi
	Erdek	2	Mülhakat
	Gönen	2	Mülhakat
	Manyas	4	Mülhakat
	Marmara	4	Mülhakat
Bartın		2	Ağır Ceza Merkezi
	Amasra	3	Mülhakat
	Kurucaşile	4	Mülhakat
	Ulus	4	Mülhakat
Batman		2	Ağır Ceza Merkezi
	Beşiri	5	Mülhakat
	Kozluk	5	Mülhakat
	Sason	5	Mülhakat
Bayburt		3	Ağır Ceza Merkezi
Bergama		2	Ağır Ceza Merkezi
	Dikili	2	Mülhakat

	Kınık	3	Mülhakat
Beyoğlu		1	Ağır Ceza Merkezi
	Sarıyer	1	Mülhakat
Bilecik		2	Ağır Ceza Merkezi
	Bozüyük	2	Mülhakat
	Gölpazarı	4	Mülhakat
	Osmaneli	3	Mülhakat
	Pazaryeri	4	Mülhakat
	Söğüt	3	Mülhakat
Bingöl		3	Ağır Ceza Merkezi
	Genç	4	Mülhakat
	Karlıova	5	Mülhakat
	Kığı	5	Mülhakat
	Solhan	5	Mülhakat
Bitlis		3	Ağır Ceza Merkezi
	Adilcevaz	4	Mülhakat
	Ahlat	4	Mülhakat
	Bahçesaray	5	Mülhakat
	Güroymak	4	Mülhakat
	Hizan	5	Mülhakat
	Mutki	5	Mülhakat
	Tatvan	3	Mülhakat
Boğazlıyan		3	Ağır Ceza Merkezi
	Çayıralan	4	Mülhakat
	Sarıkaya	3	Mülhakat
Bolu		1	Ağır Ceza Merkezi
	Gerede	2	Mülhakat
	Göynük	4	Mülhakat
	Kıbrısçık	4	Mülhakat
	Mengen	3	Mülhakat
	Mudurnu	3	Mülhakat
	Seben	4	Mülhakat
Bolvadin		3	Ağır Ceza Merkezi
	Çay	3	Mülhakat
	Emirdağ	3	Mülhakat
	Sultandağı	4	Mülhakat
Boyabat		3	Ağır Ceza Merkezi
	Durağan	4	Mülhakat
Burdur		2	Ağır Ceza Merkezi
	Ağlasun	4	Mülhakat
	Bucak	2	Mülhakat
	Çavdır	4	Mülhakat
	Göhlisar	3	Mülhakat
	Tefenni	4	Mülhakat
	Yeşilova	4	Mülhakat
Burhaniye		2	Ağır Ceza Merkezi

	Ayvalık	2	Mülhakat
	Edremit	2	Mülhakat
	Gömeç	3	Mülhakat
	Havran	3	Mülhakat
Bursa		1	Ağır Ceza Merkezi
	Gemlik	2	Mülhakat
	İnegöl	2	Mülhakat
	İznik	2	Mülhakat
	Karacabey	2	Mülhakat
	Keles	4	Mülhakat
	Kestel	2	Mülhakat
	Mudanya	2	Mülhakat
	Mustafakemalpaşa	2	Mülhakat
	Nilüfer	-	Mülhakat
	Orhaneli	3	Mülhakat
	Orhangazi	2	Mülhakat
	Yenişehir	2	Mülhakat
	Yıldırım	-	Mülhakat
Ceyhan		2	Ağır Ceza Merkezi
	Yumurtalık	3	Mülhakat
Çanakkale		1	Ağır Ceza Merkezi
	Ayvacak	3	Mülhakat
	Bayramiç	3	Mülhakat
	Biga	2	Mülhakat
	Bozcaada	4	Mülhakat
	Çan	3	Mülhakat
	Eceabat	3	Mülhakat
	Ezine	3	Mülhakat
	Gelibolu	2	Mülhakat
	Gökçeada	4	Mülhakat
	Lapseki	3	Mülhakat
	Yenice	4	Mülhakat
Çankırı		2	Ağır Ceza Merkezi
	Ilgaz	3	Mülhakat
	Kurşunlu	4	Mülhakat
	Orta	4	Mülhakat
	Şabanözü	4	Mülhakat
Çarşamba		2	Ağır Ceza Merkezi
	Salıpazarı	4	Mülhakat
	Terme	2	Mülhakat
Çorlu		2	Ağır Ceza Merkezi
	Çerkezköy	2	Mülhakat
	Saray	3	Mülhakat
Çorum		2	Ağır Ceza Merkezi
	Bayat	4	Mülhakat
	İskilip	3	Mülhakat

	Kargı	4	Mülhakat
	Mecitözü	3	Mülhakat
	Ortaköy	4	Mülhakat
	Osmancık	3	Mülhakat
Denizli		1	Ağır Ceza Merkezi
	Acıpayam	3	Mülhakat
	Buldan	3	Mülhakat
	Çal	3	Mülhakat
	Çameli	4	Mülhakat
	Çardak	3	Mülhakat
	Çivril	3	Mülhakat
	Güney	4	Mülhakat
	Honaz	3	Mülhakat
	Kale	4	Mülhakat
	Sarayköy	2	Mülhakat
	Tavas	3	Mülhakat
Dinar		3	Ağır Ceza Merkezi
	Dazkırı	4	Mülhakat
	Evciler	4	Mülhakat
Diyarbakır		1	Ağır Ceza Merkezi
	Bismil	4	Mülhakat
	Çermik	5	Mülhakat
	Çınar	4	Mülhakat
	Çüngüş	5	Mülhakat
	Dicle	5	Mülhakat
	Eğil	5	Mülhakat
	Ergani	3	Mülhakat
	Hani	5	Mülhakat
	Hazro	5	Mülhakat
	Kulp	5	Mülhakat
	Lice	5	Mülhakat
	Silvan	4	Mülhakat
Doğubeyazıt		3	Ağır Ceza Merkezi
	Dişadin	5	Mülhakat
Düzce		2	Ağır Ceza Merkezi
	Akçakoca	3	Mülhakat
	Cumayeri	3	Mülhakat
	Gölyaka	4	Mülhakat
	Yığılca	4	Mülhakat
Edirne		1	Ağır Ceza Merkezi
	Enez	4	Mülhakat
	Havsa	3	Mülhakat
	İpsala	3	Mülhakat
	Keşan	2	Mülhakat
	Lalapaşa	4	Mülhakat
	Meriç	4	Mülhakat

	Süloğlu	4	Mülhakat
	Uzunköprü	3	Mülhakat
Elazığ		1	Ağır Ceza Merkezi
	Ağın	5	Mülhakat
	Baskil	4	Mülhakat
	Çemişgezek	5	Mülhakat
	Karakoçan	4	Mülhakat
	Keban	4	Mülhakat
	Kovancılar	4	Mülhakat
	Maden	4	Mülhakat
	Palu	4	Mülhakat
	Sivrice	3	Mülhakat
Elbistan		3	Ağır Ceza Merkezi
	Afşın	3	Mülhakat
	Göksun	4	Mülhakat
	Nurhak	5	Mülhakat
Elmalı		3	Ağır Ceza Merkezi
	Finike	3	Mülhakat
	Demre	3	Mülhakat
	Kaş	3	Mülhakat
	Kumluca	3	Mülhakat
Erciş		3	Ağır Ceza Merkezi
	Çaldıran	5	Mülhakat
	Muradiye	5	Mülhakat
	Patnos	4	Mülhakat
Ereğli (Konya)		2	Ağır Ceza Merkezi
	Karapınar	3	Mülhakat
Ermenek		3	Ağır Ceza Merkezi
	Sarıveliler	5	Mülhakat
Erzincan		2	Ağır Ceza Merkezi
	Çayırlı	5	Mülhakat
	İliç	5	Mülhakat
	Kemah	4	Mülhakat
	Kemaliye	5	Mülhakat
	Refahiye	4	Mülhakat
	Tercan	4	Mülhakat
Erzurum		1	Ağır Ceza Merkezi
	Aşkale	4	Mülhakat
	Çat	5	Mülhakat
	Horasan	4	Mülhakat
	İlca	3	Mülhakat
	İspir	5	Mülhakat
	Karayazı	5	Mülhakat
	Pasinler	3	Mülhakat
	Tortum	5	Mülhakat
Eskişehir		1	Ağır Ceza Merkezi

	Beylikova	4	Mülhakat
	Çifteler	3	Mülhakat
	Mahmudiye	3	Mülhakat
	Mihalgazi	4	Mülhakat
	Mihalıççık	3	Mülhakat
	Seyitgazi	3	Mülhakat
	Sivrihisar	3	Mülhakat
Fethiye		2	Ağır Ceza Merkezi
	Dalaman	2	Mülhakat
Gaziantep		1	Ağır Ceza Merkezi
	Araban	5	Mülhakat
	Nizip	3	Mülhakat
	Nurdağı	4	Mülhakat
	Oğuzeli	3	Mülhakat
	Yavuzeli	4	Mülhakat
Gebze		1	Ağır Ceza Merkezi
Giresun		2	Ağır Ceza Merkezi
	Bulancak	2	Mülhakat
	Dereli	4	Mülhakat
	Doğankent	5	Mülhakat
	Espiye	3	Mülhakat
	Eynesil	4	Mülhakat
	Görele	2	Mülhakat
	Güce	4	Mülhakat
	Keşap	3	Mülhakat
	Tirebolu	2	Mülhakat
Gümüşhane		3	Ağır Ceza Merkezi
	Kelkit	4	Mülhakat
	Şiran	5	Mülhakat
	Torul	4	Mülhakat
Hakkari		3	Ağır Ceza Merkezi
	Çukurca	5	Mülhakat
	Şemdinli	5	Mülhakat
	Yüksekova	3	Mülhakat
Hatay		1	Ağır Ceza Merkezi
	Altınözü	4	Mülhakat
	Hassa	4	Mülhakat
	Kırıkhan	3	Mülhakat
	Reyhanlı	3	Mülhakat
	Samandağ	3	Mülhakat
	Yayladağı	4	Mülhakat
Hıms		3	Ağır Ceza Merkezi
	Tekman	5	Mülhakat
Iğdır		3	Ağır Ceza Merkezi
	Aralık	5	Mülhakat
	Tuzluca	5	Mülhakat

Isparta		1	Ağır Ceza Merkezi
	Atabey	3	Mülhakat
	Eğirdir	3	Mülhakat
	Keçiborlu	3	Mülhakat
	Senirkent	4	Mülhakat
	Sütçüler	5	Mülhakat
	Uluborlu	4	Mülhakat
İnebolu		2	Ağır Ceza Merkezi
	Abana	3	Mülhakat
	Bozkurt	4	Mülhakat
	Cide	4	Mülhakat
	Çatalzeytin	4	Mülhakat
	Küre	4	Mülhakat
İskenderun		2	Ağır Ceza Merkezi
	Dörtyol	2	Mülhakat
İstanbul		1	Ağır Ceza Merkezi
	Fatih	1	Mülhakat
	Şişli	1	Mülhakat
İzmir		1	Ağır Ceza Merkezi
	Çeşme	2	Mülhakat
	Karaburun	3	Mülhakat
	Kemalpaşa	2	Mülhakat
	Menderes	1	Mülhakat
	Seferihisar	2	Mülhakat
	Selçuk	2	Mülhakat
	Torbali	2	Mülhakat
	Urla	2	Mülhakat
Kadıköy		1	Ağır Ceza Merkezi
Kahramanmaraş		2	Ağır Ceza Merkezi
	Andırın	4	Mülhakat
	Pazarcık	3	Mülhakat
	Türkoğlu	3	Mülhakat
Karabük		2	Ağır Ceza Merkezi
	Çerkeş	3	Mülhakat
	Eflani	4	Mülhakat
	Eskipazar	4	Mülhakat
	Ovacık	5	Mülhakat
	Safranbolu	2	Mülhakat
	Yenice	4	Mülhakat
Karaman		2	Ağır Ceza Merkezi
Kars		2	Ağır Ceza Merkezi
	Akyaka	5	Mülhakat
	Arpaçay	5	Mülhakat
	Digor	5	Mülhakat
	Kağızman	4	Mülhakat
	Sarıkamış	3	Mülhakat

	Selim	5	Mülhakat
	Susuz	5	Mülhakat
Karşiyaka		1	Ağır Ceza Merkezi
	Aliağa	2	Mülhakat
	Foça	2	Mülhakat
	Menemen	2	Mülhakat
Kartal		1	Ağır Ceza Merkezi
	Adalar	1	Mülhakat
	Pendik	1	Mülhakat
	Sultanbeyli	1	Mülhakat
	Tuzla	1	Mülhakat
Kastamonu		2	Ağır Ceza Merkezi
	Araç	4	Mülhakat
	Azdavay	4	Mülhakat
	Daday	4	Mülhakat
	Devrekani	4	Mülhakat
	Taşköprü	3	Mülhakat
	Tosya	3	Mülhakat
Kayseri		1	Ağır Ceza Merkezi
	Bünyan	3	Mülhakat
	Develi	3	Mülhakat
	Felahiye	4	Mülhakat
	İncesu	3	Mülhakat
	Pınarbaşı	4	Mülhakat
	Sarıoğlan	4	Mülhakat
	Sarız	4	Mülhakat
	Tomarza	4	Mülhakat
	Yahyalı	4	Mülhakat
	Yeşilhisar	4	Mülhakat
Kırıkkale		1	Ağır Ceza Merkezi
	Delice	4	Mülhakat
	Keskin	3	Mülhakat
	Sulakyurt	4	Mülhakat
Kırklareli		2	Ağır Ceza Merkezi
	Babaeski	2	Mülhakat
	Demirköy	4	Mülhakat
	Kofçaz	5	Mülhakat
	Lüleburgaz	2	Mülhakat
	Pınarhisar	3	Mülhakat
	Vize	3	Mülhakat
Kırşehir		2	Ağır Ceza Merkezi
	Akpınar	4	Mülhakat
	Çiçekdağı	4	Mülhakat
	Kaman	3	Mülhakat
	Mucur	3	Mülhakat
Kilis		2	Ağır Ceza Merkezi

	İslahiye	3	Mülhakat
Kocaeli		1	Ağır Ceza Merkezi
	Gölcük	2	Mülhakat
	Kandıra	3	Mülhakat
	Karamürsel	2	Mülhakat
	Körfez	2	Mülhakat
Konya		1	Ağır Ceza Merkezi
	Altınekin	4	Mülhakat
	Cihanbeyli	3	Mülhakat
	Çumra	3	Mülhakat
	Hadım	4	Mülhakat
	Kadınhanı	3	Mülhakat
	Kulu	3	Mülhakat
	Sarayönü	3	Mülhakat
Kozan		2	Ağır Ceza Merkezi
	Aladağ	5	Mülhakat
	Feke	4	Mülhakat
	İmamoğlu	3	Mülhakat
	Saimbeyli	5	Mülhakat
	Tufanbeyli	5	Mülhakat
Kütahya		1	Ağır Ceza Merkezi
	Altıntaş	4	Mülhakat
	Gediz	3	Mülhakat
	Şaphane	5	Mülhakat
Malatya		1	Ağır Ceza Merkezi
	Akçadağ	4	Mülhakat
	Arapkir	4	Mülhakat
	Arguvan	5	Mülhakat
	Darende	4	Mülhakat
	Doğanşehir	4	Mülhakat
	Hekimhan	4	Mülhakat
	Kuluncak	5	Mülhakat
	Pütürge	4	Mülhakat
	Yazıhan	4	Mülhakat
	Yeşilyurt	3	Mülhakat
Manavgat		2	Ağır Ceza Merkezi
	Akseki	3	Mülhakat
	Serik	2	Mülhakat
Manisa		1	Ağır Ceza Merkezi
	Saruhanlı	3	Mülhakat
	Turgutlu	2	Mülhakat
Mardin		3	Ağır Ceza Merkezi
	Derik	5	Mülhakat
	Kızıltepe	3	Mülhakat
	Mazıdağı	5	Mülhakat
	Nusaybin	3	Mülhakat

	Ömerli	5	Mülhakat
	Savur	5	Mülhakat
	Yeşilli	3	*
Mersin		1	Ağır Ceza Merkezi
	Erdemli	2	Mülhakat
Midyat		3	Ağır Ceza Merkezi
	Dargeçit	5	Mülhakat
	Gercüş	5	Mülhakat
	İdil	5	Mülhakat
Muğla		1	Ağır Ceza Merkezi
	Bodrum	2	Mülhakat
	Datça	3	Mülhakat
	Köyceğiz	2	Mülhakat
	Marmaris	2	Mülhakat
	Milas	2	Mülhakat
	Ortaca	2	Mülhakat
	Ula	3	Mülhakat
	Yatağan	3	Mülhakat
Muş		3	Ağır Ceza Merkezi
	Bulanık	4	Mülhakat
	Malazgirt	4	Mülhakat
	Varto	5	Mülhakat
Nazilli		2	Ağır Ceza Merkezi
	Bozdoğan	3	Mülhakat
	Karacasu	4	Mülhakat
	Kuyucak	3	Mülhakat
	Sultanhisar	3	Mülhakat
Nevşehir		2	Ağır Ceza Merkezi
	Avanos	3	Mülhakat
	Derinkuyu	4	Mülhakat
	Gülşehir	3	Mülhakat
	Hacıbektaş	3	Mülhakat
	Kozaklı	4	Mülhakat
	Ürgüp	3	Mülhakat
Niğde		2	Ağır Ceza Merkezi
	Altunhisar	4	Mülhakat
	Bor	3	Mülhakat
	Çamardı	4	Mülhakat
	Çiftlik	5	Mülhakat
	Ulukışla	3	Mülhakat
Oltu		3	Ağır Ceza Merkezi
	Narman	5	Mülhakat
	Olur	5	Mülhakat
	Şenkaya	5	Mülhakat
Ordu		2	Ağır Ceza Merkezi
	Gölköy	4	Mülhakat

	Gürgentepe	4	Mülhakat
	Mesudiye	5	Mülhakat
	Perşembe	3	Mülhakat
	Ulubey	4	Mülhakat
Osmaniye		2	Ağır Ceza Merkezi
	Bahçe	4	Mülhakat
	Düziçi	3	Mülhakat
	Erzin	3	Mülhakat
	Kadirli	3	Mülhakat
Ödemiş		2	Ağır Ceza Merkezi
	Bayındır	2	Mülhakat
	Beydağ	4	Mülhakat
	Kiraz	3	Mülhakat
	Tire	2	Mülhakat
Rize		2	Ağır Ceza Merkezi
	Ardeşen	3	Mülhakat
	Çamlıhemşin	5	Mülhakat
	Çayeli	2	Mülhakat
	Fındıklı	3	Mülhakat
	İkizdere	5	Mülhakat
	İyidere	4	Mülhakat
	Kalkandere	4	Mülhakat
	Pazar	3	Mülhakat
Sakarya		1	Ağır Ceza Merkezi
	Akyazı	3	Mülhakat
	Ferizli	3	Mülhakat
	Geyve	2	Mülhakat
	Hendek	2	Mülhakat
	Karasu	3	Mülhakat
	Kaynarca	3	Mülhakat
	Kocaali	4	Mülhakat
	Pamukova	3	Mülhakat
	Sapanca	2	Mülhakat
	Taraklı	4	Mülhakat
Salihli		2	Ağır Ceza Merkezi
	Demirci	3	Mülhakat
	Köprübaşı	4	Mülhakat
	Kula	3	Mülhakat
	Selendi	4	Mülhakat
Samsun		1	Ağır Ceza Merkezi
	Kavak	4	Mülhakat
	Tekkeköy	2	Mülhakat
Seydişehir		3	Ağır Ceza Merkezi
	Beyşehir	3	Mülhakat
	Bozkır	4	Mülhakat
	Hüyük	5	Mülhakat

Siirt		3	Ağır Ceza Merkezi
	Baykan	5	Mülhakat
	Eruh	5	Mülhakat
	Kurtalan	4	Mülhakat
	Pervari	5	Mülhakat
	Şirvan	5	Mülhakat
Silifke		2	Ağır Ceza Merkezi
	Anamur	3	Mülhakat
	Aydıncık	3	Mülhakat
	Bozyazı	3	Mülhakat
	Gülnar	4	Mülhakat
	Mut	3	Mülhakat
Silivri		2	Ağır Ceza Merkezi
	Çatalca	2	Mülhakat
	Marmaraereğlisi	3	Mülhakat
Sincan		1	Ağır Ceza Merkezi
	Ayaş	3	Mülhakat
	Beypazarı	2	Mülhakat
	Etimesgut	-	**
	Güdül	4	Mülhakat
	Nallıhan	3	Mülhakat
Sinop		2	Ağır Ceza Merkezi
	Ayancık	3	Mülhakat
	Erfelek	4	Mülhakat
	Gerze	3	Mülhakat
	Türkeli	4	Mülhakat
Sivas		1	Ağır Ceza Merkezi
	Divriği	4	Mülhakat
	Gemerek	4	Mülhakat
	Gürün	3	Mülhakat
	Hafik	4	Mülhakat
	İmranlı	4	Mülhakat
	Kangal	4	Mülhakat
	Şarkışla	3	Mülhakat
	Ulaş	4	Mülhakat
	Yıldızeli	4	Mülhakat
	Zara	4	Mülhakat
Siverek		3	Ağır Ceza Merkezi
	Hilvan	5	Mülhakat
Söke		2	Ağır Ceza Merkezi
	Didim	2	Mülhakat
	Kuşadası	2	Mülhakat
Sungurlu		3	Ağır Ceza Merkezi
	Alaca	3	Mülhakat
Şanhurfa		1	Ağır Ceza Merkezi
	Akçakale	4	Mülhakat

	Birecik	3	Mülhakat
	Bozova	4	Mülhakat
	Ceylanpınar	4	Mülhakat
	Halfeti	5	Mülhakat
	Harran	5	Mülhakat
	Suruç	4	Mülhakat
	Viranşehir	3	Mülhakat
Şebinkarahisar		3	Ağır Ceza Merkezi
	Alucra	4	Mülhakat
	Gölova	5	Mülhakat
	Koyulhisar	4	Mülhakat
	Suşehri	4	Mülhakat
Şırnak		3	Ağır Ceza Merkezi
	Beytüşşebap	5	Mülhakat
	Cizre	3	Mülhakat
	Silopi	3	Mülhakat
	Uludere	5	Mülhakat
Tarsus		2	Ağır Ceza Merkezi
	Çamlıyayla	4	Mülhakat
	Pozantı	3	Mülhakat
Tavşanlı		3	Ağır Ceza Merkezi
	Domaniç	4	Mülhakat
	Emet	3	Mülhakat
Tekirdağ		1	Ağır Ceza Merkezi
	Hayrabolu	2	Mülhakat
	Malkara	3	Mülhakat
	Murath	3	Mülhakat
	Şarköy	3	Mülhakat
Tokat		2	Ağır Ceza Merkezi
	Almus	4	Mülhakat
	Artova	4	Mülhakat
	Erbaa	3	Mülhakat
	Niksar	3	Mülhakat
	Reşadiye	4	Mülhakat
Trabzon		1	Ağır Ceza Merkezi
	Akçaabat	2	Mülhakat
	Araklı	3	Mülhakat
	Arsin	3	Mülhakat
	Beşikdüzü	3	Mülhakat
	Çaykara	4	Mülhakat
	Maçka	3	Mülhakat
	Of	2	Mülhakat
	Sürmene	2	Mülhakat
	Şalpazarı	4	Mülhakat
	Tonya	4	Mülhakat
	Vakfikebir	2	Mülhakat

	Yomra	3	Mülhakat
Tunceli		3	Ağır Ceza Merkezi
	Hozat	5	Mülhakat
	Mazgirt	5	Mülhakat
	Nazımiye	5	Mülhakat
	Ovacık	5	Mülhakat
	Pertek	4	Mülhakat
	Pülümür	5	Mülhakat
Uşak		1	Ağır Ceza Merkezi
	Banaz	3	Mülhakat
	Karahallı	4	Mülhakat
	Simav	3	Mülhakat
	Sivash	4	Mülhakat
	Ulubey	4	Mülhakat
Ünye		2	Ağır Ceza Merkezi
	Akkuş	5	Mülhakat
	Aybastı	4	Mülhakat
	Fatsa	2	Mülhakat
	İkizce	4	Mülhakat
	Korgan	4	Mülhakat
	Kumru	4	Mülhakat
Üsküdar		1	Ağır Ceza Merkezi
	Beykoz	1	Mülhakat
	Şile	2	Mülhakat
	Ümraniye	1	Mülhakat
Van		2	Ağır Ceza Merkezi
	Başkale	5	Mülhakat
	Çatak	5	Mülhakat
	Gevaş	4	Mülhakat
	Gürpınar	4	Mülhakat
	Özalp	5	Mülhakat
	Saray	5	Mülhakat
Vezirköprü		3	Ağır Ceza Merkezi
	Havza	3	Mülhakat
	Ladik	4	Mülhakat
Yalova		1	Ağır Ceza Merkezi
Yalvaç		3	Ağır Ceza Merkezi
	Gelendost	4	Mülhakat
	Şarkikaraağaç	3	Mülhakat
Yozgat		2	Ağır Ceza Merkezi
	Akdağmadeni	3	Mülhakat
	Çekerek	4	Mülhakat
	Kadışehri	5	Mülhakat
	Sorgun	3	Mülhakat
	Şefaati	4	Mülhakat
	Yerköy	3	Mülhakat

Zile		3	Ağır Ceza Merkezi
	Turhal	3	Mülhakat
Zonguldak		1	Ağır Ceza Merkezi
	Alaplı	3	Mülhakat
	Çaycuma	3	Mülhakat
	Devrek	3	Mülhakat
	Ereğli	2	Mülhakat
	Gökçebey	4	Mülhakat

Toplam 721 Adliye⁴³

5. ADALET BAKANLIĞININ STRATEJİK PLANLAMA SÜRECİ

Adalet Bakanlığı 2007 yılında Türkiye’de bir ilki gerçekleştirmiştir. Gebze’de bulunan TÜSİDE(Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü)’nde, Enstitü ile işbirliği halinde Yargı Teşkilatımızın SWOT (GZFT (Güçlü - Zayıf Yönler ile Fırsatlar - Tehditler)) analizini yaparak kamuda stratejik planlama çalışmalarını başlatmıştır. Bu çalışmalarda biz de yer aldık.

5.1.GZFT (GÜÇLÜ - ZAYIF YÖNLER İLE FIRSATLAR - TEHDİTLER) ANALİZİ

Adalet Bakanlığınca Stratejik planlama sürecinin ilk adımı olan durum analizinde, “neredeyiz” sorusuna cevap aranmış ve bu aşamada durum analizinin yapılmasında temel yöntemlerden biri olan GZFT analizi tercih edilmiştir. Yapılan analizde, adalet sisteminin tüm yönleri ele alınmış, geleceğe yönelik amaç ve hedef geliştirebilmesi için hangi kaynaklara sahip olduğu, hangi yönlerde eksiklik bulunduğu ve hizmet alanlarına ilişkin olumlu ya da olumsuz gelişmelerin neler olduğu değerlendirilmiştir. Tüm bu çalışmalar sonucunda amaç ve hedeflerin gerçekçi bir şekilde oluşturulması sağlanmıştır.

GZFT analizi, kuruluş içi analiz ve çevre analizi olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Kuruluş içi analiz, iç ortamdan kaynaklanan, Bakanlığımızın kontrol edebildiği koşullar ve eğilimler olup, bu kapsamda belirlenen güçlü yönler, amaçlara ulaşabilmek için avantajlar ya da yararlanılabilecek olumlu hususları; zayıf yönler ise aşılması gereken sorunlu alanları ifade etmektedir. Yapılan analizde güçlü ve

⁴³ <http://www.yayin.adalet.gov.tr/mahalli.html>

zayıf yönler, adalet sisteminin kurumsal yapısını, insan kaynaklarının tüm yönlerini, barındırdığı kurumsal kültürü, fiziki imkânlarını, teknolojik kaynaklarını, mali durumunu ve diğer alanlarını kapsayacak nitelikte belirlenmiştir.

Çevre analizi kapsamında belirlenen fırsatlar ise Bakanlığımızın kontrolü dışında olmakla birlikte, avantaja dönüştürülebileceği düşünülen etkenleri; tehditler ise kontrol dışında gerçekleşip de aşılması gereken sorunlu alanları ifade etmektedir. Fırsat ve tehditler belirlenirken, ulusal ve uluslararası tüm gelişmeler göz önünde bulundurulmuştur. Oluşturulan kavramların ekonomik, sosyal, kültürel, demografik, politik, çevresel ve teknolojik etkenleri kapsar nitelikte olmasına özellikle dikkat edilmiş ve ifadelere, hukuk alanında Dünyada meydana gelen gelişmeler yansıtılmaya çalışılmıştır. Stratejik planın tüm aşamalarında olduğu gibi durum analizi aşamasında da katılımcılık büyük önem taşımaktadır. Katılımcılığın tam olarak sağlanması için öncelikle hizmet alanına ilişkin paydaşların eksiksiz olarak tespiti ve uygun araçlarla paydaşların görüşlerinin alınması gerekmektedir. Bu kapsamda, adalet hizmetlerinin kendine özgü yapısı da gözetilerek paydaşlar belirlenmiş ve görüşleri alınmıştır. Geniş perspektifle belirlenen, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum örgütlerinin yanı sıra, hukuk fakültesi mensubu akademisyenlerin görüşlerinin büyük önem taşıdığı inancıyla ülkemizdeki tüm hukuk fakültelerinde görev yapan akademik hiyerarşinin tüm kademesindeki hukukçuların görüşleri alınmıştır. Eksiksiz bir durum analizi yapılmasında yargı profesyonellerinin görüşlerinin alınması zorunlu görülmektedir. Bu nedenle hâkimler, Cumhuriyet savcıları ve diğer yargı çalışanları ile birçok eğitim çalışması ve toplantı yapılmış, çok sayıda anket gönderilmiştir. Bu kapsamda ayrıca Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği, barolar ve noter odalarının görüşleri anket çalışması yapılarak alınmıştır. Analizin adalet sistemi konusunda daha önce yapılmış tüm çalışmalarını kapsaması gerektiği düşünülerek, başta 9. Kalkınma Planı olmak üzere önceki kalkınma planları, bunlara dayanak olmak üzere hazırlanan Adalet Hizmetleri Özel İhtisas Komisyonu Raporları, Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Programlar, AB Müktesebatına Uyum Programı, diğer temel politika belgeleri ve adalet sisteminin sorunları konusundaki bilimsel araştırmalarda yer alan analizler incelenmiştir. Yapılan çalışmada belirlenen tüm ifadelerin kapsayıcı ve bütünlük içerisinde olmasına dikkat edilerek, Planın tüm bölümleri ile bağlantısı sağlanmıştır. Analizde yer alan kavramların genel kabule

dayanıyor olması gözetilmiş ve tereddüde yol açacak ifadelerin kullanılmasından özellikle kaçınılmıştır.⁴⁴

5.1.1. GÜÇLÜ YÖNLER⁴⁵

1	Köklü bir kurum kültürüne sahip olması
2	Adalet hizmetlerinde bilişim teknolojilerinin kullanılmasını sağlayan Ulusal Yargı Ağı Projesi
3	Ülkemizdeki mevzuat düzenlemelerini hukuk sistemine ve kanun tekniğine uygunluk yönünden inceleme yetkisi
4	Bakanlığın HSYK'da temsil edilmesi
5	Anayasal dayanağı olan Teftiş Kurulu'nun hâkim-savcı sınıfından gelen müfettişlerden oluşması
6	Ceza ve hukuk yargılamasında kanun yararına bozma/temyiz yoluyla hukuki güvenliğe katkıda bulunma imkânının olması
7	Stratejik yönetim anlayışının yerleşmeye başlaması
8	Özverili çalışanlara sahip olması
9	Yargının saygınlığına uygun hizmet binaları yapımına önem veriliyor olması
10	Gelişime açık bir ceza infaz sistemine sahip olması
11	Hâkim sınıfından oluşan merkez teşkilatı yönetici kadrosunun değişime açık olması
12	Avrupa Birliği sürecinde önemli bir rol üstlenilmiş olması
13	Yargı teşkilatının ihtiyaç duyduğu konularda, etkili ve sürekli hizmet içi eğitim yapıyor olması
14	Gelişmiş teknolojiye sahip Adli Tıp Kurumu'nun bulunması
15	Bakanlık tarafından yargı mensuplarının akademik çalışma yapmalarına ve yabancı dil öğrenmelerine önem veriliyor olması

5.1.2. ZAYIF YÖNLER⁴⁶

1	Mahkemelerin iş yükünün fazlalığı ve yargılama sürelerinin makul süreyi aşması
2	Bakanlık bütçesinin istenilen düzeyde olmaması
3	Adalet personelinin özlük haklarının yetersiz olması
4	İnsan kaynaklarının nicelik açısından yetersiz olması
5	Hâkim ve Cumhuriyet savcılar ile yazı işleri/idari işler müdürleri arasında görev yapacak uzmanlık kadroların öngörülmemiş olması

⁴⁴ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.31

⁴⁵ A.g.e S. 32

⁴⁶ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.33

6	Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının yargı fonksiyonu dışında çok sayıda görevinin bulunması
7	Fiziki kapasite ve teknik alt yapının henüz istenilen düzeyde olmaması
8	İcra ve iflas dairelerinin işleyişinde sorunlar bulunması
9	Adalete erişim imkânlarının istenilen düzeyde olmaması
10	Verimlilik esaslı gözetilmeden kurulan adli teşkilatların halen faaliyette olması
11	Kurumsal açıdan yeterli izleme ve performans değerlendirmesinin henüz yapılamaması
12	Halkla ilişkiler konusunda yeterli gelişmenin sağlanmamış olması
13	İletişim, katılımcılık ve aidiyet bilincinin yeterince gelişmemiş olması
14	Bölge ceza infaz kurumlarının ülke genelinde henüz tamamlanmamış olması
15	Bazı alanlarda mevzuat karmaşasının sürüyor olması

5.1.3. FIRSATLAR⁴⁷

1	Yargı reformu gerekliliğine ilişkin kamuoyu inancı
2	Ekonomik ve siyasi istikrar
3	Anayasa değişikliği süreci
4	AİHM içtihatlarının iç hukuk sistemine olumlu etkisi
5	E-devlet uygulamalarının yaygınlaşması
6	Teknolojik gelişmeler ve bilgiye erişimin kolaylaşması
7	Avrupa Birliği'ne üyelik süreci
8	Suçla mücadelede uluslararası işbirliği imkânlarının artması
9	Uluslararası ve ulus üstü kuruluşlarla işbirliği imkânları
10	Türkiye Adalet Akademisinin kurulmuş olması
11	Kolluk kuvvetlerinin adalet hizmetlerine yönelik kapasitelerinin artması
12	Alternatif çözüm yollarına ilişkin gelişmeler
13	Demokrasi kültürünün gelişmeye devam etmesi
14	Sivil toplum örgütleri ile işbirliği imkânlarının artması
15	Adalet hizmetlerine ilişkin bilimsel araştırmaların yoğunlaşması
16	Sosyal bilimler alanında Ar-Ge çalışmalarına verilen önemin artması
17	Ülkemizin eğitim seviyesi giderek artan genç bir nüfusa sahip olması

⁴⁷ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.34

5.1.4. TEHDİTLER⁴⁸

1	Kamuoyunda yargıya güvenin istenilen düzeyde olmaması
2	Yargı bağımsızlığı, tarafsızlığı ve hukukun üstünlüğü ilkelerinin yeterince özümsememiş olması
3	Medyanın yargıyı etkileme yönündeki eğilimi
4	Hükümlü ve tutuklu sayısının giderek artması
5	Personel istihdam politikasının nitelik ve nicelik açısından sınırlayıcı özellik taşıması
6	Hukuk eğitimine ilişkin yetersiz politikalar
7	Amacına uygun işlemeyen bilirkişilik müessesesi
8	Adli kolluğun işlevine uygun şekilde örgütlenmemesi
9	Avukatlık mesleğinde yaşanan niteliksel ve niceliksel sorunlar
10	Örgütlü suçların artması
11	İşsizlik, göç ve gelir dağılımındaki orantısızlığın sosyolojik etkileri
12	Kadın ve çocuk haklarını koruma mekanizmalarının etkinliğinde sorunlar olması

5.2. MİSYON

Hukukun üstünlüğü, insan haklarına saygı, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkelerini esas alarak, adalet hizmetlerinin; adil, hızlı ve etkili bir şekilde sunulmasını sağlayacak politikaları geliştirmek ve uygulamaktır.

Kamu hizmeti olan adalet hizmetlerinin aksamadan ve gecikmeden işlemesi niteliğinin gereğidir. Toplumun temel ihtiyaçlarından olan adalet hizmetleri devletin tekelinde olup hizmetin işleyişinden Adalet Bakanlığı sorumludur. Adalet hizmetleri kavramı ceza infaz, icra iflas, adli sicil ve istatistik, adli tıp, gibi geniş bir alanı kapsamaktadır.

Hizmetin etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi etkin politikaların uygulanmasıyla mümkün olacaktır.

Adalet hizmetleri alanında politika üretmek ve uygulamakla sorumlu olan Adalet Bakanlığı, adalet hizmetlerinin çağdaş bir çalışma ortamında yerine getirilmesi, etkin ve

⁴⁸ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.35

kaliteli bir yargı hizmetinin sunulabilmesi için gerekli her türlü önlemi gecikmeksizin almakla sorumludur.

Adalet Bakanlığının görevlerini ifade eden misyon bildiriminde yer alan “politika” kelimesi; kamu yönetiminde, halka sunulan bir işin belirli yol ve usule göre yürütülmesi anlamında kullanılmaktadır. Bu kapsamda Bakanlık, adalet hizmetlerinin, toplumun geneline en uygun şekilde sunulmasını sağlayacak politikaları yargı bağımsızlığı ilkesini gözetererek belirlemekle görevlidir.

Misyon, kurumsal kültürün oluşmasını veya gelişmesini sağlamaktadır. Bu nedenle belirlenen misyonun yargının tüm kesimlerinin oluşturduğu ortak kültürü yansıtmasına çalışılmıştır.

Bakanlığımız misyonu hukukun üstünlüğü, insan haklarına saygı, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkeleri doğrultusunda belirlenmiştir.⁴⁹

5.3. VİZYON

GÜVEN VEREN BİR ADALET SİSTEMİ

Vizyon bildirimi, kurumun bugününü yarına bağlayan bir köprü; geleceğe güvenle bakmasını sağlayan, çalışmalara yön veren bir rehberdir. Adalet Bakanlığı vizyonunun başta yargı kamuoyu olmak üzere toplumun genelini ilgilendiren mahiyette olması gerekmektedir. Bu nedenle Bakanlık vizyonu belirlenirken tüm kesimlerin görüşlerinin alınmasına özen gösterilmiştir.

Modern devlet, hukuk kurallarının oluşturulması yanında bunları uygulamakla görevli sistemi oluşturmak, geliştirmek ve işleyişini sağlamakla yükümlüdür. Bu amaçla oluşturulan adalet sisteminin, güçlü ve sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi ancak toplumda güven duygusunun sağlanması ile mümkün olacaktır. Güvenilir bir adalet sistemi insan hakları ve demokrasinin de teminatını oluşturmaktadır.

Bugün adalet sisteminin yeterince iyi işlemediği konusunda kamuoyunda yaygın bir kanaat bulunmaktadır. Yıllardır yargıya ilişkin sorunlar, bilinen nedenlerden dolayı büyümüş ve karmaşık bir hal almıştır. Biriken bu sorunlar toplumda adalete olan güvenin sarsılmasına yol açmıştır. Bu olumsuz görüntü her gün çeşitli kitle iletişim araçlarıyla yansıtılmakta, ulusal ve uluslararası düzeyde dile getirilmekte ve yargı ile ilgili temel metinlerde yer almaktadır.

⁴⁹ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.37

Bu sorunların giderilmesi yönünde son yıllarda yürütülen çalışmalarla mevzuatımız Avrupa Birliği normları ve çağdaş anlayışa uygun olarak büyük oranda yenilenmiş; “Ulusal Yargı Ağı Projesi”nde büyük aşama kaydedilmiştir. Ayrıca, yapılan çalışmalarla, adliyeler adalet saraylarına dönüştürülmeye başlanmış ve ceza infaz kurumlarımız uluslararası standartlara kavuşturulmuştur.

Bu gelişmelere rağmen, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusundaki farklı algılamalar, yargılama sürecinin etkin ve hızlı işlememesi, yargının insan kaynaklarına ilişkin nitelik ve nicelik eksikliği, yargının medya ve halkla ilişkilerinin etkin bir şekilde yürütülememesi, fiziki ve teknik altyapıdaki eksikliklerin henüz giderilememiş olması gibi hususların kamuoyunda adalete olan güveni etkileyen unsurlar olarak devam ettiği görülmektedir.

Süregelen bu sorunların çözülmesi ve yargının daha etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesine yönelik Plan’da yer alan diğer adımların atılması ile güven veren bir adalet sistemi vizyonuna ulaşılabilecektir. Bu sonuca ulaşılması ise adalet sistemine ilişkin alanların tek boyutlu bakış açısı ile değil çok boyutlu, bütüncül, katılımcı ve bilimsel yöntemlerle ele alınması ile mümkün olacaktır.

Güvenilir ve güçlü bir adalet sisteminin oluşturulması yalnızca Adalet Bakanlığının sorumluluğunda değildir. Bakanlık, diğer ülke uygulamalarında olduğu gibi, bu konuda anayasal çerçevede adalet sisteminin genel işleyişinden sorumlu kurum olarak öne çıkmaktadır. Güven veren adalet sistemi vizyonuna ulaşmak başta adalet aktörleri olmak üzere, kamuoyunun etkin bir işbirliği ve desteğini sağlamakla gerçekleşecektir.⁵⁰

5.4. TEMEL İLKELER

☐ Ehliyet ve liyakat
☐ Erişilebilirlik
☐ Etik değerlere bağlılık
☐ Etkili, kaliteli ve çözüm odaklı hizmet
☐ Gelişime açıklık
☐ Güvenilirlik

⁵⁰ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.38

☐ İnsana ve hukuka saygı
☐ Katılımcılık
☐ Objektiflik
☐ Şeffaflık ve hesap verebilirlik

6. AMAÇ - HEDEF - STRATEJİ - PERFORMANS GÖSTERGELERİ

6.1. STRATEJİK AMAÇLAR⁵¹

Stratejik amaçlar, öngörülen süre içinde gerçekleştirilmesi arzu edilen veya ulaşılmak istenen sonuçlardır. Belirlenen amaçların, kuruluşu daha ileri noktaya götürecek nitelikte olması gerekmektedir. Bunun yanı sıra amaçların misyon, vizyon ve temel değerlerle uyumlu olması zorunludur.

Bakanlığımızca stratejik amaçlar, “Güven veren bir adalet sistemine ulaştırılacak nitelikte, durum analizi sonuçları ve adalet alanında dünya genelindeki en iyi uygulamalar gözetilerek belirlenmiştir.

Amaçlar, katılımcılık ilkesi gözetilerek belirlendiği ve herkes tarafından benimsendiği takdirde gerçekleştirilebilir. Bu nedenle Bakanlığımız stratejik amaç ve hedefleri tüm kademe çalışanları ile dış paydaşların görüşleri dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Bu kapsamda, Bakanlığımızın faaliyet alanları dikkate alınarak vizyona ulaştırıcı nitelikte 12 stratejik amaç belirlenmiştir.

Stratejik Amaçlar	
1	Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesi çalışmalarına katkı sağlamak ve bu konuda adalet aktörleriyle işbirliğini geliştirmek
2	Yargının etkinlik ve verimliliğinin artırılması ile yargılamaların makul sürede sonuçlandırılması amacıyla düzenlemeler yapmak
3	Mesleki yetkinliğin geliştirilmesini sağlamak

⁵¹ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.41

4	Uyuşmazlıkları önleyici nitelikteki tedbirlerin etkin hale getirilmesini ve alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının geliştirilmesini sağlamak
5	Ceza infaz sistemini ve denetimli serbestlik hizmetlerini uluslararası standartlar çerçevesinde geliştirmek
6	Adalet hizmetlerinde güncel teknolojik imkânlar ile bilişim sistemlerinin kullanılmasını ve geliştirilmesini sağlamak
7	Adli mimarinin özellikleri gözetilerek adalet hizmet binaları yapımına devam etmek ve teknik alt yapı hizmetlerini yeterli düzeyde sunmak
8	Adalet erişim imkânlarının artırılmasını ve etkin kullanımını sağlamak
9	Adli tıp kurumunun, adli bilimler alanında kapasitesini geliştirmek ve hizmeti yaygınlaştırmak
10	Uluslararası işbirliğini geliştirmek ve Avrupa Birliği müktesebatına uyumu sağlamak
11	Adalet teşkilatı yönetim sistemini geliştirmek
12	Medya ve halkla ilişkilerin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak

6.1.1. YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE TARAFSIZLIĞININ GÜÇLENDİRİLMESİ ÇALIŞMALARINA KATKI SAĞLAMAK VE BU KONUDA ADALET AKTÖRLERİYLE İŞBİRLİĞİNİ GELİŞTİRMEK⁵²

Toplumun adalet sistemine güvenini etkileyen unsurların başında yargının bağımsızlığı konusu gelmektedir.

Demokratik rejimlerde, adil ve eşit bir adli sistem ile bireyin temel hak ve özgürlüklerinin etkin bir şekilde korunması bağımsız, tarafsız yargıya dayanmaktadır.

Yargı bağımsızlığı, hâkimlerin hiçbir baskı ve etki altında kalmadan hukuka ve vicdanlarına göre karar vermelerini amaçlar. Kuşkusuz bu durum onlara tanınan bir ayrıcalık olmayıp, adaletin her türlü etki, baskı, yönlendirmeden uzak kalacağı yönünde güven ve inancı gerçekleştirmektedir.

Erkler ayrılığı ilkesinin doğal sonucu olarak yargının bu işlevi yerine getirmesi, ancak başta yürütme ve yasama organları olmak üzere diğer güç odaklarının müdahalelerine kapalı olmayı gerektirir.

⁵² Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010) s.43

Hukuk devletinin kurumsallaşmasına yönelik tüm çabaların amacına ulaşması bağımsız bir yargıyla mümkündür. Özgürlükçü ve katılımcı demokrasilerin sürekliliği ve sistemin istikrarlı bir yapıya kavuşması, ancak bağımsız bir yargıyla gerçekleşebilir.

Nitekim yargı bağımsızlığı, Anayasa Mahkemesi tarafından, anayasal güvencelere sahip, bağımsız ve tarafsız bir yargısal denetimin hukuk devleti ilkesinin öteki öğelerinin de güvencesini oluşturan öge olduğu biçiminde ifade edilmektedir.

Ülkemizde uzun yıllardır tartışma konusu yapılan ve sorun olarak algılanan yargı bağımsızlığı konusunda meseleye çok yönlü ve bütüncül bakılması gerektiği ortadadır. Diğer yandan salt hukuki düzenlemelerle yargı bağımsızlığının sağlanması mümkün değildir. Önemli olan bu ilkenin daha güçlü bir şekilde hayata geçirilmesinde toplumun bilinçlendirilmesidir.

6.1.1.1. Yargı Bağımsızlığının Anayasal Garantileri

Ülkemizde yargı bağımsızlığı konusunda, Anayasanın 138, 139 ve 140 ıncı maddeleri temel iç hukuk normlarını oluşturmaktadır. 138 inci maddeye göre hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar, hiçbir makam, merciden talimat almazlar ve görülmekte olan dava ile ilgili Yasama Meclisinde soru sorulamaz, hâkimlerle görüşme yapılamaz. Aynı şekilde 139 uncu madde ile hâkimlik ve Cumhuriyet savcılığı mesleği teminat altına alınmış olup hâkim ve Cumhuriyet savcılarının, görevlerini bağımsız olarak yapmalarını engelleyecek biçimde keyfi olarak görevlerinden alınmaları, emekli edilmeleri ya da kadrolarının kaldırılması engellenmiştir.

Diğer yandan hâkim ve Cumhuriyet savcılarının atama, nakil, terfi ve disiplin gibi işlemlerinin yerine getirilmesi amacıyla Anayasa'nın 159 uncu maddesinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu oluşturulmuştur.

6.1.1.2. Ülkemizin Uluslararası Hukuka Göre Yükümlülükleri

Yargı bağımsızlığı, Birleşmiş Milletlerin Yargı Bağımsızlığına Dair Temel İlkelerinde tanımlanmıştır. Yargıya ilişkin ilkeler BM Genel Kurulu tarafından 1985 yılında kabul edilmiştir. Kurul, hükümetleri bu ilkelere uymaya ve ulusal hukuklarında ve uygulamalarında dikkate almaya davet etmiştir.

Temel ilkeler yargı bağımsızlığının asgari ölçütlerini dile getiren ilk hükümetler standartları olarak kabul edilmekte ve uluslararası toplumun yargı bağımsızlığını ölçebileceği unsurlar içermektedir.

Günümüzde insan hakları, giderek uluslararası hukuk dâhil tüm hukuk sistemlerinin temeli olarak algılanmaktadır. Bu bağlamda yargıya ilişkin BM ilkeleri, temel insan haklarını korumakta ve uluslararası hukukun önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

BM Genel Kurulu tarafından yargı bağımsızlığı da dâhil olmak üzere 20 Temel İlkeye ilişkin karar alınmış ve ayrıca yargı bağımsızlığının anayasa ve kanunlarda güvence altına alınması gerektiği vurgulanmıştır.

Öte yandan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 10 uncu maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6 ncı maddesi ile Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesinin 14 üncü maddesi yargı bağımsızlığına ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Ayrıca Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından hâkimlerin rolü, bağımsızlığı, yargının etkinliği ve işlevine dair tavsiye kararı alınmıştır.

Yargı bağımsızlığı konusu Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinde de önemli bir yer tutmaktadır. AB'nin ülkemizden beklentilerine yer veren Katılım Ortaklığı Belgesinde yargının bağımsızlığına ilişkin konulara yer verilmiştir. Diğer yandan AB Komisyonu tarafından her yıl hazırlanan ilerleme raporlarında yargı bağımsızlığı konusu gündeme gelmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliği müzakereleri kapsamında 2007 Yılı Tarama Sonu Raporunda 23 üncü Fasıll'ın müzakere açılış kriterlerinden biri olarak yargının bağımsızlığını, tarafsızlığını ve etkinliğini güçlendirecek yargı reformu stratejisi hazırlanması istenmiştir.

Ülkemizde yargı bağımsızlığına ilişkin olarak özellikle; HSYK'nın kompozisyon ve çalışma biçimi, yargı mensuplarını atama, nakil ve terfi sistemi, kurul kararlarına karşı etkili bir başvuru yöntemi, disiplin süreç ve hükümleri ile örgütlenme özgürlüğü gibi alanlarda çeşitli kesimlerce dile getirilen farklı yaklaşım ve eleştiriler bulunmaktadır. Söz konusu yaklaşım ve eleştiriler 9. Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu, AB İlerleme Raporları, İstişari Ziyaret Raporları ve diğer belgelerde de yer almaktadır.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkeleri yukarıda belirtilen uluslararası belgelerde ve özellikle, "Bangalore Yargı Etiği İlkeleri" ve "Savcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine İlişkin Avrupa Esasları Budapeşte İlkeleri"nde önemli yer bulmaktadır. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Bangalore Yargı Etiği İlkeleri ile

Savcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine İlişkin Avrupa Esasları Budapeşte İlkelerini kabul etmiştir.⁵³ Öte yandan belirtilen bu ilkeler Yargıtay'ca da benimsenmiştir.⁵⁴

Adaletle güveni etkileyen unsurların bir diğeri ise yargının tarafsızlığıdır. Soyut bir kavram olmasına rağmen adalet, yargısal anlamda öncelikle tarafsızlık ve eşitlik ölçüsünde tanımlanmaktadır. Tarafsızlık, hâkimliğin zorunlu, olmazsa olmaz koşullarından biridir.

Yargı mensupları görevlerini yaparken yalnızca yanlardan birinin değil, aynı zamanda kendi çıkarını da gözetmemesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra, önündeki uyuşmazlıkla ilgili kişisel duygu, düşünce ve ön yargılarından da uzaklaşmalı; yalnızca hukuk kuralları çerçevesinde çözüm bulmalıdır.

Anayasa'da yer alan düzenlemeler daha çok yargı bağımsızlığına vurgu yapıyor gibi görünse de, tarafsızlık ilkesinin yargı ile ilgili temel ilke ve haklarla birlikte güvence altına alındığı söylenebilir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına göre mahkemelerin muhataplarına bağımsız ve tarafsız olduğu izlenimini hissettirmesi gerektirmektedir.

Yargının tarafsızlığı, güçlü ve güvenilir bir yargı sistemi oluşturmak için en az yargı bağımsızlığı kadar hayati önemi haiz bir konudur. Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi tarafından kabul edilmiş bulunan "*Bangalore Yargı Etiği İlkeleri*" nde hâkimlerin tarafsızlığına önemli bir yer verilmiştir. 60 ıncı Hükümet Programında yargının bağımsızlığı kadar tarafsızlığı da özellikle vurgulanmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında yer alan düzenlemeler daha çok yargı bağımsızlığına vurgu yapıyor gibi görünmekle birlikte, bu düzenlemeler içerisinde tarafsız bir yargının unsurları da yer almaktadır. Türk yargısına tarafsızlık açısından önemli bir eleştiri getirilmemekle birlikte, uygulamadan kaynaklanan bazı hususlar nedeniyle, Anayasa'da ve uluslararası belgelerde yer alan unsurlardan hareketle mahkemelerin tarafsızlığının tam olarak sağlanması ve en az bunun kadar önemli olarak bu tarafsızlığın yargı profesyonellerince içselleştirilmesi ve kamuoyunca doğru şekilde algılanabilmesi bakımından bazı adımların atılması gerekmektedir.⁵⁵

⁵³ Bangalore Yargı Etiği İlkeleri HSYK'nın 27.06.2006 gün ve 315 sayılı kararı ile, Savcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine

İlişkin Avrupa Esasları Budapeşte İlkeleri HSYK'nın 10.10.2006 gün ve 424 sayılı kararı ile benimsenmiştir.

⁵⁴ Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 20.11.2007 tarih ve 2007/5-83 Esas, 2007/244 sayılı kararı)

⁵⁵ Adalet Bakanlığı Yargı Reformu Stratejisi (2009)

Stratejik Plan kapsamında yargının bağımsızlık ve tarafsızlığının güçlendirilmesine katkı konusunda yapılacak çalışmalar, meselenin önemi ve toplumsal duyarlılık gözetildiğinde Bakanlığımızca tek başına değil, başta adalet aktörleri olmak üzere diğer tüm ilgililerin katılımı ile gerçekleştirilecektir.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesi çalışmalarına katkı sağlamak ve bu konuda adalet aktörleriyle işbirliğini geliştirmek stratejik amacını gerçekleştirilmesi yönelik 4 yıl içinde yapılması planlanan hususlar şunlardır:

- 1- 2010 yılı sonuna kadar HSYK'nın; objektiflik, tarafsızlık ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda, uluslararası belgeler ışığında geniş tabanlı temsil esasına göre yeniden yapılandırılması, kararlarına karşı etkili bir başvuru sisteminin getirilmesi ve yargı yolunun açılması ile buna paralel olarak sekretarya hizmetleri ve adalet teşkilatı denetim sisteminin düzenlenmesi konusunda çalışma yürütülmesi.(*Bu amaç büyük oranda gerçekleştirilmiştir. Anayasa değişikliği yapılmış ve geniş tabanlı temsil esasına göre yeniden yapılandırılan HSYK göreve başlamıştır.*)
- 2- 2010 yılı sonuna kadar yargı mensuplarının atama, nakil ve terfi sisteminin yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yürütülmesi.(*Bu konuda hiçbir kayda değer çalışmaya rastlanmamıştır.*)
- 3- 2014 yılı sonuna kadar kamuoyunda yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusundaki bilinci artırmak üzere adalet aktörleri, medya ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapılması. (*Bu konuda hiçbir kayda değer çalışmaya rastlanmamıştır.*)
- 4- 2010 yılı sonuna kadar yargı mensuplarının, örgütlenme özgürlüğünün geliştirilmesi çerçevesinde gerekli çalışmaların yapılması.(*Bu konuda bir yasa tasarısı hazırlanmış ama kanunlaşmamıştır.*)
- 5- 2012 yılı sonuna kadar evrensel ilkeler gözetilmek suretiyle yargı mensupları için yargısal etik ilkelerin belirlenerek geliştirilmesi.
- 6- 2012 yılı sonuna kadar kişisel verilerin korunması ilkesi gözetilerek, yargı kararlarına herkesin erişimini sağlamak için çalışmalar yapılması. (*Bu konuda hiçbir kayda değer çalışmaya rastlanmamıştır.*)
- 7- 2012 yılı sonuna kadar yargı mensupları ile ilgili disiplin hükümlerinin nesnel ölçütler geliştirilmesi suretiyle düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.⁵⁶ (*Bu konuda*

⁵⁶ Adalet Bakanlığı stratejik plan (2010) s 45-51

hiçbir kayda değer çalışmaya rastlanmamıştır).

6.1.2. YARGININ ETKİNLİK VE VERİMLİLİĞİNİN ARTIRILMASI İLE YARGILAMALARIN MAKUL SÜREDE SONUÇLANDIRILMASI AMACIYLA DÜZENLEMELER YAPMAK

Bu stratejik amaçları gerçekleştirmek için Adalet Bakanlığı Stratejik Planında öngörülen hedefler şunlardır:

- 1- 2014 yılı sonuna kadar yargı mensubu ve çalışanı sayısının uluslar arası standartlar gözetilerek arttırılması.(*2011 yılı sonuna kadar 1100 hakim ve savcı adayı alımı yapılması planlanmaktadır. Bunlardan 300 tanesi avukatlardan alınacaktır*).⁵⁷
- 2- 2014 yılı sonuna kadar Adalet Aktörleri arasındaki iletişimin arttırılması ve yargının sorunlarına yönelik ortak sorun önerilerinin gerçekleştirilmesi.(*Bu konuda sık sık yapılan çalışmalar ümit vermektedir. Yargı profesyonellerinin sorunlarla ilgili çözüm önerileri ciddiyetle dikkate alınmaktadır*).⁵⁸
- 3- 2013 yılı sonuna kadar avukatlık mesleğinin sorunlarının çözümüne ve avukatların yargısal faaliyetleri daha etkin katılımının sağlanmasına yönelik olarak Türkiye Barolar Birliği ve Barolar ile işbirliği yapılması.
- 4- 2010 yılı sonuna kadar Bölge Adliye Mahkemelerinin faaliyete geçirilmesi için çalışmaların tamamlanması ve idari yargıda İstinaf Kanun yolu için mevzuat değişikliklerinin hazırlanması.(*2011 yılı Şubat ayı içinde 9 Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına atama yapılmış olup, 2011 yılı Adli Yılı'nın başlaması ile birlikte bu mahkemelerin faaliyete geçirilmesi planlanmaktadır*).
- 5- 2011 yılı sonuna kadar adliye hizmet uzmanlığının oluşturulması için çalışmalar yürütülmesi.
- 6- 2010 yılı sonuna kadar birbirine yakın ve/veya iş sayısı az olan adliyelerin en yakın adliyelerle birleştirilmesi çalışmasının tamamlanması.(*Henüz bu konuda alınmış bir karar yoktur. 2011 yılında Haziran ayında yapılacak seçimlerden sonra bir karar verilmesi beklenmektedir.*)
- 7- 2014 yılı sonuna kadar yargıda uzmanlık faaliyetlerinin geliştirilmesi.

⁵⁷ http://www.pgm.adalet.gov.tr/duyuru/2011/ocak/sinav_takvimi.htm

⁵⁸ <http://www.edb.adalet.gov.tr/faaliyethaberleriarsivi/2011.html>

- 8- 2012 yılı sonuna kadar yargılamanın daha hızlı ve etkin yürütülmesine yönelik mevzuat düzenlemelerinin hazırlanması.

Bu konuda 17-18 Ocak 2011 tarihlerinde İzmir Çeşme’de yapılan Yargı Teşkilâtı Toplantısını takiben bir yasa tasarısı hazırlanarak TBMM ne sunulmuştur. Bu tasarı ile yapılan düzenlemeler şunlardır:

1) **Bakaya ve yoklama kaçağı suçlarına idari para cezası getirilmektedir.**

1632 sayılı Askeri Ceza Kanununda yapılan değişiklikle bakaya ve yoklama kaçağı suçları, kabahate çevrilerek idari yaptırıma bağlanmakta ve bu tür davalar mahkemelerin görev alanı dışına çıkarılmaktadır. Bu kabahatlerle ilgili olarak öngörülen idari para cezası, ilgilinin nüfus kaydı itibarıyla bağlı olduğu askerlik şubesi başkanlığınca verilecektir. Bu şekilde 100.000’i aşkın dosyanın adliyelere gelişi önlenecektir.

2) **Disiplin ve tazyik hapsi gerektiren her icra suçu mahkeme önüne gelmeyecektir.**

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yapılan değişiklikle disiplin ve tazyik hapsi gerektiren eylemlerde parasal bir sınır öngörülerek, bu sınırın altında kalan icra suçlarının mahkeme önüne gelmesi engellenmektedir. Toplam alacak miktarı Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından 16 yaşından büyükler için belirlenen brüt asgari ücret tutarının altında kalan takiplerde disiplin ve tazyik hapsi uygulanmayacaktır. 2010 yılında mahkemelere bu türden 300.000’i aşkın dosya gelmiştir. Yapılan değişiklikle bu dosyaların büyük kısmının mahkeme önüne gelmesi önlenecektir. Ancak nafakadan doğan takiplerde bu hüküm uygulanmayacaktır.

3) **Pasaportsuz yurda giriş ve yurttan çıkış, idarece belirlenen giriş kapıları dışındaki yerlerden yurda giriş ve yurttan çıkış gibi suçlar kabahate çevrilerek idari para cezasına bağlanmaktadır.**

5682 sayılı Pasaport Kanununda yapılan değişiklikle yargının iş yükünü artıran ve Kanunun 33, 34 ve 35 inci maddelerinde yer alan suçlar, kabahate çevrilerek, mahkemelerin görev alanı dışına çıkarılmaktadır. UYAP istatistik verilerine göre 2010 yılında, Cumhuriyet savcılıklarına yaklaşık 9.000, mahkemelere ise yaklaşık 3.000 dosya gelmiştir. Bu şekilde söz konusu dosyaların adliyelere gelişi önlenecektir.

4) **Düşük ve devrikten emval toplamak, izinsiz dal, çırpı toplamak gibi basit orman suçları kabahate çevrilmektedir.**

6831 sayılı Orman Kanununda yapılan değişiklikle, 91 inci maddenin beşinci fıkrasında yer alan düşük ve devrikten emval toplamak, izinsiz dal ve çırpı toplamak gibi basit orman suçları kabahat niteliğine dönüştürülmekte ve idarî para cezası yaptırımına bağlanmaktadır. UYAP istatistik verilerine göre 2010 yılında adliyelere yaklaşık 4.000 dosya gelmiştir. Bu şekilde söz konusu dosyaların adliyelere gelişi önlenecektir.

5) Ceza davalarında istinaf ve temyiz kanun yollarına başvuru için harc getirilmektedir.

492 sayılı Harçlar Kanununda yapılan değişiklikle, davayı uzatma amacına yönelik kanun yolu başvurularının engellenmesi amacıyla ceza mahkemeleri kararlarına karşı kanun yoluna müracaat durumunda da -göreceli olarak az miktarda-harç alınması usulü getirilmektedir. UYAP istatistik verilerine göre 2010 yılında ceza mahkemelerinden verilen yaklaşık 270.000 karar, temyizen Yargıtaya gelmiştir. İcra mahkemelerinden verilen yaklaşık 38.000 karar da itirazın Ağır Ceza Mahkemelerine gelmiştir. Yapılan bu değişiklikle, söz konusu kanun yolu başvurularının önemli bir kısmının önleneyeceği düşünülmektedir.

6) Mirasçılık belgesi alınması ile terk eden eşin ortak konuta davet edilmesinin mahkemeye başvurulmadan noterden de yapılabilmesi öngörülmektedir.

1512 sayılı Noterlik Kanununda yapılması öngörülen değişiklikle, çekişmesiz yargı işi niteliğinde bulunan, terk eden eşin ortak konuta davet edilmesine ve mirasçılık belgesi verilmesine ilişkin işlemlerin mahkemeler yanında noterler tarafından da yapılabilmesi imkanı getirilmektedir. Bu şekilde söz konusu hizmetlerin süratli ve verimli bir şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır. UYAP istatistik verilerine göre 2010 yılında terk eden eşin ortak konuta davetiyle ilgili olarak 2.570, mirasçılık belgesi verilmesiyle ilgili olarak ise yaklaşık 445.000 dosya mahkemelere gelmiştir. Yapılan değişiklikle bunların mahkemelere gelmeye gerek kalmaksızın noterden de yapılabilmesi söz konusu olacaktır.

7) Bakanlıkların ülke çapında olmayan bölgesel alanda uygulanacak düzenleyici işlemlerine karşı yapılacak başvuruların Danıştaya gelmeden ilk derece mahkemesi olarak idare mahkemelerinde görülmesi öngörülmektedir.

2575 sayılı Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, Danıştayın iş yükünü azaltmak amacıyla, ilk derece mahkemesi sıfatıyla baktığı bir kısım davalar idarî mahkemelerin görev alanına bırakılmaktadır. Bu kapsamda Bakanlıkların ülke çapında olmayıp, bölgesel bir alanda uygulanacak düzenleyici işlemlerinden doğan davalar (örneğin imar planı uygulamaları) idarî mahkemelerce görülecektir.

8) İdare mahkemelerince verilen ve temyiz incelemesi için Danıştaya gelen bazı davaların itiraz incelemesinin Bölge İdare Mahkemelerinde yapılarak kesinleştirilmesi öngörülmektedir.

2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun 45 inci maddesine yapılan değişiklikle, halen temyiz incelemesi için Danıştaya gelen bir kısım davaların, itirazın Bölge İdare Mahkemelerince incelenip kesin olarak karara bağlanması öngörülmektedir. Böylece Danıştayın iş yükünün azaltılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, idare ve vergi mahkemelerinden verilen;

- İlk ve orta öğretim öğrencilerinin kayıt, nakil, ilişik kesme, disiplin ve sınıf geçmeleri ile notlarının tespitine ilişkin işlemlerden,

- Yükseköğretim öğrencilerinin kayıt, nakil, öğrencilikle ilişkisinin kesilmesi sonucunu doğuranlar dışında kalan disiplin cezaları, sınıf geçme ve notlarının tespitine ilişkin işlemlerden,
- Kamu görevlileri hakkında tesis edilen geçici görevlendirme, vekâleten atama, ikinci görev, görevden uzaklaştırma, yolluk, lojman, izin ve il içi naklen atama işlemlerinden,
- Kamu görevlilerinin, görevle ilişkisinin kesilmesi sonucunu doğuranlar dışında kalan disiplin cezalarından,
- Taşınmaz mal zilyedliğine yapılan tecavüzlerden kaynaklanan işlemlere ilişkin davalar,
- Vakıflar Genel Müdürlüğü ile mazbut ve ve mülhak vakıflara ait taşınmazların tahliye işlemlerinden,
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sosyal yardım amacıyla bağlanan aylık ve yapılan sosyal yardımlarla ilgili uygulamalardan,
- Asker ailesine yardım ile ilgili işlemler hakkında açılacak davalardan,
- Karayolları Trafik Kanunu uyarınca valiliklerce, kaymakamlıklarca ve belediyelerce tesis edilecek işlemlerden,
- Belediyelerin ulaşım ve toplu taşımaya ilişkin işlemlerinden,
- İmar Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca tesis edilen mühürleme, durdurma, yıkım kararları ile bunlara ilişkin olarak verilen para cezaları ve bu cezaların tahsili amacıyla tesis edilen işlemlerden,
- Tek hâkim tarafından karara bağlanan vergi ve diğer kamu alacaklarının asıllarına bağlı ceza, faiz, gecikme faizi ve Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun bunlar hakkında uygulanmasından,
- Konusu ellibin lirayı aşmayan idari işlemler ile bu miktarı aşmayan tazminat istemlerinden,

kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak verdikleri nihai kararlar ile tek hakimle verilen nihai kararlara, başka kanunlarda aksine hüküm bulursa dahi, mahkemelerin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz edilebilecektir.

Bu tür davalar artık Danıştaya gelmeyecektir. Bu davalarla ilgili olarak sağlıklı istatistiki veriler bulunmamakla birlikte, bu değişikliğin Danıştayın iş yükünde önemli bir azalmaya sebep olacağı düşünülmektedir.

9) Cumhuriyet savcılıkları arasında çıkan yetki uyuşmazlıkları için çözüm mercii getirilmektedir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yapılan değişiklikle, soruşturma aşamasında Cumhuriyet başsavcılıkları arasında çıkan olumsuz yetki uyuşmazlıklarının çözüm mercii belirlenerek soruşturmaların gecikmesi önlenmekte ve yetkisizlik uyuşmazlığından kaynaklanan iş yükü azaltılmaktadır. UYAP istatistik verilerine göre 2010 yılında yaklaşık 35.000 dosyada karşı yetkisizlik kararı verilmiştir.

10) Ağır ceza mahkemesi başkanlarının itirazın inceledikleri işlerin bir kısmının, ağır ceza mahkemesi üyelerince de karara bağlanabilmesi öngörülmektedir.

Ağır ceza mahkemesi başkanlarının iş yükünün azaltılması amacıyla, “kovuşturmaya yer olmadığına dair karar”lara yapılan itirazların, başkan veya

görevlendireceği üye tarafından da karara bağlanabilmesi öngörülmektedir. UYAP istatistik verilerine göre 2010 yılında yaklaşık 32.000 dosya itiraz üzerine sadece ağır ceza mahkemesi başkanları tarafından karara bağlanmıştır.

11) Ceza mahkemelerince verilen kararlardaki kesinlik sınırı artırılmaktadır.

5271 ve 5320 sayılı Kanunlarda yapılan değişikliklerle, ceza mahkemelerince verilen ve kesin olan hükümlerdeki ikibin Türk Liralık kesinlik sınırı üçbin Türk Lirasına çıkarılmaktadır. Bununla birlikte, bu konudaki Anayasa Mahkemesi kararı dikkate alınarak hapis cezasından çevrilen para cezalarına karşı ise kanun yolları bakımından herhangi bir sınır öngörülmemektedir. UYAP istatistik verilerine göre 2010 yılının adli para cezası miktarı 3.000.-TL'den az olan ve Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda ekim, kasım ve aralık aylarında temyiz edilen dosya sayısı 19.500 civarındadır.

12) Kabahatler Kanunu uyarınca idari yaptırım kararlarına karşı yapılacak başvurularda son karar merciinin ağır ceza mahkemesi olması yerine asliye ceza mahkemesi olması öngörülmektedir.

İdarelerce verilen idari yaptırım kararlarına karşı sulh ceza mahkemelerine yapılan başvurular üzerine mahkemenin vermiş olduğu son karara karşı itiraz merciinin ağır ceza mahkemesi olması yerine asliye ceza mahkemesi olması öngörülmektedir.⁵⁹ (Bu Kanun tasarısı kanunlaşmış ve 14.04.2011 tarihli Resmi Gazetede 6217 sayılı Kanun olarak yayınlanarak yürürlüğe girmiştir).

9-2010 yılı sonuna kadar bilirkişilik kurumunun geliştirilmesi amacı ile çalışmalar yürütülmesi.(*Ortaya konulan somut bir çözüm önerisine rastlanmamıştır*).

10-2014 yılı sonuna kadar yargı mensupları ile çalışanlarına yönelik sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenerek kurum içi iletişimin artırılması ve yargı çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi doğrultusunda çalışmalar yürütülmesi.

11- 2010 yılı sonuna kadar yargının iş yükünün azaltılması amacıyla kamuda görev yapan hukuk müşavirleri ve avukatları daha etkin hale getirilmesi hususunda çalışma yürütülmesi. (*Ortaya konulan somut bir çözüm önerisine rastlanmamıştır*).

12- Adalet hizmetlerinde (Aile Mahkemeleri, Çocuk Mahkemeleri, Ceza İnfaz Kurumları, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlükleri vb.) görev alan uzmanların (psikolog, sosyolog, pedagog, sosyal çalışmacı, öğretmen) hizmetlerinden daha etkin ve verimli bir şekilde faydalanılması için çalışma yürütülmesi.

13- 2012 yılı sonuna kadar soruşturmaların daha etkin ve hızlı yürütülmesinin sağlanması konusunda çalışmalar yürütülmesi.

⁵⁹ <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/subat/tasarimetni.pdf>

14- 2012 yılı sonuna kadar tanıklık müessesesinin uygulamada daha etkin hale getirilmesi hususunda çalışmalar yürütülmesi.

15- 2012 yılı sonuna kadar icra ve iflas sisteminin etkinlik ve verimliliğinin artırılması için çalışmalar yürütülmesi hedeflenmektedir.⁶⁰

Günümüzde, özel sektör ve kamunun sunduğu tüm hizmetlerde olduğu gibi adalet hizmetlerinin yerine getirilmesinde de “etkinlik ve verimlilik” esastır. Etkinlik ve verimlilik, adalet hizmetleri alanında kullanılan sınırlı kaynaklarla (beşeri, mali, teknolojik vb.) en iyi sonucun alınması ve amaçların gerçekleştirilmesine uygun araçları içeren sistemin kurulmasını ifade etmektedir. Etkinlik ve verimlilik kavramları Anayasamızda “davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması” ifadesi ile bir yükümlülük olarak yer bulmuştur.

Son yıllarda gelişmiş ülkelerde kamu kurumları, “iyi yönetim” ve “en iyi uygulama örnekleri” yaklaşımı çerçevesinde, kuruluş amaçlarını etkin bir biçimde gerçekleştirmek için değişim ve dönüşüm çabası içerisindeyler. Bu nedenle, belirtilen yaklaşım doğrultusunda Ülkemizde de diğer kamu hizmetlerinde olduğu gibi, adalet hizmetlerinin yerine getirilmesinde “etkinlik ve verimlilik” ilkesinin gözetilmesi gerekmektedir. Etkinlik ve verimlilik kavramları yargılamanın kalitesi ile de doğrudan ilgilidir. Adalet hizmetlerinde kalitenin belirlenmesinde evrensel ölçütler bulunmaktadır. Bu ölçütlerin en önemlilerinden biri Avrupa Konseyi Rehber İlkeleri’dir. Buna göre adli kalite; isabetli kararlar, düşük temyiz oranları, zamanında verilen kararlar (makul sürede yargılama), düşük sayıda teknik hukuki hata ve adil yargılanma ilkelerinin uygulanması olarak ifade edilmektedir.

Etkili bir yargı sisteminin oluşturulması için öncelikle yargıya ayrılan kaynakların yeterli olması gerekir. Kaynak sarfı fiziki alt yapıdan yani Adliye Binalarının yapılması, tefrişi, modern iletişim vasıtaları ile donatılması gibi temel yatırımlara yapıldığı gibi, yargı hizmetinin insanlara sunulması aşamasında gereken birçok giderin yapılması için de gereklidir. Bir hizmet verilebilmesi için öncelikle iyi bir hizmet yeri yapılmalı ve bu yer hizmet almaya gelenlerin ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte fiziki ve donanım alt yapısına sahip olmalıdır. Ayrıca hizmet sunacak yeterli

⁶⁰ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014) S.64-78

personel de olmalıdır. Bunlar olmadan adalet hizmetinin dağıtılabileceğini ileri sürmek mümkün değildir.

2002 yılından itibaren hızlı bir şekilde ülkemizde yeni adliye sarayları yapılmaya başlanmış ve halen de yapımları devam etmektedir. İnşa edilen 130 adliye binası tamamlanmıştır. 32 adet adalet binasının inşaatı devam etmektedir. 67 bina ise ihale ve proje aşamasındadır. Adliyelerin toplam kapalı alanı 2002 yılında 569.000 m² iken bu gün 2.000.000 m²'ye ulaşmış bulunmaktadır. Ülke nüfusumuzun 1/5'inin yaşadığı İstanbul'a dünyada emsali bulunmayan, yargı teşkilatının övünç kaynağı olabilecek donanımda ve mimaride adalet sarayları yapılmış ve yapılmaktadır. Anadolu yakasında inşa edilen 360.000 m² kapalı alana sahip adalet hizmet binasının inşaatı tamamlanmıştır. Aynı şekilde İstanbul ilinin Avrupa yakasında inşa edilen iki adliyeden birisi olan 90.000 m² kapalı alana sahip Bakırköy Adalet Sarayı hizmete açılmış, Çağlayan'da yapılmakta olan 320.000 m² kapalı alana sahip ikinci adalet sarayının ise 2011 yılında hizmete açılması öngörülmektedir. Stratejik plan kapsamında yürütülecek planlar kapsamında tüm adliyelerin modern ve yeterli binalarda hizmet vermesi planlanmıştır.⁶¹

Son 8 yılda yapılan adliye saraylarının büyüklüğü ve güzelliği yadsınamamakla birlikte, bu binaların çok uzun süre hizmet edecek yeterlilikte planlandığını ileri sürebilmek de her zaman mümkün değildir. Zira yakın bir zamanda inşa edilen bazı (İzmir, Bakırköy, Antalya gibi) büyük yerlerdeki adliye saraylarının kısa zamanda dolduğu ve ya yeni ek hizmet binası ihtiyacının baş gösterdiği veya bina içinde bölmelerle ihtiyacın giderilmeye çalışıldığı gözden kaçmamaktadır. Bu nedenle bir adliye sarayı inşaatı planlanırken nüfus ve sanayideki yıllar içerisinde olabilecek değişimlerin öngörülerek, iş artışının hesap edilmesi ve buna göre planlama yapılması zorunludur. Şayet yatırım miktarı çok büyük olduğu tarihte, büyütülebilir bir proje başlangıçta planlanmalı ve yıllar içerisinde doğacak ihtiyaçlara göre kısım kısım gerçekleştirilmelidir.

Aşağıda değişik Avrupa ülkelerinde yargıya ayrılan bütçe payları gösterilmiştir. Tablodan anlaşılacağı üzere nüfusu bizden çok daha az olan Avusturya ve Hollanda'nın

⁶¹ Yargıda Reformun Neresindeyiz, Adalet Bakanlığı 2010, S.24

yargıya ayırdığı bütçe bizden daha fazladır. Nüfusu bize yakın olan diğer ülkeler ise bizden kat kat daha fazla kaynak tahsis etmektedirler.

Ülkemiz, Avrupa’da adalet alanındaki bütçesini azaltmayan 10 ülkeden biridir. Daha bir süre böyle bir azaltmaya gidemeyecektir. Son 5 yıl boyunca adalet sistemine ayrılan bütçe yönünden bazı ülkelerin diğer Avrupa Konseyi ülkelerine göre adalet bütçelerini arttırdıkları görülmektedir. Türkiye bu alanda bütçeyi arttıran 5.ülkedir.⁶² 2011 yılı bütçesinden Adalet Bakanlığına ayrılan pay bütçenin % 1,564 üne denk gelmektedir.⁶³

Tablo-2. Yargıya Ayrılan Bütçe ve Yargıdan Elde Edilen Gelir Miktarları (Euro) (CEPEJ)

ÜLKELER	Yargıya ayrılan Toplam bütçe	Yargı harçları ve vergilerinden elde edilen gelir	Yargıdan elde edilen gelirin yargı bütçesine oranı
Türkiye	522.486.876*	279.094.188	% 53,4
Fransa	3.350.000.000	Bilgi yok	Bilgi yok
Almanya	8.731.000.000	3.977.000.000	% 45,6
İtalya	2.751.910.175	229.284.156	% 8,3
İngiltere	1.504.095.309	671.000.000	% 44,6
Hollanda	774.368.000	170.237.000	%22
İspanya	2.983.492.000	Bilgi yok	Bilgi yok
Avusturya**	572.013.000	614.000.000	% 107,3

* Yüksek Mahkemeler, YSK, Türkiye Adalet Akademisi bütçesi dâhil

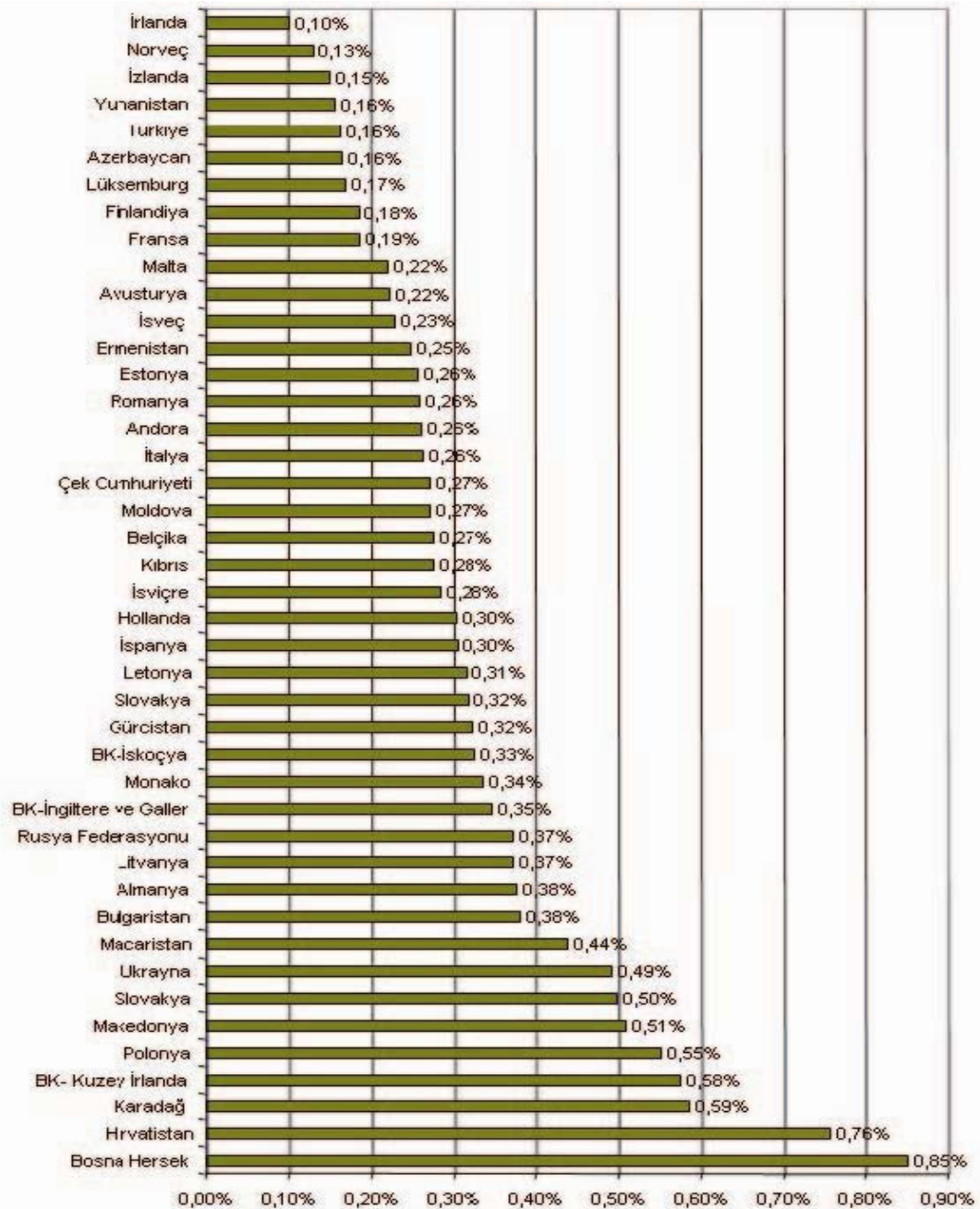
** Yargı geliri, giderinden fazla olan tek Avrupa ülkesi⁶⁴

⁶² Yargıda Reformun Neresindeyiz, Adalet Bakanlığı (2010) S.26

⁶³ 2011 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu

⁶⁴ Cepej raporu 2008

Tablo – 3. 2006 Yılında Yargı Sistemine Tahsis Edilen Toplam Kamu Bütçesi, Kişi Başına Düşen (Gayrisafi Yurtiçi Hâsılının Yüzdesi Olarak)

Tablodan anlaşılacağı üzere yargı hizmetlerine ayrılan pay ülkemiz için oldukça düşüktür.⁶⁵ Bu durumun ülkelerin zenginliği ile de doğrudan ilişkisi yoktur. Zira Türkiye'den milli geliri son derece az olan tablodaki birçok ülke yargı hizmetlerine ülkemizden kat kat daha fazla kaynak tahsis etmektedir.

⁶⁵ Cepej raporu 2008 s.47

Tablo -4. 2006 yılı itibarı ile 100.000 ülke sakini başına düşen profesyonel hâkim sayısı

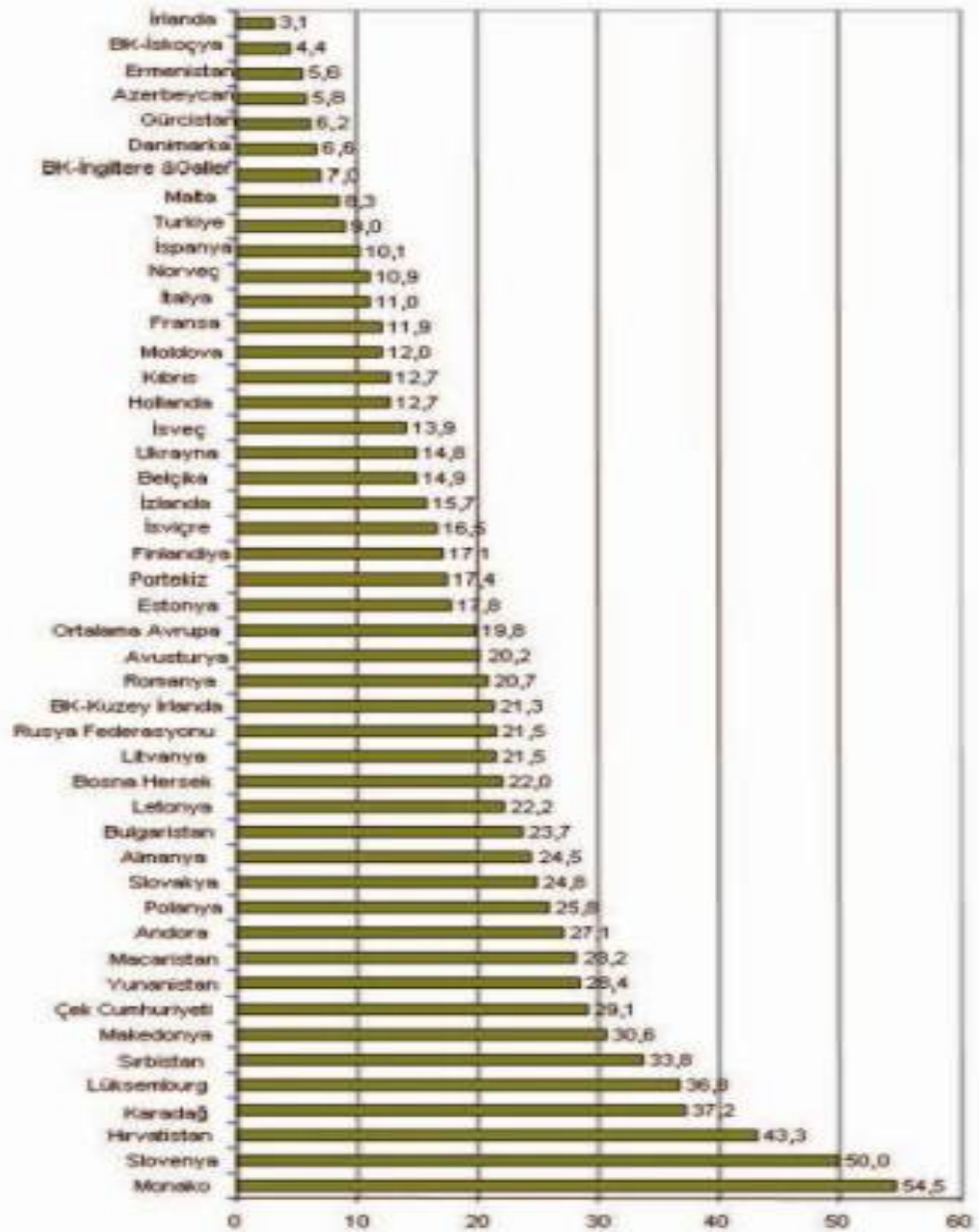
Ülke	Profesyonel hâkimler (TZE)		Zaman zaman duruşmaya bakan profesyonel hâkimler (brüt rakam)		Profesyonel olmayan hâkimler (meslekten olmayan hâkim) (brüt rakam)		Profesyonel olmayan hâkimlerin profesyonel hâkimlere oranı
	Sayı	100,000 ülke sakini başına	Sayı	100,000 ülke sakini başına	Sayı	100,000 ülke sakini başına	
Karadağ	231	37,2					
Hollanda	2 072	12,7	900	5,5			
Norveç	512	10,9	61	1,3	70 000	1 495,4	136,72
Polonya	9 853	25,8			43 613	114,4	4,43
Portekiz	1 840	17,4			454	4,3	0,25
Romanya	4 482	20,7					
Rusya Federasyonu	30 539	21,5					
Sırbistan	2 506	33,8			4 678	63,1	1,87
Slovakya	1 337	24,8			vy		
Slovenya	1 002	50,0			4 065	202,9	4,06
İspanya	4 437	10,1	vy		7 681	17,6	1,73
İsveç	1 270	13,9			8 500	93,3	6,69
İsviçre	1 229	16,5	697*		2 613*		
Makedonya	624	30,6			2 480	121,7	3,97
Türkiye	6 593	9,0					
Ukrayna	6 893	14,8					
BK-Kuzey İrlanda	371	21,3			788	45,2	
BK-İskoçya	227*	4,4			749	14,6	3,30
BK-İngiltere ve Galler	3 774	7,0	8920	16,6	28 865	53,7	7,65

2006 yılı itibarı ile 100.000 ülke sakini başına düşen profesyonel hâkim sayısına bakıldığında 9 (2010 yılı itibarı ile bu oran 10,1 dir) rakamı ile Türkiye’deki hâkim sayısının çok az olduğu görülmektedir.⁶⁶

Türkiye’de her 100.000 kişiye düşen hâkim sayısının az olması ve adliyelerin dağılımı nedeniyle her bir hâkime verilen dava dosyası sayısı orantısız olduğundan, kalabalık yerlerde görev yapan hâkimler ortalama dosya sayısının üzerinde bir iş yüküne katlanmak zorunda kalmaktadırlar. Bu da her bir dosya için hâkimin ayırdığı zamanı azaltmakta ve kalite sorununu ortaya çıkartmaktadır.

⁶⁶ Cepej raporu

Tablo -5. 2006 yılı itibarı ile 100.000 ülke sakini başına düşen profesyonel hâkim sayısı⁶⁷

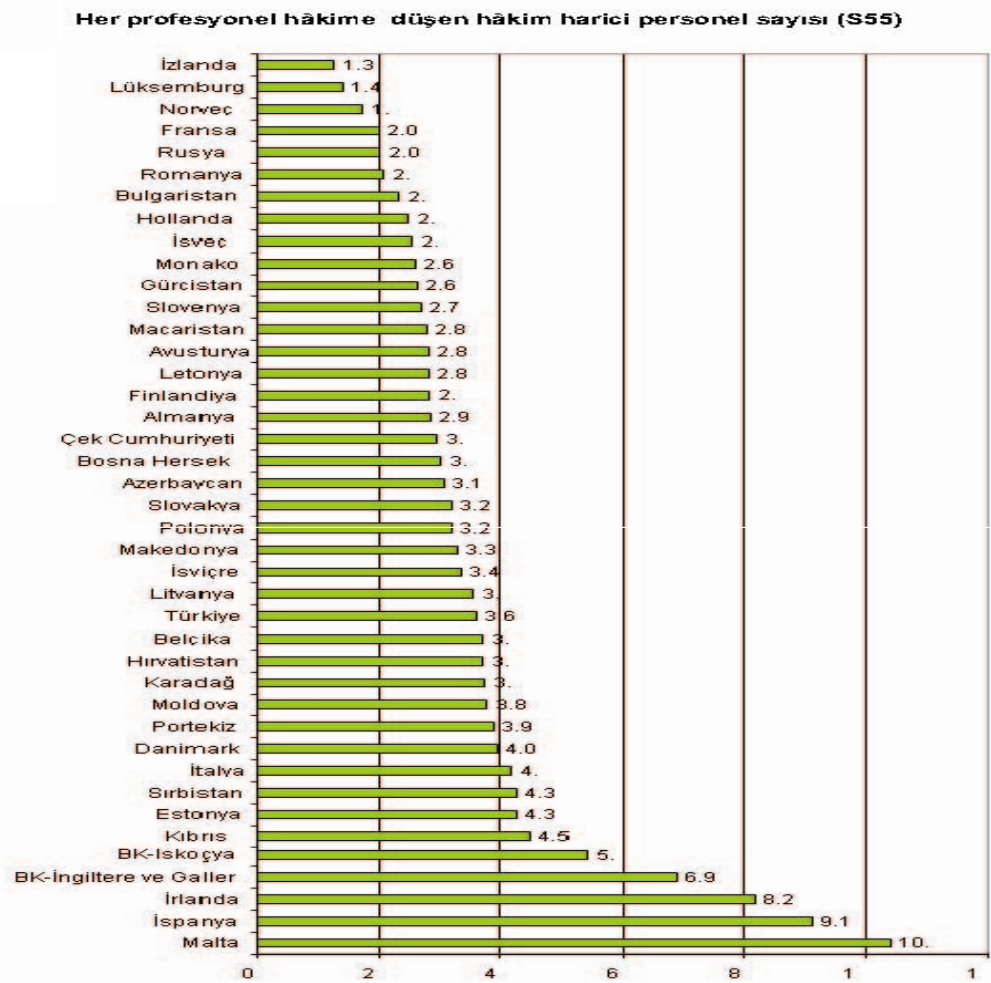
⁶⁷ Cepej raporu,(2008),S. 111

Tablo -6. HÂKİM HARİCİ PERSONELİN MAHKEMELERDEKİ DAĞILIMI(2006)⁶⁸

Ülke	Mahkemelerde çalışan hâkim harici personelin sayısı (TZE)	Hâkim harici personel (Rechtspfleger)		Yazı memuru gibi görevleri hâkimlere yardımcı olmak olan hâkim harici personel		Farklı idari meselelerin yanı sıra mahkemenin yönetiminden sorumlu personel		Teknik personel	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Andora				79		22			
Ermenistan	965								
Avusturya	4 735	718	%15.2	33	% 0.7	3 901	% 82.4	83	% 1.7
Azerbaycan	1 723			646	% 37.5	536	% 31.0	547	% 31.6
Belçika	5 835			1 872	% 32.1	2 888	% 49.5	1 075	% 18.4
Bosna Hersek	2 563	113	% 4.4	1 138	% 44.4	959	% 37.4	353	% 13.8
Bulgaristan	4 271								
Hırvatistan	7 168	202	% 2.8	779	% 10.9	2 985	% 41.6	3 202	% 44.7
Kıbrıs	440			318	% 72.3	24	% 5.5	107	% 24.3
Çek Cumhuriyeti	8 911	1 637	%18.4	4 420	% 49.6	1 867	% 21.0	987	% 11.1
Danimarka	1 424								
Estonya	1 021	83	% 8.1	842	% 82.5	83	% 8.1	13	% 1.3
Finlandiya	2 554								
Fransa	15 199			1 864	% 12.3				
Gürcistan	718			599	% 83.4	74	% 10.3	45	% 6.3
Almanya	57 530	11 821	%20.5	37 035	% 64.4	11 977	% 20.8		
Yunanistan	6 500								
Macaristan	7 937	464	% 5.8	3 264	% 41.1	2 912	% 36.7	1 297	% 16.3
İzlanda	60	10	%16.7	32	% 53.3	18	% 30.0		
İrlanda	1 080	38	% 3.1	128	% 2.7				
İtalya	27 067								
Letonya	1 444			827	% 57.3	437	% 30.3	180	% 12.5
Litvanya	2 613			1 230	% 47.1	1 001	% 38.3	382	% 14.6
Lüksemburg	245			126	% 51.4	112	% 45.7	7	% 2.9
Malta	354			150	% 42.4	146	% 41.2	58	% 16.4
Moldova	1 636			653	% 39.9	260	% 15.9	723	% 44.2
Monako	47			17	% 36.2	25	% 53.2	5	% 10.6
Karadağ	868								
Hollanda	5 160								
Norveç	891								
Polonya	31 623	1 417	% 4.5	20 543	% 65.0	5 915	% 18.7	3 748	% 11.9
Portekiz	7 187			6 500	% 90.4	372	% 5.2	312	% 4.3
Romanya	9 359								
Rusya Federasyonu	62 075			39 369	% 63.4	22 506	% 36.3	200	% 0.3
Sırbistan	10 696			3 730	% 34.9	3 364	% 31.5	2 353	% 22.0
Slovakya	4 282	813	%19.0	2 233	% 52.1	970	% 22.7	266	% 6.2
Slovenya	2 705								
İspanya	40 513	3 020	% 7.5						
İsveç	3 251								
İsviçre	4 127	64*							
Makedonya	2 061			1 746	% 84.7	148	% 7.2	167	% 8.1
Türkiye	23 832			20 050	% 84.1	138	% 0.6	229	% 1.0
BK-İskoçya	1 231								
BK-İng. ve Galler	26 000								

⁶⁸ Cepej raporu,(2008),S 121

Tablo -7. Her profesyonel hâkime düşen hâkim harici personel sayısı

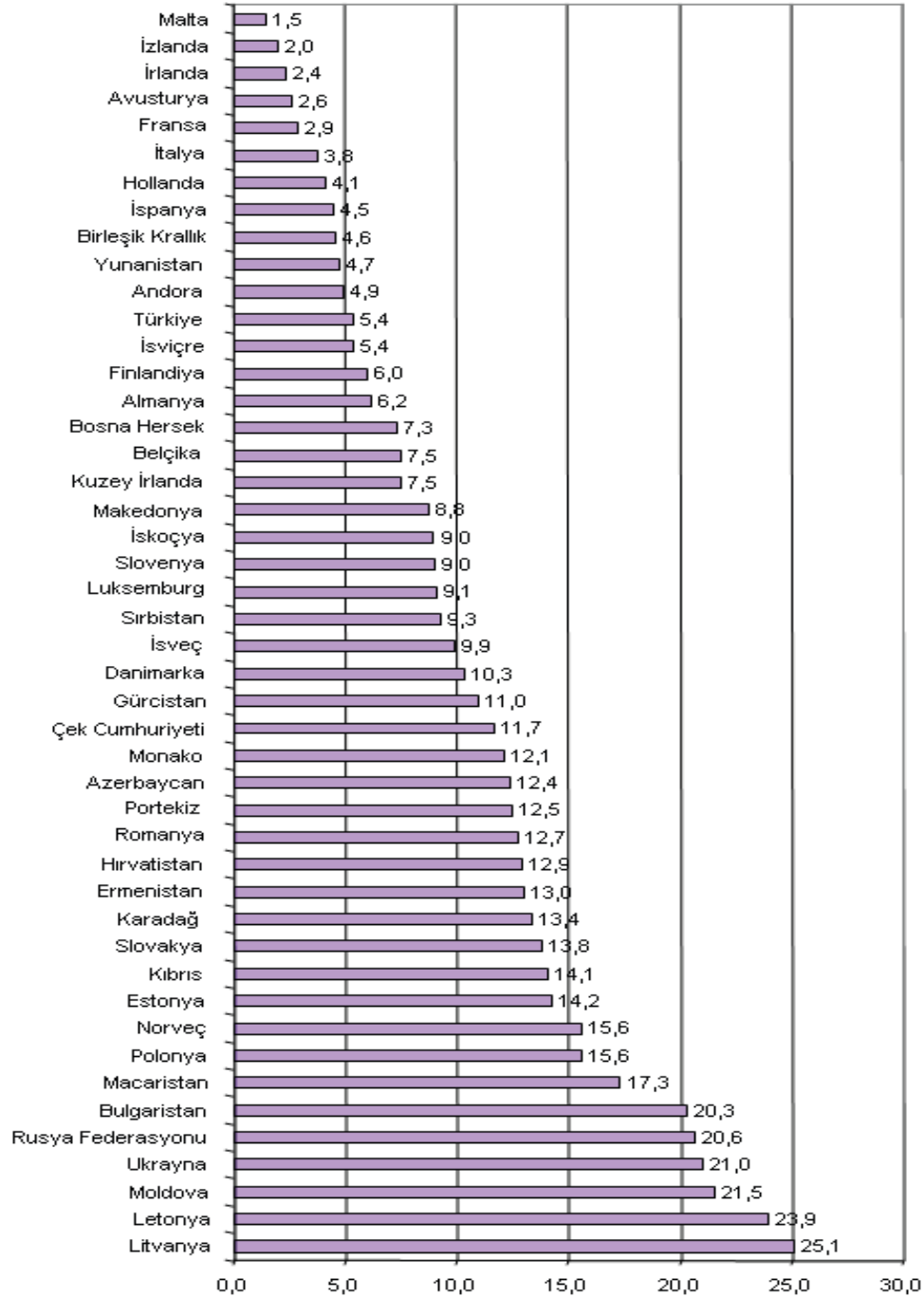
Her profesyonel hâkime düşen hâkim harici personel sayısında Türkiye'nin durumu çok kötü olmasa da hâkim sayısının azlığı sorunu çözüldüğünde personel sayısının da artırılması gerekecektir.⁶⁹ Personel sayısı 2002 yılına nazaran 2011 yılında yapılacak alımlarla %75 oranında artırılmış olacaktır.⁷⁰ Ayrıca bugün itibariyle adalet hizmetlerinde görev yapan toplam 1351 uzman (psikolog- pedagoğ- sosyal çalışmacı) personel bulunmaktadır. Avrupa ülkelerinde 1 hâkim yılda 200 dosyaya bakarken ülkemizde bir hâkim yılda ortalama 1078 dosyaya, bir Cumhuriyet Savcısı ise 1417

⁶⁹ Cepej raporu,(2008),S 125

⁷⁰ Yargıda Reformun Neresindeyiz- Adalet Bakanlığı Yayını 2010, sayfa 22

hazırlık ve 447 ilamat dosyasına bakmaktadır. OECD ülkelerindeki rakamlar ile ülkemizdeki rakamlar arasında kıyas bile kabul etmeyecek büyük bir uçurumun olduğu görülmektedir.⁷¹

Tablo -8. 2006 YILINDA 100.000 ÜLKE SAKİNİ BAŞINA SAVCI SAYISI⁷²

⁷¹ Yargıda Reformun Neresindeyiz- Adalet Bakanlığı Yayını 2010 s.22

⁷² Cepej s.167

Tablonun incelenmesinde 100.000 ülke sakini başına savcı sayısı olarak 5,4 rakamı ile ülkemizin durumu pek de iyi değildir.

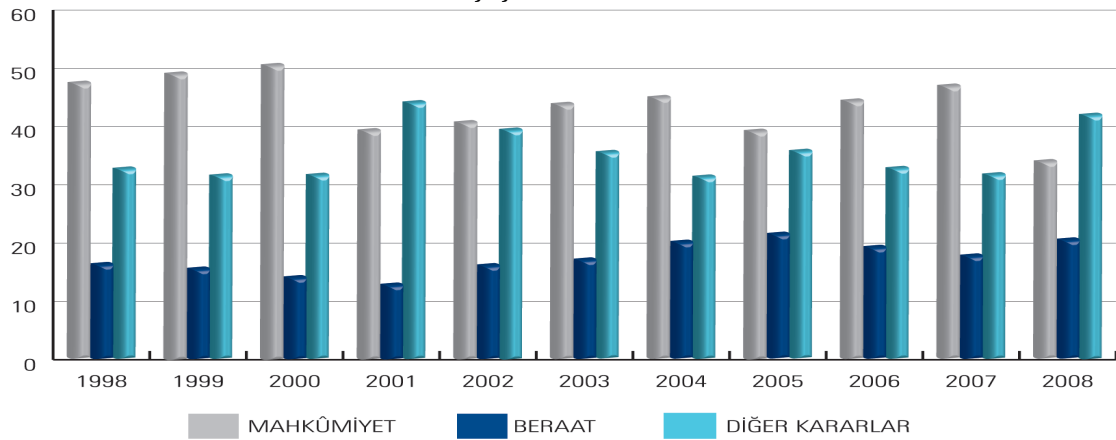
Tablo -9. Ceza Mahkemelerinde Sonuçlanan Davalardaki Sanıkların Karar Türüne ve Yıllara Göre Oransal (%) Dağılımı

YILLAR	KARAR TÜRÜ (%)			TOPLAM
	MAHKÛMİYET	BERAAT	DİĞER.. KARARLAR	
1998	49,2	16,9	33,9	100
1999	51,1	16,1	32,7	100
2000	52,6	14,6	32,8	100
2001	40,9	13,3	45,8	100
2002	42,3	16,7	41,0	100
2003	45,5	17,7	36,8	100
2004	46,7	20,8	32,5	100
2005	40,8	22,2	37,0	100
2006	46,1	19,9	34,0	100
2007	48,7	18,4	32,9	100
2008	35,2	21,2	43,6	100

* Diğer kararlardaki sanık sayısı; yetkisizlik, görevsizlik, birleştirme, özel yasalar gereği davanın ertelenmesi, düşme, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın reddi, TCK 32/1 gereğince verilen kararları ve TCK 75 m. uyarınca davanın ortadan kaldırılmasını kapsamaktadır.

** Diğer kararlarda 2001 yılında meydana gelen artış 4616 sayılı kanundan kaynaklanmaktadır.

Tablo -10. Mahkeme kararlarının çeşitleri

2005 yılından sonra yürürlüğe giren yeni Ceza Muhakemesi Kanunu ile Cumhuriyet Savcılarına bütün delilleri layıkıyla topladıktan sonra dava açıp açmama konusunda karar vermesi yükümlülüğü yüklenmiştir. Cumhuriyet Savcıları delilleri eksik toplayarak dava açtıkları takdirde, ceza hâkimi iddianameyi Cumhuriyet Savcısına iade edecek ve eksiklerin giderilmesini isteyecektir. Cumhuriyet Savcısı, Hâkim kararında belirtiler noksanlıkları tamamladıktan sonra yeniden dava açılması yönünde iradesini ortaya koyarsa, iddianamesini düzenleyerek mahkemeye gönderecektir. Bu kanun ile daha etkili ve eksiksiz bir soruşturma yapılacağı beklenirken, beraat kararlarının daha az

olması konusunda bir beklenti de bulunmaktaydı. Ancak tablodan anlaşılacağı üzere beraat kararlarında fazlaca bir azalma göze çarpmamaktadır. Buna karşılık “Diğer Kararlar” da bir artış bulunmaktadır. Bunun da CMK.’nın 231.maddesindeki hükmün açıklanmasının geri bırakılması kurumun uygulamasının sonradan genişletilmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Adalet hizmetleri alanında etkinlik ve verimliliğin artırılması için, etkili ve çözüm odaklı politikalar üretilmesi, adalet aktörlerinin iletişim ve işbirliği içerisinde olması bir zorunluluktur. Adalet sisteminin ayrılmaz unsurları olan adalet aktörleri ile kurumsal iletişim, sorunların rasyonel ve bütüncül saptanması, çözümlerin hayata geçirilmesi açısından önemlidir. Bu nedenle yapılacak çalışmalarda diğer adalet aktörlerini dışlamayan ve katkısını alan çalışma yöntemleri tercih edilmelidir. Öngörülen amacın gerçekleştirilmesi yönünde katılımcı ve sonuç odaklı çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.

Yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmaması, kişi ve kurumların yargıya güvenini etkileyen unsurların en önemlilerindedir. Makul sürede yargılama ilkesi ile yargılamaların gecikmeden ve haksızlığa yol açmadan tamamlanması hedeflenmektedir. Yargılamaların uzaması nedeniyle adaletin zamanında gerçekleşmemesi adalet sistemine olan inancı sarsabilmektedir.

Tablo -11. CEZA MAHKEMELERİNDE ORTALAMA YARGILAMA SÜRESİNİN MAHKEME TÜRÜNE VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI

CEZA MAHKEMELERİNDE ORTALAMA YARGILAMA SÜRESİNİN MAHKEME TÜRÜNE VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)

YILLAR	ORTALAMA YARGILAMA SÜRESİ (GÜN)									
	CMK 250. MADDE İLE GÖREVLİ AĞIR CEZA	ÇOCUK	ÇOCUK AĞIR CEZA	AĞIR CEZA	ASLİYE CEZA	SULH CEZA	TRAFİK	İCRA CEZA	FİKRİ VE SİNAİ HAKLAR CEZA	CEZA MAHKEMELERİ GENELİ
2000	406	755	-	363	406	167	23	140	-	237
2001	336	408	-	331	311	160	24	127	-	194
2002	364	557	-	347	427	169	19	147	-	232
2003	363	433	-	354	400	180	13	136	-	241
2004	450	357	-	347	338	178	13	97	200	210
2005	393	326	267	343	326	174	24	130	423	234
2006	352	335	323	337	367	217	193	119	512	244
2007	341	517	619	342	365	240	264	143	580	246
2008	373	414	502	282	321	258	238	172	500	258
2009	347	303	517	270	290	248	370	134	312	250

Ceza mahkemelerinin ortalama yargılama süresi 2000-2009 yılları arasında 237 gün iken, % 5,48 artarak 250 güne uzamıştır. Hâlbuki 2005 yılında yürürlüğe

giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Kovuşturmanın çok çabuk biteceği öngörülüyordu.⁷³ Bu durum Yeni CMK.'nın beklenen faydayı sağlamadığını göstermektedir.⁷⁴

Tablo -12. HUKUK MAHKEMELERİ ORTALAMA YARGILAMA SÜRESİ (GÜN)

**HUKUK MAHKEMELERİ ORTALAMA YARGILAMA SÜRESİ(GÜN)
(2000-2009)**

YILLAR	ORTALAMA YARGILAMA SÜRESİ (GÜN)										
	ASLİYE TİC.	ASLİYE	İŞ	İCRA	SULH	KADASTRO	TÜKETİCİ	AİLE	FİK.VE SIN. HAK.	DENİZ İHTİSAS	HUKUK MAH. GENELİ
2000	372	241	274	104	75	590	-	-	-	-	177
2001	383	241	284	104	71	551	-	-	-	-	174
2002	434	242	312	111	65	468	43	-	-	-	174
2003	417	240	322	114	64	450	262	160	-	-	177
2004	376	257	329	108	69	441	336	158	174	-	177
2005	403	279	358	98	87	332	237	158	621	-	184
2006	406	274	397	101	100	340	262	153	331	117	191
2007	410	289	441	102	108	363	241	157	619	428	202
2008	434	305	471	106	110	503	246	164	618	424	209
2009	424	292	436	94	113	617	228	164	603	419	203

Hukuk mahkemelerinin ortalama yargılama süresi, 2000-2009 yılları arasında % 14,68 artarak 203 güne uzamıştır.⁷⁵ Türkiye'deki işi az olan adliyelerde yargılama süresi dosya azlığı sebebiyle daha az iken, nüfusu kalabalık olan yerlerde her hâkimin yılda bakmak zorunda olduğu dava sayısı ortalamanın üzerine çıktığından, tabiatı ile yargılama süresi de uzamaktadır.

⁷³ www.adli-sicil.gov.tr

⁷⁴ www.adli-sicil.gov.tr

⁷⁵ www.adli-sicil.gov.tr

Tablo -13. CEZA MAHKEMELERİNE GELEN VE ÇIKAN DAVALARIN YILLARA VE MAHKEME TÜRÜNE GÖRE DAĞILIMI (2000 - 2009)

CEZA MAHKEMELERİNE GELEN VE ÇIKAN DAVALARIN YILLARA VE MAHKEME TÜRÜNE GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)

YILLAR		CMK 250. MADDE İLE GÖREVLİ AĞIR CEZA	ÇOCUK	ÇOCUK AĞIR	AĞIR CEZA	ASLİYE CEZA	SULH CEZA	TRAFİK	İCRA CEZA	FIKRİ VE SINAI HAKLAR CEZA	TOPLAM	D*
2000	GEÇEN YILDAN DEVİR	5463	8010	-	47048	593436	202652	848	237023	-	1094480	100
	YIL İÇİNDE AÇILAN	5234	4708	-	49956	513341	432879	11862	703048	-	1721028	100
	BOZULARAK GELEN	654	29	-	3537	12232	10491	82	1800	-	28825	100
	TOPLAM GELEN	11351	12747	-	100541	1119009	646022	12792	941871	-	2844333	100
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	4779	3496	-	46618	526111	439590	12079	650383	-	1683056	100
2001	GEÇEN YILDAN DEVİR	6572	9251	-	53923	592898	206432	713	291488	-	1161277	106
	YIL İÇİNDE AÇILAN	5581	5206	-	54839	587249	423761	8287	1117327	-	2202250	128
	BOZULARAK GELEN	921	170	-	6938	49551	17754	99	2077	-	77510	269
	TOPLAM GELEN	13074	14627	-	115700	1229698	647947	9099	1410892	-	3441037	121
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	7025	8331	-	58797	682567	455941	8662	967390	-	2188713	130
2002	GEÇEN YILDAN DEVİR	6049	6296	-	56903	547131	192006	437	443502	-	1252324	114
	YIL İÇİNDE AÇILAN	4819	5371	-	59455	485913	407896	5985	835218	-	1804657	105
	BOZULARAK GELEN	571	80	-	5886	38184	11711	41	3178	-	59651	207
	TOPLAM GELEN	11439	11747	-	122244	1071228	611613	6463	1281898	-	3116632	110
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	5988	3770	-	59117	455449	412974	6241	981334	-	1924873	114
2003	GEÇEN YILDAN DEVİR	5451	7977	-	63127	615779	198639	222	300564	-	1191759	109
	YIL İÇİNDE AÇILAN	4973	21576	-	60604	482220	398525	5074	611465	-	1584437	92
	BOZULARAK GELEN	811	38	-	5020	28482	8694	15	630	-	43690	152
	TOPLAM GELEN	11235	29591	-	128751	1126481	605858	5311	912659	-	2819886	99
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	5406	5243	-	64151	557024	400423	5157	712349	-	1749753	104
2004	GEÇEN YILDAN DEVİR	5829	24348	-	64600	569457	205435	154	200310	0	1070133	98
	YIL İÇİNDE AÇILAN	4493	35448	-	69295	556284	437479	4626	661416	9834	1778875	103
	BOZULARAK GELEN	774	66	-	5861	21346	10820	50	982	51	39950	139
	TOPLAM GELEN	11096	59862	-	139756	1147087	653734	4830	862708	9885	2888958	102
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	4594	24579	-	67220	605096	426577	4649	696664	2825	1832204	109
2005	GEÇEN YILDAN DEVİR	6502	181	35102	72536	541991	227157	181	166044	7060	1056754	97
	YIL İÇİNDE AÇILAN	3131	23749	29018	67429	584970	314410	1284	438642	6504	1469137	85
	BOZULARAK GELEN	852	59	712	16634	68570	56319	55	3994	288	147483	512
	TOPLAM GELEN	10485	23989	64832	156599	1195531	597886	1520	608680	13852	2673374	94
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	6042	1360	44687	76229	600911	434841	1509	451227	5942	1622748	96
2006	GEÇEN YILDAN DEVİR	4443	22629	20145	80370	594620	163045	11	157453	7910	1050626	96
	YIL İÇİNDE AÇILAN	4948	52796	7329	58575	475639	270956	56	654719	6695	1531713	89
	BOZULARAK GELEN	1485	61	1440	15418	67873	38426	16	1983	728	127430	442
	TOPLAM GELEN	10876	75486	28914	154363	1138132	472427	83	814155	15333	2709769	95
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	4572	25295	21704	85557	583051	280570	36	565906	5239	1571930	93
2007	GEÇEN YILDAN DEVİR	6304	50191	7210	68806	555081	191857	47	248249	10094	1137839	104
	YIL İÇİNDE AÇILAN	6518	30590	2673	52512	526260	366784	76	883537	6445	1875395	109
	BOZULARAK GELEN	984	765	290	10154	19914	10450	1	2777	132	45467	158
	TOPLAM GELEN	13806	81546	10173	131472	1101255	569091	124	1134563	16671	3058701	108
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	6676	35627	4521	72086	547999	305317	66	736394	6197	1714883	102
2008	GEÇEN YILDAN DEVİR	7130	45919	5652	59386	553256	263774	58	398169	10474	1343818	123
	YIL İÇİNDE AÇILAN	6728	30098	2808	57976	616931	411424	134	490533	5138	1621770	94
	BOZULARAK GELEN	410	493	262	17106	57881	15032	0	2778	1089	95051	330
	TOPLAM GELEN	14268	76510	8722	134468	1228068	690230	192	891480	16701	3060639	108
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	6881	40581	4215	75736	623436	377567	97	712632	7762	1848906	110
(VD*)	GEÇEN YILDAN DEVİR	7387	36131	4536	58731	604641	312632	95	156419	8939	1189511	109
	YIL İÇİNDE AÇILAN	6612	38232	2455	61571	745842	496763	134	280819	5417	1637845	95
	BOZULARAK GELEN	626	1140	166	16994	79278	22945		265	309	121723	422
	TOPLAM GELEN	14625	75503	7157	137296	1429761	832340	229	437503	14665	2949079	104
	YIL İÇİNDE ÇIKAN	7653	42574	3255	78298	757914	466310	92	356211	9977	1722284	102

D* : Değişim(2000 = 100)

VD* : Veri derleme tekniği değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

Ceza Mahkemelerine 2000 yılında gelen toplam dava sayısı 2.844.333 iken, 2009 yılında % 3,68 artışla 2.949.079 olmuştur.⁷⁶ Ceza mahkemelerine gelen dosya

⁷⁶ www.adli-sicil.gov.tr

sayısında 2000 yılına nazaran büyük bir artış bulunmamasına ve 2002 yılından itibaren hâkim ve savcı sayısı %26 oranında artırılmasına rağmen dava sürelerinin uzamasının nedeni olarak akla sadece adliyelerin dağınıklığı (çok fazla sayıda adliye açılması ve küçük yerlerde her bir hâkimin baktığı dosyanın sayısının azlığı, kalabalık yerlerde ise bir hâkimin baktığı dosya sayısının fazlalığı) gelmektedir. ⁷⁷

Tablo -14. 100.000 KİŞİYE DÜŞEN CEZA DAVASI SAYISININ BÖLGELERE VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)

100.000 KİŞİYE DÜŞEN CEZA DAVASI(*) SAYISININ BÖLGELERE VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)

BÖLGELER	2000			2001			2002			2003		
	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI
MARMARA	634156	100	3551	847506	134	4510	655828	103	3629	543879	86	2940
EGE	313475	100	3515	390483	125	4256	339460	108	3711	273883	87	2954
AKDENİZ	202411	100	2366	236450	117	2687	210354	104	2278	208753	103	2220
İÇ ANADOLU	297151	100	2734	433555	146	3940	300698	101	2587	262907	88	2233
KARADENİZ	145728	100	1929	185536	127	2527	164982	113	1956	147187	101	1747
DOĞU AND.	79385	100	1269	95739	121	1461	105156	132	1525	101382	128	1453
GÜNEYDOĞU A.	77547	100	1283	90491	117	1511	87830	113	1411	90136	116	1417
TÜRKİYE TOP.	1749853	100	2649	2279760	130	3370	1864308	107	2678	1628127	93	2302

BÖLGELER	2004			2005			2006			2007		
	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI
MARMARA	655588	103	3495	567493	89	2964	619192	98	3169	718724	113	3606
EGE	282743	90	3038	263427	84	2800	284681	91	2995	347550	111	3619
AKDENİZ	229317	113	2417	210341	104	2183	211996	105	2167	241738	119	2434
İÇ ANADOLU	275286	93	2338	230538	78	1931	230636	78	1913	262506	88	2156
KARADENİZ	161881	111	1941	144700	99	1743	149865	103	1813	166457	114	2025
DOĞU AND.	116037	146	1658	102115	129	1446	89411	113	1254	98327	124	1367
GÜNEYDOĞU A.	97973	126	1521	98006	126	1492	73362	95	1096	85560	110	1254
TÜRKİYE TOP.	1818825	104	2556	1616620	92	2243	1659143	95	2274	1920862	110	2600

BÖLGELER	2008			2009		
	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI	DAVA SAYISI	D*	100.000 KİŞİYE DÜŞEN DAVA SAYISI
MARMARA	570282	91	2645	577121	91	2766
EGE	312990	100	3227	324511	104	3284
AKDENİZ	234603	116	2328	240172	119	2317
İÇ ANADOLU	241863	81	1968	247092	83	1975
KARADENİZ	154556	106	1891	160696	110	1993
DOĞU AND.	96575	122	1331	95522	120	1295
GÜNEYDOĞU A.	97952	126	1410	114454	148	1590
TÜRKİYE TOP.	1716821	98	2296	1759568	101	2326

D * : Değişim (2000 = 100)

(*) : Dava sayısı olarak; yıl içinde açılan ve bozularak gelen toplam dava sayısı alınmıştır.

100.000 Kişiyeye Düşen dava sayısı 2009 yılında 2326 ya düşmesine rağmen, adliyelerin dağılımı, hâkim sayısındaki azlık ve küçük adliyelerdeki hâkim başına düşen dava sayısının azlığı nedeniyle, ortalama dava süreleri uzamaktadır.⁷⁸

Tablo-15. CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARI İŞ YÜKÜNÜN YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)

CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARI İŞ YÜKÜNÜN YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)										
	YILLAR	GELEN İŞ					YIL İÇİNDE ÇIKAN İŞ	ÇIKANIN GELENE (%)	BİR SONRAKI YILA DEVREDEN İŞ	M*
		GEÇEN YILDAN DEVREN GELEN	YIL İÇİNDE GELEN	D*	TOPLAM	D*				
SORUŞTURMA EVRESİ	2000	879466	1777083	100	2656549	100	1732155	65,2	924394	185
	2001	924394	1988941	112	2913335	110	1913099	65,7	1000236	178
	2002	1000236	1935064	109	2935300	110	1761716	60,0	1173584	212
	2003	1173584	2109011	119	3282595	124	1809206	55,1	1473389	243
	2004	1473389	2300954	129	3774343	142	2027025	53,7	1747318	268
	2005	1747318	2567448	144	4314766	162	2094317	48,5	2220449	306
	2006	2220449	2733767	154	4954216	186	2410772	48,7	2543444	333
	2007	2543444	2899593	163	5443037	205	2716826	49,9	2726211	338
	2008	2726211	2898212	163	5624423	212	2839943	50,5	2784480	346
	2009 VD*	2781948	3248722	183	6030670	227	3228261	53,5	2802409	310
İLAMAT İŞLERİ	2000	519562	1038559	100	1558121	100	996847	64,0	561274	191
	2001	561274	976168	94	1537442	99	992165	64,5	545277	202
	2002	545277	871462	84	1416739	91	801697	56,6	615042	250
	2003	615042	856601	82	1471643	94	898939	61,1	572704	244
	2004	572704	1014306	98	1587010	102	957077	60,3	629933	220
	2005	629933	732326	71	1362259	87	832814	61,1	529445	267
	2006	529445	788802	76	1318247	85	744316	56,5	573931	259
	2007	573931	1053136	101	1627067	104	917218	56,4	709849	235
	2008	709849	920018	89	1629867	105	922682	56,6	707185	277
	2009 VD*	800798	1022940	98	1823738	117	923272	50,6	900466	315

D* : Değişim (2000 = 100)

M* : Ortalama süre (Gün); Evrakın Başsavcılığa gelişi ile Başsavcılıktan çıkışı arasında geçen zaman olarak hesaplanmıştır.

VD* : Veri derleme tekniği değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

Cumhuriyet Başsavcılıklarına gelen soruşturma evrakı sayısı 2000 yılında 2.656.549 iken, 2009 yılında % 127,01 artışla 6.030.670 olmuştur.

Cumhuriyet Başsavcılıklarına gelen infaz evrakı sayısı 2000 yılında 1.558.121 iken, 2009 yılında % 17,04 artışla 1.823.738 olmuştur.⁷⁹

2010 yılı itibari ile bir Cumhuriyet Savcısı 1417 hazırlık ve 447 ilamat evrakına bakmak zorunda kalmaktadır.⁸⁰

Tablo -16. YARGITAY CEZA GENEL KURULU VE CEZA DAİRELERİNDE DAVALARIN ORTALAMA GÖRÜLME SÜRESİNİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI(GÜN)2000-2009

YILLAR	CEZA GENEL KURULU	CEZA DAİRELERİ
2000	27	53
2001	78	77
2002	88	138
2003	43	283
2004	59	348
2005	93	339
2006	76	346
2007	120	391
2008	155	359
2009	170	399

Tablodan anlaşılacağı üzere Ceza Genel Kurulunda davaların ortalama görülme süresi 2000 yılında 27 gün iken, 2009 yılında % 529,62 oranında artarak 170 güne uzamıştır.

Yine Ceza Dairelerinde davaların ortalama görülme süresi 2000 yılında 53 gün iken, 2009 yılında % 652,83 oranında artarak 399 güne uzamıştır.⁸¹

⁷⁹ www.adli-sicil.gov.tr

⁸⁰ Yargıda Reformun Neresindeyiz- Adalet Bakanlığı Yayını 2010, S- 22

⁸¹ www.adli-sicil.gov.tr

Tablo -17. YARGITAY HUKUK GENEL KURULU VE HUKUK DAİRELERİNDE DAVALARIN ORTALAMA GÖRÜLME SÜRESİNİN (GÜN) YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)

YILLAR	HUKUK GENEL KURULU	HUKUK DAİRELERİ
2000	15	48
2001	21	59
2002	38	67
2003	18	86
2004	27	102
2005	36	105
2006	25	115
2007	23	126
2008	51	151
2009	56	176

Tablodan anlaşılacağı üzere Hukuk Genel Kurulunda davaların ortalama görülme süresi 2000 yılında 15 gün iken, 2009 yılında % **373,33** oranında artarak 56 güne uzamıştır.

Yine Hukuk Dairelerinde davaların ortalama görülme süresi 2000 yılında 48 gün iken, 2009 yılında % **366,66** oranında artarak 176 güne uzamıştır.⁸²

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına son on yılda gelen dosya sayısı % **266,18**, Ceza Dairelerinde % **216,4** ve Hukuk Dairelerinde ise % **70,5** artmıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına 1999 yılında gelen toplam dosya sayısı (gecen yıldan devir ve yıl içinde gelen toplam dosya) 235 791 iken, % 266,18'lik artış oranı ile 2008 yılında 627 637'ye ulaşmıştır. Bu dosyalardan 260 672'si karara bağlanmış, 366 965 dosya 2009 yılına devretmiştir.

Yargıtay ceza dairelerinin son on yıllık çalışma trendi incelendiğinde; 1999-2008 yılları arasında gelen dosya sayısı (geçen yıldan devir ve yıl içinde gelen toplam dosya) % 216,4 oranında artmıştır. 2008 yılında gelen 439 922 dosyadan 197 375'i karara bağlanmış, 242 547'si 2009 yılına devretmiştir.

⁸² www.adli-sicil.gov.tr

Yargıtay hukuk dairelerine 2008 yılında gelen dosya sayısı 1999 yılına göre %70,5 oranında artmıştır. Gelen 446 266 dosyadan 326 109'u karara bağlanmış, 120 157'si 2009 yılına devretmiştir.

Tablo -18. MAHKEMELERDEKİ (CEZA, HUKUK VE İDARİ) HAKİM SAYISI, MAHKEMELERE GELEN VE BİR HAKİME DÜŞEN DAVA SAYISI

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hakim sayısı	5 815	5 731	5 839	6 084	6 600	5 825	6 211	6 405	6 260	6 444
Mahkemelere gelen dava sayısı	4 523 665	4 787 087	5 553 378	5 388 547	5 147 072	5 340 388	5 243 991	5 455 920	5 934 915	6 064 308
Bir hakime düşen dava sayısı	778	835	951	885	779	917	844	852	948	941

Bir hâkime düşen dava sayısı son on yılda %21.0 artmıştır.

Mahkemelere (Ceza, Hukuk ve İdari Yargı) 1999 yılında gelen toplam dava sayısı 4 523 665 İken, 2008 yılında 6 064 308'e ulaşmıştır. Bir hâkime düşen yıllık dava sayısı ise 1999 yılında 778 iken, 2008 yılında %21,0'lik artış oranı ile 941 olmuştur.⁸³

⁸³ T.C. Adalet Bakanlığı adli sicil ve istatistik genel müdürlüğü haber bülteni sayı:3 24 Aralık 2008

Tablo -19. CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARINDAKİ FAİLİ MEÇHUL DOSYALARIN YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)

CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARINDAKİ FAİLİ MEÇHUL DOSYALARIN YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2000-2009)

YILLAR	GELEN İŞ			F*	YIL İÇİNDE ÇIKAN İŞ			TOPLAM	BİR SONRAKİ YILA DEVREDEN İŞ	M*
	GEÇEN YILDAN DEVREN GELEN	YIL İÇİNDE GELEN	TOPLAM		FAİLİ BULUNAN	ZAMAN-AŞIMI	DİĞER NEDENLER			
2000	619771	152655	772426	29,1	7026	117491	-	124517	647909	1647
2001	647909	197860	845769	29,0	17498	123962	-	141460	704309	1435
2002	704309	256844	961153	32,7	18685	124079	-	142764	818389	1372
2003	818389	322584	1140973	34,7	18675	131867	-	150542	990431	1376
2004	990431	338248	1328679	35,2	15769	129533	-	145302	1183377	1618
2005	1183377	498470	1681847	39,0	13494	179720	-	193214	1488633	1391
2006	1488633	521528	2010161	40,6	16719	235480	-	252199	1757962	1511
2007	1757962	392022	2149984	39,5	8642	238695	-	247337	1902647	2061
2008	1902647	379818	2282465	40,6	9943	244686	-	254629	2027836	2230
2009 VD*	1961733	485270	2447003	40,6	4259	419952	48396	472607	1974396	1479

- F* : Toplam işteki faili meçhul dosya yüzdesi
M* : Faili meçhul dosyaların ortalama bekleme süresi(Gün)
(-) : Daha önceki yıllarda bu ayrıntıda bilgi yoktur.
VD* : Veri derleme tekniği değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

2000 yılında 152 655 olan faili meçhul suç evrakı sayısı, 2009 yılında 485 270 olmuştur. Artış oranı % 317,88' dir. Bunun diğer bir ifade şekli, adli kolluğun suç faillerinin tespitinde pek de başarılı sonuçlar elde edemediğidir.

Aşağıda Yargıtay'ın iş yükü ve sonuçları ile ilgili bazı istatistiki tablolar gösterilmiştir. Yargıtay'ın durumu da ilk derece mahkemelerinden pek farklı değildir.⁸⁴

⁸⁴ <http://www.hsyk.gov.tr/duyurular/2011/mart/yargida-performans-degerlendirmesi/yargida-performans-degerlendirmesi-2.html>

Tablo-20. CEZA DAİRELERİ 2010 YILI ORTALAMA KARARA BAĞLAMA SÜRELERİ (GÜN)

Ceza Daireleri 2010 Yılı Ortalama Karara Bağlama Süreleri (Gün)

Dairesi	2010 Yılı Karara Bağlanan Dosya Sayıları	Ceza Daireleri 2010 Yılı Ortalama Karar Süreleri (CBS Hariç)	Ceza Daireleri 2010 Yılı Ortalama Karar Süreleri (CBS Dahil)	Bölümü	Bölmelerin 2010 Yılı Ortalama Tebliğname Hazırlama Süreleri
1. CD	8586	342	410	1. Bölüm	68
2. CD	34759	236	827	2. Bölüm	591
3. CD	21872	419	925	3. Bölüm	506
4. CD	22206	321	905	4. Bölüm	584
5. CD	10053	435	923	5. Bölüm	488
6. CD	21689	624	1100	6. Bölüm	476
7. CD	17189	770	1139	7. Bölüm	369
8. CD	14487	469	989	8. Bölüm	520
9. CD	13652	486	794	9. Bölüm	308
10. CD	29002	465	991	10. Bölüm	526
11. CD	15308	402	908	11. Bölüm	506
ORTALAMA		452	901		449

Not: Dairelerin iş sayıları ayrıca dikkate alındığında ortalamalar fark edecektir.

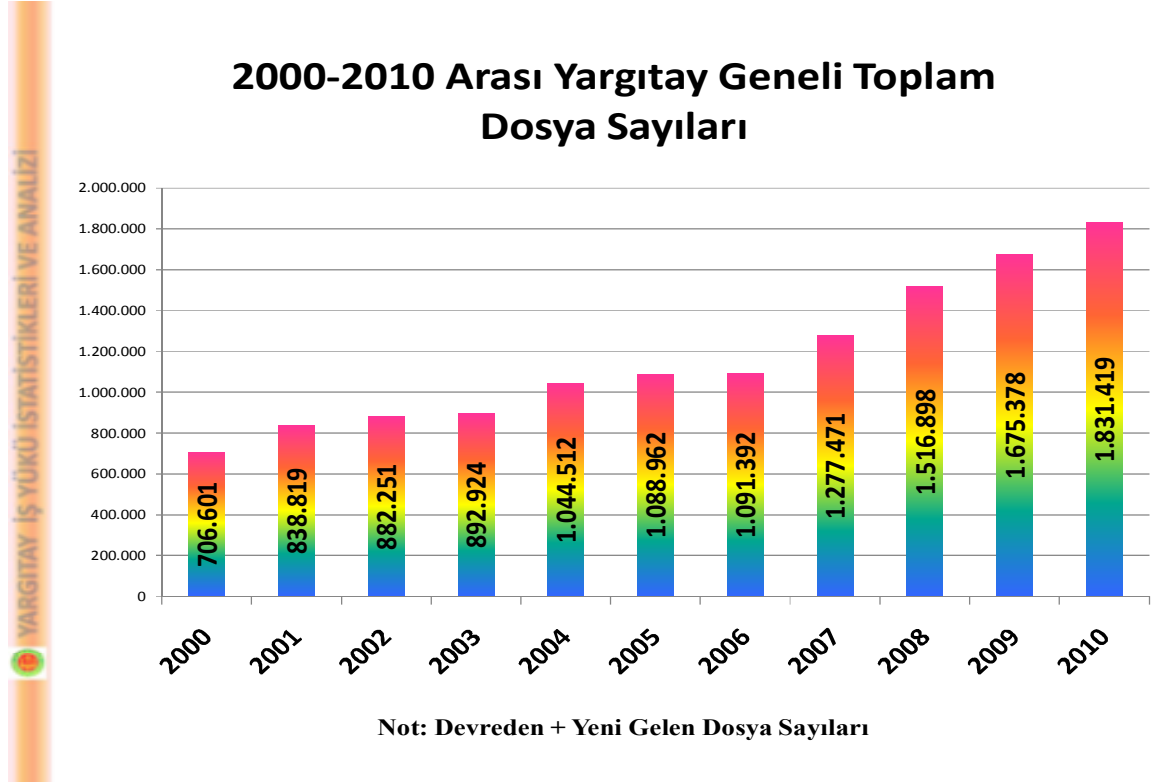
Tablo-21. HUKUK DAİRELERİ 2010 YILI ORTALAMA KARARA BAĞLAMA SÜRELERİ (GÜN)

Hukuk Daireleri 2010 Yılı Ortalama Karara Bağlama Süreleri (Gün)

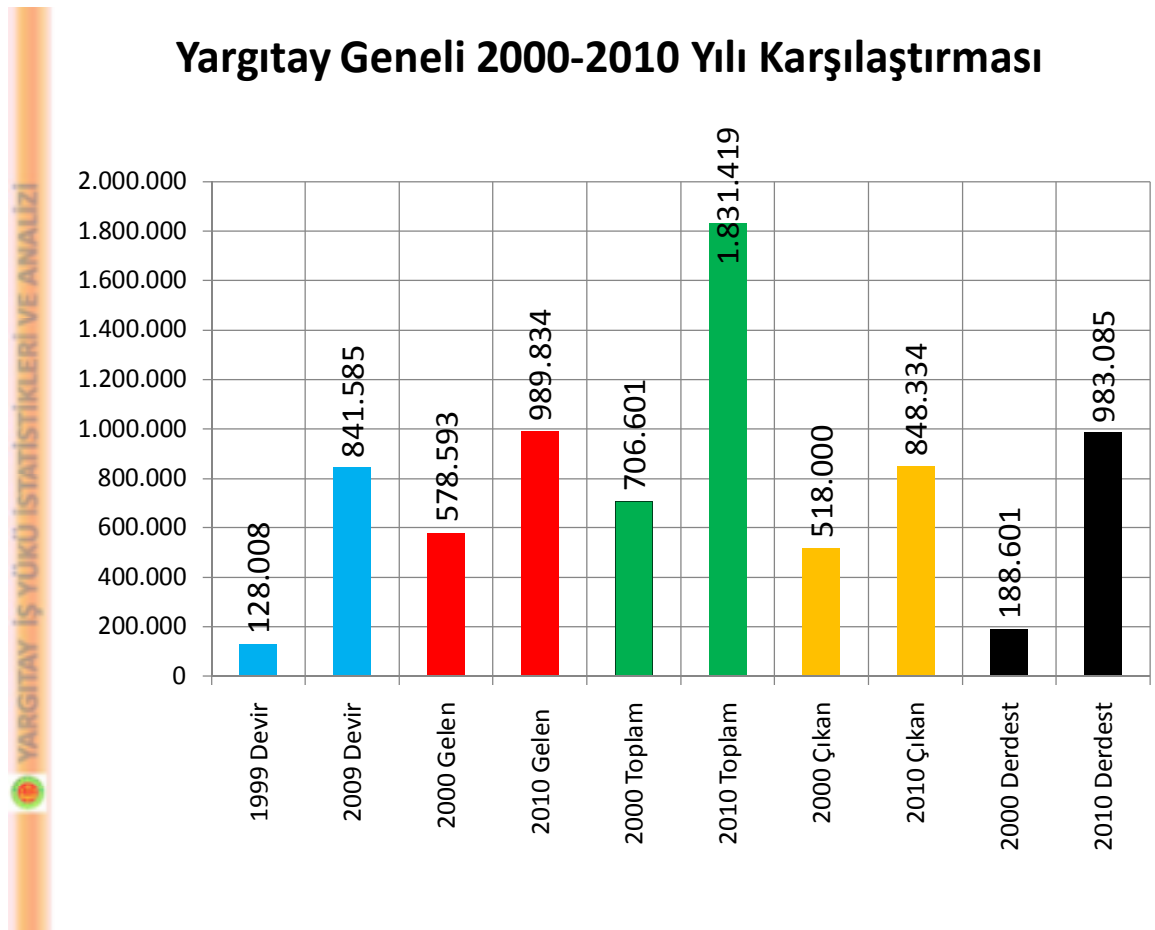
Dairesi	Dosya Sayıları	Hukuk Daireleri 2010 Yılı Ortalama Karara Bağlama Süreleri (Gün)	Dairesi	Hukuk Daireleri 2010 Yılı Ortalama Karara Bağlama Süreleri (Gün)
1. HD	14166	61	14. HD	47
2. HD	21903	259	1. HD	61
3. HD	22346	66	3. HD	66
4. HD	13588	162	20. HD	81
5. HD	22585	182	18. HD	104
6. HD	14757	129	6. HD	129
7. HD	7623	187	13. HD	132
8. HD	6451	137	8. HD	137
9. HD	42051	275	12. HD	144
10. HD	18273	334	16. HD	161
11. HD	13230	314	4. HD	162
12. HD	32494	144	17. HD	166
13. HD	18804	132	19. HD	167
14. HD	14853	47	5. HD	182
15. HD	7402	210	7. HD	187
16. HD	7934	161	15. HD	210
17. HD	11627	166	2. HD	259
18. HD	16582	104	9. HD	275
19. HD	14809	167	21. HD	292
20. HD	17241	81	11. HD	314
21. HD	13860	292	10. HD	334
ORTALAMA		171	ORTALAMA	171

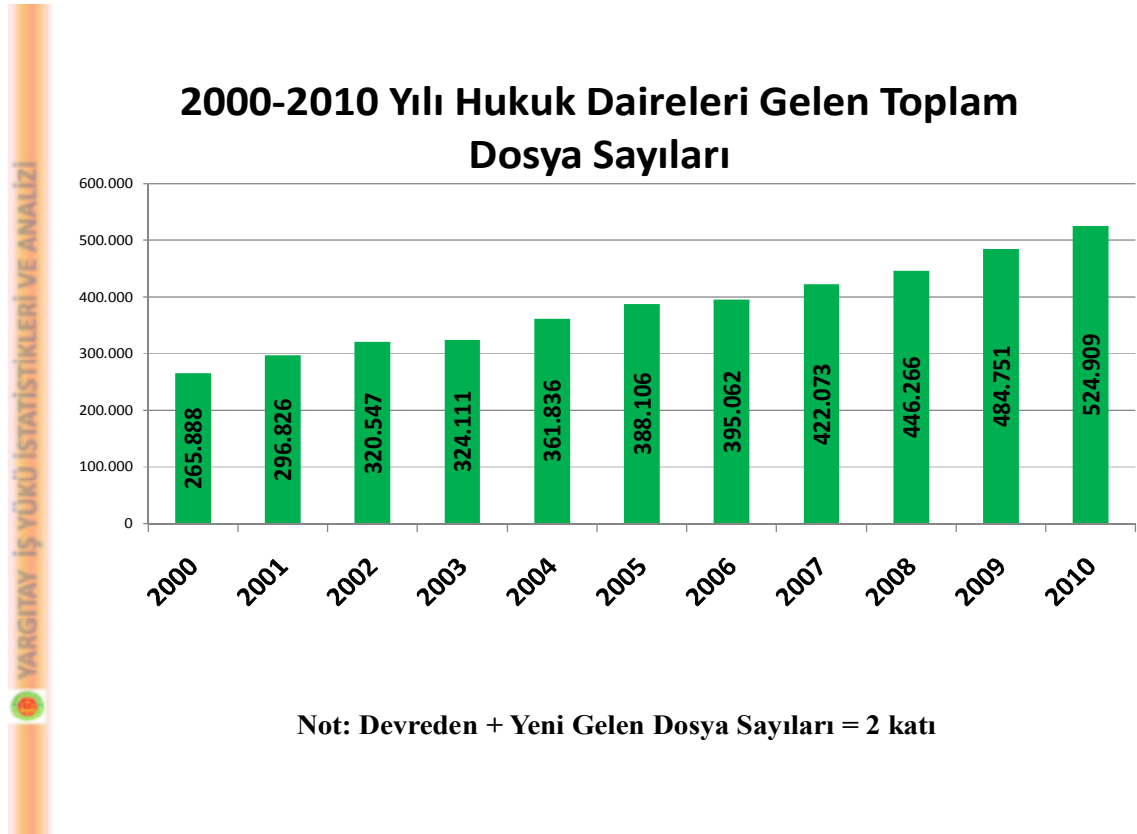
Tablo-22. 2000-2010 ARASI YARGITAY GENELİ TOPLAM DOSYA SAYILARI

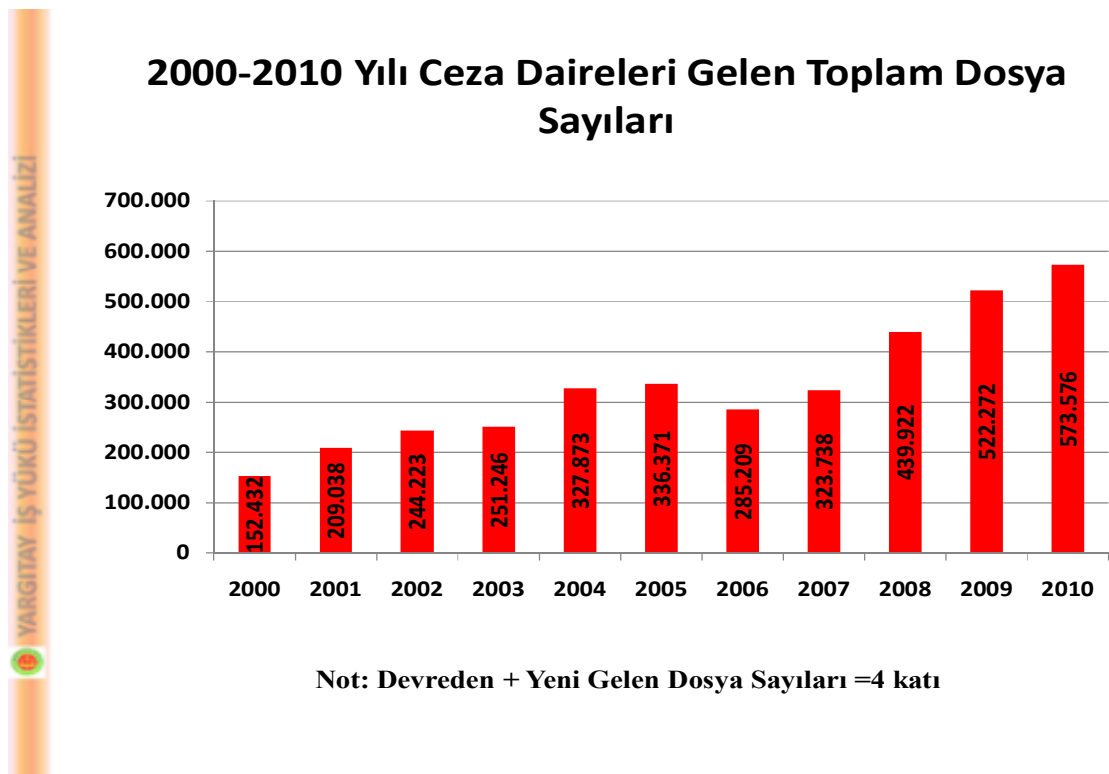
Tablo-23. YARGITAY GENELİ 2000-2010 YILI KARŞILAŞTIRMASI

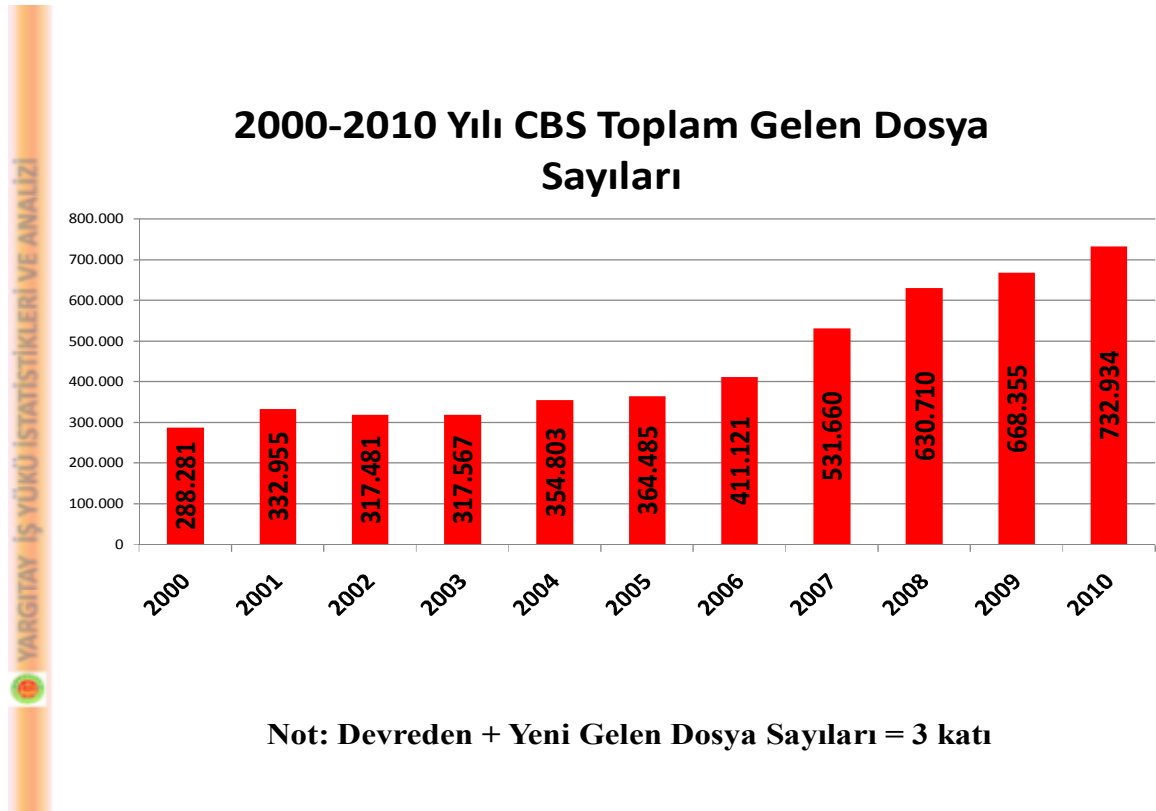
Tablo-24. 2000-2010 YILI HUKUK DAİRELERİ GENEL TOPLAM DOSYA SAYILARI

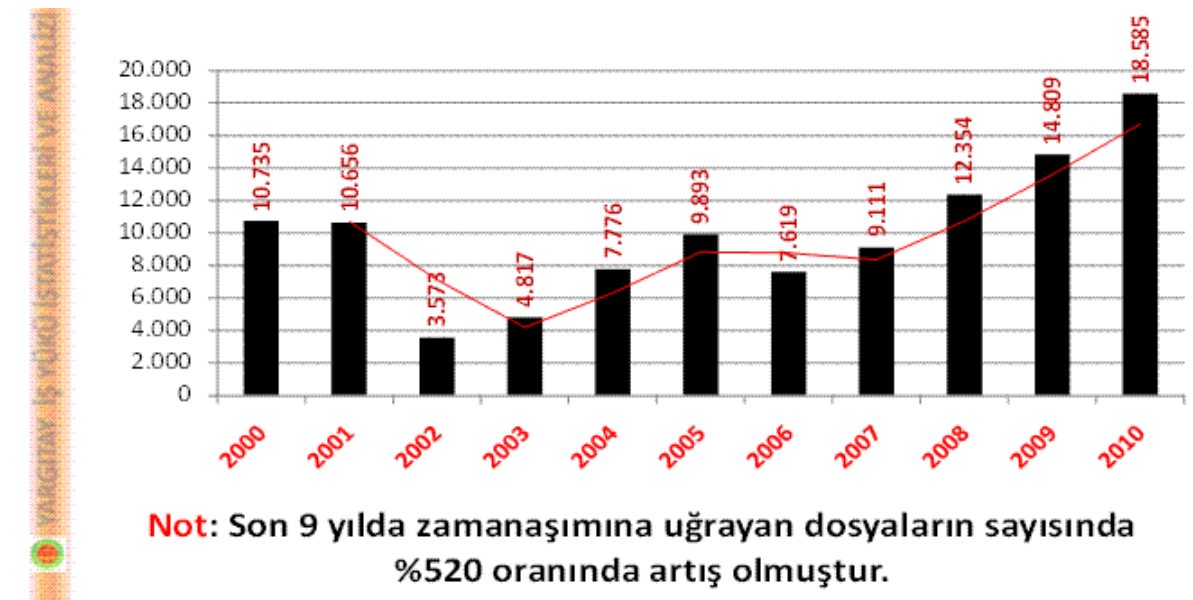
Tablo-25. 2000-2010 YILI CEZA DAİRELERİ GENEL TOPLAM DOSYA SAYILARI

Tablo-26. 2000-2010 YILI CBS TOPLAM GELEN DOSYA SAYILARI

Tablo-27. ZAMANAŞIMINA UĞRAYAN DOSYA SAYILARI

6.1.3. MESLEKİ YETKİNLİĞİN GELİŞTİRİLMESİNİ SAĞLAMAK

Adaletin yeterli bilgiye dayanılmadan dağıtılması, adil yargılanma hakkı ve hak arama özgürlüğünün zedelenmesine, kamu düzeninin bozulmasına ve toplumsal barışın tehlikeye girmesine neden olacaktır.

Adalet hizmetlerinde kaliteyi yükseltmenin önemli koşullarından biri de iyi eğitim ve öğrenim görmüş, hukuku özümsemiş, güncel gelişmeleri izleyen, sağlıklı yorum yapan, doğru sonuca varan hukukçuların görev almalarıdır. Diğer yandan hukukçularda mesleki etik ve objektiflik ancak iyi bir eğitimle sağlanabilir.

Eğitim yoluyla bu özelliklerin kazandırılması ve güçlendirilmesi için, hukuk fakültelerindeki eğitimin niteliği büyük önem taşımaktadır. Çağdaş bir hukuk eğitiminin amacı, kuvvetli muhakeme yeteneğine sahip, kendine güvenen, adalet duygusu gelişmiş ve hukukun üstünlüğüne inanan hukukçular yetiştirmek olmalıdır.

Bugün yargı kamuoyunda, hukuk fakültelerinde verilen eğitim ve öğretiminin niteliğine ilişkin önemli sorunlar olduğu konusunda ortak bir inanç bulunmaktadır. Ülkemizde hukuk eğitimine ilişkin sorunların çözümü, tüm adalet aktörlerinin önceliği olmalı ve ulusal politika haline gelmelidir. Bakanlığımızca bu konuda, başta üniversiteler olmak üzere ilgili tüm kesimlerle işbirliğine yönelik adımlar atılması planlanmaktadır.

Yargı mensuplarına meslek öncesi ve meslek içi eğitimler verilmesi de nitelikli yargı faaliyetleri açısından büyük önem taşımaktadır. Nitekim Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin hâkimlerin bağımsızlığı, tarafsızlığı ve rolleri konusundaki tavsiye kararında, üye ülkelere hâkimlerin atanmadan önce ve atandıktan sonra uygun eğitim verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının adaylık eğitimi mesleğe başlamanın ilk adımıdır. Akademisyenlerle uygulamacıların birlikte verdikleri eğitim, adayların mesleğe gerekli donanımla başlamalarını sağlamakta ve meslek kültürünün oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Adaylık sürecinin daha da geliştirilmesi önemli bir hedef olarak Stratejik Planda yer almaktadır.

Günümüz dünyasında meydana gelen olağanüstü gelişmelere paralel olarak, hukukî sorunlar ve uyuşmazlıklar da nitelik, nicelik yönünden büyük değişim göstermekte ve gittikçe karmaşık bir hal almaktadır. Belirtilen gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda yargının görevini etkin biçimde yerine getirebilmesi için yargı mensuplarının hizmet içi eğitimi büyük önem taşımaktadır.

Yargıda mesleki yetkinliğin artırılmasında yabancı dil bilen yargı mensubu sayısının artırılması önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. İyi derecede dil bilen, mukayeseli hukuk uygulamalarını ve güncel hukuki gelişmeleri yakından takip eden yargı mensuplarının adalet hizmetlerine sağlayacakları katkı şüphesiz büyük olacaktır.

Yargı teşkilâtı için büyük bir kazanım olan Türkiye Adalet Akademisi, yargı mensuplarının eğitimi açısından hayati derecede öneme sahiptir. Akademinin kurulması, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitime ivme kazandırmıştır. Stratejik Plan kapsamında yürütülecek faaliyetlerle Akademinin kapasitesinin daha da artırılması amaçlanmaktadır.

Yargı mensuplarının, bilimsel çalışmaları ve yargısal içtihatları takip edebilmeleri mesleki yetkinlik açısından bir diğer önemli unsurdur. Yargı mensuplarının kullanımına sunulmak üzere yalnız ulusal yayınların temin edilmesi değil, diğer ülkelerde yapılmış önemli yayınların da Türkçeye çevrilmesi büyük önem taşımaktadır. Alanında önemli hukuk eserlerinin hukuk biliminin gelişmesine ve hukukçularımızın birikimlerinin artmasına katkı sağlayacağı kuşkusuzdur. Diğer yandan başta AIHM olmak üzere gelişmiş diğer ülke yüksek mahkemelerinin önemli kararlarının Türkçeye çevrilmesi de aynı derecede önemli görülmektedir.

Yargısal faaliyetlerin akademik çalışmalardan faydalanılarak yerine getirilmesi hukuk bilimi ve pratiğinin gelişmesini sağlayan önemli etkenlerden biridir. Bu nedenle öngörülen hedefle uygulama ile teori arasında köprü oluşturulması için akademik çevrelerle işbirliğine gidilmesi planlanmaktadır.

Adalet hizmetlerinin yerine getirilmesinde hâkim ve Cumhuriyet savcılarının yanında önemli bir diğer unsur da yargı çalışanlarıdır. Bu personel iyi yetişmediği takdirde yargı hizmetlerinin etkili ve kaliteli bir şekilde yerine getirilmesi mümkün

olmayacaktır. Bu nedenle yargı çalışanlarının hizmet öncesi ve hizmet içi eğitiminin etkinleştirilmesi hedeflenmektedir.

Yargı çalışanlarının eğitiminde adalet meslek yüksek okullarının katkısı büyüktür. Yargı çalışanlarının mesleki yetkinliğinin artırılması için adalet meslek yüksek okullarıyla işbirliğine gidilmesi hedeflenmektedir.

Bu mesleki yetkinliğin geliştirilmesini sağlamak için Adalet Bakanlığı Stratejik Planında öngörülen hedefler şunlardır:

- 1- 2012 yılı sonuna kadar hukuk eğitimi ve öğretiminin sorunlarının çözümüne yönelik bilimsel etkinlikler düzenlenmesi.
- 2- Türkiye Adalet Akademisi ile işbirliği içerisinde akademinin kapasitesinin artırılması konusunda çalışma yürütülmesi.
- 3- 2014 yılı sonuna kadar yargı mensubu ve çalışanlarının ihtiyaç duyduğu bilgi kaynaklarının ulusal ve uluslar arası gelişmeler izlenerek temin edilmesi.
- 4- 2014 yılı sonuna kadar, AİHM, diğer ülkelerin yüksek mahkeme kararları ve yargıyı ilgilendiren uluslar arası belgeler ile alanında önemli hukuk eserlerinin Türkçeye ve temel mevzuatımızın yabancı dile çevrilmesi.
- 5- 2014 yılı sonuna kadar, yargı mensuplarının çeşitli alanlarda meslek içi eğitime tabi tutulması.
- 6- 2014 yılı sonuna kadar, yargı mensupları ve avukatlar ile akademisyenler arasındaki mesleki işbirliğinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmesi.
- 7- 2014 yılı sonuna kadar, tüm yargı çalışanlarına eğitim verilmesi ve personel eğitim merkezlerinin kurulması.
- 8- 2014 yılı sonuna kadar, yargı mensuplarının %20'sin yabancı dil eğitimi almasının sağlanması ile yurtiçi ve yurtdışında lisansüstü eğitim alan yargı mensubu oranının artırılması.
- 9- 2014 yılı sonuna kadar, adalet hizmetlerinin çeşitli alanlarda diğer ülke uygulamalarının takip edilmesi ve tecrübenin paylaşılması için çalışma yürütülmesi.
- 10- 2012 yılı sonuna kadar, yargı mensuplarının adaylık dönemlerinin daha etkili ve verimli olmasını sağlayacak çalışmaların ilgili kurumlarla işbirliği halinde yürütülmesi.⁸⁵

⁸⁵ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014) S.79-89

6.1.4. UYUŞMAZLIKLARI ÖNLEYİCİ NİTELİKTEKİ TEDBİRLERİN ETKİN HALE GETİRİLMESİNİ VE ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARININ GELİŞTİRİLMESİNİ SAĞLAMAK

Yargılamaların makul sürede bitirilememesi; uyuşmazlıklarda barışçıl çözüm arayışları ve toplumsal uzlaşma gibi olgular Uyuşmazlıkların alternatif yollarla çözümü yönündeki gelişmeleri doğurmuştur.

Günümüzde çağdaş ülkeler uyuşmazlıkların çözümünde alternatif yöntemler uygulamaktadır. Bu yöntemler değişik şekillerde olmakla birlikte, genellikle bir uzlaştırmacının, tarafları bir araya getirmesi ve uyuşmazlığı çözmeye teşvik etmesi ile yürümektedir. Söz konusu yöntemlerin, uygulandıkları ülkelerde ilk olarak basit uyuşmazlıkların çözümü için düşünülmüş, ancak zaman içerisinde daha kapsayıcı hale geldiği görülmüştür.

Alternatif uyuşmazlık yöntemleri uluslararası alanlarda da ele alınmaktadır. Nitekim Avrupa Konseyi mahkemelerinde aşırı iş yükünü önleme ve azaltma konusundaki tavsiye kararında alternatif uyuşmazlık çözüm yollarını önermektedir.

Dünya genelinde yargı reformuna ilişkin yapılan çalışmalarda mahkemelerin iş yükünün fazlalığı nedeniyle adaletin gecikmesi en önemli sorunlardan biri olarak gösterilmektedir. Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri, yargı organlarının iş yükünü azaltarak yargıya hizmet etmekte ve bu nedenle adalet reformunun önemli bir parçası olmaktadır. Mahkemelerde iş yükünün azalması ile birlikte yargılamaların ideal anlamda adil yargılama ilkesine uygun şekilde gerçekleşebileceği bir ortam sağlanmış olacaktır.

Dostça çözüm isteğini de ifade eden alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri, taraflara uyuşmazlığın çözümüne aktif katılım şansı tanımakta, farklı çözümler bulma imkânı sunmakta ve aleniyet zorunluluğu bulunmaması nedeniyle tercih edilir olmaktadır.

Çağdaş ülkelerde geniş biçimde uygulanan bu yöntemlerin ülkemizde de uygulanmasının yargının etkinlik ve verimliliğini artıracığı, adalete erişim imkânlarını

geliştireceği düşünülmektedir. Bu nedenle kişilerin serbestçe tasarruf edebilecekleri haklarına ilişkin uyuşmazlıkları kapsayacak, Anayasaya ve kanunların emredici hükümleri ile hak arama özgürlüğüne aykırı olmayacak farklı çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Alternatif çözüm yöntemlerinin ilk ve en yaygını tahkim kurumudur. Tahkim, hukuki uyuşmazlığın çözümünün devlet yargısı yerine hakem ya da hakemlerce gerçekleştirilmesi hususunda tarafların iradesini ifade etmektedir. Tahkim usulü bugün birçok ülkenin hukuk sisteminde yer almaktadır. Ülkemizde ise bu kurum 1925 yılında İsviçre'den küçük değişikliklerle alınarak hukukumuzda kazandırılmıştır. Bu güne kadar kaynak kanun değişiklikleri ile bu alandaki gelişmeler dikkate alınmamış ve tahkime ilişkin hükümlerde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu nedenle tahkim kurumunun ele alınarak işlerliğinin artırılmasını gerektirmektedir.

Ülkemizde 1 Haziran 2005 tarihinden itibaren yeni bir ceza adaleti sistemine geçilmiştir. Bu sistemin getirdiği önemli yeniliklerden biri de uzlaşma kurumudur. Uzlaşmaya ilişkin hükümlerin uygulanabilirliğinin artırılması büyük önem taşımaktadır. Stratejik Plan kapsamında bu kurumun tüm yönleriyle tartışılması, sorunlu noktaların tespit edilmesi ve çözümü için gerekenlerin yapılması tasarlanmaktadır.

Bu amaç kapsamında geliştirilecek alternatif çözüm yöntemlerinin kamuoyu tarafından bilinmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle kamuoyundaki farkındalığın geliştirilebilmesi için faaliyetler yürütülmesi ve bu uygulamaların yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Uyuşmazlıkların alternatif usullerle çözümü kadar, daha oluşmadan önlenmesi de büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle hukuksal konulara ilişkin toplumsal bilincin artırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Hukukun içselleştirilip özümsemesi, bireylerin birbirlerinin haklarına saygı duymasını da sağlayacaktır. Hukuk kültürünün artmasının, hukuksal prosedürler hakkında bilgi sahibi olan bir bireyin bazı uyuşmazlıkları çıkmadan önleyebileceği doğrultusundaki yararı ayrıca belirtilmelidir.

Stratejik Plan kapsamında hukuk kültürüne ilişkin eğitimin temelini oluşturmak üzere, ilköğretimden itibaren, hukuk, hukuk devleti, bireyin hak ve ödevleri gibi konuların uygulamalı çalışmalarla işlenmek üzere programlara alınması için çalışma yürütülmesi planlanmaktadır.

Bu uyuşmazlıkların önleyici nitelikteki tedbirlerin etkin hale getirilmesini ve alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının geliştirilmesini sağlamak için Adalet Bakanlığı Stratejik Planında öngörülen hedefler şunlardır:

- 1- 2011 yılı sonuna kadar, hukuk kültürünün arttırılmasını sağlayacak bilgilerin ilköğretimden başlamak suretiyle müfredata alınması için çalışmalar yürütülmesi.
- 2- 2011 yılı sonuna kadar ceza adaleti sisteminde yer alan uzlaşma kurumunun kapasitesinin geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalar yürütülmesi.
- 3- 2012 yılı sonuna kadar hukuki uyuşmazlıklarda arabuluculuk kurumunun düzenlenmesi ve uygulamaya ilişkin alt yapı çalışmalarının tamamlanması.
- 4- 2012 yılı sonuna kadar tahkim kurumunun uygulanmasının yaygınlaştırılması ve etkinleştirilmesi konusunda çalışma yürütülmesi.
- 5- 2011 yılı sonuna kadar idari uyuşmazlıkların yargı öncesi çözüm usullerinin geliştirilmesi.⁸⁶

6.1.5. ADALET HİZMETLERİNDE GÜNCEL TEKNOLOJİK İMKÂNLAR İLE BİLİŞİM SİSTEMLERİNİN KULLANILMASINI VE GELİŞTİRİLMESİNİ SAĞLAMAK

Son çeyrek yüzyılda bilişim ve iletişim teknolojileri alanındaki gelişmeler, ekonomik ve sosyal yaşamı derinden etkilemiş; kamu ve özel sektörde yönetim anlayışlarının değişmesine yol açmıştır. Yaşadığımız çağı dönüştüren bu gelişmeler bilgi toplumunu oluşturmuştur.

Günümüzde kamu sektörü, yararlanıcıların taleplerini karşılamak, etkili, verimli ve güvenilir şekilde faaliyetlerini sürdürmesi için bilgi ve iletişim teknolojileri ile uyum sağlamak zorundadır. Dünya genelinde bu doğrultudaki yaklaşım ve çabalar gün geçtikçe artmakta; bilişim imkânları kamunun faaliyetlerinde gelişen bir biçimde kullanılmaktadır.

⁸⁶ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014) S.90-96

Dünya genelinde özellikle son yıllardan itibaren bilgi toplumu olma yönündeki çalışmalara hız verilmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak sağlanan verimlilik artışı ve ekonomik büyüme uluslararası rekabetin niteliğini değiştirmiştir. Bu değişime uyum sağlamak için Avrupa Birliği, Lizbon Stratejisi çerçevesinde e-Avrupa eylem planlarını hazırlamıştır.

Bu gelişmelere paralel olarak Ülkemizde de bilişim teknolojilerinin yaygınlaşması ile birlikte kamu sektöründe bilişim uygulamaları artış göstermeye başlamıştır. Bilişim uygulamaları e-dönüşüm stratejileri, Kalkınma Planı ve diğer temel politika belgelerinde yer bulmuştur. Son yıllarda e-devlet uygulamalarının koordinasyon içerisinde ve belli bir yatırım planı dâhilinde hızla gerçekleştirilebilmesi için “Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı” hazırlanmıştır.

Bilgi toplumuna geçiş sürecinde, yargının da etkili ve verimli bir şekilde çalışabilmesi için bilgi ve iletişim teknolojileri ile entegre bir yapı içinde olması gerekmektedir. Nitekim Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin hâkimlerin bağımsızlığı, tarafsızlığı ve rolleri konusundaki tavsiye kararı üye ülkelere, hâkimlerin etkili bir şekilde ve haksız gecikme olmaksızın yargılama yapabilmeleri için yeterli ekipmanı ve özellikle ofis otomasyonu ve bilgi değerlendirme imkânlarını sağlamayı tavsiye etmektedir.

Ülkemizin e-dönüşüm stratejisinin önemli bir ayağını adalet hizmetlerine ilişkin olarak geliştirilen Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) oluşturmaktadır. Bilgi toplumu hedefi çerçevesinde Adalet Bakanlığı, e-Dönüşüm sürecinde donanım ve yazılım alt yapısını tamamlamış; iç otomasyon ile bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş ve dış birim entegrasyonunu sağlamak suretiyle UYAP’ı uygulamaya koymuştur. Bu gelişmelerle UYAP ülkemiz için alanında öncü rol üstlenmiş ve küresel ölçekte örnek alınan uygulamalar geliştirilmiştir.

UYAP ile yargısal faaliyetlerin, her türlü yönetsel ve diğer iş süreçlerinin elektronik ortamda etkili bir şekilde yürütülebilmesi hedeflenmiştir. UYAP’ın yargılamaları hızlandırmasının yanı sıra, adalet hizmetlerini vatandaşlara eşit ve etkin bir şekilde ulaştırması, böylece adalete erişim olanaklarını artırmasına etkisi bulunmaktadır.

UYAP; günümüzün gerekli tüm teknolojik gelişmelerini kullanarak, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının, bağlı ve ilgili kuruluşlarının, adli ve idari tüm yargı ve yargı destek birimlerinin donanım ve yazılım olarak iç otomasyonunu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunu sağlayan ve e-Dönüşüm sürecinde e-Adalet ayağını oluşturan bir bilişim sistemidir. Bugün itibariyle UYAP ülkemizde Bakanlığımız teşkilatı ile yargı birimlerinin tamamında işletimde olup bu birimlerin her türlü yargısal, idari ve denetim faaliyetleri bu sistemle elektronik ortamda yürütülmektedir.

Elektronik imza alt yapısına uygun olarak geliştirilen UYAP ile merkezi bir bilgi sistemi kurulmuş ve bu sistemde yargı ve yargı destek birimleri arasında fonksiyonel tam entegrasyon sağlanmıştır. UYAP'ın tam entegrasyonu ve merkezi elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde, doğru ve tutarlı bilgi mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hâkim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere tüm kullanıcıların paylaşımına açılmıştır. Kullanıcılar bu bilgilere ihtiyaç duyduklarında hızlı ve kolayca ulaşabilmekte, keza, yargı birimleri de aralarında her türlü bilgi ve belge alış verişini elektronik ortamda ve anlık denebilecek kısa sürelerde gerçekleştirmektedir. UYAP'ta bilgi ve belgelerin son hali, değişmez ve güvenli bir şekilde veritabanında saklanmakta, yetkisiz erişimlere izin verilmemektedir.

Hâkim ve savcılarımız ile diğer personelimize bugüne kadar dağıtılan 39.800 e-imza UYAP'ta aktif olarak kullanılmaktadır.

UYAP kapsamında, bilgi ve belge alış verişini elektronik ortama taşımak için diğer kurum ve kuruluşların bilgi sistemleriyle entegrasyonlar gerçekleştirilmiştir. Bu sayede idarî ve yargısal süreçte mükerrer yapılan işlemlerle gereksiz uygulamaları, ara süreçleri ortadan kaldırmakta, sürat ve kolaylıklar sağlayarak, iş yoğunluğunu azaltmakta ve personel açısından kaynaklanan sıkıntıları en aza indirmekte, posta ve kırtasiye gibi masraflardan tasarruf sağlamaktadır. Elektronik ortamda haberleşme sayesinde haftalar süren yazışmalar bir iki saniyede yapılabilmektedir. 2008 yılında Türk Adalet Bakanlığının bir genelgesi ile zorunlu hale getirdiği adli yazışmaların elektronik ortamda yapılması ile milyonlarca Euro tasarruf sağlanmıştır. Bilişim teknolojileri sayesinde adli birimlerin performansının ölçümü, kaynakların etkin

dağıtımını yapılabilen, elektronik dosyalama sayesinde adli bilgi ve belgeler güvenli ortamda saklanabilmektedir. Bu çerçevede UYAP ile entegrasyon sağlanan Adli Sicil Bilgi Sistemi'nden sabıka kayıtları, MERNİS'ten nüfus kayıtları ve Adres Kayıt Sistemi'nden adres kayıtları, POLNET'ten ehliyet kayıtları, Merkez Bankasından döviz kurları, TAKBİS'ten tapu ve kadastro kayıtları yargı birimlerince otomatik olarak anında alınabilmektedir.

Vatandaşların adres kayıtlarına yargı birimlerince on-line olarak anında ulaşabilmelerinin sağlanmasıyla, tebligat yapılamaması ya da aranan kişilerin bulunamaması gibi olumsuz durumların önüne geçilerek davaların gereğinden fazla uzamaması ve çeşitli mağduriyetlerin önlenmesi açısından önemli bir adım atılmıştır. Gümrük Müsteşarlığı birimleri için UYAP Kurum Portalının kullanımına açılması süreci gerçekleştirilmiştir. SGK birimleri ile yargı birimleri arasındaki veri alış verişinin elektronik ortamda yapılması ve SGK sistemi üzerinde UYAP kullanıcıları tarafından yapılan online sorgu sayısı günlük 75.000 adede ulaşmıştır. PTT entegrasyonu sonucu tebligatların aşamaları UYAP'tan takip edilebilmektedir. Kolluk kuvvetleri tarafından, aranan (hakkında yakalama emri ya da tutuklama kararı bulunan) kişilerin sorgusunun doğrudan UYAP'tan yapılabilmesi için UYAP ile KİHBİ entegrasyonu sağlanmıştır. Kolluk kuvvetlerinin UYAP'tan aranan kişiler sorgusunu yapabilmesi sayesinde, ara süreçler ortadan kaldırıldığından her iki tarafta emek, kırtasiye ve posta gibi masraflardan tasarruf sağlanmış ve en önemlisi daha önce kayıtlardaki uyumsuzluklar nedeniyle vatandaşların mağdur olmalarının önüne geçilmiştir. Yargı birimlerince araçların trafik sicil kayıtlarına "Hak Mahrumiyeti" ekleme ve kaldırma işlemlerinin elektronik ortamda yapılabilmesi ve araç hak mahrumiyeti ve sakınca bilgilerinin elektronik ortamda paylaşılması için Emniyet Genel Müdürlüğü'nün Araç Kayıt Sistemi ile gerçekleştirilen entegrasyon uygulamaya konulmuştur. Araçların tescil kayıtlarına haciz ve yakalama gibi şerhlerin doğrudan yetkili UYAP kullanıcıları tarafından konulması ve kaldırılması sağlanmış, bunun sonucu olarak ara süreçler ortadan kaldırılmış ve kolluk tarafında bu işle uğraşan pek çok memur açığa çıkmıştır.

Sadece UYAP Online Takyidat Sisteminin, faaliyete geçtiği 2009 Haziran ayından itibaren yapılan 50 milyon sorgunun personel, kırtasiye, enerji zaman kazancı göz önüne alınmadan sadece 4,5 TL posta gidiş, 4,5 TL posta geliş olmak üzere toplam 9 TL posta masrafı üzerinden yapılan tasarruf hesaplandığında 1 yılda sadece bu kalemden yaklaşık 450 milyon TL tasarruf yapılmıştır.

Bu tasarrufu bütün kalemleriyle ve ara süreçlerin ortadan kaldırılarak yargı sürecinin hızlandırılması, insan unsurundan kaynaklanan hataların önüne geçilmesi, emek, kırtasiye, enerjiden tasarruf sağlanması, yargıya getirilen kalite, şeffaflık ve verimlilik olarak değerlendirildiğinde yapılan işin ne kadar isabetli olduğu ortaya çıkacaktır. UYAP ile Anayasa Mahkemesi arasında da elektronik ortamda veri alış verişi sağlanmış, UYAP ile Yargıtay Bilgi Sistemi arasında gerçekleştirilen entegrasyon ile temyiz edilen dosyaların sistem üzerinden Yargıtay'a gönderilmesi ve geri dönüşü sağlanmaktadır. Yargıtay'ın UYAP Sistem Merkezi, Yüksek Seçim Kurulu-SEÇSİS'in ise UYAP bilişim ağı alt yapısını kullanabilmesi sağlanmaktadır.

UYAP Avukat Bilgi Sistemi (Avukat Portalı) sayesinde, avukatlar bürolarından internet üzerinden sistemdeki vekâleti bulunan dava dosyalarını (vekâleti bulunmayan dava dosyalarını da yine sistem üzerinden ilgili hâkiminden onay alarak) inceleyebilmekte, bu dosyalardan suret alabilmekte; elektronik imza ile sistemdeki dava dosyalarına evrak katabilmekte, yeni dava dosyası açabilmekte ve harç ödeyebilmektedirler. Buna göre avukatlar bu bilgi sistemi sayesinde duruşmaya girme dışında adeta tüm işlerini bürolarından yapabilir hale gelmişlerdir.

Vatandaş Bilgi Sistemi (Vatandaş Portalı) sayesinde ise vatandaşlar internet aracılığıyla T.C. kimlik numaralarını kullanarak UYAP kapsamında adli ve idari yargı birimlerinde görülmekte olan dava dosyalarının belli başlı safahat bilgilerini (dava konusunu, değerini, taraflarını, duruşma günlerini, dosyanın hangi aşamada olduğunu, karar verilip verilmediğini, temyiz'den dönüp dönmediğini gibi) görebilmektedirler. Ancak bu sistemde bilgi güvenliği bakımından vatandaşlara dosyadaki hiçbir belge açılmamaktadır. İşte bu nedenle, vatandaşların avukatlarda olduğu gibi internet üzerinden e-imza ya da mobil imza ile UYAP Vatandaş Portalına bağlanarak yeni dava dosyası açabilmeleri, harç ödeyebilmeleri, yetkileri dâhilinde sistemdeki dava dosyalarını ayrıntılarıyla inceleyebilmeleri, dava dosyalarına evrak katabilmeleri ve bu dosyalardan suret alabilmeleri için UYAP Vatandaş Portalına e-imza ve mobil imza ile erişim çalışmaları tamamlanarak vatandaşların kullanımına açılmış, ayrıca e-Devlet kapısı ile de entegrasyonu sağlanmıştır.

UYAP SMS Bilgi Sistemi (<http://www.sms.uyap.gov.tr/>) ile de dava dosyaları ve icra takibi bilgileri de dâhil olmak üzere sistemde yapılan işlemler ile ilgili uyarı, veri

ve duyurular, kısa mesaj (SMS) aracılığı ile kullanıcılara sunulabilmektedir. Ayrıca soruşturma ve dava dosyalarındaki taraflara yargı birimlerine gelmeleri için tebligat gerektiren durumlarda UYAP SMS Bilgi Sistemi kullanılarak UYAP ekranlarından SMS gönderilebilmektedir.

Kullanıcılar, dilerlerse anlık sorgulama ile istedikleri bilgilere ulaşabilmekte ya da sisteme kaydolarak (abonelik sistemi) sorgulama yapmaksızın bilgilerin SMS yolu ile kendilerine gelmesini sağlayabilmekteler. **Vatandaşların UYAP SMS bilgi sistemine abone olması için TC kimlik numarasını yazdıktan sonra “abone” yazarak 4060 göndermesi yeterlidir.**

Bu sistem ile e-Devlet'ten m-Devlet'e geçilmesi için önemli bir adım atılmış, vatandaşın zaman ve mekân sınırı olmadan taleplerini devlete iletebileceği ve cevabını derhal alabileceği bir platform oluşturulmuş, avukat ve vatandaşların adliyelere giderek ilgili oldukları dosya ya da işlemler hakkında bilgi almak için harcadıkları zaman, emek ve masrafın ortadan kaldırılması imkânı sağlanmış, yargılama aşamasının tüm süreci önemli oranda şeffaf hale getirilmiş ve bunun sonucu olarak otomatik denetim sağlanmış, yargı birimleri için iş gücü kaybı engellenmiş ve yargının hızlanmasına katkı sağlanmıştır.

UYAP SMS Bilgi Sistemi, vatandaş odaklı bir sistem olması nedeniyle 2009 yılında Avrupa e-Devlet Ödülleri kapsamında 31 devlete ait 259 proje arasından Halk Ödülü kategorisinde Avrupa birinciliğini kazanmıştır.

Verilerin erişiminde, paylaşımında ve kullanılmasında Anayasa, uluslararası sözleşmeler ve diğer mevzuatta yer alan kişisel verilerin korunmasına, özel hayatın ve soruşturmanın gizliliğine uyulmaktadır.

UYAP uygulamaları içerisinde yargının hızlanması için mahkemelerde ve Cumhuriyet savcılıklarında iş yoğunluğu, yasa değişikliği ve benzeri hususlardan kaynaklanan maddi hata ve usul hatalarının asgari seviyeye indirilebilmesi için tüm süreçlerde öneri ve uyarılarda bulunacak **Karar Destek (Uyarı) Sistemi** geliştirilmiştir. Sistemde 1.300 civarında uyarı (duruşmanın gizli yapılması gerektiği, sanığın öldüğü, sanık hakkında başka yerde aynı suçtan dosyanın varlığı gibi) bulunmakta olup, bunların artırılması ya

da azaltılması mümkündür. Söz konusu uyarılar yargı bağımsızlığı ilkesi nedeniyle hâkim ve Cumhuriyet savcıları için bağlayıcı değildir. Bir başka deyişle Hâkim ve Cumhuriyet savcısı uyarıyı dikkate alıp almamakta serbesttir.

Proje çerçevesinde geliştirilen “**Bilgi Bankası**” ve kişisel bilgisayarlara kurulabilecek “**UYAP Mevzuat Programı**” sayesinde tüm mevzuat ve içtihatlar en güncel haliyle hâkim ve savcılarımız ile diğer yargı personelimize ve hatta vatandaşlarımıza bilgi olarak sunulmaktadır. (<http://www.mevzuat.adalet.gov.tr/>). UYAP ile hâkim ve savcılar ile tüm yargı personelimize birer adet “**@adalet.gov.tr**” uzantılı e-posta adresi tahsis edilmiştir. Bunu yanında hâkim ve savcılar ile yargı personelinin hukuksal, mesleki, kültürel vb. konularda bilgi alış verişinde bulunabilmeleri amacıyla oluşturulan “**Serbest Kürsü (Sanal Tartışma)**”. iletişim platformu (<http://tartisma.adalet.gov.tr/>) hizmete sunulmuştur. Kullanıcılara 7/24 **internet** erişim imkânı da verilmektedir.

UYAP kapsamında tüm mevzuat ve içtihatlar en güncel haliyle hâkim ve savcılarımız ile diğer yargı personelimize ve hatta vatandaşlarımıza bilgi olarak sunulmuştur.

UYAP’a yeni fonksiyonlar eklenmesi, dış kurumların bilgi sistemleriyle entegrasyonların ve uygulama yazılımlarının her geçen gün daha da geliştirilmesi, kullanıcı dostu haline getirilmesi çalışmalarına aralıksız hızla devam edilirken diğer taraftan iletişim alt yapısı ve sistem merkezi her geçen gün daha da güçlendirilmiş, Bakanlığımız teşkilatı ile adli ve idari yargı birimlerinin bilgisayar, yazıcı ve tarayıcı gibi ihtiyaçları büyük oranda giderilmiştir.

UYAP ile e-Devlet hedefi çerçevesinde önemli bir adım atılmış olup kâğıt ortamında yapılan bürokratik işlemlerin ortadan kaldırılması, bilgi ve belge alışverişini anında gerçekleştirilmesiyle işlem, hizmet ve dava sürelerin kısalması mümkün olmaktadır.

6.1.5.1. UYAP'IN YARGI SİSTEMİNE KATKILARI

UYAP'ın yargı sistemine adalet, hız, doğruluk, tutarlılık, şeffaflık, etkinlik ve verimlilik ve tasarruf sağlayan, usulsüzlük ve yolsuzlukları önleyen katkılarından bazıları şunlardır:

- UYAP'ın işletimde olduğu yerlerde yargı birimleri ile Bakanlık birimleri her türlü yargısal ve idari faaliyetlerini bilgisayar ortamında UYAP sisteminde yürütebilmektedirler.
- UYAP'ın işletimde olduğu yargı ve Bakanlık birimlerinin bilgi ve belgeleri, elektronik ortamda tek bir yerde tutulmakta, bu bilgi ve belgelerde doğruluk ve tutarlılık sağlanmaktadır.
- Merkezi yapı ve dahili entegrasyon ile, veriler bir kez girilmekte, aynı verinin yeniden girilmesine gerek kalmamakta, sistem içinde veri tek yerde tutulduğundan eksiksiz, doğru ve güncel veriye, ihtiyacı olan hakim, savcı ve diğer yargı personeli tarafından yetki dahilinde anında ulaşılabilmektedir.
- Yargı sistemi içindeki birimler arasında yazışmalar, kâğıtsız ofis mantığında elektronik ortamda hızlı bir şekilde yapılabilmektedir.
- Davalarda ve soruşturmalarda posta yoluyla istenen ve aylarca sürebilen talimat işlemleri UYAP'ta on-line bağlantı sayesinde karşı birime iletilebilmekte, talimatı alan birim işlemi yaptıktan sonra anında cevabını gönderebilmektedir.
- İcra daireleri ile icra hâkimlikleri arasındaki dosya gönderme işlemleri sistem üzerinden yapılabildiğinden, gereksiz beklemler ve mahzendeki dosyaların kaybolması gibi durumlar ortadan kalkmıştır.
- Yargı birimlerinde karar verme sürecinde etkili olan adli tıp raporlarının sistem üzerinden talep edilmesi ve yine bu raporların sistem üzerinde hazırlanarak isteyen yargı birimine gönderilebilmesi imkânı sağlanmıştır.
- Temyiz edilen dosyaların Yargıtay'a, itiraz edilen dosyaların ise üst dereceli mahkemeye gönderilmesi ve geri dönmesi elektronik ortamda anında sağlanmaktadır.
- Görevsizlik, yetkisizlik ve birleştirme gibi nedenlerle başka yere gönderilmesi gereken dosyalar elektronik ortamda anında gönderilebilmektedir.
- Yargı birimlerinde tevzi işlemleri otomatik olarak adil ve objektif şekilde yapılabilmektedir. Böylece dosyaların hangi mahkemeye veya icra dairesine tevzi edileceğinin önceden bilinmesi ve müdahale edilerek değiştirilmesi

mümkün olmadığından bu konuda yapılabilecek yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önüne geçilmiştir.

- Dava dosyasındaki tarafların daha önce herhangi bir nedenle sisteme kaydedilmiş bilgilerinin ve aynı konuda varsa daha önce açılmış davaların görülebilmesi sağlanmış, bu suretle kötü niyetli açılan mükerrer davaların tespiti imkânı getirilmiştir.
- Davalarda bir kişi ile ilgili Türkiye'deki tüm dosyalar, hâkimlerimizin ve savcılarımızın on-line elinin altındadır. Bu bilgilere anında ulaşılabilmesi ile hem daha doğru hem de daha hızlı karar verilebilmektedir.
- İnfaz edilecek ceza miktarı, harç ve yargılama masrafları gibi bazı hesaplamalar ile borç hesapları, faiz hesabı, kalan borç, tahsilât ve reddiyat hesapları, günlük, aylık kasa dökümleri gibi işlemler sistem yardımı ile kolayca yapılabilmektedir. Ayrıca bu işlemlerde sistemin otomatik kontrolü ile insan unsurundan kaynaklanacak hataların en aza indirilmesi, yapılan yanlışlıkların daha işlemi yaparken anında görülebilmesi ve bu işlemlerin denetimi sağlanmaktadır.
- Yargı birimlerince yapılan parasal işlemlerde kasa hesapları sistem tarafından otomatik kontrol edildiğinden, kasa hesabının tutmadığı anında ortaya çıkarılabilmekte, böylece bir takım usulsüzlük ya da yolsuzlukların önüne geçilmektedir.
- Mahkemelerin yılsonlarında günlerce süren devir işlemleri çok kısa sürede yapılabilmekte ve iş cetvelleri de aynı şekilde birkaç dakikada alınabilmektedir.
- Soruşturma ve davalarda delillerin hızlı ve sağlıklı bir biçimde toplanması sağlanmaktadır.
- UYAP, kamu kesiminde diğer bilgisayar ağlarıyla bütünleşerek bilgi ve belge akışının en kısa zamanda gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Örneğin; Adli Sicil, MERNİS, TAKBİS, POLNET ve Merkez bankası Veritabanları ile sağlanan bütünleşme sayesinde, nüfus kaydı, sabıka kaydı, ehliyet kaydı, tapu kaydı ve döviz kurları birkaç saniye içinde yargı makamları önüne getirilebilmektedir.
- UYAP ile POLNET entegrasyonu sonucunda kolluk güçleri UYAP'ta aranan kişilerin sorgusunu yapabilmektedirler. Böylece yargı birimleri ile kolluk kuvvetleri arasında aranan kişilere ilişkin bilgi alış verişi anında on-line olarak gerçekleştiğinden aranan kişiler etkin bir şekilde takip edilebilmekte ve daha

önce ara süreçlerde gerçekleşen hatalar ortadan kaldırılarak doğabilecek mağduriyetlerin önüne geçilmektedir.

- Yakalama ve gözaltı süreleri yakından takip edilebilmektedir.
- Sistemde gerçekleştirilen iş akışları, belgeler ve formlar açısından ülke genelini kapsayan standart ve tutarlılık sağlanmış ve işlem süreleri kısaltılmıştır. Soruşturmalarda ve davalarda müzekkere, tensip ve duruşma zaptı, karar, tebligat ve benzeri belgeler, sistemde bulunan ve önceden hazırlanan standart şablonlara yine sistemde bulunan gerekli bilgilerin otomatik getirilmesi suretiyle kolayca, standart ve hızlı bir şekilde hazırlanabilmektedir.
- UYAP Karar Destek (Uyarı) Sistemi ile belirlenmiş normal durumların ve mevzuatın dışına çıkmadığında kullanıcıya uyarı mesajları verilerek maddi ve usul hataları en aza indirilmekte ve her an bir denetim sağlanmakta, dolayısıyla kararların gereksiz yere bozulmasının ve davaların uzamasının önüne geçilmektedir. Ayrıca yine bu sistem sayesinde aranan kişilerin takibinde ve yakalanmasında etkinlik sağlanmaktadır.
- UYAP'ta bulunan Doküman Yönetim Sistemi sayesinde evrakların ve iş akışlarının takibi kolayca yapılabildiğinden ve evrak versiyonları saklanabildiğinden bir evrak üzerinde kimin, ne zaman ve ne yaptığı, bu işlemi ne kadar sürede yaptığı, bu süre zarfında ilgilinin üzerindeki iş yükünün ne olduğu gibi hususlar ve bazı savsaklama veya ihmaller kolaylıkla tespit edilebilmekte, böylece etkin bir yönetim ve denetim sağlanmaktadır.
- Yargı birimlerinin karar vermesini destekleyecek altsistemler düzeyinde sorgulamalar yapabilecekleri ve karar alımına yönelik bilgiler sunabilen, metin biçimindeki dokümanlar içinden tam metin arama (full text search) yetenekleri bulunmaktadır.
- UYAP'ta sağlanan rapor alma ve sorgulama imkânları ile aranan bilgi ya da dosya kolaylıkla bulunabilmektedir.
- Çok değişik parametrelere göre doğru ve tutarlı bilgilere dayalı olarak alınan raporların yorumlanması ile isabetli kararlar verilebilmektedir. Örneğin Türkiye'de rüşvet suçundan açılan davaların sayısı, sonuçları, bu davaların en çok hangi ilde açıldığı, çocuk suçluların sayısı, en çok hangi suçları işledikleri, Türkiye'nin bölgelerine göre bu suçların dağılımına ilişkin raporlar alınabilir ve bunların sonuçlarının yorumlanmasıyla doğru politikalar geliştirilebilir.

- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğümüzce aylarca süren yazışmalar neticesinde toplanabilen istatistik verileri, sistem üzerinden otomatik olarak çok kısa sürelerde alınabilmektedir.
- Sistemde teftiş ve denetim etkin bir şekilde yapılabilmektedir. Adliyelerin yapılan teftiş işlemleri esnasında UYAP ortamındaki elektronik verilerin kullanılması ve istenen tüm rapor ve sorgulamaların çok kısa sürelerde gerçekleşmesi ile adalet müfettişlerinin çalışma zamanlarında büyük tasarruf, daha doğru ve tutarlı bilgilere ulaşma ve böylece denetimlerinde etkinlik sağlanmıştır. Ayrıca merkezden taşradaki bir adliyenin denetlenebilmesi mümkün hale gelmiştir. Bu şekilde denetimde zaman ve mekân sınırları kaldırılarak istenilen yerin istenilen zamanda kolayca denetlenebilmesi ile etkin bir denetim mekanizması kurulmuş ve dolayısıyla yolsuzluk ve usulsüzlüklerin tespiti kolaylaşmış, bu durumu bilenler için caydırıcı bir mekanizma olmuştur.
- Ceza infaz kurumlarında bulunan mahkûm ve tutuklu sayıları, bunların kaçının kadın, kaçının erkek ya da kaçının çocuk olduğu, suçlarının ne olduğu gibi hususlarda merkezden anlık raporlar alınabilmektedir. Böylece ceza infaz kurumları etkin bir şekilde takip edilebilmektedir.
- Avukatlar bu bilgi sistemi sayesinde duruşmaya girme dışında adeta tüm işlerini bürolarından yapabilir hale gelmişlerdir.
- Vatandaşlar da şu an itibariyle dosyaları hakkında basit bir bilgiyi öğrenmek için adliyeye gitmek zorunluluğundan kurtulmuştur.
- Hakim ve savcıların evlerinden yetkileri dahilinde dosyalara erişebilmeleri, avukatların bürolarından dosyalarını takip edebilmeleri, vatandaşların da internet üzerinden dosyalarını takip edebilmeleri imkanı getirilerek yargılama faaliyetlerinde mekan sınırı kaldırılmış, ilgililerin dosyalarını daha etkin bir şekilde takip edebilmeleri sağlanmış, böylece zamandan tasarruf sağlanarak yargıya hız ve etkinlik kazandırılmıştır.
- Hâkim ve savcılarımız ile diğer yargı personelimiz, tüm mevzuata, içtihatlarla ve kendilerine sık sık lazım olan diğer bilgilere en güncel haliyle mekândan ve zamandan bağımsız olarak istedikleri anda ulaşabilmektedirler. Güncel mevzuat ve içtihatlar duruşma sırasında dahi hâkimin elinin altındadır.
- UYAP'ta hâkim ve savcılarımız ile adliyelerdeki tüm kadroların süratli ve sağlıklı bir biçimde takibi yapılarak personel hareketleri izlenebilmekte, izin,

rapor, yetki ve disiplin gibi özlük işlemleri de pratik ve etkin bir şekilde elektronik ortamda yapılabilmektedir.

- Adli Yargı Adalet Komisyonları tarafından tutulan bütün kayıtların Personel Genel Müdürlüğümüzdeki kayıtlarla tutarlı olması ve bunların merkezden denetlenebilmesi sağlanmaktadır.
- Bakanlığımız merkez teşkilât ile taşra arasındaki her türlü yazışma (personele yapılması gereken tebligatlar, özlük haklarına ilişkin bildirimler, duyurular, genelgeler, mütalaalar, ayrılış ve başlayış yazıları, komisyonlar ve başvuru süreçleri arasındaki tüm yazışmalar, vb.) elektronik ortamda UYAP programları ile gerçekleştirilebilmektedir.
- UYAP'ta hâkim ve savcılarımız ile diğer yargı personelimize ayrıca elektronik posta (e-mail), serbest kürsü(sanal tartışma) ve internet kullanımı imkânları getirilerek hızlı bir iletişim sağlanmış, bu suretle sorunların yargı camiası içerisinde tartışılması ve kısa sürede çözümler bulunması mümkün hale gelmiştir.
- Son olarak UYAP hâkim ve savcılarımız ile diğer yargı personelimizin bilişim okuryazarlığını çok ciddi derecede artırmıştır.

6.1.5.2. UYAP KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER:

6.1.5.2.1. Uygulama Geliştirme ve Entegrasyonlar

UYAP uygulamalarını iyileştirme ve mevzuat değişikliklerini yazılıma yansıtma, kullanıcılardan gelen hata ve öneri taleplerini değerlendirme ve buna göre yazılımda gerekli değişiklik çalışmaları kesintisiz Hata Takip Sistemi (HTS) üzerinden sürdürülmektedir. Böylece UYAP uygulamaları her geçen gün daha kusursuz ve daha kullanıcı dostu haline getirilmektedir. UYAP kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi sistemleriyle entegrasyon çalışmalarına devam edilmektedir

6.1.5.2.2. Sistem Merkezi ve Acil Durum Merkezi

2009 yılında Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının taşınacağı hizmet binası yaptırılmış ve UYAP'a yeni birimlerin ve fonksiyonların ilavesi, dış kurum entegrasyonlarının artması, kullanıcıların uygulamaları daha yoğun kullanmaları, avukat ve vatandaşlara

sistem üzerinden verilen hizmetlere yenilerinin eklenmesi ve kullanıcı sayısının her geçen gün artması dikkate aynı binada yeni UYAP Sistem Merkezi güçlü bir şekilde kurulmuş ve işleme alınmıştır. Halen Türksat A.Ş.'nin Gölbaşı yerleşkesinde bulunan UYAP Sistem Merkezinin ise UYAP Acil Durum Merkezine dönüştürülmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

6.1.5.2.3. Bilişim Ağı

UYAP'ın tüm yargı birimleri ile Bakanlık teşkilatında yedekli ve kesintisiz bir şekilde kullanılmasının sağlanması ve e-Devlet sistemi ile bütünleşmesi açısından Türk Telekom altyapısı ile 1000 birimimizde karasal bağlantı ve uydu bağlantılarının yapılması amacıyla Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş. ile imzalanan protokol kapsamında 685 birimimizde uydu yedekliği kurulumu tamamlanmış ve faaliyete geçirilmiştir.

Tablo -28. UYAP Ağ Geniş Alan Ağı:

Bağlantı Tipi	İletim Ortamı	Bağlantı Hızı
Karasal Bağlantı 1000 adet	Metro Ethernet	5Mps - 200 Mbps
	Noktadan noktaya XDSL	512 Kbps – 2 Mbps
Uydu Bağlantısı 685 adet	VSAT Uydu Terminali	4 /1 Mbps

Tüm birimlerimizde uydu ve karasal yedeklilik sağlanarak ve hat kapasiteleri rasyonel bir şekilde ayarlanarak kesintisiz bir hizmet verilmesi hedeflenmiştir. 17 birimde ise fiber optik altyapısı kullanan Metro Ethernet bağlantı tesis edilmiş olup, büyük iller için fiber optik altyapısının sağlanması çalışmaları maliyet/performans kriterleri dikkate alınarak devam etmektedir.

6.1.5.2.4. Donanım ve Ekipman

UYAP kapsamında Bakanlığımız teşkilatı ile adli ve idari yargı birimlerinin ihtiyaçları için bugüne kadar alınan masaüstü ve dizüstü bilgisayar dökümü aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo -29.

YILI	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	TOPLAM
Masaüstü Bilgisayar	616	1.072	5.088	10.000	1.500	5.249	4.000	2.699	2.430	4.577	37.231
Dizüstü Bilgisayar	15	0	248	8.000	0	1.695	1.140	100	700	4.097	15.995

UYAP kapsamında Bakanlığımız teşkilatı ile adli ve idari yargı birimlerinin ihtiyaçları için bugüne kadar alınan yazıcı ve tarayıcı dökümü aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo -30.

YILI	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	TOPLAM
Lazer Yazıcı	61	98	2.100	5.000	1.500	2.700	4.000	1.090	1.240	2.850	20.705
Ağ Lazer Yazıcı	21	51	50	0	0	0	0	0	0	0	122
Taşınabilir Yazıcı	0	0	0	1.500	0	1.300	0	0	0	0	2.800
Mürekkep Püskürtmeli Yazıcı	35	26	100	250	0	0	0	0	0	0	411
Yazıcı+ Tarayıcı	0	3	10	0	0	0	0	0	0	0	13
Tarayıcı	12	0	125	40	0	2.000	1.500	0	40	0	4.077
Merkezi Kesintisiz Güç Kaynağı	0	0	0	0	87	0	0	0	0	0	87
Kesintisiz Güç Kaynağı	0	0	0	5.000	0	0	1.140	0	0	0	6.140

UYAP kapsamında 49.800 adet bilgisayar veri hattı, 96.556 adet bilgisayar elektrik hattı çekilmiştir.

Adli ve idari yargı birimleri ile Adalet Bakanlığı teşkilatında kullanılmakta olan bilgisayarlarda Microsoft Office yazılımları kaldırılarak yerine açık kaynak kodlu Openoffice 2.4 yazılımları yüklenmiştir.

6.1.5.2.5. Eğitim

Uzman Kullanıcı Eğitimleri: UYAP kapsamında, geliştirilen uygulama yazılımını kullanabilmeleri, kendi fonksiyonel işlemlerini sistem üzerinden

gerçekleştirebilmelerinde birimlerine destek olmaları amacıyla, mesleki bilgisi yeterli ve normal seviyede bilgisayar kullanabilen personel arasından seçilen personele Ankara’da uzman kullanıcı eğitimleri verilmiştir. Eğitimlerini başarı ile tamamlayan personel, uzman kullanıcı sertifikası almaya hak kazanmaktadır. 2004 yılında 248, 2005 yılında 367, 2006 yılında 1.165 kişi ve 2007 yılında 727 kişi olmak üzere toplam 2.507 kişiye uzman kullanıcı eğitimi verilmiştir.

Tablo -31. Uzman Kullanıcı Eğitimleri

Yılı	Eğitim Verilen Personel Sayısı
2004	248
2005	367
2006	1165
2007	727
Toplam	2507

Teknik Ofis Eğitimleri: Teknik ofis görevlisi olarak görev yapabileceği tespit edilen kişilerin, dağıtılan donanım ve kurulan networkun bakım ve idamesini yapabilmeleri, arızalara gerekli müdahalelerde bulunabilmeleri, teknik bilgi ve pratiklerini geliştirmeleri ve ihtiyaç halinde Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ile gerekli koordinasyonu sağlayabilmeleri amacıyla 2004 yılında 126, 2005 yılında 204, 2006 yılında 174, 2007 yılında 184 ve 2008 yılında 30.07.2008 tarihi itibariyle kişi 220 kişi olmak üzere toplam 908 kişiye teknik ofis eğitimi verilmiştir.

Tablo -32. Teknik Ofis Eğitimleri

Teknik Ofis Eğitimleri	
Yılı	Eğitim Verilen Personel Sayısı
2004	126
2005	204
2006	174
2007	184
2008	220
Toplam	908

Diğer yandan 2000 yılından beri hâkim ve savcı adaylarına, 2005 yılından beri Ankara Üniversitesi Adalet Meslek Yüksek Okulu öğrencilerine, 2006 yılından beri İstanbul Üniversitesi Adalet Meslek Yüksek Okulu öğrencilerine temel bilgisayar ve UYAP dersleri verilmektedir.

6.1.5.2.6. Uzaktan Eğitim

UYAP'ın kullanılması sırasında ortaya çıkan eğitim ihtiyacının karşılanması, kullanıcıların zaman ve mekân sınırı olmaksızın, her an ihtiyaç duydukları eğitimi alabilmelerinin sağlanması amacıyla UYAP uygulamalarının kullanımını sesli, görüntülü ve uygulamalı olarak anlatan uzaktan eğitim yönetim sistemi hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Bu sistem sayesinde 2008 yılında 10.267 kişiye eğitim atanmış ve 9.125 kişi atanan bu eğitimi bitirmiştir. 2008 yılı sonuna kadar toplam 65.825 kişiye bu eğitimi alma imkânı sağlanmış ve 12.895 kişi atanan eğitimi bitirmiştir.

Tablo -33. UYAP MODÜLLERİNİN YILLARA GÖRE UZAKTAN EĞİTİM İÇERİKLERİNİN ÜRETİMİ

EĞİTİMLER	Üretildi
CBS	2005
Ceza Mahkemeleri	2005
Hukuk Mahkemeleri	2005
İcra ve İflas Daireleri	2005
Ceza İnfaz Kurumları	2007
Adli Tıp	2008
DYS	2007
İdari Kaynaklar	2008
İdari Yargı	2006
Komisyon	2008
Denetimli Serbestlik	2008
E-İmza	2007
Portal	2006

Tablo -34. UZAKTAN EĞİTİMDEN YARARLANILMASINA İLİŞKİN SAYILAR

Etkinlik Adı	Toplam Kullanıcı	Başlamayan	Devam Eden	Tamamlayan
Ceza Mahkemeleri Eğitimi	18341	10437	3595	4309
C. Başsavcılığı Eğitimi	17030	8343	4417	4271
Doküman Yönetim Sistemi	2999	1898	245	856
Hukuk Mahkemeleri Eğitimi	14076	7969	3558	2549
İcra Daireleri Eğitimi	8757	5629	1354	1774
İdari Yargı Eğitimi	1943	828	418	697
Adli Tıp Eğitimi	982	821	81	80
Ceza İnfaz Kurumu Eğitimi	10978	4351	1651	4976
Denetimli Serbestlik Eğitimi	1687	456	196	1035
E- İmza Eğitimi	46912	18962	2739	25221
İdari İşler Eğitimleri	4210	1850	662	1698
Komisyon Eğitimleri	2231	971	369	891
Portal Eğitimi	46891	20261	2237	24394

6.1.5.2.7. Yardım Masası

UYAP'ı kullanan birimlerin karşılaştıkları sorunların çözümü ve taleplerinin değerlendirilmesi amacıyla Bakanlığımızın Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı bünyesinde kurulan “Yardım Masası” kullanıcıların spectra, e posta, telefon ve faksla gelen uygulama ve şifre ile ilgili sorun ve taleplerini çözüme kavuşturmaya yönelik hizmet vermektedir.

Yardım Masasında Cumhuriyet Başsavcılığı, Ceza Mahkemeleri, Hukuk Mahkemeleri, Bölge İdare ve Vergi Mahkemeleri, İcra, Ceza ve Tevkifevleri, Adli Tıp, Komisyon, İdare ve Kaynaklar ile Şifre taleplerine ilişkin modüller bulunmaktadır.

6.1.5.2.8. Bilgi Güvenliği

UYAP Bilgi Sisteminde tutulan bilgi ve belgelerin yargı bağımsızlığına, kişisel verilerin korunması kurallarına uygun olarak, güvenli bir ortamda, değiştirilemeyecek bir şekilde saklanması ve sistemin her türlü saldırılara karşı korunması için Bilgi Dairesi Başkanlığımız bünyesinde oluşturulan özel bilgi

güvenliği birimi gerekli çalışmaları yapmaktadır. Bilgi güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak 27001 ISO/TSE standardının alınması için çalışmalar sürdürülmektedir.⁸⁷

Tüm politika geliştirme faaliyetlerinde olduğu gibi adalet sistemine ilişkin çalışmalarda da başarı, sağlıklı temel verilerin toplanıp değerlendirilmesine bağlı bulunmaktadır. Adalet sisteminin tüm alanlarına ait verilerin toplanması ve problemlerin teşhisi açısından anlamlı olanların değerlendirilmesi suretiyle yürütülecek çalışmalar sürdürülebilir bir gelişmeyi sağlayacaktır. Bu kapsamda UYAP veri toplama kapasitesi ile adalet sistemine büyük imkânlar sunmaktadır.

Stratejik Plan kapsamında yürütülecek çalışmalarla; diğer e-Devlet uygulamalarıyla uyum içerisinde sistemin sürdürülebilirliğinin sağlanması, bilişim teknolojilerinin gelişmesine paralel olarak kullanılan teknik altyapının güncellenmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan bilişim alanındaki insan kaynakları kapasitesinin artırılması, organizasyon yapısının etkinleştirilmesi, adli veri madenciliği çalışmalarının geliştirilmesi gibi konularda faaliyetler yürütülmesi planlanmaktadır.

Bu Adalet hizmetlerinde güncel teknolojik imkânlar ile bilişim sistemlerinin kullanılmasını ve geliştirilmesini sağlamak için Adalet Bakanlığı Stratejik Planında öngörülen hedefler şunlardır:

- 1- 2012 yılı sonuna kadar Bakanlık teşkilatı ile tüm adalet teşkilatında yapılan iş ve işlemlerin elektronik ortamda UYAP üzerinden yapılmasının sağlanması ve UYAP'ın ilgili kurumlarla dış entegrasyonunun tamamlanması.

---

⁸⁷ <http://www.sms.uyap.gov.tr/nedir.html>

Şekil-3. ULUSAL YARGI AĞI BİLİŞİM SİSTEMİNİN SAĞLADIĞI ENTEGRASYONLAR

88

- 2- 2014 yılı sonuna kadar, UYAP iletişim altyapısının güncel teknolojilerin takip edilmesi suretiyle hızlı ve kesintisiz hizmet verecek şekilde güçlendirilmesi ve yedeklenmesi.
- 3- Adalet hizmetlerinde kullanılan, bilgisayar ve yan donanımları ile aktif ağ cihazlarının ihtiyaca ve güncel teknolojiye uygun olarak azami beş yıllık periyotlarla yenilenmesi ve yazılım eksikliklerinin giderilmesi.
- 4- UYAP sistem merkezi ve acil durum merkezinin kullanıcılara sunulan fonksiyonlar, ihtiyaçlar ve güncel teknolojiler dikkate alınarak üç yılda bir güçlendirilmesi veya yenilenmesi.
- 5- 2014 yılı sonuna kadar adalet hizmetlerinden yararlananların, elektronik ortamda işlem yapabilmelerinin ve bilgilendirilmelerinin sağlanması.
- 6- 2014 yılı sonuna kadar bilişim suçlarının tespiti konusunda güncel teknoloji takip edilerek alt yapı çalışmalarının tamamlanması ve adli bilişim hizmetlerinin yürütülmesi.
- 7- 2011 yılı sonuna kadar bilgi güvenliği yönetim sisteminin geliştirilmesi ve

⁸⁸ <http://www.uyap.gov.tr/yayinlar/afisler/index.html>

bilişim alanında uzman teknik personel ihtiyacının karşılanması konusunda çalışmaların yapılması.

- 8- 2014 yılı sonuna kadar, diğer ülkelerin bilişim sistemi uygulamalarının incelenmesi ve işbirliği imkânlarının geliştirilmesi.
- 9- 2014 yılı sonuna kadar adli sicil faaliyetlerinin güncel gelişmeler gözetilerek UYAP'la bağlantılı olarak geliştirilmesi doğrultusunda çalışma yürütülmesi.
- 10- 2014 yılı sonuna kadar adli istatistik çalışmalarının geliştirilmesi ve UYAP'ın adli veri madenciliği alanında etkin kullanılmasının sağlanması.⁸⁹

Türkiye, Avrupa Birliği tarafından düzenlenen e-Devlet uygulamaları 9.Kıyaslama çalışmasında üst sıralarda yer alarak AB üyesi olan birçok devletin önüne geçmiştir. Avrupa Birliği tarafından e-devlet hizmetlerinin ölçümüne yönelik olarak gerçekleştirilen 9. Kıyaslama Çalışması Raporu sonuçlarına göre, Türkiye, 20 temel kamu hizmetinin tamamen elektronik ortama taşınmasında yüzde 89 ile yüzde 82 olan AB27+ (AB üyesi 27 Ülke) ortalamasının üzerinde bir değer elde etmiştir. Aynı şekilde, hizmetlerin olgunluk seviyesinde de ülkemiz yüzde 91 ile yüzde 90 olan AB27+ ortalamasının üzerinde bir seviyeyi yakalamıştır.

Kıyaslama çalışmaya, 27 AB ülkesi ile Hırvatistan, İzlanda, Norveç, İsviçre ve Türkiye'nin de katılımıyla birlikte toplam 32 ülke katılmıştır.⁹⁰

Tablo-35.

AB e-devlet hizmetleri 9. Kıyaslama Çalışma Raporu	Türkiye'nin skoru	AB ortalaması
Kamu hizmetlerinin elektronik ortama taşınması	89%	%82
Online Kamu hizmetlerinin olgunluk seviyesi	91%	%90
Online kamu	80%	79%

⁸⁹ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014) S.109-119

⁹⁰ <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/mart/rapor.pdf>

hizmetlerinin kullanılabilirliği		
Online kamu hizmetlerinin saydamlığı	89%	52%
Online kamu hizmetlerinin çeşitliliği	90%	88%
Online kamu hizmetlerinin kolaylığı	94%	80%
Online kamu hizmetleri portal dizaynı	100 %	89%

UYAP KAPSAMINA ALINAN AĞIR CEZA MERKEZLERİ HARİTASI

Tablo -36. UYAP İŞLETİMDE OLAN AĞIR CEZA MERKEZLERİ ⁹¹		
	ACM	İşletime Alınma Tarihi
1	Adana Adliyesi	12.03.2007
2	Adıyaman Adliyesi	15.05.2006
3	Afyonkarahisar Adliyesi	10.07.2006
4	Ağrı Adliyesi	30.07.2007
5	Akhisar Adliyesi	04.06.2007
6	Aksaray Adliyesi	14.08.2006
7	Akşehir Adliyesi	31.08.2005
8	Alanya Adliyesi	10.04.2006
9	Alaşehir Adliyesi	27.03.2006
10	Amasya Adliyesi	07.08.2006
11	Ankara Adliyesi	26.01.2004
12	Antalya Adliyesi	12.03.2007
13	Ardahan Adliyesi	24.04.2006
14	Artvin Adliyesi	07.04.2008
15	Aydın Adliyesi	14.06.2004
16	Bafra Adliyesi	24.04.2006
17	Bakırköy Adliyesi	06.08.2007
18	Balıkesir Adliyesi	14.08.2006
19	Bandırma Adliyesi	02.10.2006
20	Bartın Adliyesi	11.08.2005
21	Batman Adliyesi	02.10.2006
22	Bayburt Adliyesi	16.01.2006
23	Bergama Adliyesi	10.07.2006

⁹¹ <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmer.htm#bir>

24	Beyoğlu Adliyesi	18.06.2007
25	Bilecik Adliyesi	06.03.2006
26	Bingöl Adliyesi	16.01.2006
27	Bitlis Adliyesi	02.10.2006
28	Boğazlıyan Adliyesi	21.11.2005
29	Bolu Adliyesi	02.10.2006
30	Bolvadin Adliyesi	21.11.2005
31	Boyabat Adliyesi	21.11.2005
32	Burdur Adliyesi	02.10.2006
33	Burhaniye Adliyesi	08.09.2005
34	Bursa Adliyesi	12.03.2007
35	Ceyhan Adliyesi	27.03.2006
36	Çanakkale Adliyesi	14.08.2006
37	Çankırı Adliyesi	30.07.2007
38	Çarşamba Adliyesi	24.04.2006
39	Çorlu Adliyesi	13.08.2007
40	Çorum Adliyesi	04.06.2007
41	Denizli Adliyesi	07.08.2006
42	Dinar Adliyesi	14.08.2006
43	Diyarbakır Adliyesi	20.02.2006
44	Doğubeyazıt Adliyesi	04.06.2007
45	Düzce Adliyesi	14.08.2006
46	Edirne Adliyesi	02.10.2006
47	Elazığ Adliyesi	15.05.2006
48	Elbistan Adliyesi	16.01.2006
49	Elmalı Adliyesi	21.11.2005
50	Erciş Adliyesi	24.04.2006

51	Ermenek Adliyesi	20.02.2006
52	Erzincan Adliyesi	15.05.2006
53	Erzurum Adliyesi	24.09.2007
54	Eskişehir Adliyesi	12.06.2006
55	Fethiye Adliyesi	04.06.2007
56	Gaziantep Adliyesi	02.10.2006
57	Gebze Adliyesi	10.08.2005
58	Giresun Adliyesi	05.06.2006
59	Gümüşhane Adliyesi	16.01.2006
60	Hakkari Adliyesi	27.03.2006
61	Hatay Adliyesi	14.08.2006
62	Hınıs Adliyesi	18.01.2006
63	Iğdır Adliyesi	10.04.2006
64	Isparta Adliyesi	15.02.2007
65	İnebolu Adliyesi	07.08.2006
66	İskenderun Adliyesi	02.10.2006
67	İstanbul Adliyesi	14.06.2004
68	İzmir Adliyesi	01.02.2005
69	Kadıköy Adliyesi	18.06.2007
70	Kahramanmaraş Adliyesi	24.09.2007
71	Karabük Adliyesi	15.05.2006
72	Karaman Adliyesi	05.09.2005
73	Kars Adliyesi	10.04.2006
74	Karşıyaka Adliyesi	12.06.2006
75	Kartal Adliyesi	06.08.2007
76	Kastamonu Adliyesi	21.11.2005
77	Kayseri Adliyesi	24.04.2006

78	Kırıkkale Adliyesi	14.08.2006
79	Kırklareli Adliyesi	02.10.2006
80	Kırşehir Adliyesi	14.08.2006
81	Kilis Adliyesi	13.08.2007
82	Kocaeli Adliyesi	14.08.2006
83	Konya Adliyesi	12.06.2006
84	Konya Ereğli Adliyesi	30.07.2007
85	Kozan Adliyesi	24.10.2006
86	Kütahya Adliyesi	24.10.2006
87	Malatya Adliyesi	20.02.2006
88	Manavgat Adliyesi	07.04.2008
89	Manisa Adliyesi	15.05.2006
90	Mardin Adliyesi	02.10.2006
91	Mersin Adliyesi	02.10.2006
92	Midyat Adliyesi	16.01.2006
93	Muğla Adliyesi	12.06.2006
94	Muş Adliyesi	16.01.2006
95	Nazilli Adliyesi	04.06.2007
96	Nevşehir Adliyesi	05.06.2006
97	Niğde Adliyesi	27.03.2006
98	Oltu Adliyesi	20.02.2006
99	Ordu Adliyesi	05.06.2006
100	Osmaniye Adliyesi	02.10.2006
101	Ödemiş Adliyesi	07.08.2006
102	Rize Adliyesi	02.10.2006
103	Sakarya Adliyesi	18.02.2008
104	Salihli Adliyesi	21.11.2005

105	Samsun Adliyesi	24.04.2006
106	Seydişehir Adliyesi	21.11.2005
107	Siirt Adliyesi	24.09.2007
108	Silifke Adliyesi	02.10.2006
109	Sincan Adliyesi	05.06.2006
110	Sinop Adliyesi	21.08.2005
111	Sivas Adliyesi	27.03.2006
112	Siverek Adliyesi	14.08.2006
113	Söke Adliyesi	10.07.2006
114	Sungurlu Adliyesi	07.08.2006
115	Şanlıurfa Adliyesi	22.10.2007
116	Şebinkarahisar Adliyesi	16.01.2006
117	Şırnak Adliyesi	04.06.2007
118	Tarsus Adliyesi	06.03.2006
119	Tavşanlı Adliyesi	27.03.2006
120	Tekirdağ Adliyesi	02.10.2006
121	Tokat Adliyesi	05.06.2006
122	Trabzon Adliyesi	05.06.2006
123	Tunceli Adliyesi	02.10.2006
124	Uşak Adliyesi	12.06.2006
125	Ünye Adliyesi	18.09.2005
126	Üsküdar Adliyesi	30.04.2007
127	Van Adliyesi	20.02.2006
128	Vezirköprü Adliyesi	21.11.2005
129	Yalova Adliyesi	14.08.2006
130	Yalvaç Adliyesi	14.08.2006
131	Yozgat Adliyesi	19.04.2004

132	Zile Adliyesi	25.08.2005
133	Zonguldak Adliyesi	07.08.2005

Tablo -37. UYAP İŞLETİMDE OLAN BÖLGE İDARE MAHKEMELERİ ⁹²

	BİM	İşletime Alınma Tarihi
1	Adana Bölge İdare Mahkemesi	14.08.2006
2	Ankara Bölge İdare ve Vergi Mahkemeleri	26.01.2004
3	Antalya Bölge İdare Mahkemesi	24.09.2007
4	Aydın Bölge İdare Mahkemesi	16.01.2006
5	Bursa Bölge İdare Mahkemesi	12.06.2006
6	Denizli Bölge İdare Mahkemesi	06.03.2006
7	Diyarbakır Bölge İdare Mahkemesi	14.08.2006
8	Edirne Bölge İdare Mahkemesi	14.08.2006
9	Erzurum Bölge İdare Mahkemesi	15.02.2008
10	Eskişehir Bölge İdare Mahkemesi	16.01.2006
11	Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi	12.06.2006
12	İstanbul Bölge İdare Mahkemesi	02.10.2006
13	İzmir Bölge İdare Mahkemesi	02.10.2006
14	Kayseri Bölge İdare Mahkemesi	12.06.2006
15	Kırıkkale Bölge İdare Mahkemesi	06.03.2006
16	Konya Bölge İdare Mahkemesi	18.09.2005
17	Malatya Bölge İdare Mahkemesi	10.04.2006
18	Manisa Bölge İdare Mahkemesi	27.03.2006
19	Ordu Bölge İdare Mahkemesi	16.01.2006
20	Sakarya Bölge İdare Mahkemesi	18.02.2008

⁹² <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmer.htm#bir>

21	Samsun Bölge İdare Mahkemesi	24.09.2007
22	Sivas Bölge İdare Mahkemesi	06.03.2006
23	Trabzon Bölge İdare Mahkemesi	14.06.2004
24	Van Bölge İdare Mahkemesi	10.04.2006
25	Zonguldak Bölge İdare Mahkemesi	07.08.2005

Tablo -38. UYAP İŞLETİMDE OLAN CEZA İNFAZ KURUMLARI ⁹³

	CEZA İNFAZ KURUMU	İşletime Alınma Tarihi
1	Adana Açık Ceza İnfaz Kurumu	19.09.2006
2	Adana E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	19.09.2006
3	Adana F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.09.2006
4	Adıyaman Açık Ceza İnfaz Kurumu	21.09.2006
5	Adıyaman E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
6	Afyonkarahisar Açık Ceza İnfaz Kurumu	29.11.2006
7	Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.08.2006
8	Ağlasun K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	07.09.2006
9	Ağrı M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.08.2006
10	Ahlat K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
11	Akçaabat Açık Ceza İnfaz Kurumu	04.10.2007
12	Akçakale A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
13	Akçakoca A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
14	Akdağmadeni K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
15	Akhisar A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
16	Aksaray BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	19.09.2006
17	Akşehir Açık Ceza İnfaz Kurumu	01.11.2006
18	Akşehir C Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.11.2006

⁹³ <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmer.htm#bir>

19	Alaçam K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.10.2006
20	Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.03.2007
21	Alaşehir M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	13.09.2006
22	Aliğa K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.11.2006
23	Almus K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	07.09.2006
24	Altınözü K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.09.2006
25	Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	12.10.2006
26	Anamur Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
27	Ankara 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu	14.06.2004
28	Ankara 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.10.2006
29	Ankara 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu	10.10.2006
30	Ankara 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.10.2006
31	Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumu	12.10.2006
32	Ankara Çocuk Eğitimevi	23.07.2004
33	Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	12.10.2006
34	Ankara Elmadağ Çocuk Cezaevi	26.07.2004
35	Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	12.10.2006
36	Ankara Keçiören Çocuk İslahevi	19.04.2004
37	Ankara Sincan 1 Nolu F Tipi Cezaevi	14.06.2004
38	Antalya Açık Ceza İnfaz Kurumu	28.11.2006
39	Antalya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
40	Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.01.2008
41	Araban K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
42	Araç A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
43	Araklı K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
44	Ardahan B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
45	Ardeşen A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	17.11.2006

46	Arguvan K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.09.2006
47	Arhavi K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.09.2006
48	Artvin BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	17.10.2006
49	Ayaş A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.12.2006
50	Ayaş Açık Ceza İnfaz Kurumu	02.08.2004
51	Aydın E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.08.2006
52	Ayvacık A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
53	Ayvalık K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
54	Babaeski A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.10.2006
55	Bafra A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
56	Bahçe K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	17.11.2006
57	Bakırköy/ Metris 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	04.05.2007
58	Balıkesir Açık Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
59	Balıkesir BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
60	Bandırma M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
61	Bartın BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
62	Başkale A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.11.2006
63	Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
64	Bayburt M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	17.11.2006
65	Bayındır A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.09.2006
66	Bayramiç K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
67	Bergama Çocuk Tutukevi	19.10.2006
68	Bergama M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	19.10.2006
69	Beyşehir A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
70	Bilecik M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.11.2006
71	Bingöl M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
72	Birecik A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006

73	Bismil K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	13.11.2006
74	Bitlis E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
75	Bodrum A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
76	Boğazlıyan A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.08.2006
77	Bolu Açık Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
78	Bolu BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
79	Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	17.08.2006
80	Bolvadin Açık Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
81	Bolvadin C Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
82	Boyabat BTOKC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
83	Bozcaada K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
84	Bozkurt K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	17.08.2006
85	Bozkurt Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
86	Bozüyük Açık Ceza İnfaz Kurumu	22.11.2006
87	Bulanık A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.10.2006
88	Burdur Açık Ceza İnfaz Kurumu	05.10.2006
89	Burdur E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.10.2006
90	Burhaniye C Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
91	Bursa Açık Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
92	Bursa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
93	Bursa H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
94	Ceyhan M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.08.2006
95	Ceyhan Tarım Açık Ceza İnfaz Kurumu	28.08.2006
96	Cihanbeyli A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
97	Cizre K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
98	Çal B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
99	Çameli K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006

100	Çan A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
101	Çanakkale Açık Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
102	Çanakkale E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
103	Çankırı E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
104	Çarşamba A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
105	Çaycuma A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
106	Çerkeş K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	21.11.2006
107	Çerkezköy K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.11.2006
108	Çınar A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	07.11.2006
109	Çifteler K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	19.09.2006
110	Çine A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	13.10.2006
111	Çivril K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
112	Çorlu A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
113	Çorum Açık Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
114	Çorum L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.12.2006
115	Çubuk B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.11.2006
116	Daday K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.09.2006
117	Dalaman Tarım Açık Ceza İnfaz Kurumu	21.08.2006
118	Delice K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.10.2006
119	Demirci A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
120	Denizli D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
121	Derik K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
122	Develi B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
123	Devrek A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
124	Dinar BTOKC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
125	Diyadin K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.09.2006
126	Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	09.10.2006

127	Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
128	Doğuşehir K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.08.2006
129	Doğubayazıt A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
130	Domaniç K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.10.2006
131	Dört Yol A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.11.2006
132	Durağan K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.09.2006
133	Dursunbey K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.09.2006
134	Düzce B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
135	Edirne BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
136	Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
137	Edirne Tarım Açık Ceza İnfaz Kurumu	17.08.2006
138	Eflani K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	20.10.2006
139	Elazığ Çocuk Eğitimevi	21.08.2006
140	Elazığ E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	17.08.2006
141	Elbistan E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
142	Elmadağ (BTOİC) Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.07.2004
143	Elmalı A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
144	Elmalı Açık Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
145	Emirdağ A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
146	Erciş A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
147	Erciş Açık Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
148	Erdek A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
149	Erdemli K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	08.11.2006
150	Ereğli(Konya) B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	17.08.2006
151	Ermek M Tipi (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	16.11.2006
152	Erzincan Açık Ceza İnfaz Kurumu	12.10.2006
153	Erzincan BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	12.10.2006

154	Erzurum Açık Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
155	Erzurum E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
156	Erzurum H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
157	Eskipazar Açık Ceza İnfaz Kurumu	01.11.2006
158	Eskişehir Açık Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
159	Eskişehir H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
160	Eşme K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
161	Ezine A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
162	Fatsa B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	20.10.2006
163	Felahiye K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
164	Fethiye A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
165	Foça Tarım Açık Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
166	Gaziantep Açık Ceza İnfaz Kurumu	30.10.2006
167	Gaziantep E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	30.10.2006
168	Gaziantep H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.10.2006
169	Gebze M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
170	Gediz K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.10.2006
171	Gelibolu A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
172	Gerede BTOKC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	10.11.2006
173	Gerze A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	07.09.2006
174	Gevaş K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.10.2006
175	Geyve K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
176	Giresun Açık Ceza İnfaz Kurumu	28.09.2006
177	Giresun E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.09.2006
178	Gökçeada A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
179	Gölbaşı K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
180	Gölcük A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.09.2006

181	Göhlisar K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.10.2006
182	Gönen B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
183	Göynük K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
184	Güdül K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	04.09.2006
185	Gülnar K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
186	Gümüşhane Açık Ceza İnfaz Kurumu	21.08.2006
187	Gümüşhane E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	21.08.2006
188	Gürpınar K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.11.2006
189	Gürün A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.09.2006
190	Hakkari BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	21.08.2006
191	Halfeti K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
192	Hassa A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	19.09.2006
193	Hatay E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
194	Havran K1 Tipi (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	21.08.2006
195	Haymana B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.11.2006
196	Hayrabolu A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
197	Hazro K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	09.11.2006
198	Hendek K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
199	Hınıs A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
200	Hilvan K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.11.2006
201	Horasan K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
202	İğdır B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
203	İlgin A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
204	Isparta Açık Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
205	Isparta E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
206	İhsaniye(Afyonkarahisar) A1 Tipi Kapalı Cezaevi	09.07.2007
207	İmralı BTOKC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	20.10.2006

208	İncesu Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
209	İnebolu M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
210	İpsala K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
211	İskenderun M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
212	İskilip Açık Ceza İnfaz Kurumu	07.09.2006
213	İslahiye A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
214	İstanbul BTOİC (Bayrampaşa) Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
215	İstanbul H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu (Bayrampaşa)	01.09.2006
216	İvrindi K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
217	İzmir 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
218	İzmir 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
219	İzmir Açık Ceza İnfaz Kurumu	01.08.2007
220	İzmir BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	02.08.2006
221	İzmir Çocuk Eğitimevi	01.01.2004
222	İzmit A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
223	Kadınhanı A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
224	Kadirli A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
225	Kahramanmaraş Açık Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
226	Kahramanmaraş E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
227	Kahta A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
228	Kale K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
229	Kalecik Açık Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
230	Kalecik K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.11.2006
231	Kaman B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
232	Kandıra A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
233	Karaburun A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	23.05.2007
234	Karabük A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006

235	Karacabey A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
236	Karacasu K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	04.09.2006
237	Karahallı K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
238	Karaisalı K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	30.10.2006
239	Karakoçan K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
240	Karaman Açık Ceza İnfaz Kurumu	17.05.2007
241	Karaman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
242	Karamürsel K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
243	Karapınar A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.10.2006
244	Karasu A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
245	Karataş Kadın Ceza İnfaz Kurumu	15.03.2008
246	Kars BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	19.09.2006
247	Kartal H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.08.2006
248	Kastamonu Açık Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
249	Kastamonu E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
250	Kaş K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.08.2006
251	Kayseri BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
252	KDZ.Ereğli A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
253	Keban K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
254	Keçiborlu K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
255	Keles K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.10.2006
256	Kemalpaşa A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	07.09.2006
257	Kepsut A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.09.2006
258	Keskin BTOKC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	18.08.2006
259	Keşan A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
260	Kıbrısık K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.09.2006
261	Kınık K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.09.2006

262	Kırıkhan Açık Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
263	Kırkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	13.08.2007
264	Kırkağaç K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
265	Kırklareli E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.08.2006
266	Kırşehir Açık Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
267	Kırşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
268	Kızıltepe K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.08.2006
269	Kilis A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
270	Kiraz A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.11.2006
271	Kocaeli 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu	09.08.2004
272	Kocaeli 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu	27.04.2007
273	Kocaeli C Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.08.2006
274	Konya Açık Ceza İnfaz Kurumu	11.08.2006
275	Konya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.08.2006
276	Korgan K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
277	Kozan Açık Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
278	Kozan M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
279	Köyceğiz A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
280	Kula K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.11.2006
281	Kulu A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.10.2006
282	Kumluca K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.08.2006
283	Kuyucak A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
284	Kütahya Açık Ceza İnfaz Kurumu	09.08.2004
285	Kütahya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	09.08.2004
286	Lice K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.11.2006
287	Lüleburgaz A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.10.2006
288	Malatya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.08.2006

289	Malkara A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
290	Manavgat A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.10.2006
291	Manisa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	21.08.2006
292	Manyas A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.09.2006
293	Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	04.08.2006
294	Mengen K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.11.2006
295	Mersin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
296	Merzifon A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	08.09.2006
297	Midyat M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.07.2006
298	Mihalıççık B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
299	Milas BTOKC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
300	Mudurnu BTOKC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
301	Muğla E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
302	Mustafakemalpaşa A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.09.2006
303	Muş E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
304	Nazilli Açık Ceza İnfaz Kurumu	20.04.2007
305	Nazilli E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
306	Nevşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
307	Niğde E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
308	Niğde Tarım Açık Ceza İnfaz Kurumu	28.07.2006
309	Niksar K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.09.2006
310	Nizip A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
311	Of K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
312	Oltu A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
313	Ordu Açık Ceza İnfaz Kurumu	21.09.2006
314	Ordu E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	21.09.2006
315	Orta K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006

316	Osmaneli K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.10.2006
317	Osmaniye Açık Ceza İnfaz Kurumu	05.04.2007
318	Osmaniye C Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
319	Ovacık (Karabük) K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
320	Ödemiş Açık Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
321	Ödemiş M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
322	Patnos A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
323	Pazar A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
324	Pazarcık A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.10.2006
325	Pazaryeri K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.10.2006
326	Pınarbaşı(Kayseri) Açık Ceza İnfaz Kurumu	24.07.2007
327	Pınarhisar K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.10.2006
328	Polatlı A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.10.2006
329	Pozantı M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
330	Reyhanlı B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.09.2006
331	Saimbeyli K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	12.10.2006
332	Sakarya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.09.2006
333	Salihli C Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
334	Samandağ K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
335	Samsun E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.08.2006
336	Sandıklı A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
337	Saray K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.11.2006
338	Sarayköy Açık Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
339	Sarıgöl K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	08.09.2006
340	Sarıkaya K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
341	Sarioğlan K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
342	Sarız K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006

343	Saruhanlı K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
344	Seferihisar A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.09.2006
345	Selçuk A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
346	Selendi K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.09.2006
347	Selim K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.11.2006
348	Serik A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.09.2006
349	Seydişehir B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
350	Sındırgı A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
351	Siirt Açık Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
352	Siirt E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.08.2006
353	Silifke M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.09.2006
354	Silopi K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
355	Silvan K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	07.11.2006
356	Simav A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.10.2006
357	Sinanpaşa(Afyonkarahisar) A1 Tipi Kapalı Cezaevi	06.07.2007
358	Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu	11.10.2006
359	Sinop E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
360	Sivas Açık Ceza İnfaz Kurumu	18.08.2006
361	Sivas E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.08.2006
362	Siverek A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.10.2006
363	Sivrihisar A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
364	Soma A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	13.10.2006
365	Söğüt K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.10.2006
366	Söke A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
367	Sulakyurt K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
368	Sultanhisar K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.09.2006
369	Sungurlu A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	15.11.2006

370	Suruç A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
371	Susurluk A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.10.2006
372	Susuz K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.03.2007
373	Şabanözü K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
374	Şanlıurfa Açık Ceza İnfaz Kurumu	19.09.2006
375	Şanlıurfa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
376	Şarkışla A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
377	Şarköy K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	27.10.2006
378	Şebinkarahisar K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	17.11.2006
379	Şefaattli K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.09.2006
380	Şereflikoçhisar B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
381	Şırnak (BTOKC) Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	23.08.2006
382	Şile A Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.09.2006
383	Şuhut(Afyonkarahisar) A1 Tipi Kapalı Cezaevi	28.06.2007
384	Tarsus C Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.08.2006
385	Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	21.11.2006
386	Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.08.2006
387	Tekirdağ Açık Ceza İnfaz Kurumu	21.03.2007
388	Tekirdağ BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	21.08.2006
389	Tire B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.11.2006
390	Tokat BTOİC (Kapalı) Ceza İnfaz Kurumu	11.09.2006
391	Tomarza K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
392	Torbalı K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
393	Tosya A2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	21.09.2006
394	Trabzon E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.07.2007
395	Tufanbeyli K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	12.10.2006

396	Tunceli A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	26.07.2006
397	Turgutlu A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	06.09.2006
398	Ula K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	04.09.2006
399	Ulubey(Uşak) K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	01.09.2006
400	Urfa K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
401	Uşak Açık Ceza İnfaz Kurumu	11.10.2006
402	Uşak E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	11.10.2006
403	Uzunköprü K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	08.09.2006
404	Ümraniye E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	31.08.2006
405	Ümraniye T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.04.2007
406	Ünye Açık Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
407	Ünye M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	22.08.2006
408	Üsküdar / Paşakapısı Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	30.10.2006
409	Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	20.10.2006
410	Van M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
411	Veziroköprü M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
412	Viranşehir A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	03.10.2006
413	Vize K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	05.10.2006
414	Yahyalı K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	25.08.2006
415	Yalova A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	16.08.2006
416	Yalvaç B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	10.10.2006
417	Yavuzeli K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.12.2006
418	Yayladağı K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	13.10.2006
419	Yenipazar K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	29.08.2006
420	Yenişehir K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.09.2009
421	Yeşilhisar K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24.08.2006
422	Yozgat Açık Ceza İnfaz Kurumu	02.08.2004

423	Yozgat E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	02.08.2004
424	Yumurtalık K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	28.09.2006
425	Zile M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	14.08.2006
426	Zonguldak M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	18.09.2006

Tablo-39. UYAP İŞLETİMDE OLAN ADLİ TIP KURUMLARI ⁹⁴		
	ACM veya BİM	İşletime Alınma Tarihi
1	Adana Adli Tıp Grup Başkanlığı	28.09.2007
2	Ankara Adli Tıp Grup Başkanlığı	07.06.2004
3	Antalya Adli Tıp Grup Başkanlığı	16.08.2004
4	Bursa Adli Tıp Grup Başkanlığı	28.09.2007
5	İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı	06.05.2004
6	İzmir Adli Tıp Grup Başkanlığı	09.08.2004
7	Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı	
8	Trabzon Adli Tıp Grup Başkanlığı	
	Şube Müdürlüğü	İşletime Alınma Tarihi
1	Afyon Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
2	Ağrı Adli Tıp Şube Müdürlüğü	21.11.2007
3	Alanya Adli Tıp Şube Müdürlüğü	08.01.2008
4	Ankara Adli Tıp Şube Müdürlüğü	16.08.2004
5	Aydın Adli Tıp Şube Müdürlüğü	09.10.2007
6	Balıkesir Adli Tıp Şube Müdürlüğü	16.11.2007
7	Batman Adli Tıp Şube Müdürlüğü	01.02.2008
8	Bitlis Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
9	Bolu Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
10	Bursa Adli Tıp Şube Müdürlüğü	31.01.2008
11	Çanakkale Adli Tıp Şube Müdürlüğü	29.01.2008
12	Çorum Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
13	Denizli Adli Tıp Şube Müdürlüğü	22.11.2007

⁹⁴ <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmer.htm#bir>

14	Diyarbakır Adli Tıp Şube Müdürlüğü	26.11.2007
15	Edirne Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
16	Elazığ Adli Tıp Şube Müdürlüğü	14.12.2007
17	Erzincan Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
18	Erzurum Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
19	Eskişehir Adli Tıp Şube Müdürlüğü	21.11.2007
20	Gaziantep Adli Tıp Şube Müdürlüğü	09.01.2008
21	Hakkari Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
22	Isparta Adli Tıp Şube Müdürlüğü	15.10.2007
23	İstanbul Adli Tıp Şube Müdürlüğü	05.03.2008
24	İzmir Adli Tıp Grup Başkanlığı	09.08.2004
25	Kars Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
26	Kastamonu Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
27	Kayseri Adli Tıp Şube Müdürlüğü	19.07.2004
28	Kırıkkale Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
29	Kocaeli Adli Tıp Şube Müdürlüğü	08.12.2007
30	Konya Adli Tıp Şube Müdürlüğü	19.07.2004
31	Kütahya Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
32	Malatya Adli Tıp Şube Müdürlüğü	24.12.2007
33	Manisa Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
34	Mardin Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
35	Mersin Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
36	Muğla Adli Tıp Şube Müdürlüğü	05.11.2007
37	Muş Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
38	Nevşehir Adli Tıp Şube Müdürlüğü	03.01.2008
39	Niğde Adli Tıp Şube Müdürlüğü	08.10.2007
40	Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
41	Sakarya Adli Tıp Şube Müdürlüğü	
42	Samsun Adli Tıp Şube Müdürlüğü	30.01.2008
43	Sivas Adli Tıp Şube Müdürlüğü	25.10.2007
44	Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü	03.12.2007
45	Şişli Adli Tıp Şube Müdürlüğü	13.03.2008
46	Tokat Adli Tıp Şube Müdürlüğü	08.10.2007
47	Trabzon Adli Tıp Şube Müdürlüğü	18.03.2008
48	Tunceli Adli Tıp Şube Müdürlüğü	

49	Üsküdar Adli Tıp Şube Müdürlüğü	11.03.2008
50	Van Adli Tıp Şube Müdürlüğü	22.01.2008
51	Yozgat Adli Tıp Şube Müdürlüğü	04.12.2007
52	Zonguldak Adli Tıp Şube Müdürlüğü	07.08.2005

Tablo-40. UYAP İŞLETİMDE OLAN HAKİM EVLERİ⁹⁵		
	HAKİM EVİ	İşletime Alınma Tarihi
1	Ankara Hakimevi	02.08.2004
2	İstanbul Hakimevi	02.08.2004

Tablo-41. UYAP İŞLETİMDE OLAN DENETİMLİ SERBESTLİK ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİ⁹⁶		
	DENETİMLİ SERBESTLİK Ş.MD.	İşletime Alınma Tarihi
1	Adana Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
2	Adıyaman Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
3	Afyon Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
4	Ağrı Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
5	Akhisar Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
6	Aksaray Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
7	Akşehir Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
8	Alanya Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
9	Alaşehir Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
10	Amasya Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
11	Ankara Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
12	Antalya Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008

⁹⁵ <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmer.htm#bir>

⁹⁶ <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmer.htm#bir>

13	Ardahan Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
14	Artvin Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
15	Aydın Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
16	Bafra Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
17	Bakırköy Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
18	Balıkesir Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
19	Bandırma Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
20	Bartın Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	21.04.2008
21	Batman Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	07.04.2008
22	Bayburt Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
23	Bergama Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
24	Beyoğlu Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
25	Bilecik Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
26	Bitlis Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
27	Boyabat Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
28	Boğazlıyan Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
29	Bolu Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
30	Bolvadin Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	11.04.2008
31	Burdur Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
32	Burhaniye Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
33	Bursa Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
34	Ceyhan Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
35	Çanakkale Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
36	Çankırı Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
37	Çarşamba Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
38	Çorlu Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
39	Çorum Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008

40	Denizli Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
41	Dinar Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
42	Diyarbakır Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
43	Düzce Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
44	Edirne Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
45	Elazığ Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
46	Elbistan Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
47	Elmalı Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
48	Fethiye Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
49	Gaziantep Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
50	Giresun Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
51	Hakkari Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
52	İstanbul Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
53	Kadıköy Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
54	Karaman Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
55	Karşıyaka Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
56	Kartal Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
57	Kırşehir Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	16.04.2008
58	Kozan Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
59	Ordu Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
60	Osmaniye Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
61	Salihli Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
62	Seydişehir Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
63	Silifke Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	12.04.2008
64	Sincan Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
65	Söke Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008
66	Sungurlu Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	04.03.2008

67	Tarsus Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	14.04.2008
68	Trabzon Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	25.04.2008
69	Üsküdar Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	14.04.2008

97

Tablo-42. UYAPIN İŞLETİMDE OLDUĞU MÜLHAKATLAR⁹⁸

	Bağlı ACM veya BİM	İşletime Alınan Mülhakatlar	Eğitim Tarihi	İşletime Alınma Tarihi
1	ADANA	Karataş Adliyesi	25.07.2007 - 02.08.2007	25.07.2007
2	ADANA	Karaisalı Adliyesi	02.08.2007 - 09.08.2007	02.08.2007
3	ADANA BİM	Hatay Vergi Mahkemesi	06.11.2006 - 17.11.2006	06.11.2006
4	ADANA BİM	Hatay İdare Mahkemesi	09.07.2007 - 15.07.2007	09.07.2007
5	ADANA BİM	Mersin İdare ve Vergi Mahkemeleri	19.11.2007- 12.12.2007	19.11.2007
6	ADİYAMAN	Gerger Adliyesi	06.11.2006 - 16.11.2006	06.11.2006
7	ADİYAMAN	Çelikhan Adliyesi	16.11.2006 - 24.11.2006	16.11.2006
8	ADİYAMAN	Besni Adliyesi	27.11.2006 - 08.12.2006	27.11.2006
9	ADİYAMAN	Gölbaşı Adliyesi	24.07.2007 - 13.08.2007	24.07.2007
10	ADİYAMAN	Kahta Adliyesi	01.12.2007 - 18.12.2007	03.12.2007
11	AFYONKARAHİSAR	İscehisar Adliyesi	06.11.2006 - 12.11.2006	12.11.2006
12	AFYONKARAHİSAR	İhsaniye Adliyesi	13.11.2006 - 19.11.2006	17.11.2006
13	AFYONKARAHİSAR	Şuhut Adliyesi	20.11.2006 - 26.11.2006	20.11.2006
14	AFYONKARAHİSAR	Sinanpaşa Adliyesi	27.11.2006 - 03.12.2006	27.11.2006
15	AFYONKARAHİSAR	Sandıklı Adliyesi	04.06.2007 - 10.06.2007	04.06.2007
16	AĞRI	Taşlıçay Adliyesi	31.07.2007 - 10.08.2007	31.07.2007
17	AĞRI	Eleşkirt Adliyesi	10.08.2007 - 21.08.2007	10.08.2007

⁹⁷ <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmer.htm#bir>

⁹⁸ <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmer.htm#bir>

18	AĞRI	Tutak Adliyesi	21.08.2007 - 31.08.2007	21.08.2007
19	AKHİSAR	Gördes Adliyesi	06.08.2007 - 15.08.2007	06.08.2007
20	AKHİSAR	Gölmarmara Adliyesi	27.08.2007 - 05.09.2007	27.08.2007
21	AKHİSAR	Kırkağaç Adliyesi	16.08.2007 - 25.08.2007	16.08.2007
22	AKHİSAR	Soma Adliyesi	03.12.2007 - 19.12.2007	03.12.2007
23	AKSARAY	Ortaköy Adliyesi	06.11.2006 - 17.11.2006	06.11.2006
24	AKSARAY	Eskil Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	20.11.2006
25	AKSARAY	Şereflikoçhisar Adliyesi	15.10.2007 - 09.11.2007	15.10.2007
26	AKŞEHİR	Doğanhisar Adliyesi	26.06.2006 - 02.12.2006 08.01.2007 - 14.01.2007	08.01.2007
27	AKŞEHİR	Yunak Adliyesi	26.06.2006 - 02.12.2006 15.01.2007 - 21.01.2007	15.01.2007
28	AKŞEHİR	İlgin Adliyesi	26.06.2006 - 02.12.2006 22.01.2007 - 28.02.2007	22.01.2007
29	ALANYA	Gazipaşa Adliyesi	09.10.2006 - 20.10.2006	09.10.2006
30	ALANYA	Gündoğmuş Adliyesi	30.10.2006 - 10.11.2006	30.10.2006
31	ALAŞEHİR	Eşme Adliyesi	19.04.2007 - 03.05.2007 22.05.2007 - 04.06.2007	19.04.2007
32	ALAŞEHİR	Sarıgöl Adliyesi	01.05.2007 - 14.05.2007 23.05.2007 - 05.06.2007	01.05.2007
33	AMASYA	Gümüşhacıköy Adliyesi	13.11.2006 - 24.12.2006	13.11.2006
34	AMASYA	Suluova Adliyesi	27.11.2006 - 08.12.2006	27.11.2006
35	AMASYA	Göynücek Adliyesi	11.12.2006 - 22.12.2006	11.12.2006
36	AMASYA	Taşova Adliyesi	25.12.2006 - 15.01.2007	25.12.2006
37	AMASYA	Merzifon Adliyesi	21.01.2008 - 08.02.2008	21.01.2008
38	ANKARA	Kızılcahamam Adliyesi	21.06.2004	21.06.2004
39	ANKARA	Akyurt Adliyesi	05.03.2007	05.03.2007
40	ANKARA	Kalecik Adliyesi	26.02.2007	26.02.2007
41	ANKARA	Elmadağ Adliyesi	05.02.2007	05.02.2007
42	ANKARA	Çubuk Adliyesi	13.03.2007	13.03.2007
43	ANKARA	Çamlıdere Adliyesi	02.04.2007	02.04.2007
44	ANKARA	Kazan Adliyesi	09.04.2007	09.04.2007
45	ANKARA	Gölbaşı Adliyesi	30.04.2007	30.04.2007

46	ANKARA	Bala Adliyesi	07.05.2007	07.05.2007
47	ANKARA	Haymana Adliyesi	14.05.2007 - 18.05.2007	14.05.2007
48	ANKARA	Polatlı Adliyesi	25.06.2007 - 06.07.2007 16.07.2007 - 20.07.2007	25.06.2007
49	ANTALYA	Korkuteli Adliyesi	14.05.2007 - 25.05.2007 28.06.2007 - 05.07.2007	28.06.2007
50	ANTALYA	Kemer Adliyesi	14.05.2007 - 25.05.2007 05.07.2007 - 13.07.2007	06.07.2007
51	ARDAHAN	Hanak Adliyesi	21.10.2006 - 22.10.2006 04.11.2006 - 05.11.2006 18.11.2006 - 26.11.2006	20.11.2006
52	ARDAHAN	Posof Adliyesi	25.11.2006 - 06.12.2006	25.11.2006
53	ARDAHAN	Göle Adliyesi	17.12.2006 - 27.12.2006	17.12.2006
54	ARDAHAN	Çıldır Adliyesi	22.01.2007 - 28.01.2007	24.01.2007
55	ARTVİN	Borçka Adliyesi	07.04.2008 - 12.04.2008	07.04.2008
56	ARTVİN	Hopa Adliyesi	14.04.2008 - 19.04.2008	14.04.2008
57	ARTVİN	Arhavi Adliyesi	21.04.2008 - 27.04.2008	21.04.2008
58	ARTVİN	Şavşat Adliyesi	27.04.2008 - 03.05.2008	27.04.2008
59	ARTVİN	Ardanuç Adliyesi	04.05.2008 - 10.05.2008	04.05.2008
60	ARTVİN	Yusufeli Adliyesi	12.05.2008 - 17.05.2008	12.05.2008
61	AYDIN	Koçarlı Adliyesi	03.04.2006 - 28.04.2006 17.10.2006 - 03.11.2006	16.10.2006
62	AYDIN	İncirliova Adliyesi	03.04.2006 - 28.04.2006 22.01.2007 - 02.02.2007	22.01.2007
63	AYDIN	Germencik Adliyesi	03.04.2006 - 28.04.2006	19.02.2007
64	AYDIN	Çine Adliyesi	03.04.2006 - 28.04.2006	12.03.2007
65	AYDIN	Yenipazar Adliyesi	09.04.2007 - 13.04.2007	09.04.2007
66	AYDIN BİM	Muğla İdare Mahkemesi	02.10.2006 - 06.10.2006 30.10.2006 - 10.11.2006	30.10.2006
67	BAFRA	Alaçam Adliyesi	02.10.2006 - 20.10.2006	02.10.2006
68	BAFRA	19 Mayıs Adliyesi	30.10.2006 - 10.11.2006	30.10.2006
69	BAKIRKÖY	Çatalca Adliyesi	06.09.2007 - 21.09.2007	06.09.2007
70	BAKIRKÖY	Küçükçekmece Adliyesi	24.09.2007	24.09.2007
71	BALIKESİR	Susurluk Adliyesi	11.10.2006 - 18.10.2006	11.10.2006

72	BALIKESİR	Sındırgı Adliyesi	20.11.2006 - 24.11.2006	27.11.2006
73	BALIKESİR	Savaştepe Adliyesi	20.11.2006 - 24.11.2006	22.01.2007
74	BALIKESİR	Bigadiç Adliyesi	20.11.2006 - 24.11.2006	25.01.2007
75	BALIKESİR	İvrindi Adliyesi	20.11.2006 - 24.11.2006	31.01.2007
76	BALIKESİR	Kepsut Adliyesi	20.11.2006 - 24.11.2006	22.02.2007
77	BALIKESİR	Dursunbey Adliyesi	22.03.2007 - 26.03.2007	22.03.2007
78	BANDIRMA	Marmara Adliyesi	11.12.2006 - 22.12.2006	10.12.2006
79	BANDIRMA	Gönen Adliyesi	09.04.2007 - 23.04.2007	09.04.2007
80	BANDIRMA	Manyas Adliyesi	25.05.2007 - 01.06.2007	25.05.2007
81	BANDIRMA	Erdek Adliyesi	10.09.2007 - 28.09.2007	10.09.2007
82	BARTIN	Ulus Adliyesi	01.11.2006 - 06.11.2006	01.11.2006
83	BARTIN	Kurucaşile Adliyesi	02.11.2006 - 06.11.2006	02.11.2006
84	BARTIN	Amasra Adliyesi	09.10.2006 - 20.10.2006	18.12.2006
85	BATMAN	Sason Adliyesi	04.12.2006 - 08.12.2006 11.12.2006 - 15.12.2006	11.12.2006
86	BATMAN	Beşiri Adliyesi	16.12.2006 - 19.12.2006	16.12.2006
87	BATMAN	Kozluk Adliyesi	20.12..2006 - 24.12.2006	20.12.2006
88	BERGAMA	Kınık Adliyesi	15.01.2007 - 04.02.2007	15.01.2007
89	BERGAMA	Dikili Adliyesi	05.02.2007 - 25.02.2007	05.02.2007
90	BEYOĞLU	Sarıyer Adliyesi	18.11.2007 - 08.12.2007	18.11.2007
91	BİLECİK	Pazaryeri Adliyesi	25.09.2006 - 20.10.2006	27.09.2006
92	BİLECİK	Gölpazarı Adliyesi	14.11.2006 - 28.11.2006	13.10.2006
93	BİLECİK	Söğüt Adliyesi	30.10.2006 - 13.11.2006	13.11.2006
94	BİLECİK	Osmaneli Adliyesi	22.11.2006 - 13.12.2006	22.11.2006
95	BİLECİK	Bozüyük Adliyesi	13.10.2006	30.04.2007
96	BİNGÖL	Kığı Adliyesi	04.09.2006 - 14.09.2006	04.09.2006
97	BİNGÖL	Genç Adliyesi	19.09.2006 - 29.09.2006	19.09.2006
98	BİNGÖL	Solhan Adliyesi	11.10.2006 - 21.10.2006	11.10.2006
99	BİNGÖL	Karlıova Adliyesi	08.11.2006 - 18.11.2006	08.11.2006
100	BİTLİS	Bahçesaray Adliyesi	22.11.2006 - 27.11.2006	22.11.2006
101	BİTLİS	Tatvan Adliyesi	29.11.2006 - 22.12.2006	29.11.2006

102	BİTLİS	Hizan Adliyesi	22.01.2007 - 31.01.2007	22.01.2007
103	BİTLİS	Güroymak Adliyesi	01.02.2007 - 14.02.2007	01.02.2007
104	BİTLİS	Mutki Adliyesi	15.02.2007 - 28.02.2007	15.02.2007
105	BİTLİS	Adilcevaz Adliyesi	01.03.2007 - 14.03.2007	01.03.2007
106	BİTLİS	Ahlat Adliyesi	16.04.2007 - 27.04.2007	16.04.2007
107	BOĞAZLIYAN	Sarıkaya Adliyesi	02.10.2006 - 15.10.2006	02.10.2006
108	BOĞAZLIYAN	Çayıralan Adliyesi	16.10.2006 - 22.10.2006	16.10.2006
109	BOLU	Kıbrıscık Adliyesi	11.12.2006 - 15.12.2006	11.12.2006
110	BOLU	Göynük Adliyesi	18.12.2006 - 22.12.2006	18.12.2006
111	BOLU	Mudurnu Adliyesi	29.01.2007 - 02.02.2007	29.01.2007
112	BOLU	Mengen Adliyesi	05.02.2007 - 09.02.2007	05.02.2007
113	BOLU	Gerede Adliyesi	04.06.2007 - 15.06.2007	04.06.2007
114	BOLU	Seben Adliyesi	12.11.2007 - 16.11.2007 21.01.2008 - 24.01.2008	12.11.2007
115	BOLVADİN	Çay Adliyesi	29.01.2007 - 09.02.2007	29.01.2007
116	BOLVADİN	Sultandağı Adliyesi	19.02.2007 - 02.03.2007	19.02.2007
117	BOLVADİN	Emirdağ Adliyesi	14.05.2007 - 01.06.2007	14.05.2007
118	BOYABAT	Durağan Adliyesi	20.11.2006 - 15.12.2006	20.11.2006
119	BURDUR	Ağlasun Adliyesi	27.11.2006 - 09.12.2006	27.11.2006
120	BURDUR	Bucak Adliyesi	26.03.2007 - 21.04.2007	26.03.2007
121	BURDUR	Göhlisar Adliyesi	14.05.2007 - 02.06.2007	14.05.2007
122	BURDUR	Tefenni Adliyesi	18.06.2007 - 07.07.2007	18.06.2007
123	BURDUR	Yeşilova Adliyesi	23.07.2007 - 04.08.2007	23.07.2007
124	BURDUR	Çavdır Adliyesi	06.08.2007 - 18.08.2007	06.08.2007
125	BURHANIYE	Havran Adliyesi	17.10.2006	30.10.2006
126	BURHANIYE	Ayvalık Adliyesi	08.01.2006 - 23.01.2007	08.01.2007
127	BURHANIYE	Gömeç Adliyesi	26.02.2007 - 07.03.2007	26.02.2007
128	BURSA BİM	Balıkesir İdare Mahkemesi		
129	BURSA	Kestel Adliyesi	08.05.2007 - 15.05.2007	08.05.2007
130	BURSA	Keles Adliyesi	18.06.2007 - 26.06.2007	18.06.2007

131	BURSA	Orhaneli Adliyesi	28.06.2007 - 06.07.2007	28.06.2007
132	BURSA	İnegöl Adliyesi	09.07.2007 - 07.08.2007	09.07.2007
133	BURSA	Yenişehir Adliyesi	20.08.2007 - 29.08.2007	21.08.2007
134	BURSA	Mustafakemalpaşa Adliyesi	03.09.2007 - 12.09.2007	03.09.2007
135	BURSA	Orhangazi Adliyesi	24.09.2007 - 05.10.2007	24.09.2007
136	BURSA	İznik Adliyesi	25.10.2007 - 08.11.2007	25.10.2007
137	BURSA	Gemlik Adliyesi	11.02.2008 - 14.03.2008	11.02.2008
138	BURSA	Mudanya Adliyesi	17.03.2008 - 04.04.2008	17.03.2008
139	BURSA	Karacabey Adliyesi	09.04.2008 - 02.05.2008	09.04.2008
140	CEYHAN	Yumurtalık Adliyesi	30.10.2006 - 03.11.2006	06.11.2006
141	ÇANAKKALE	Lapseki Adliyesi	07.05.2007 - 16.05.2007	07.05.2007
142	ÇANAKKALE	Eceabat Adliyesi	17.05.2007 - 25.05.2007	17.05.2007
143	ÇANAKKALE	Çan Adliyesi	28.05.2007 - 08.06.2007	28.05.2007
144	ÇANAKKALE	Yenice Adliyesi	11.06.2007 - 20.06.2007	11.06.2007
145	ÇANAKKALE	Ayvacık Adliyesi	21.06.2007 - 29.06.2007	03.07.2007
146	ÇANAKKALE	Bayramiç Adliyesi	04.07.2007 - 17.07.2007	04.07.2007
147	ÇANAKKALE	Gökçeada Adliyesi	18.07.2007 - 27.07.2007	18.07.2007
148	ÇANAKKALE	Bozcaada Adliyesi	03.09.2007 - 14.09.2007	03.09.2007
149	ÇANAKKALE	Ezine Adliyesi	14.09.2007 - 25.09.2007	14.09.2007
150	ÇANAKKALE	Gelibolu Adliyesi	26.09.2007 - 05.10.2007	26.09.2007
151	ÇANAKKALE	Biga Adliyesi	15.10.2007 - 02.11.2007	15.10.2007
152	ÇANKIRI	Şabanözü Adliyesi	30.07.2007 - 06.08.2007	30.07.2007
153	ÇANKIRI	Orta Adliyesi	07.08.2007 - 14.08.2007	07.08.2007
154	ÇANKIRI	Kurşunlu Adliyesi	15.08.2007 - 22.08.2007	15.08.2007
155	ÇANKIRI	İlgaz Adliyesi	23.08.2007 - 31.08.2007	23.08.2007
156	ÇARŞAMBA	Terme Adliyesi	02.10.2006 - 23.11.2006	02.10.2006
157	ÇARŞAMBA	Salıpazarı Adliyesi	01.05.2007 - 22.05.2007	01.05.2007
158	ÇORLU	Marmaraereğli Adliyesi	13.08.2007 - 27.08.2007	16.08.2007
159	ÇORLU	Saray Adliyesi	24.08.2007 - 03.09.2007	28.08.2007
160	ÇORLU	Çerkezköy Adliyesi	03.09.2007 - 14.09.2007	03.09.2007

161	ÇORUM	İskilip Adliyesi	18.06.2007 - 22.06.2007	16.08.2007
162	ÇORUM	Osmancık Adliyesi	25.06.2007 - 29.06.2007	25.06.2007
163	ÇORUM	Kargı Adliyesi	02.07.2007 - 06.07.2007	02.07.2007
164	ÇORUM	Mecitözü Adliyesi	09.07.2007 - 14.07.2007	09.07.2007
165	ÇORUM	Bayat Adliyesi	16.07.2007 - 21.07.2007	16.07.2007
166	ÇORUM	Ortaköy Adliyesi	23.07.2007 - 28.07.2007	23.07.2007
167	DENİZLİ	Tavas Adliyesi	13.11.2006 - 01.12.2006	13.11.2006
168	DENİZLİ	Çal Adliyesi	09.10.2006 - 20 .10.2006	09.10.2006
169	DENİZLİ	Buldan Adliyesi	30.04.2007 - 18.05.2007	30.04.2007
170	DENİZLİ	Güney Adliyesi	21.05.2007 - 08.06.2007	21.05.2007
171	DENİZLİ	Kale Adliyesi	11.06.2007 - 29.06.2007	11.06.2007
172	DENİZLİ	Çivril Adliyesi	02.07.2007 - 20.07.2007	02.07.2007
173	DENİZLİ	Çardak Adliyesi	13.08.2007 - 24.08.2007	13.08.2007
174	DENİZLİ	Honaz Adliyesi	27.08.2007 - 07.09.2007	27.08.2007
175	DENİZLİ	Çameli Adliyesi	10.09.2007 - 21.09.2007	04.09.2007
176	DENİZLİ	Sarayköy Adliyesi	24.09.2007 - 12.10.2007	24.09.2007
177	DENİZLİ	Acıpayam Adliyesi	22.10.2007 - 02.11.2007	22.10.2007
178	DENİZLİ BİM	Afyonkarahisar İdare Mahkemesi	13.11.2006 - 24.11.2006 16.04.2007 - 22.04.2007	16.04.2007
179	DİNAR	Dazkırı Adliyesi	12.02.2007 - 23.02.2007	12.02.2007
180	DİYARBAKIR	Çınar Adliyesi	04.10.2006 - 10.10.2006 12.11.2007 - 16.11.2007	04.10.2006
181	DİYARBAKIR	Çüngüş Adliyesi	30.10.2006 - 01.11.2006 10.12.2007 - 14.12.2007	01.11.2006
182	DİYARBAKIR	Çermik Adliyesi	02.11.2006 - 05.11.2006 03.12.2007 - 07.12.2007	05.11.2006
183	DİYARBAKIR	Dicle Adliyesi	06.11.2006 - 08.11.2006 02.03.2008 - 07.03.2008	06.11.2006
184	DİYARBAKIR	Hani Adliyesi	09.11.2006 - 12.11.2006 24.02.2008 - 01.03.2008	12.11.2006
185	DİYARBAKIR	Lice Adliyesi	13.11.2006 - 19.11.2006	13.11.2006
186	DİYARBAKIR	Eğil Adliyesi	20.11.2006 - 22.11.2006 19.11.2007 - 23.11.2007	20.11.2006
187	DİYARBAKIR	Hazro Adliyesi	23.11.2006 - 25.11.2006	23.11.2006
188	DİYARBAKIR	Silvan Adliyesi	27.11.2006 - 03.12.2006	27.11.2006

189	DİYARBAKIR	Ergani Adliyesi	03.12.2006 - 11.12.2006 26.11.2007 - 30.11.2007	03.12.2006
190	DİYARBAKIR	Kulp Adliyesi	26.11.2007 - 30.11.2007 28.01.2008 - 29.01.2008	28.01.2008
191	DOĞUBEYAZIT	Diyadin Adliyesi	06.08.2007 - 17.08.2007	06.08.2007
192	DÜZCE	Yığılca Adliyesi	13.11.2006 - 15.11.2006	13.11.2006
193	DÜZCE	Gölyaka Adliyesi	21.11.2006 - 23.11.2006	21.11.2006
194	DÜZCE	Cumayeri Adliyesi	27.11.2006 - 29.11.2006	27.11.2006
195	DÜZCE	Akçakoca Adliyesi	20.05.2008 - 23.05.2008	20.05.2008
196	EDİRNE	Havsa Adliyesi	12.03.2007 - 23.03.2007	12.03.2007
197	EDİRNE	Uzunköprü Adliyesi	26.03.2007 - 06.04.2007	26.03.2007
198	EDİRNE	Lalapaşa Adliyesi	09.04.2007 - 15.04.2007	16.04.2007
199	EDİRNE	Keşan Adliyesi	16.04.2007 - 29.04.2007	16.04.2007
200	EDİRNE	İpsala Adliyesi	30.04.2007 - 13.05.2007	30.04.2007
201	EDİRNE	Meriç Adliyesi	14.05.2007 - 20.05.2007	14.05.2007
202	EDİRNE	Enez Adliyesi	21.05.2007 - 27.05.2007	21.05.2007
203	EDİRNE BİM	Tekirdağ İdare ve Vergi Mahkemesi	15.04.2008 - 25.04.2008	15.04.2008
204	ELAZIĞ	Ağın Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 11.01.2007 - 12.01.2007	11.01.2007
205	ELAZIĞ	Baskil Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 16.01.2007 - 22.01.2007	16.01.2007
206	ELAZIĞ	Karakoçan Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 23.01.2007 - 25.01.2007	23.01.2007
207	ELAZIĞ	Kovancılar Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 05.02.2007 - 07.02.2007	05.02.2007
208	ELAZIĞ	Palu Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 08.02.2007 - 12.02.2007	08.02.2007
209	ELAZIĞ	Sivrice Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 14.02.2007 - 15.02.2007	14.02.2007
210	ELAZIĞ	Çemişgezek Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 06.03.2007 - 08.03.2007	06.03.2007
211	ELAZIĞ	Maden Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 12.03.2007 - 14.03.2007	12.03.2007
212	ELAZIĞ	Keban Adliyesi	07.10.2006 - 17.12.2006 20.03.2007 - 22.03.2007	20.03.2007
213	ELBİSTAN	Göksun Adliyesi	20.11.2006 - 01.12.2006	20.11.2006
214	ELBİSTAN	Nurhak Adliyesi	22.01.2007 - 02.02.2007	02.02.2007

215	ELBİSTAN	Afşin Adliyesi	07.01.2008 - 01.02.2008	07.01.2008
216	ELMALI	Kumluca Adliyesi	26.07.2006 - 07.08.2006 25.09.2006 - 03.10.2006	25.09.2006
217	ELMALI	Finike Adliyesi	26.07.2006 - 07.08.2006 04.10.2006 - 11.10.2006	04.10.2006
218	ELMALI	Demre Adliyesi	26.07.2006 - 07.08.2006 12.10.2006 - 16.10.2006	12.10.2006
219	ELMALI	Kaş Adliyesi	26.07.2006 - 07.08.2006 17.10.2006 - 22.10.2006	17.10.2006
220	ERCİŞ	Muradiye Adliyesi	09.10.2006 - 13.10.2006	06.10.2006
221	ERCİŞ	Çaldıran Adliyesi	09.10.2006 - 13.10.2006 04.12.2006 - 08.12.2006	12.10.2006
222	ERCİŞ	Patnos Adliyesi	17.10.2006 - 20.10.2006	13.10.2006
223	EREĞLİ	Karapınar Adliyesi	20.08.2007 - 02.09.2007	20.08.2007
224	ERMENEK	Sarıveliler Adliyesi		
225	ERZİNCAN	Refahiye Adliyesi	06.11.2006 - 28.11.2006	06.11.2006
226	ERZİNCAN	Kemah Adliyesi	09.11.2006 - 11.11.2006	09.11.2006
227	ERZİNCAN	Tercan Adliyesi	16.11.2006 - 17.11.2006	13.11.2006
228	ERZİNCAN	İliç Adliyesi	16.11.2006 - 17.11.2006	16.11.2006
229	ERZİNCAN	Kemaliye Adliyesi	09.11.2006 - 24.11.2006	20.11.2006
230	ERZİNCAN	Çayırılı Adliyesi	26.11.2007 - 30.11.2007	26.11.2007
231	ERZURUM	İspir Adliyesi	24.09.2007 - 30.09.2007	24.09.2007
232	ERZURUM	Tortum Adliyesi	01.10.2007 - 07.10.2007	01.10.2007
233	ERZURUM	Pasinler Adliyesi	08.10.2007 - 21.10.2007	08.10.2007
234	ERZURUM	Karayazı Adliyesi	22.10.2007 - 27.10.2007	22.10.2007
235	ERZURUM	Horasan Adliyesi	28.10.2007 - 04.11.2007	26.10.2007
236	ERZURUM	Çat Adliyesi	05.11.2007 - 10.11.2007	05.11.2007
237	ERZURUM	Aşkale Adliyesi	11.11.2007 - 16.11.2007	11.11.2007
238	ESKİŞEHİR	Mihalgazi Adliyesi	20.01.2007 - 21.01.2007	20.01.2007
239	ESKİŞEHİR	Mahmudiye Adliyesi	10.02.2007 - 11.02.2007	10.02.2007
240	ESKİŞEHİR	Çifteler Adliyesi	17.02.2007 - 18.02.2007	17.02.2007
241	ESKİŞEHİR	Seyitgazi Adliyesi	24.02.2007 - 25.02.2007	24.02.2007
242	ESKİŞEHİR	Sivrihisar Adliyesi	03.03.2007 - 04.03.2007	03.03.2007

243	ESKİŞEHİR	Beylikova Adliyesi	10.03.2007 - 11.03.2007	10.03.2007
244	ESKİŞEHİR	Mihalıççık Adliyesi	18.03.2007	18.03.2007
245	BAKIRKÖY	Gaziosmanpaşa Adliyesi	30.04.2007 - 13.06.2007 09.07.2007 - 28.07.2007	30.04.2007
246	BAKIRKÖY	Eyüp Adliyesi	30.04.2007	30.04.2007
247	FETHİYE	Dalaman Adliyesi	30.07.2007 - 10.08.2007	30.07.2007
248	GAZİANTEP	Oğuzeli Adliyesi	13.12.2006 - 26.12.2006	26.12.2006
249	GAZİANTEP	Yavuzeli Adliyesi	08.01.2007 - 19.01.2007	19.01.2007
250	GAZİANTEP	Araban Adliyesi	05.02.2007 - 17.02.2007	17.02.2007
251	GAZİANTEP	Nizip Adliyesi	21.02.2007 - 28.02.2007	21.02.2007
252	GAZİANTEP	Nurdağı Adliyesi	16.04.2007 - 22.04.2007	16.04.2007
253	GİRESUN	Eynesil Adliyesi	21.11.2006 - 01.12.2006	21.11.2006
254	GİRESUN	Görece Adliyesi	04.12.2006 - 15.12.2006	05.12.2006
255	GİRESUN	Tirebolu Adliyesi	15.01.2007 - 26.01.2007	22.01.2007
256	GİRESUN	Espiye Adliyesi	29.01.2007 - 09.02.2007	06.02.2007
257	GİRESUN	Keşap Adliyesi	12.02.2007 - 23.02.2007	12.02.2007
258	GİRESUN	Dereli Adliyesi	26.02.2007 - 09.03.2007	07.03.2007
259	GİRESUN	Bulancak Adliyesi	12.03.2007 - 23.03.2007	21.03.2007
260	GÜMÜŞHANE	Şiran Adliyesi	30.10.2006 - 12.11.2006	30.10.2006
261	GÜMÜŞHANE	Kelkit Adliyesi	20.11.2006 - 03.12.2006	20.11.2006
262	GÜMÜŞHANE	Torul Adliyesi	11.12.2006 - 24.12.2006	11.12.2006
263	HAKKARİ	Yüksekova Adliyesi	15.12.2006 - 23.12.2006	15.12.2006
264	HAKKARİ	Şemdinli Adliyesi	16.04.2007 - 17.04.2007	17.04.2007
265	HAKKÂRİ	Çukurca Adliyesi	28.06.2007 - 29.06.2007	28.06.2007
266	HATAY	Kırıkhan Adliyesi	10.11.2006 - 13.11.2006	10.11.2006
267	HATAY	Hassa Adliyesi	17.11.2006 - 24.11.2006	17.11.2006
268	HATAY	Reyhanlı Adliyesi	27.11.2006 - 04.12.2006	27.11.2006
269	HATAY	Samandağ Adliyesi	05.12.2006 - 12.12.2006	05.12.2006
270	HATAY	Yayladağı Adliyesi	13.12.2006 - 19.12.2006	13.12.2006
271	HATAY	Altınözü Adliyesi	02.04.2007 - 06.04.2007	02.04.2007
272	HINIS	Tekman Adliyesi	12.02.2008 - 15.02.2008	12.02.2008

273	İĞDIR	Aralık Adliyesi	30.10.2006 - 26.11.2006	13.11.2006
274	İĞDIR	Tuzluca Adliyesi	30.10.2006 - 26.11.2006	13.11.2006
275	İSPARTA	Atabey Adliyesi	02.04.2007 - 12.04.2007	03.04.2007
276	İSPARTA	Sütçüler Adliyesi	30.04.2007 - 12.05.2007	01.05.2007
277	İSPARTA	Eğirdir Adliyesi	14.05.2007 - 30.05.2007	14.05.2007
278	İSPARTA	Keçiborlu Adliyesi	31.05.2007 - 20.06.2007	31.05.2007
279	İSPARTA	Uluborlu Adliyesi	21.06.2007 - 06.07.2007	21.06.2007
280	İSPARTA	Senirkent Adliyesi	06.07.2007 - 25.07.2007	06.07.2007
281	İNEBOLU	Çatalzeytin Adliyesi	16.02.2007 - 01.03.2007	16.02.2007
282	İNEBOLU	Bozkurt Adliyesi	16.03.2007 - 26.03.2007	16.03.2007
283	İNEBOLU	Abana Adliyesi	18.04.2007 - 03.05.2007	18.04.2007
284	İNEBOLU	Cide Adliyesi	07.05.2007 - 15.05.2007	07.05.2007
285	İNEBOLU	Küre Adliyesi	19.01.2008 - 23.01.2008	19.01.2008
286	İSKENDERUN	Dörtyol Adliyesi	15.12.2006	15.12.2006
287	İSTANBUL	Şişli Adliyesi	30.04.2007 - 14.06.2007	30.04.2007
288	İSTANBUL	Fatih Adliyesi	18.06.2007 - 01.08.2007	01.08.2007
289	İZMİR	Kemalpaşa Adliyesi	15.01.2007 - 02.02.2007	15.01.2007
290	İZMİR	Selçuk Adliyesi	12.02.2007 - 02.03.2007	12.02.2007
291	İZMİR	Seferihisar Adliyesi	12.03.2007 - 30.03.2007	12.03.2007
292	İZMİR	Menderes Adliyesi	09.04.2007 - 27.04.2007	09.04.2007
293	İZMİR	Urla Adliyesi	07.05.2007 - 25.05.2007	07.05.2007
294	İZMİR	Karaburun Adliyesi	11.06.2007 - 29.06.2007 24.09.2007 - 28.09.2007	11.06.2007
295	İZMİR	Çeşme Adliyesi	09.07.2007 - 03.08.2007	09.07.2007
296	İZMİR	Torbalı Adliyesi	24.12.2007	24.12.2007
297	KAHRAMANMARAŞ	Pazarcık Adliyesi	24.09.2007 - 03.10.2007	01.10.2007
298	KAHRAMANMARAŞ	Türkoğlu Adliyesi	04.10.2007 - 17.10.2007	04.10.2007
299	KAHRAMANMARAŞ	Andırın Adliyesi	17.10.2007 - 26.10.2007	17.10.2007
300	KARABÜK	Ovacık Adliyesi	15.11.2006 - 17.11.2006	15.11.2006
301	KARABÜK	Çerkeş Adliyesi	20.11.2006 - 28.11.2006	20.11.2006
302	KARABÜK	Eskipazar Adliyesi	29.11.2006 - 06.12.2006	29.11.2006

303	KARABÜK	Eflani Adliyesi	07.12.2006 - 13.12.2006	07.12.2006
304	KARABÜK	Safranbolu Adliyesi	14.12.2006 - 27.12.2006	14.12.2006
305	KARABÜK	Yenice Adliyesi	14.01.2008 - 25.01.2008	14.01.2008
306	KARS	Kağızman Adliyesi	30.10.2006 - 01.11.2006	01.11.2006
307	KARS	Arpaçay Adliyesi	20.11.2006 - 01.12.2006	20.11.2006
308	KARS	Susuz Adliyesi	11.12.2006 - 26.12.2006	11.12.2006
309	KARS	Sarıkamış Adliyesi	08.01.2007 - 19.01.2007	08.01.2007
310	KARS	Selim Adliyesi	29.01.2007 - 09.02.2007	29.01.2007
311	KARS	Digor Adliyesi	30.04.2007 - 13.05.2007	30.04.2007
312	KARS	Akyaka Adliyesi	14.05.2007 - 27.05.2007	14.05.2007
313	KARTAL	Pendik Adliyesi	18.06.2007 - 01.08.2007	18.06.2007
314	KARTAL	Sultanbeyli	03.09.2007 - 30.09.2007	03.09.2007
315	KARTAL	Adalar	03.09.2007 - 09.11.2007	03.09.2007
316	KARTAL	Tuzla	03.09.2007	03.09.2007
317	KARŞIYAKA	Foça Adliyesi	06.04.2007 - 30.04.2007	09.04.2007
318	KARŞIYAKA	Aliğa Adliyesi	09.05.2007 - 07.06.2007	09.05.2007
319	KARŞIYAKA	Menemen Adliyesi	03.12.2007 - 26.12.2007	03.12.2007
320	KASTAMONU	Azdavay Adliyesi	20.11.2006 - 22.11.2006 15.01.2007 - 23.01.2007	20.11.2006
321	KASTAMONU	Tosya Adliyesi	23.11.2006 - 27.11.2006	23.11.2006
322	KASTAMONU	Araç Adliyesi	28.11.2006 - 30.11.2006	28.11.2006
323	KASTAMONU	Devrekani Adliyesi	30.11.2006 - 03.12.2006 05.06.2007 - 12.06.2007	01.12.2006
324	KASTAMONU	Taşköprü Adliyesi	24.05.2007 - 04.06.2007	24.05.2007
325	KASTAMONU	Daday Adliyesi	19.11.2007 - 04.12.2007	19.11.2007
326	KASTAMONU BİM	Kastamonu İdare Mahkemesi	20.04.2007 - 24.04.2007	20.04.2007
327	KAYSERİ	İncesu Adliyesi	30.10.2006 - 03.11.2006	30.10.2006
328	KAYSERİ	Sarız Adliyesi	06.11.2006 - 10.11.2006	06.11.2006
329	KAYSERİ	Pınarbaşı Adliyesi	13.11.2006 - 17.11.2006	13.11.2006
330	KAYSERİ	Tomarza Adliyesi	20.11.2006 - 24.11.2006	20.11.2006
331	KAYSERİ	Yahyalı Adliyesi	18.12.2006 - 22.12.2006	27.11.2006

332	KAYSERİ	Felahiye Adliyesi	27.11.2006 - 01.12.2006	04.12.2006
333	KAYSERİ	Sarıoğlan Adliyesi	04.12.2006 - 08.12.2006	11.12.2006
334	KAYSERİ	Yeşilhisar Adliyesi	25.12.2006 - 29.12.2006	18.12.2006
335	KAYSERİ	Bünyan Adliyesi	25.12.2006 - 29.12.2006	25.12.2006
336	KAYSERİ	Develi Adliyesi	26.03.2007 - 30.03.2007	26.03.2007
337	KAYSERİ BİM	Yozgat İdare Mahkemesi	27.11.2006 - 30.11.2006	27.11.2006
338	KIRIKKALE	Keskin Adliyesi	13.11.2006 - 24.11.2006	13.11.2006
339	KIRIKKALE	Sulakyurt Adliyesi	27.11.2006 - 01.12.2006	27.11.2006
340	KIRIKKALE	Delice Adliyesi	04.12.2006 - 12.12.2006	04.12.2006
341	KIRIKKALE	Çorum İdare Mahkemesi		
342	KIRKLARELİ	Koçaz Adliyesi	16.04.2007 - 30.04.2007	16.04.2007
343	KIRKLARELİ	Demirköy Adliyesi	07.05.2007 - 18.05.2007	07.05.2007
344	KIRKLARELİ	Pınarhisar Adliyesi	28.05.2007 - 13.06.2007	28.05.2007
345	KIRKLARELİ	Vize Adliyesi	14.06.2007 - 29.06.2007	14.06.2007
346	KIRKLARELİ	Babaeski Adliyesi	23.07.2007 - 17.08.2007	23.07.2007
347	KIRKLARELİ	Lüleburgaz Adliyesi	10.09.2007 - 19.10.2007	10.09.2007
348	KIRŞEHİR	Çiçekdağı Adliyesi	23.11.2006 - 29.11.2006	23.11.2006
349	KIRŞEHİR	Mucur Adliyesi	04.12.2006 - 15.12.2006	04.12.2006
350	KIRŞEHİR	Akpınar Adliyesi	02.04.2007 - 12.04.2007	02.04.2007
351	KİLİS	İslâhiye Adliyesi	05.05.2008 - 26.05.2008	05.05.2008
352	KOCAELİ	Körfez Adliyesi	30.10.2006 - 17.11.2006	30.10.2006
353	KOCAELİ	Karamürsel Adliyesi	20.11.2006 - 01.12.2007	20.11.2006
354	KOCAELİ	Gölcük Adliyesi	08.01.2007 - 26.01.2007	08.01.2007
355	KOCAELİ	Kandıra Adliyesi	09.04.2007 - 20.04.2007 14.01.2008 - 25.01.2008	09.04.2007
356	KONYA	Hadim Adliyesi	25.12.2006	25.12.2006
357	KONYA	Altınekin Adliyesi	25.12.2006	25.12.2006
358	KONYA	Kadınhanı Adliyesi	25.12.2006	25.12.2006
359	KONYA	Kulu Adliyesi	25.12.2006	25.12.2006
360	KONYA	Sarayönü Adliyesi	25.12.2006	25.12.2006

361	KONYA	Cihanbeyli Adliyesi	26.12.2006	26.12.2006
362	KONYA	Çumra Adliyesi	27.12.2006 - 29.12.2006	27.12.2006
363	KONYA BİM	Aksaray İdare Mahkemesi	16.11.2006 - 24.11.2006	16.11.2006
364	KOZAN	Feke Adliyesi	18.12.2006 - 19.12.2006	18.12.2006
365	KOZAN	Saimbeyli Adliyesi	06.02.2007 - 08.02.2007	06.02.2007
366	KOZAN	Tufanbeyli Adliyesi	13.02.2007 - 15.02.2007	13.02.2007
367	KOZAN	İmamoğlu Adliyesi	19.02.2007 - 23.02.2007	19.02.2007
368	KOZAN	Aladağ Adliyesi	26.02.2007 - 28.02.2007	28.02.2007
369	KÜTAHYA	Şaphane Adliyesi	07.03.2007 - 09.03.2007	07.03.2007
370	KÜTAHYA	Gediz Adliyesi	12.03.2007 - 14.03.2007	12.03.2007
371	KÜTAHYA	Altıntaş Adliyesi	15.03.2007 - 19.03.2007	12.03.2007
372	MALATYA	Pütürge Adliyesi	30.10.2006 - 03.11.2006	30.10.2006
373	MALATYA	Arapkir Adliyesi	06.11.2006 - 10.11.2006	06.11.2006
374	MALATYA	Darende Adliyesi	13.11.2006 - 17.11.2006	17.11.2006
375	MALATYA	Arguvan Adliyesi	20.11.2006 - 24.11.2006	20.11.2006
376	MALATYA	Doğanşehir Adliyesi	27.11.2006 - 01.12.2006	27.11.2006
377	MALATYA	Akçadağ Adliyesi	04.12.2006 - 08.12.2006	04.12.2006
378	MALATYA	Hekimhan Adliyesi	11.12.2006 - 15.12.2006	11.12.2006
379	MALATYA	Yazihan Adliyesi	18.12.2006 - 22.12.2006	18.12.2006
380	MALATYA	Kuluncak Adliyesi	30.04.2007 - 04.05.2007	30.04.2007
381	MALATYA	Yeşilyurt Adliyesi	07.01.2008 - 25.01.2008	07.01.2008
382	MANAVGAT	Akseki Adliyesi	13.11.2006 - 24.11.2006	13.11.2006
383	MANAVGAT	Serik Adliyesi	14.05.2007 - 25.05.2007 18.06.2007 - 27.06.2007	18.06.2007
384	MANİSA	Turgutlu Adliyesi	06.11.2006 - 10.11.2006 13.11.2006 - 17.11.2006 16.04.2007 - 11.05.2007	16.04.2007
385	MANİSA	Saruhanlı Adliyesi	14.05.2007 - 08.06.2007	14.05.2007
386	MARDİN	Derik Adliyesi	19.02.2007 - 02.03.2007	19.02.2007
387	MARDİN	Mazıdağı Adliyesi	12.03.2007 - 21.03.2007	12.03.2007
388	MARDİN	Ömerli Adliyesi	02.04.2007 - 11.04.2007	02.04.2007
389	MARDİN	Nusaybin Adliyesi	19.06.2007 - 24.06.2007	19.06.2007

390	MARDİN	Kızıltepe Adliyesi	25.06.2007 - 01.07.2007	25.06.2007
391	MARDİN	Savur Adliyesi	02.07.2007 - 08.07.2007	02.07.2007
392	MERSİN	Erdemli Adliyesi	04.12.2006 - 28.12.2006	04.12.2006
393	MİDYAT	Dargeçit Adliyesi	27.03.2006 - 30.04.2006	04.10.2006
394	MİDYAT	İdil Adliyesi	27.03.2006 - 30.04.2006	10.10.2006
395	MİDYAT	Gercüş Adliyesi	27.03.2006 - 30.04.2006	31.10.2006
396	MUĞLA	Ula Adliyesi	15.01.2007 - 26.01.2007	16.01.2007
397	MUĞLA	Yatağan Adliyesi	29.01.2007 - 09.02.2007	29.01.2007
398	MUĞLA	Köyceğiz Adliyesi	12.02.2007 - 23.02.2007	12.02.2007
399	MUĞLA	Datça Adliyesi	05.03.2007 - 16.03.2007	05.03.2007
400	MUĞLA	Ortaca Adliyesi	19.03.2007 - 18.04.2007	18.04.2007
401	MUĞLA	Bodrum Adliyesi	24.04.2007 - 25.05.2007	30.04.2007
402	MUĞLA	Marmaris Adliyesi	10.09.2007 - 19.10.2007	05.09.2007
403	MUĞLA	Milas Adliyesi	24.03.2008 - 28.03.2008	24.03.2008
404	MUŞ	Malazgirt Adliyesi	08.11.2006 - 17.11.2006 02.12.2006 - 04.12.2006	02.12.2006
405	MUŞ	Bulanık Adliyesi	08.11.2006 - 17.11.2006 05.12.2006 - 07.12.2006	05.12.2006
406	MUŞ	Varto Adliyesi	08.11.2006 - 17.11.2006 08.12.2006 - 10.12.2006	08.12.2006
407	NAZİLLİ	Sultanhisar Adliyesi	18.06.2007 - 26.06.2007	18.06.2007
408	NAZİLLİ	Kuyucak Adliyesi	27.06.2007 - 05.07.2007	27.06.2007
409	NAZİLLİ	Karacasu Adliyesi	06.07.2007 - 16.07.2007	06.07.2007
410	NAZİLLİ	Bozdoğan Adliyesi	04.06.2008 - devam etmektedir.	04.06.2008
411	NEVŞEHİR	Ürgüp Adliyesi	06.10.2006 - 27.10.2006	06.10.2006
412	NEVŞEHİR	Hacıbektaş Adliyesi	06.11.2006 - 17.11.2006	06.11.2006
413	NEVŞEHİR	Gülşehir Adliyesi	01.12.2006 - 13.12.2006	01.12.2006
414	NEVŞEHİR	Avanos Adliyesi	14.12.2006 - 29.12.2006	14.12.2006
415	NEVŞEHİR	Derinkuyu Adliyesi	30.04.2007 - 13.05.2007	30.04.2007
416	NEVŞEHİR	Kozaklı Adliyesi	28.11.2007 - 07.12.2007	28.11.2007
417	NİĞDE	Bor Adliyesi	03.10.2006 - 05.10.2006	03.10.2006
418	NİĞDE	Çiftlik Adliyesi	10.10.2006 - 11.10.2006	10.10.2006

419	NİĞDE	Ulukışla Adliyesi	12.10.2006 - 13.10.2006	12.10.2006
420	NİĞDE	Altunhisar Adliyesi	12.10.2006 - 13.10.2006	18.10.2006
421	NİĞDE	Çamardı Adliyesi	12.10.2006 - 13.10.2006	19.10.2006
422	OLTU	Şenkaya Adliyesi	06.11.2006 - 17.11.2006	06.11.2006
423	OLTU	Olur Adliyesi	20.11.2006 - 01.12.2006	20.11.2006
424	OLTU	Narman Adliyesi	04.12.2006 - 15.12.2006	04.12.2006
425	ORDU	Perşembe Adliyesi	18.10.2006 - 01.11.2006	18.10.2006
426	ORDU	Ulubey Adliyesi	06.11.2006 - 17.11.2006	06.11.2006
427	ORDU	Mesudiye Adliyesi	20.11.2006 - 25.11.2006	20.11.2006
428	ORDU	Gölköy Adliyesi	04.12.2006 - 15.12.2006	04.12.2006
429	ORDU	Gürgentepe Adliyesi	14.05.2007 - 25.05.2007	14.05.2007
430	OSMANİYE	Bahçe Adliyesi	04.12.2006 - 13.12.2006	04.12.2006
431	OSMANİYE	Erzin Adliyesi	14.12.2006 - 22.12.2006	14.12.2006
432	OSMANİYE	Düziçi Adliyesi	26.12.2006 - 24.01.2007	26.12.2006
433	OSMANİYE	Kadirli Adliyesi	25.01.2007 - 23.02.2007	26.01.2007
434	ÖDEMiŞ	Bayındır Adliyesi	08.01.2007 - 12.01.2007	08.01.2007
435	ÖDEMiŞ	Tire Adliyesi	15.01.2007 - 26.01.2007	15.01.2007
436	ÖDEMiŞ	Kiraz Adliyesi	29.01.2007 - 02.02.2007	29.01.2007
437	ÖDEMiŞ	Beydağ Adliyesi	14.06.2007 - 17.06.2007	14.06.2007
438	RİZE	İyidere Adliyesi	22.11.2006 - 05.12.2006	22.11.2006
439	RİZE	İkizdere Adliyesi	11.12.2006 - 22.12.2006	14.12.2006
440	RİZE	Fındıklı Adliyesi	10.01.2007 - 16.01.2007 23.01.2007 - 26.01.2007	10.01.2007
441	RİZE	Kalkandere Adliyesi	12.02.2007 - 16.02.2007	12.02.2007
442	RİZE	Çamlıhemşin Adliyesi	19.03.2007 - 23.03.2007 30.03.2007 - 02.04.2007	19.03.2007
443	RİZE	Ardeşen Adliyesi	16.07.2007 - 27.07.2007	16.07.2007
444	RİZE	Çayeli Adliyesi	20.08.2007 - 03.09.2007	20.08.2007
445	RİZE	Pazar Adliyesi	05.12.2007 - 18.12.2007	05.12.2007
446	SAKARYA	Geyve Adliyesi	07.04.2008 - 12.04.2008	07.04.2008
447	SAKARYA	Ferizli Adliyesi	07.04.2008 - 12.04.2008	07.04.2008
448	SAKARYA	Kaynarca Adliyesi	14.04.2008 - 19.04.2008	14.04.2008

449	SAKARYA	Pamukova Adliyesi	14.04.2008 - 19.04.2008	14.04.2008
450	SAKARYA	Taraklı Adliyesi	21.04.2008 - 26.04.2008	21.04.2008
451	SAKARYA	Akyazı Adliyesi	21.04.2008 - 26.04.2008	21.04.2008
452	SAKARYA	Kocaeli Adliyesi	28.04.2008 - 03.05.2008	28.04.2008
453	SAKARYA	Hendek Adliyesi	28.04.2008 - 03.05.2008	28.04.2008
454	SAKARYA	Karasu Adliyesi	05.05.2008 - 10.05.2008	05.05.2008
455	SAKARYA	Sapanca Adliyesi	12.05.2008 - 17.05.2008	12.05.2008
456	SALİHLİ	Kula Adliyesi	11.12.2006 - 22.12.2006	11.10.2006
457	SALİHLİ	Selendi Adliyesi	18.06.2007 - 22.06.2007	18.06.2007
458	SALİHLİ	Demirci Adliyesi	13.08.2007 - 17.08.2007	14.08.2007
459	SALİHLİ	Köprübaşı Adliyesi	29.08.2007 - 05.09.2007	29.08.2007
460	SAMSUN	Tekkeköy Adliyesi	13.11.2006 - 26.11.2006 17.01.2007 - 26.01.2007	14.11.2006
461	SAMSUN	Kavak Adliyesi	07.02.2007 - 17.02.2007	07.02.2007
462	SEYDİŞEHİR	Beyşehir Adliyesi	06.11.2006 - 24.11.2006	10.11.2006
463	SEYDİŞEHİR	Bozkır Adliyesi	27.11.2006 - 11.12.2006	27.11.2006
464	SEYDİŞEHİR	Hüyük Adliyesi	23.07.2007 - 03.08.2007 18.09.2007 - 25-09.2007	24.07.2007
465	SİİRT	Eruh Adliyesi	24.09.2007 - 02.10.2007	01.10.2007
466	SİİRT	Şirvan Adliyesi	02.10.2007 - 09.10.2007	03.10.2007
467	SİİRT	Baykan Adliyesi	09.10.2007 - 19.10.2007	09.10.2007
468	SİİRT	Kurtalan Adliyesi	19.10.2007 - 26.10.2007	19.10.2007
469	SİİRT	Pervari Adliyesi	26.10.2007 - 02.11.2007	26.10.2007
470	SİLİFKE	Aydıncık Adliyesi	08.11.2006 - 17.11.2006 11.12.2006 - 15.12.2006 22.01.2007 - 28.01.2007	22.01.2007
471	SİLİFKE	Bozyazı Adliyesi	08.11.2006 - 17.11.2006 11.12.2006 - 15.12.2006 29.01.2007 - 04.02.2007	29.01.2007
472	SİLİFKE	Anamur Adliyesi	08.11.2006 - 17.11.2006 11.12.2006 - 15.12.2006 05.02.2007 - 11.02.2007	05.02.2007
473	SİLİFKE	Gülнар Adliyesi	08.11.2006 - 17.11.2006 11.12.2006 - 15.12.2006 12.02.2007 - 18.02.2007	12.02.2007

474	SİLİFKE	Mut Adliyesi	08.11.2006 - 17.11.2006 11.12.2006 - 15.12.2006 19.02.2007 - 25.02.2007	19.02.2007
475	SİNCAN	Ayaş Adliyesi	15.11.2006 - 16.11.2006 da İdari İşler işletime alınmıştır.	19.07.2004
476	SİNCAN	Beypazarı Adliyesi	08.10.2006 - 10.11.2006 13.11.2006 - 17.11.2006 20.11.2006 - 21.11.2006	16.10.2006
477	SİNCAN	Nallıhan Adliyesi	18.10.2006 06.11.2006 - 10.11.2006 13.11.2006 - 14.11.2006	18.10.2006
478	SİNCAN	Güdül Adliyesi	20.10.2006 13.11.2006 - 15.11.2006 20.11.2006 - 24.11.2006	20.10.2006
479	SİNOP	Erfelek Adliyesi	08.05.2006 - 12.05.2006 09.10.2006 - 20.10.2006	09.10.2006
480	SİNOP	Gerze Adliyesi	29.05.2006 - 02.06.2006 08.11.2006 - 14.11.2006	08.11.2006
481	SİNOP	Türkeli Adliyesi	05.06.2006 - 09.06.2006 29.11.2006 - 08.12.2006	29.11.2006
482	SİNOP	Ayancık Adliyesi	22.05.2006 - 26.06.2006 11.12.2006 - 15.12.2006	11.12.2006
483	SİVAS	Ulaş Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	18.12.2006
484	SİVAS	Kangal Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	19.12.2006
485	SİVAS	Divriği Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	20.12.2006
486	SİVAS	Gürün Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	21.12.2006
487	SİVAS	İmranlı Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	22.12.2006
488	SİVAS	Gemerek Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	23.12.2006
489	SİVAS	Şarkışla Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	24.12.2006
490	SİVAS	Zara Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	25.12.2006
491	SİVAS	Yıldızeli Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	26.12.2006
492	SİVAS	Hafik Adliyesi	20.11.2006 - 30.11.2006	27.12.2006
493	SİVAS BİM	Tokat İdare Mahkemesi	27.08.2007 - 03.09.2007 10.09.2007 - 14.09.2007	03.09.2007
494	SİVEREK	Hilvan Adliyesi	01.11.2006 - 08.12.2006	08.12.2006
495	SÖKE	Kuşadası Adliyesi	24.05.2007 - 06.06.2007 12.07.2007 - 01.08.2007	24.05.2007
496	SÖKE	Didim Adliyesi	11.06.2007 - 22.06.2007 02.07.2007 - 06.07.2007	15.06.2007

497	SUNGURLU	Alaca Adliyesi	24.03.2008 - 30.03.2008	24.03.2008
498	ŞANLIURFA	Birecik Adliyesi	22.10.2007 - 28.10.2007	22.10.2007
499	ŞANLIURFA	Halfeti Adliyesi	29.10.2007 - 04.11.2007	30.10.2007
500	ŞANLIURFA	Suruç Adliyesi	05.11.2007 - 11.11.2007	05.11.2007
501	ŞANLIURFA	Bozova Adliyesi	12.11.2007 - 18.11.2007	12.11.2007
502	ŞANLIURFA	Akçakale Adliyesi	19.11.2007 - 25.11.2007	19.11.2007
503	ŞANLIURFA	Harran Adliyesi	26.11.2007 - 02.12.2007	26.11.2007
504	ŞANLIURFA	Ceylanpınar Adliyesi	03.12.2007 - 09.12.2007	03.12.2007
505	ŞANLIURFA	Viranşehir Adliyesi	10.12.2007 - 15.12.2007	10.12.2007
506	ŞEBİNKARAHİSAR	Suşehri Adliyesi	27.11.2006 - 22.12.2006	27.11.2006
507	ŞEBİNKARAHİSAR	Gölova Adliyesi	25.12.2006	25.12.2006
508	ŞEBİNKARAHİSAR	Alucra Adliyesi		
509	ŞEBİNKARAHİSAR	Koyulhisar Adliyesi		
510	ŞIRNAK	Cizre Adliyesi	17.06.2007 - 26.06.2007	17.06.2007
511	ŞIRNAK	Silopi Adliyesi	26.06.2007 - 05.07.2007	26.06.2007
512	ŞIRNAK	Uludere Adliyesi	05.07.2007 - 11.07.2007	05.07.2007
513	ŞIRNAK	Beytüşşebap Adliyesi	11.07.2007 - 17.07.2007	11.07.2007
514	TARSUS	Çamlıyayla Adliyesi	06.11.2006 - 17.11.2006	17.11.2006
515	TARSUS	Pozantı Adliyesi	01.12.2006 - 22.12.2006	01.12.2006
516	TAVŞANLI	Emet Adliyesi	30.10.2006 - 13.11.2006	09.10.2006
517	TAVŞANLI	Domaniç Adliyesi	13.11.2006 - 17.11.2006	06.11.2006
518	TEKİRDAĞ	Muratlı Adliyesi	03.04.2007 - 30.04.2007	03.04.2007
519	TEKİRDAĞ	Malkara Adliyesi	17.05.2007 - 03.06.2007	17.05.2007
520	TEKİRDAĞ	Hayrabolu Adliyesi	12.06.2007 - 13.07.2007	12.06.2007
521	TEKİRDAĞ	Şarköy Adliyesi	16.10.2007 - 09.11.2007	16.10.2007
522	TOKAT	Niksar Adliyesi	30.10.2006 - 17.11.2006	30.10.2006
523	TOKAT	Erbaa Adliyesi	20.11.2006 - 08.12.2006	20.11.2006
524	TOKAT	Artova Adliyesi	11.12.2006 - 29.12.2006	11.12.2006
525	TOKAT	Almus Adliyesi	08.01.2007 - 26.01.2007	08.01.2007
526	TOKAT	Reşadiye Adliyesi	29.01.2007 - 16.02.2007	29.01.2007

527	TRABZON	Vakfikebir Adliyesi	30.10.2006 - 08.11.2006	30.10.2006
528	TRABZON	Şalpazarı Adliyesi	09.11.2006 - 17.11.2006	09.11.2006
529	TRABZON	Yomra Adliyesi	20.11.2006 - 24.11.2006	24.11.2006
530	TRABZON	Maçka Adliyesi	27.11.2006 - 01.12.2006	27.11.2006
531	TRABZON	Arsin Adliyesi	04.12.2006 - 08.12.2006	04.12.2006
532	TRABZON	Araklı Adliyesi	11.12.2006 - 15.12.2006	11.12.2006
533	TRABZON	Sürmene Adliyesi	18.12.2006 - 22.12.2006	18.12.2006
534	TRABZON	Of Adliyesi	25.12.2006 - 05.01.2007	25.12.2006
535	TRABZON	Çaykara Adliyesi	08.01.2007 - 12.01.2007	08.01.2007
536	TRABZON	Tonya Adliyesi	15.01.2007 - 19.01.2007	15.01.2007
537	TRABZON	Akçaabat Adliyesi	22.01.2007 - 02.02.2007	02.02.2007
538	TRABZON	Beşikdüzü Adliyesi	20.04.2007 - 11.05.2007	20.04.2007
539	TUNCELİ	Ovacık Adliyesi	11.12.2006 - 18.12.2006	11.12.2006
540	TUNCELİ	Nazımiye Adliyesi	20.12.2006 - 25.12.2006	20.12.2006
541	TUNCELİ	Hozat Adliyesi	22.01.2007 - 28.01.2007	22.01.2007
542	TUNCELİ	Mazgirt Adliyesi	07.02.2007 - 16.02.2007	07.02.2007
543	TUNCELİ	Pertek Adliyesi	29.01.2007 - 04.02.2007	20.02.2007
544	TUNCELİ	Pülümür Adliyesi	03.12.2007 - 07.12.2007	03.12.2007
545	UŞAK	Banaz Adliyesi	13.11.2006 - 26.11.2006	13.11.2006
546	UŞAK	Karahallı Adliyesi	27.11.2006 - 03.12.2006	27.11.2006
547	UŞAK	Simav Adliyesi	01.11.2006 - 12.11.2006	01.12.2006
548	UŞAK	Ulubey Adliyesi	05.12.2006 - 10.12.2006	05.12.2006
549	UŞAK	Sivashlı Adliyesi	11.12.2006 - 17.12.2006	11.12.2006
550	ÜNYE	Kumru Adliyesi	13.11.2006 - 21.11.2006	23.11.2006
551	ÜNYE	Fatsa Adliyesi	13.11.2006 - 21.11.2006	04.12.2006
552	ÜNYE	Akkuş Adliyesi	08.01.2007 - 16.01.2007	22.01.2007
553	ÜNYE	Korgan Adliyesi	08.01.2007 - 16.01.2007	29.01.2007
554	ÜNYE	İkizce Adliyesi	08.01.2007 - 16.01.2007	05.02.2007
555	ÜNYE	Aybastı Adliyesi	08.01.2007 - 16.01.2007 19.06.2007 - 21.06.2007	12.02.2007

556	ÜSKÜDAR	Ümraniye Adliyesi	18.06.2007 - 01.08.2007 30.07.2007 - 27.08.2007 22.10.2007 - 30.10.2007	18.06.2007
557	ÜSKÜDAR	Şile Adliyesi	13.08.2007 - 23.08.2007	13.08.2007
558	ÜSKÜDAR	Beykoz Adliyesi	24.08.2007 - 05.09.2007	27.08.2007
559	VAN	Çatak Adliyesi	12.06.2006 27.09.2006 - 29.09.2006	27.09.2006
560	VAN	Gevaş Adliyesi	13.06.2006 25.09.2006 - 26.09.2006	25.09.2006
561	VAN	Özalp Adliyesi	14.06.2006 02.10.2006 - 04.10.2006	02.10.2006
562	VAN	Saray Adliyesi	15.06.2006 05.10.2006 - 06.10.2006	05.10.2006
563	VAN	Gürpınar Adliyesi	20.11.2006 - 25.11.2006	20.11.2006
564	VAN	Başkale Adliyesi	27.11.2006 - 08.12.2006	27.11.2006
565	VEZİRKÖPRÜ	Lâdik Adliyesi	09.10.2006 - 22.10.2006	09.10.2006
566	VEZİRKÖPRÜ	Havza Adliyesi	08.11.2006 - 24.11.2006	08.11.2006
567	YALVAÇ	Gelendost Adliyesi	13.11.2006 - 24.11.2006	13.11.2006
568	YALVAÇ	Şarkıkaraağaç Adliyesi	10.03.2008 - 28.03.2008	10.03.2008
569	YOZGAT	Kadışehir Adliyesi	25.09.2006 - 26.09.2006	25.09.2006
570	YOZGAT	Çekerek Adliyesi	26.09.2006 - 27.09.2006	26.09.2006
571	YOZGAT	Akdağmadeni Adliyesi	27.09.2006 - 28.09.2006	27.09.2006
572	YOZGAT	Şefaati Adliyesi	03.10.2006 - 04.10.2006	03.10.2006
573	YOZGAT	Yerköy Adliyesi	05.10.2006 - 06.10.2006	05.10.2006
574	YOZGAT	Sorgun Adliyesi	22.10.2007 - 02.11.2007	22.10.2007
575	ZİLE	Turhal Adliyesi	02.04.2007 - 20.04.2007	20.04.2007
576	ZONGULDAK	Karadeniz Ereğli Adliyesi	27.11.2006 - 15.12.2006	27.11.2006
577	ZONGULDAK	Gökçebey Adliyesi	18.12.2006 - 29.12.2006	18.12.2006
78	ZONGULDAK	Çaycuma Adliyesi	08.01.2007 - 26.01.2007	08.01.2007
579	ZONGULDAK	Devrek Adliyesi	04.06.2007 - 22.06.2007	04.06.2007
580	ZONGULDAK	Alaplı Adliyesi	25.06.2007 - 07.07.2007	25.06.2007

6.1.5.2.9. UYAP SMS BİLGİ SİSTEMİ

6.1.5.2.9. 1. AMACI

Dava bilgileri de dâhil olmak üzere, UYAP Adalet, Avukat, Vatandaş ve diğer portallar üzerinden yapılan işlemler ile UYAP bünyesinde yayımlanan atama ve yer değiştirme gibi bilgilerle ilgili uyarı, bilgi, veri ve duyuruların, kısa mesaj (SMS) aracılığı ile kullanıcılara sunulabilmesidir.

6.1.5.2.9.2. ÜCRETLENDİRME

Kamu hizmeti amacıyla hayata geçirilen hizmetin, sürekliliğini sağlayabilmek, sistem performansını lüzumsuz kullanımlarla düşürmemek için, Anlık/Kayıtlı Sorgulama Servisi kapsamında servislerden birinden yararlanmak amaçlı Kullanıcı tarafından gönderilen SMS'in ve bu SMS'e istinaden UYAP tarafından kullanıcıya gönderilen bilgi SMS' inin toplam ücreti, FİRMA'nın standart SMS tarifesi üzerinden TL (vergiler dahil) olarak ücretlendirilmektedir.

6.1.5.2.9.3 UYAP SMS BİLGİ SİSTEMİ NEDİR?

Adalet Bakanlığı, mahkeme kararlarının ve diğer adli işlemlerin SMS yoluyla ilgililerin cep telefonlarına gönderilmesi için AVEA, VODOFONE, TURK TELEKOM ve TURKCELL'le işbirliği protokolü imzalamıştır. Ulusal Yargı Ağı Projesi'nin (UYAP) mobil ayağını teşkil eden UYAP SMS Bilgi Sistemi'yle avukatlar ve vatandaşlar dava açılması, icra takibi başlatılması, duruşma tarihi gibi bilgileri adliyeye gitmeden cep telefonlarına gönderilen kısa mesajlarla öğrenebilmektedir. UYAP SMS Bilgi Sistemi; adli ve idari mahkemeler ve icra daireleri gibi birimlerce gerçekleştirilen ve taraflara iletilmesi gereken bilgi, veri ve duyuruların GSM Operatörleri aracılığıyla avukatlara ve ilgili kişilere SMS yolu ile sunulmasını amaçlıyor. Bu sistem sayesinde, adli makamlardaki yetkililer, UYAP portalları üzerinden işlemlerini onayladıkları anda otomatik olarak ilgili kişilere SMS gönderilmektedir. 1 Nisan 2008 tarihinde hizmete giren sistem, avukat ve vatandaşların adliyelere giderek ilgili oldukları dosya ya da işlemler hakkında bilgi almak için harcadıkları zaman, emek ve masrafi ortadan kaldırmaktadır. UYAP SMS Bilgi Sistemi ile adli işlem bilgilerinin taraflara en hızlı şekilde bildirilmesi, bilgilere her an her yerden ulaşılabilmesi, tarafların UYAP

sistemindeki dosyalarında yapılan işlemlerden anında haberdar edilmesi, tebligat sürecinin kısaltılması ile tebligat ve kırtasiye giderinin azaltılması hedeflenmektedir. Ayrıca sistemin yaygın bir şekilde uygulanmasıyla adliyelerdeki iş yükünün azalması, işlemlerin hızlanması ve uygulamada şeffaflığın sağlanması beklenmektedir.

6.1.5.2.9. 4. SMS YOLU İLE BİLGİLENDİRME NASIL YAPILACAK?

Avukatlar ve vatandaşlar sistemden aşağıdaki şekilde yararlanabilmekteler:

- UYAP üzerinden onay süreci tamamlanan ve gönderilmesi uygun görülen işlemlere ilişkin veriler belirlenen içerikle kullanıcıların cep telefonlarına SMS yolu ile iletilmektedir.
- Sistem İlk Bilgilendirme SMS'i ile avukat ve vatandaşlara vekili ya da tarafı oldukları davayla ilgili ilk işlem hakkında somut bilgiler veren mesajlar göndermektedir. Örneğin; "Ankara 28. İcra Müdürlüğünde 2008/15 sayılı dosyasına taraf olarak eklendiniz" veya "İzmir 1. İdare Mahkemesinin 2008/5 esas sayılı dosyasında YD kararı verilmiştir" şeklindeki bir mesajla ilgili kişiye bilgi verilmektedir. Bu İlk Bilgilendirme SMS' inden ücret alınmamaktadır.
- Kullanıcılar, dilerlerse anlık sorgulama ile istedikleri bilgilere ulaşabilmekte ya da sisteme kaydolarak (abonelik sistemi) dosyalarında yeni bir işlem yapıldığında bu işlem hakkındaki SMS nin kendilerine gelmesini sağlayabilmekteler.
- Avukat ve vatandaşlar Anlık Sorgulama ile herhangi bir abonelik söz konusu olmaksızın, öğrenmek istedikleri dava ya da işlemle ilgili kısa mesajı 4060'a göndererek, sistem tarafından kendilerine gönderilen cevap SMS'i ile bilgi alabilmekteler. Bu durumda ilgili oldukları dava ya da işlemle ilgili bilgiler abonelik söz konusu olmadığı için ancak sorgulama yaptıkça kendilerine gönderilebilmektedir. Bilgi almak için sisteme gönderilen kısa mesaj içeriklerine, Adalet Bakanlığı web sayfasından (<http://www.uyap.gov.tr/sms/icerik/icerik.asp>) ulaşılabilir.

- Kayıtlı Sorgulama ile sisteme kayıt yaptıran avukat ve vatandaşlara ilgili oldukları dava ya da işlemlerle ilgili süreçler hakkında SMS yolu ile sürekli olarak bilgilendirme yapılmaktadır. Avukatlar ayrıca vekil olarak katıldıkları dava ya da işlemlerle ilgili bilgilendirmelerin içerik ve düzeyini Avukat Portalından belirleyebilmektedir. Bu sayede bir dosyada sadece bilirkişi inceleme raporunu bekleyen avukat bu dosyada bilirkişi raporuyla ilgili SMS alırken, başka bir dosyada yargılama süreçlerinin tamamını takip etmek isteyen aynı avukat ilgili dosyada seçtiği tüm süreçlerle ilgili olarak bilgilendirme SMS'i alabilmektedir.¹⁰⁰

6.1.6. ADALETE ERİŞİM İMKÂNLARININ ARTIRILMASINI VE ETKİN KULLANIMINI SAĞLAMAK

Adalet erişim, toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaç duydukları adalete kolaylıkla ulaşabilmesi ve haklarını etkili bir şekilde arayabilmesi için devletin gerekli tüm imkânları sağlaması ve bu imkânların varlığını etkin bir şekilde tanıtması olarak tanımlanmaktadır. Adalet erişim olanaklarının yeterince etkinleştirilmemesi toplumda adalet sistemine ve dolayısıyla devlete karşı duyulan güvenin sarsılmasına yol açabilir.

Adalet erişim kavramı adalet sisteminin birçok alanını kapsayacak niteliktedir. Bu anlamda mahkemelerdeki uyuşmazlıkların makul sürede çözülmesi, tarafların yaptığı yargılama masraflarının kabul edilebilir düzeyde olması, basit uyuşmazlıkların yargı önüne getirilmeden etkin bir şekilde çözülmesi, yargılama usullerinin basitleştirilmesi, adli yardımın etkinleştirilmesi gibi hususlar adalete erişimin temel unsurlarındandır.

Adalet erişim imkânlarının salt pozitif hukuki düzenlemelere dayalı önlemlerle etkinleştirilmesi mümkün görülmemektedir. Bu nedenle yararlanıcıların hak arama hürriyetini kullanma yöntemlerini öğrenmeleri, hukuk bilincinin geliştirilmesi amacıyla yapılacak bilgilendirme faaliyetleri, danışma büroları, broşürler, dava rehberleri, internet siteleri gibi vasıtalar da toplumun ihtiyaç hisseden kesimlerinin adalete erişiminde kolaylaştırıcı unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

¹⁰⁰ <http://www.sms.uyap.gov.tr/nedir.html>

Adalet hizmetlerinin toplumun tüm kesimlerine eksiksiz ve adil olarak ulaştırılmasını sağlayacak bir sistemin oluşturulması hukuk devletinin gereklerinden biridir. Özellikle dezavantajlı (çocuklar, kadınlar, engelliler, yaşlılar ve yoksullar) kesimlerle ilgili uyuşmazlıkların amacına uygun bir şekilde çözülmesi için geliştirilen önlemler adalete erişimin önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Bu kapsamda adalete erişimin kolaylaştırılması, Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin de temel öncelikleri arasında yer almaktadır.

Ülkemizde adalete erişim, Anayasa'da anlamını bulan hak arama hürriyeti ve sosyal hukuk devleti kavramı ile güvence altına alınmıştır.

Bu kapsamda, adalete erişimin kolaylaştırılması için zorunlu müdafilik, alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri, hukuk davalarında adli yardım gibi müesseseler geliştirilmiş ise de henüz bazı konularda istenilen seviyeye gelindiğini söylemek mümkün değildir. Bu nedenlerle Stratejik Plan kapsamında, özellikle uygulamada sorun olduğu düşünülen hukuk yargılamasında adli yardım usulünün etkinleştirilmesi, yararlanıcıların hukuki sorunlar ve dava akış süreçleri konusunda bilgilendirilmesi, adliye internet sitelerinin geliştirilmesi, mahkemelerdeki tercüme hizmetlerinin standarda bağlanması ve dezavantajlı grupların adalete erişimini kolaylaştırıcı önlemlerin alınması konularında katılımcı yöntemlerle çalışmalar yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Adalete erişim, geniş ve kapsayıcı bir nitelik taşıdığından Plan'da yer alan diğer amaç ve hedefler de bu kavramla ilişkilidir. Bu amaç altında belirtilmeyen, genel olarak adalete erişim ile ilgili olan ancak özel olarak vurgulanması gereken konuların diğer amaçlarda ifade edilmesi yöntemi tercih edilmiştir.

Bu Adalete erişim imkânlarının artırılmasını ve etkin kullanımını sağlamak için Adalet Bakanlığı Stratejik Planında öngörülen hedefler şunlardır:

- 1- 2011 yılı sonuna kadar hukuk yargılamasında adli yardım usulünün etkinleştirilmesi yönünde çalışmalar yapılması.
- 2- 2011 yılı sonuna kadar yararlanıcıların hukuki sorunlar ve dava akış süreçleri

konusunda belgilendirilmesi ile adliye internet sitelerinin geliştirilerek standarda kavuşturulması.

- 3- 2010 yılı sonuna kadar, yargı yerlerindeki türcüme hizmetlerinin standarda bağlanması konusunda çalışma yapılması.
- 4- 2011 yılı sonuna kadar dezavantajlı grupların adalete erişimini kolaylaştırıcı önlemlerin alınması konusunda çalışma yapılması.¹⁰¹

6.1.7. ADLİ TIP KURUMUNUN, ADLİ BİLİMLER ALANINDA KAPASİTESİNİ GELİŞTİRMEK VE HİZMETİ YAYGINLAŞTIRMAK

Günümüzde başta ceza hukuku olmak üzere hukukun diğer dalları bakımından da önem taşıyan çeşitli sorunlar, adli bilimlerin bilimsel ve teknik görüş içeren raporlarına göre çözülmektedir.

Dünyada bilim ve teknik alanında yaşanan gelişmelere paralel olarak, klasik adli tıp çalışmaları ile başlayan adli bilimler, giderek çeşitlenmiş ve derinlik kazanmıştır. Bugün için bu yelpazede, DNA incelemeleri, fizik-balistik incelemeleri, yeniden kimliklendirme, kimyasal incelemeler, uyutucu-uyuşturucu incelemeleri, adli antropoloji, böcek bilimi, adli meteoroloji, adli psikiyatri gibi birçok alanda başarılı çalışmalar yürütülmektedir.

Öte yandan günümüzde insan haklarını koruyarak etkili şekilde soruşturma yapılabilmesi, büyük ölçüde adli bilimlerin verilerinden yararlanılmasına bağlı bulunmaktadır. Bu gerçekten hareketle, çağdaş ülkelerde soruşturmalar adli bilimlerin imkânlarından yararlanılarak bilimsel deliller üzerinden yürütülmekte ve karara bağlanmaktadır. “Suçludan delile değil, delilden suçluya ulaşılması” esası kabul edilmektedir.

Adli bilimlerin alanındaki küresel gelişmelere paralel olarak Ülkemizde de 2005 yılında getirilen yeni ceza adalet sisteminde bilimsel delillere büyük önem verilmiştir.

---

¹⁰¹ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014) S.124-129

Adli Tıp Kurumu, Ülkemizdeki resmi tek bilirkişi kurumudur. Kurum, adalet işlerinde bilirkişilik görevi yapmanın yanında, adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı programları düzenlemekte; adli bilimler alanlarında sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler gerçekleştirmekte ve eğitim programları yürütmektedir.

Bakanlığımızca son yıllarda, Kurum kapasitesinin güçlendirilmesi, fiziki alt yapı ve teknik imkânlarının artırılması için önemli çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu çalışmalarla, Kurumun insan kaynakları kapasitesi geliştirilmiş, teknik ve bilimsel altyapısı güçlendirilmiştir. Adli bilimler alanında kullanılan teknolojik imkânların çoğu gelişmiş ülkelerin ilerisinde bulunmaktadır. Kurum, laboratuvarlarıyla kalite belgeleri almakta ve uluslararası akreditasyon çalışmaları sürdürmektedir.

Kurumun gelecekte daha iyi bir noktada olmasının sağlanması amacıyla Stratejik Plan kapsamında birçok çalışma yürütülmesi hedeflenmektedir.

Adli bilimler hizmetlerinin ülke geneline yaygınlaştırılması Bakanlığımızın temel önceliklerindedir. Hizmetlerin mahallinde sunulması, hızlilik, kalite ve etkinlik açısından büyük önem taşımaktadır.

Öte yandan uluslararası kalite standartlarına uygun akredite olmuş laboratuvarlar oluşturulması, adli bilimler alanında kullanılan teknolojik donanımın uluslararası gelişmeler gözetilerek sürekli yenilenmesi, kurumun insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi gibi çalışmalar sürdürülerek hizmetlerin geliştirilmesi planlanmaktadır.

Bu Adli Tıp Kurumunun, Adli Bilimler Alanında Kapasitesini Geliştirmek ve Hizmeti Yaygınlaştırmayı sağlamak için Adalet Bakanlığı Stratejik Planında öngörülen hedefler şunlardır:

- 1- 2014 yılı sonuna kadar Adli Tıp Kurumu birimlerinin ülke genelinde yaygınlaştırılması.
- 2- 2014 yılı sonuna kadar, uluslararası kitle standartlarına uygun akredite olmuş laboratuvarlar oluşturması ve adli birimler alanında teknolojik kapasitenin artırılması.
- 3- 2014 yılı sonuna kadar, adli birimler alanlarının geliştirilmesine yönelik bilimsel etkinlikler düzenlenmesi ve uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi.

- 4- 2014 yılı sonuna kadar, adli bilimler alanında insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi.¹⁰²

6.1.8. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİNİ GELİŞTİRMEK VE AVRUPA BİRLİĞİ MÜKTESEBATINA UYUMU SAĞLAMAK

Günümüzde gittikçe artan ulaşım olanakları, ekonomik ve teknolojik ilerlemeler, uluslararası ilişkileri yoğunlaştırmış ve ülke sınırlarını adeta kaldırır hale getirmiştir. Söz konusu gelişmeler devletler ile ulusüstü / uluslararası kuruluşların birçok alanda işbirliği arayışına girmesine yol açmıştır.

Yaşanan tüm bu gelişmeler ile uluslararası hukuk, geleneklere bağlı olmaktan ziyade devletlerin birbirleri ile olan ikili veya çok taraflı anlaşmalarla gelişmektedir. Özellikle insanlığın ortak sorunu olan ve uluslararası mücadeleyi zorunlu kılan terörizm, insan ve uyuşturucu kaçakçılığı ile çevre gibi alanlarda devletler ve ulusüstü / uluslararası kuruluşların birlikte hareket ederek mücadeleyi etkin hale getirebildikleri görülmektedir.

Öte yandan günümüzde uluslararası işbirliğinin kurumsal yapılanmaları olan ulusüstü/uluslararası kuruluşların önemi oldukça artmıştır. Devletlerin bu kurumları dikkate alması ve işbirliğini geliştirmesi değişen dünyaya uyum sağlamada büyük önem taşımaktadır. Ülkemiz de kuruluşundan bu yana bu doğrultudaki gelişmeleri yakın bir ilgi ile takip etmiş ve birçok uluslararası örgüt içerisinde yer almış ve anlaşmalara taraf olmuştur.

Uluslararası ilişkilerin yoğunlaşması ile birlikte devletlerin iç sorunu olarak kabul edilen birçok alan tüm insanlığı ilgilendirir hale gelmiş bulunmaktadır. Bu kapsamda bireylerin salt insan olmaları nedeniyle doğuştan sahip oldukları vazgeçilmez ve devredilemez nitelikteki hak ve özgürlükleri, artık devletlerin iç sorunu olmaktan çıkıp, uluslararası boyut almış, güvenceye kavuşmuştur. Nitekim Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini hukukunun bir parçası sayan Ülkemiz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

¹⁰² Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014) S.130-134

Kararlarının bağlayıcılığını da kabul etmiş ve iç hukukunda bu yönde gerekli düzenlemeleri yapmıştır.

Bunun yanı sıra Avrupa Birliği'ne üyelik sürecimiz hukukumuzu etkileyen önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer uluslararası örgütler, üye devletlerarasında sadece belli alanlarda işbirliğini öngörmekteyken AB, ekonomik, siyasi ve hukuki alanlarda bütünleşmeyi amaçlayan ulusüstü bir yapılanma olarak dikkat çekmektedir. Bu yapılanma, AB'ye entegrasyonu ve oluşturulan hukuki çerçevenin ülke hukukuna uyarlanması öngörmektedir. Bu nedenle iç hukuk normlarının AB normları ile uyumlaştırılması tam üyelik yönünde önemli bir aşamadır. Bu sürecin öneminin farkında olan Bakanlığımız, AB hukukuna uyum yönünde önemli adımlar atmış ve halen mevzuatımızın AB mevzuatına uyumu çalışmalarını sürdürmektedir.

Stratejik Plan çalışmaları kapsamında adli alanda ilişkilerin yoğun olduğu ülkelerde ve AB kurumları ile diğer uluslararası kuruluşlarda irtibat hâkimleri veya adli müşavir görevlendirilmesi ve karşılıklılık gözetilerek Ülkemize de irtibat görevlisi kabul edilebilmesi konusunda çalışmalar yapılması öngörülmektedir. Yoğunlaşan adli ilişkilerin zorunluluk haline getirdiği bu çalışma, adalet hizmetlerinin daha etkin yürütülmesini sağlayacaktır.

İnsan haklarını koruma konusunda uluslararası bir mekanizma olan AİHM'in vermiş olduğu kararlar devletler açısından büyük önem taşımaktadır. Mahkeme nezdinde Ülkemize ilişkin davalarda savunma görevi halen Dışişleri Bakanlığı bünyesinde yerine getirilmektedir. Mahkeme nezdinde ele alınan davaların niteliği göz önüne alındığında bu davalara ilişkin görevlerin adalet hizmetlerinin sunumundan sorumlu Bakanlığımız tarafından üstlenilmesi, hizmetin daha etkin ve verimli bir şekilde yerine getirilmesini sağlayacaktır.

Bu Uluslararası işbirliğini geliştirmek ve Avrupa Birliği müktesebatına uyumu sağlamak için Adalet Bakanlığı Stratejik Planında öngörülen hedefler şunlardır:

- 1- 2011 yılı sonuna kadar, uluslararası adli yardımlaşma işlemlerinin yerine getirilmesi ve AB kurumları ile diğer uluslararası kuruluşlarla ilişkilerin daha etkin yürütülmesi amacıyla kurumsal düzenlemelerin yapılması.
- 2- 2014 yılı sonuna kadar, adli ilişki içerisinde bulunan ülkelerle imzalanan

adli yardımlaşma sözleşmeleri sayısının arttırılması ve adli yardımlaşma işlemleri konusunda adli teşkilatın kapasitesinin arttırılması.

- 3- 2011 yılı sonuna kadar, AİHM nezdinde Türkiye ile ilgili davalara ilişkin görevlerin Bakanlığımız tarafından üstlenilmesi konusunda çalışma yürütülmesi.
- 4- 2014 yılı sonuna kadar, Avrupa Birliği fonları ve destek programlarına yönelik proje hazırlama kapasitesinin arttırılması.
- 5- Katılım Ortaklığı Belgesi ve müzareke/katılım sürecinin diğer temel belgelerinde yer olan önceliklerden Bakanlığımızı ilgilendiren hususların yerine getirilmesi.¹⁰³

7.ARAŞTIRMA VE BULGULAR

7.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmamızın amacı stratejik planın uygulanmaya başlamasından sonra Türk Adli Yargısının var olan problemlerini tespit etmek ve bu problemlerin çözümü için nelerin yapılabileceğini belirlemektir.

7.2.Araştırmanın Yöntemi

Araştırmamız, ulusal ve uluslararası kuruluşların yayınladıkları istatistiki bilgiler ile 24 yıllık hukukçuluk birikimimize dayanılarak hazırlanan anket sorularına ve sonuçlarına dayalı olarak yapılmıştır. Anket soruları 500 kişiye dağıtılmış ekte gösterilen sayıda cevap alınmıştır.

7.3. Bulgular

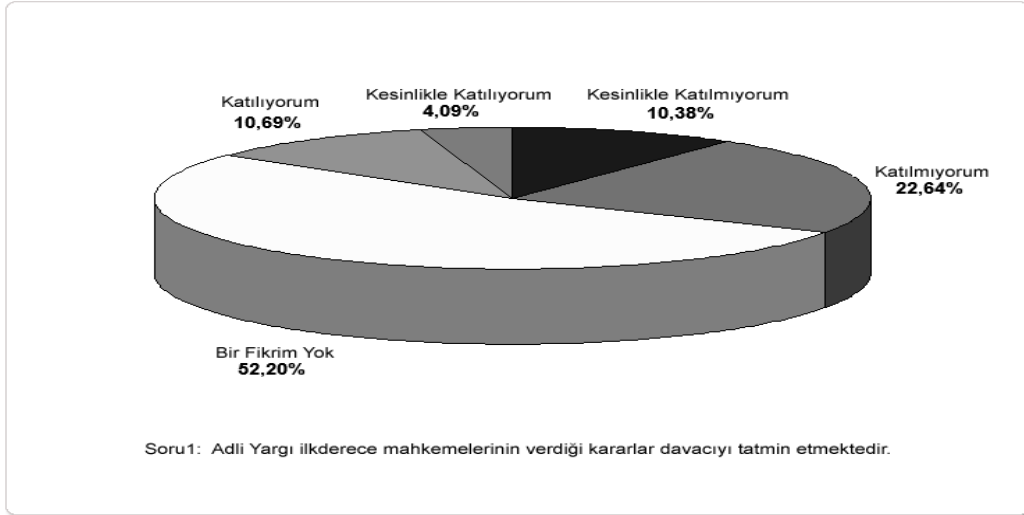
Anketlerde elde edilen bulgular aşağıdaki sayfalarda grafik şeklinde gösterilmiş ve sonuçların yorumları her sorunun grafiğinin altında yapılmıştır.

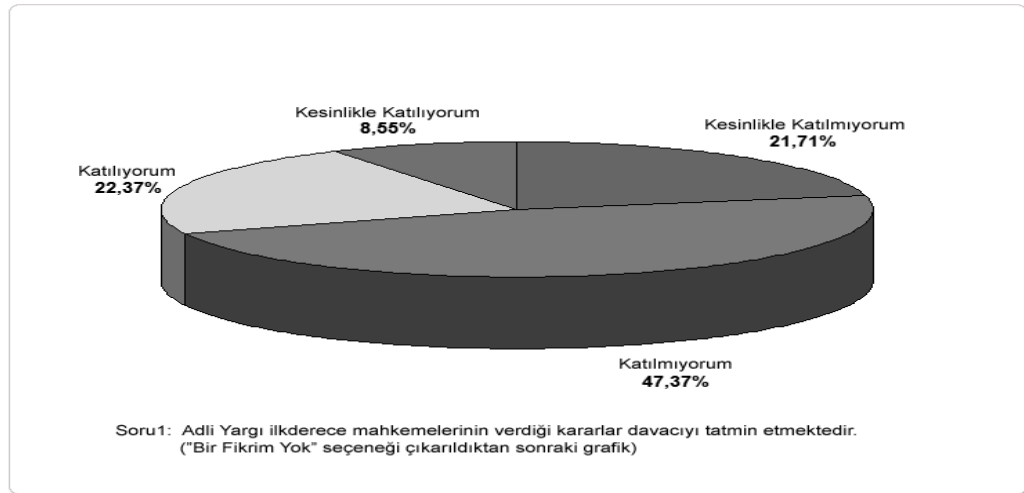
¹⁰³ Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014) S.135-140

Anket Sorusu 1

Adli yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar davacıyı tatmin etmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

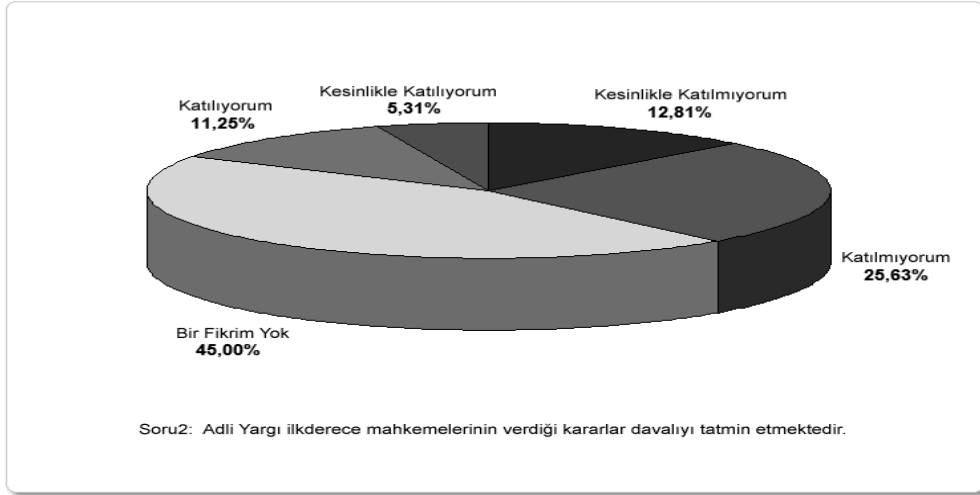

Değerlendirme:

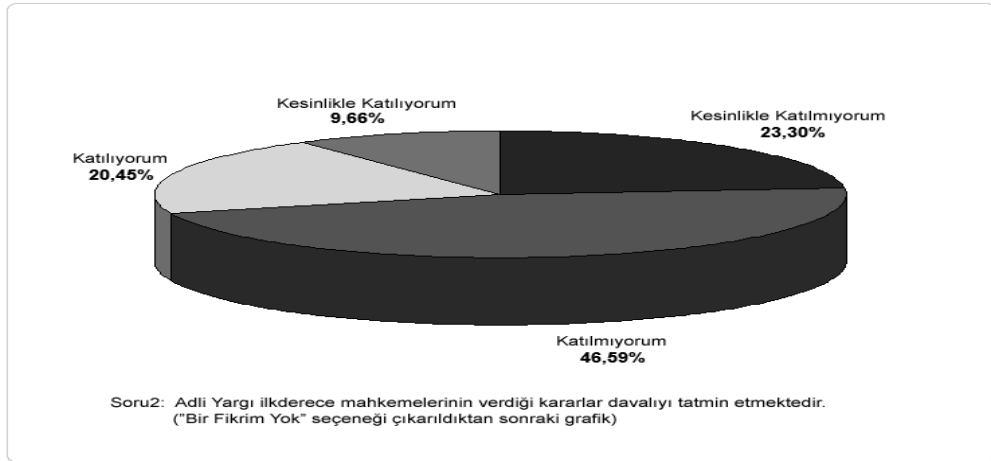
Bu bölümde, mahkemelerce verilen kararlarda ankete katılanların fikir beyan etmeyenler çıkarıldıktan sonra sadece % 30,92'si mahkemelerin verdikleri kararların davacıyı tatmin ettiğini ifade etmişlerdir. İnsanların dava yolu ile hak arama yolunu tercih etmeleri için bu oranın daha yüksek olması beklenir. Bu oranın düşük olmasının nedenlerinden birinin de dava sürelerinin uzaması olduğu düşünülmektedir.

Anket Sorusu 2

Adli yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar davalıyı tatmin etmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

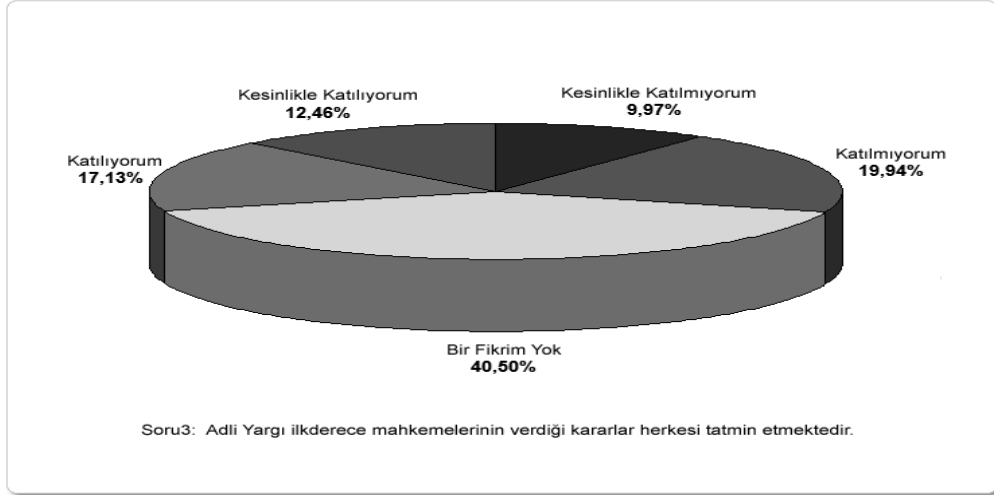
Değerlendirme:

Soruya olumsuz cevap verenlerin oranı % 70,39' dur. Bu durum, davalıların da verilen kararlardan hoşnut olmadığını ortaya koymaktadır. Davaların uzaması yargılama giderlerini de arttırmaktadır. Uzun süre mahkemelerle uğraşmak insanları psikolojik olarak yıpratmaktadır.

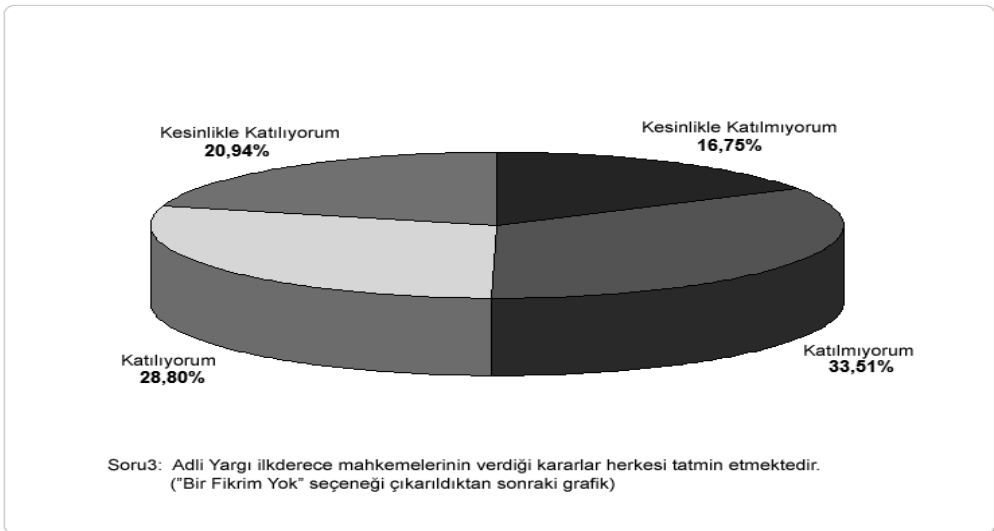

Anket Sorusu 3

Adli yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar herkesi tatmin etmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

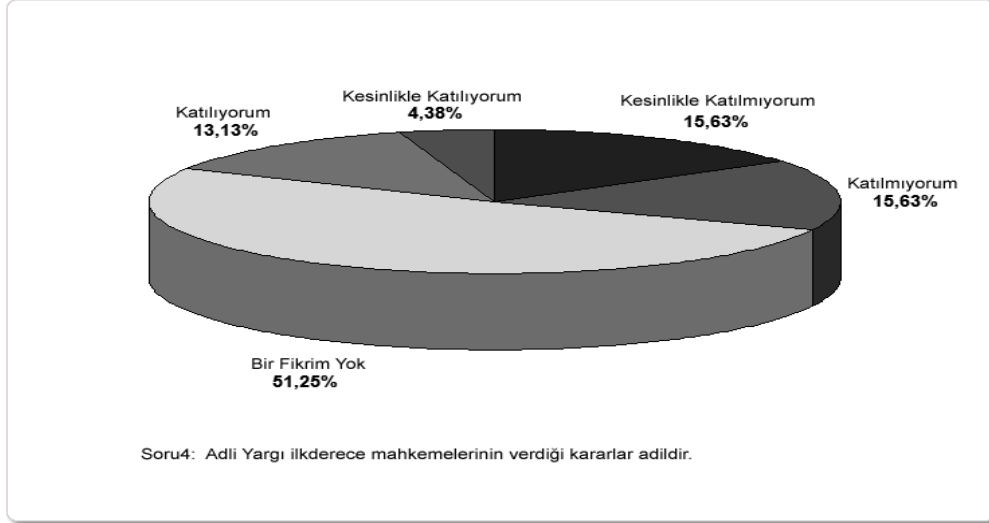

Değerlendirme:

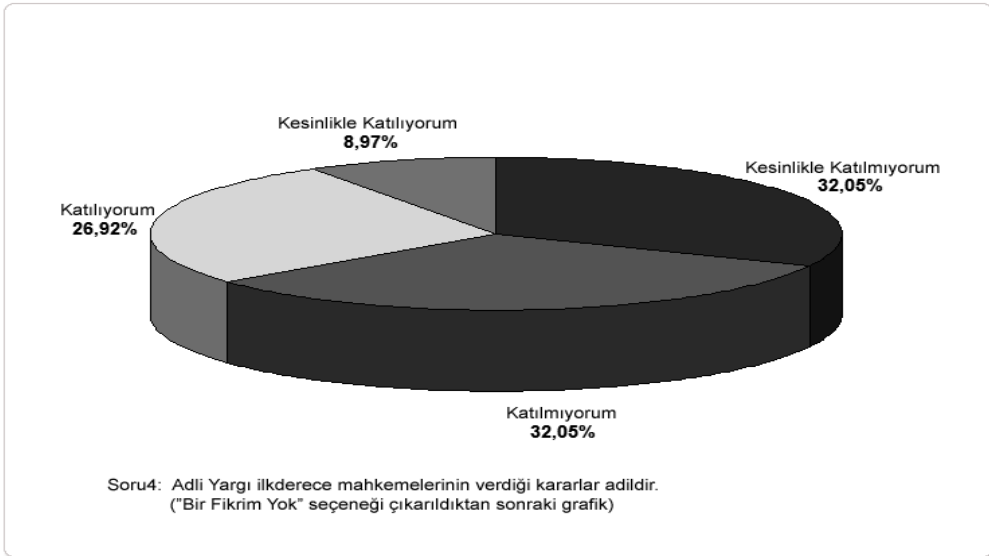
Bu soruya olumlu cevap verenlerle, olumsuz cevap verenlerin oranları birbirine çok yakındır.

Anket Sorusu 4

Adli yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar adildir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

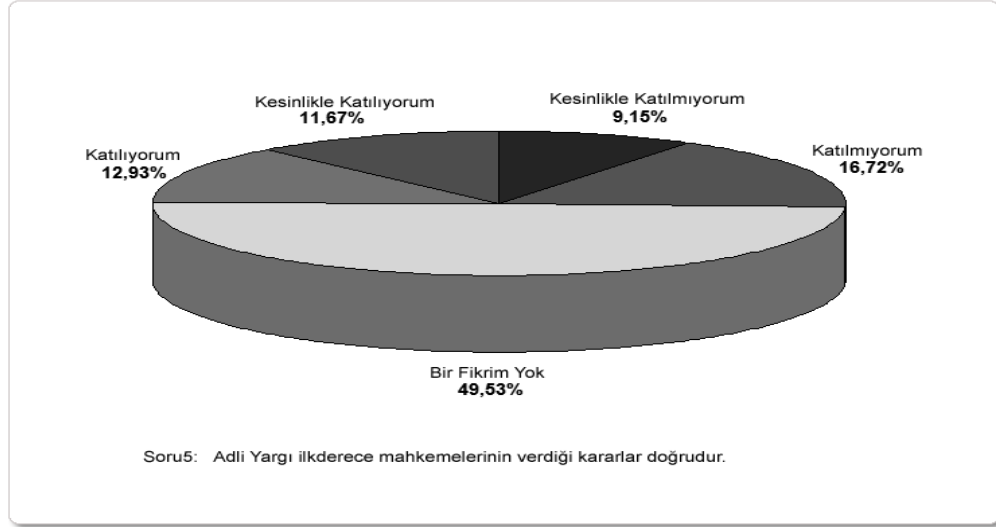

Değerlendirme:

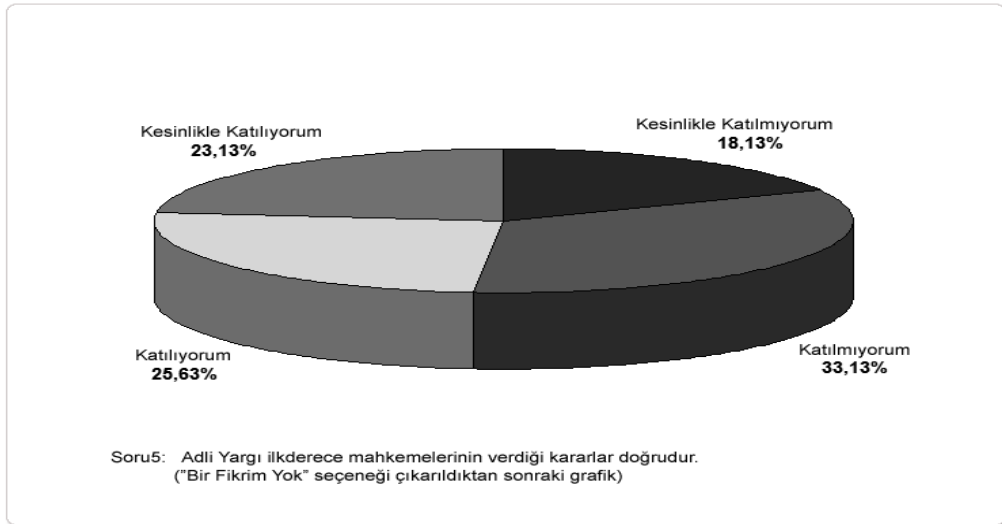
Bu olumsuz cevap verenlerin oranı % 65,1 olup, mahkeme kararlarının adil olmadığına dair yaygın bir kanaat bulunmaktadır.

Anket Sorusu 5

Adli yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar doğrudur.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

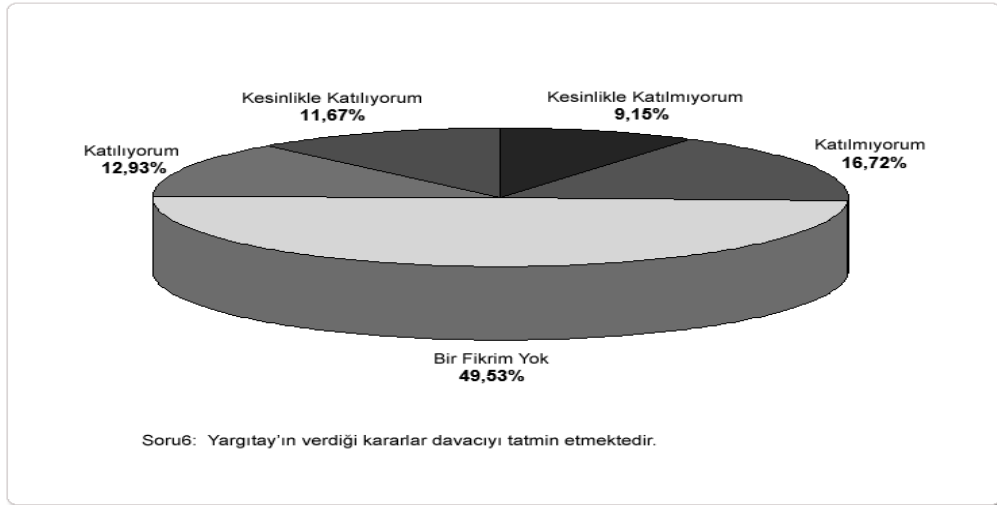

Değerlendirme:

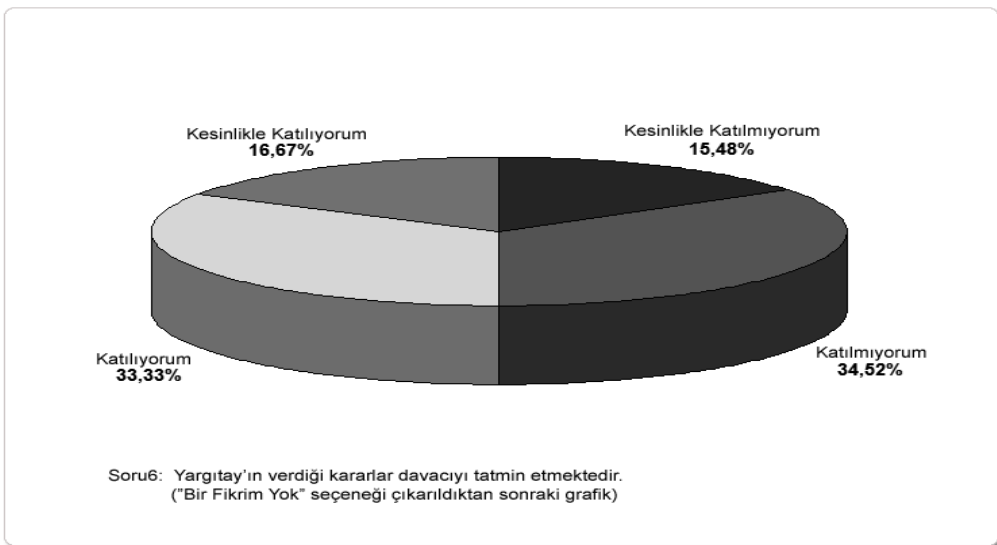
Bu soruya katılanların, % 51,26'sı olumsuz cevap vermiştir. Mahkemelere güven yönünden menfi bir durum söz konusudur.

Anket Sorusu 6

Yargıtay'ın verdiği kararlar davacıyı tatmin etmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

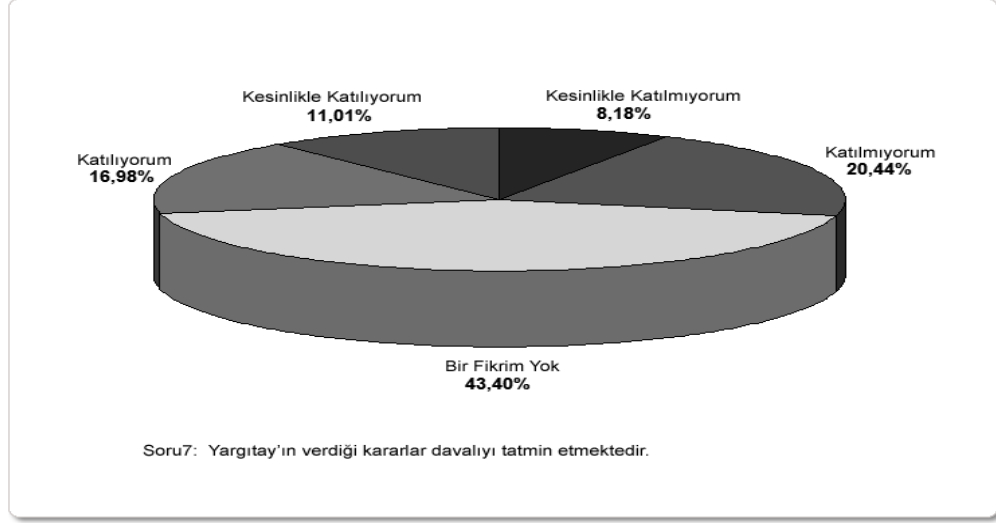

Değerlendirme:

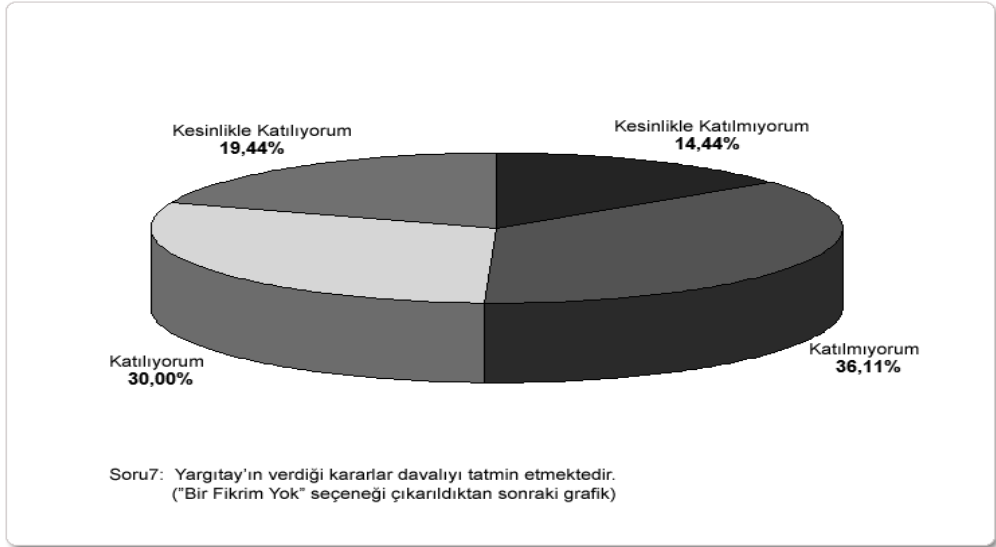
Bu soruya olumlu cevap verenler, katılımcıların yarısıdır. Diğer yarı olumsuz cevap vermiştir.

Anket Sorusu 7

Yargıtay'ın verdiği kararlar davalıyı tatmin etmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

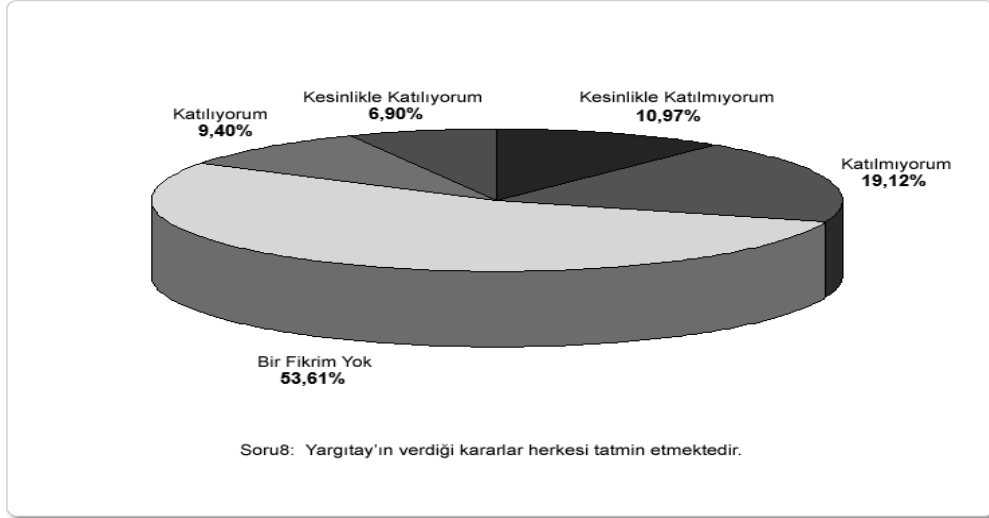

Değerlendirme:

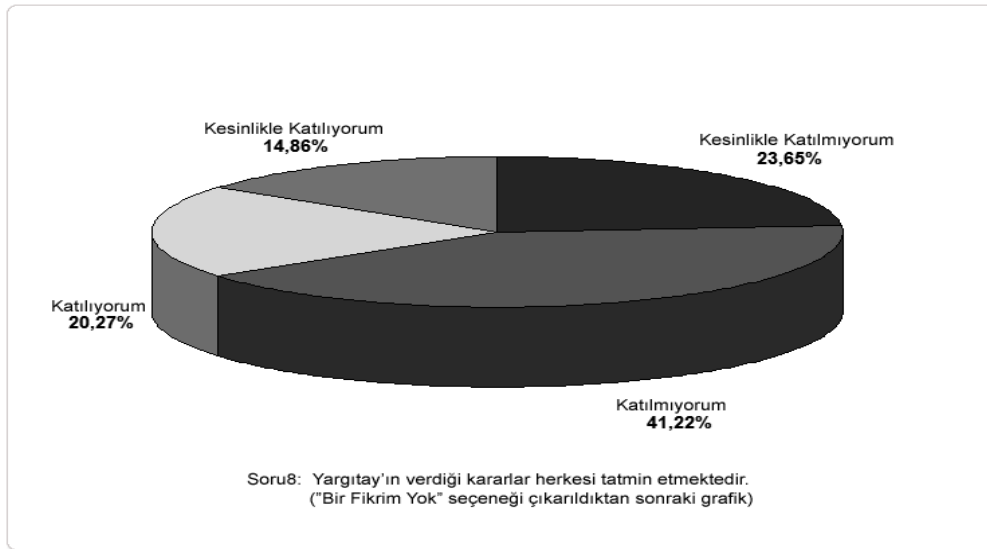
Bu soruya da katılımcıların yaklaşık yarısı olumlu, diğer yarısı olumsuz cevap vermiştir.

Anket Sorusu 8

Yargıtay'ın verdiği kararlar herkesi tatmin etmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

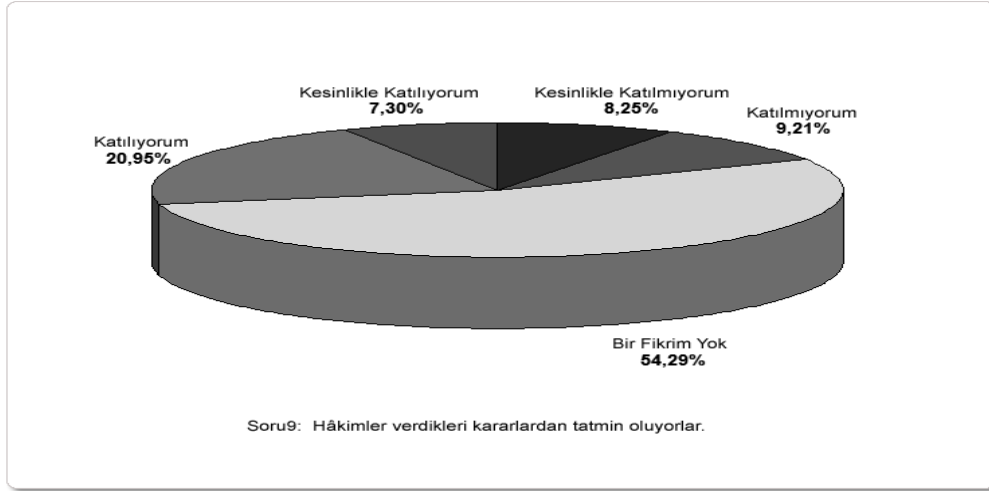

Değerlendirme:

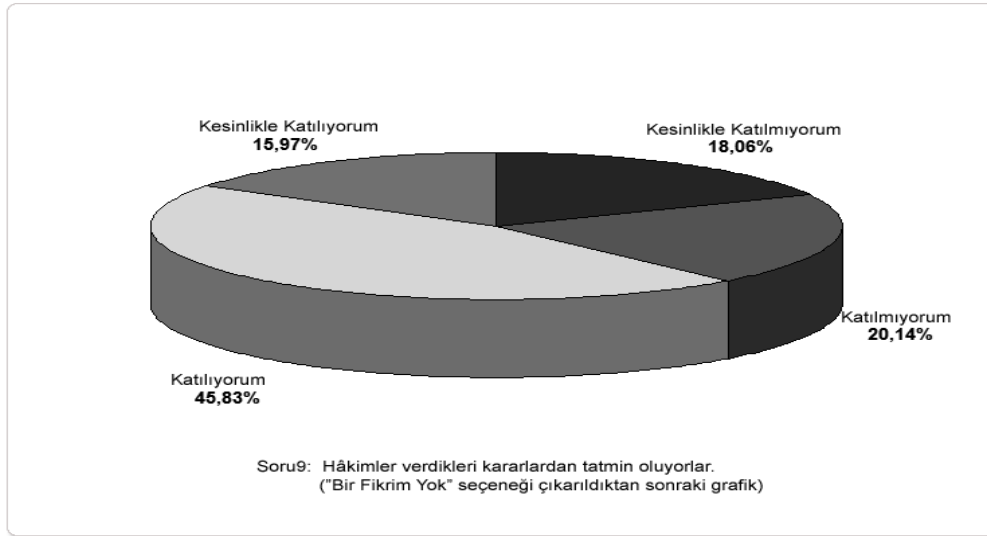
Bu soruya katılımcıların % 64,87'si olumsuz cevap vermiştir. Yargıya bir güven sorunu olduğu ortaya çıkmaktadır.

Anket Sorusu 9

Hâkimler verdikleri kararlardan tatmin oluyorlar.

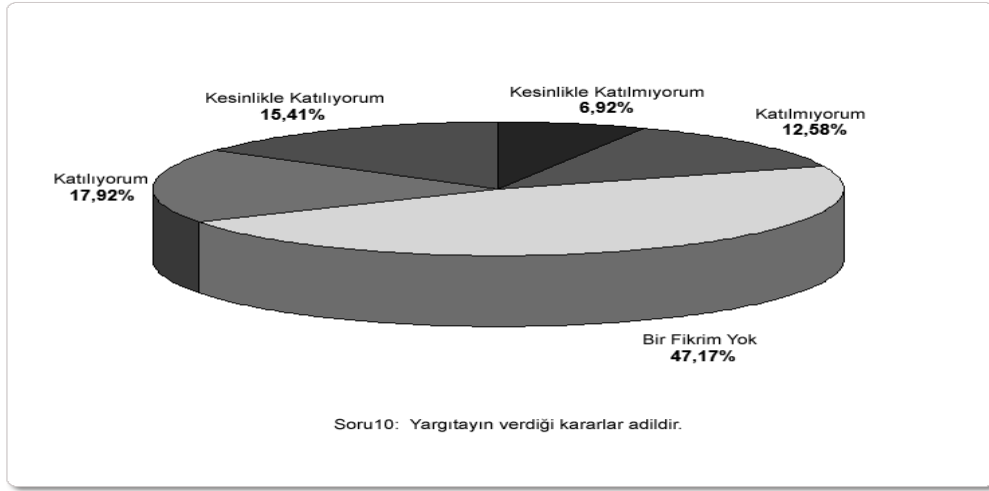
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

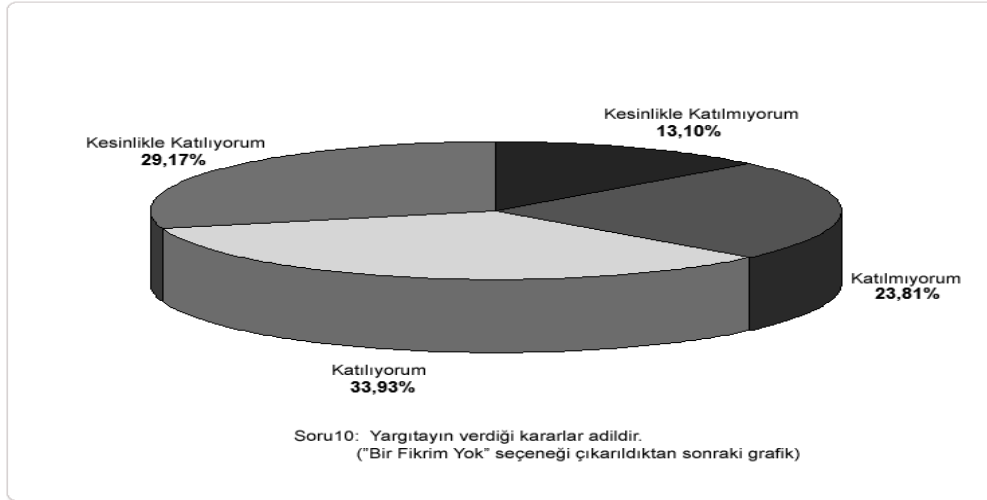
Değerlendirme:

Bu soruya genellikle hâkimler ve savcılar cevap vermiş olup, olumlu cevap verenlerin oranı % 61,8'dir. Kalan kesim kendi verdikleri kararları beğenmemektedir. Bu da yargısal kararlarda kalite sorununu akla getirmektedir.

Anket Sorusu 10
Yargıtay'ın verdiği kararlar adildir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

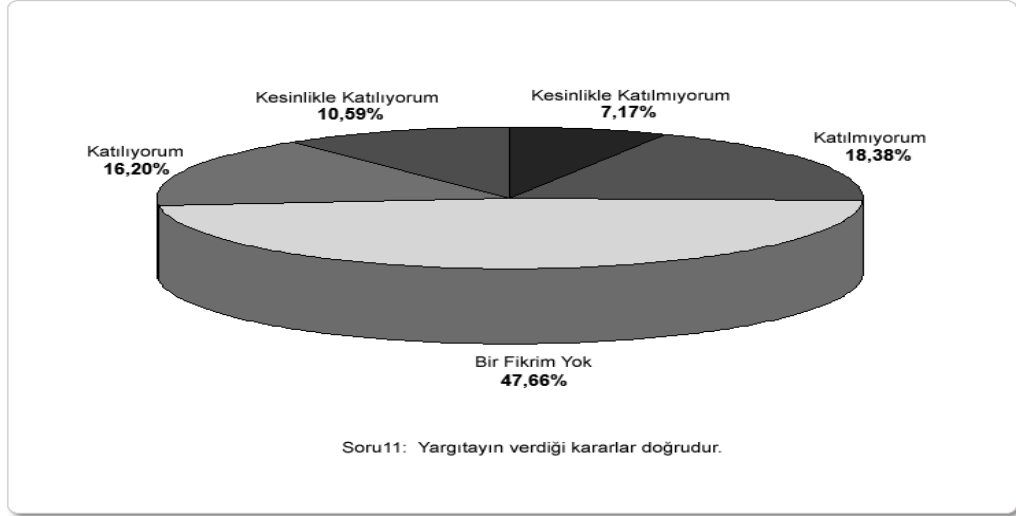

Değerlendirme:

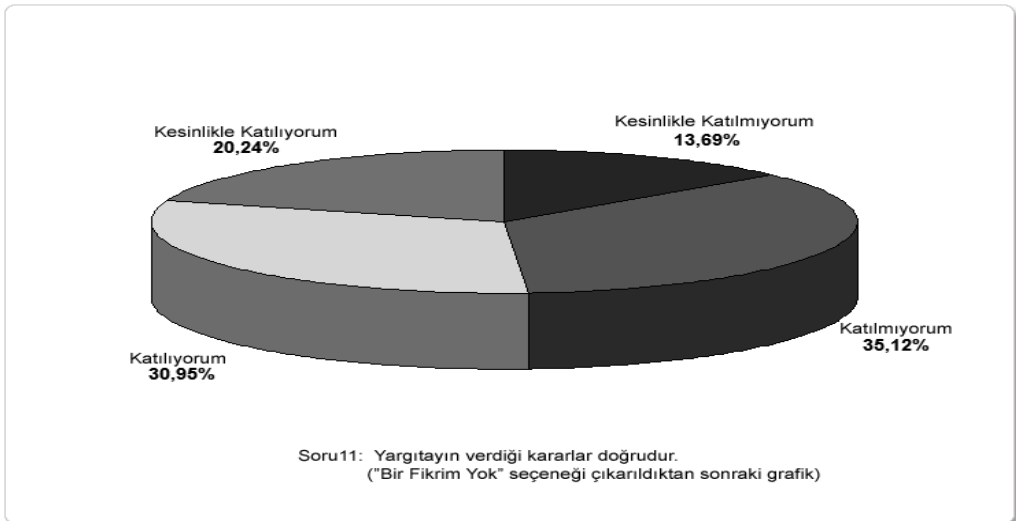
Bu soruya katılımcıların % 63,1'i olumlu cevap vermiştir. Taraflarda, Yargıtay'ın verdiği kararlarda tatmin oranı daha düşük olmasına rağmen kararların adil olduğuna dair kanaat daha yüksektir.

Anket Sorusu 11
Yargıtay'ın verdiği kararlar doğrudur.

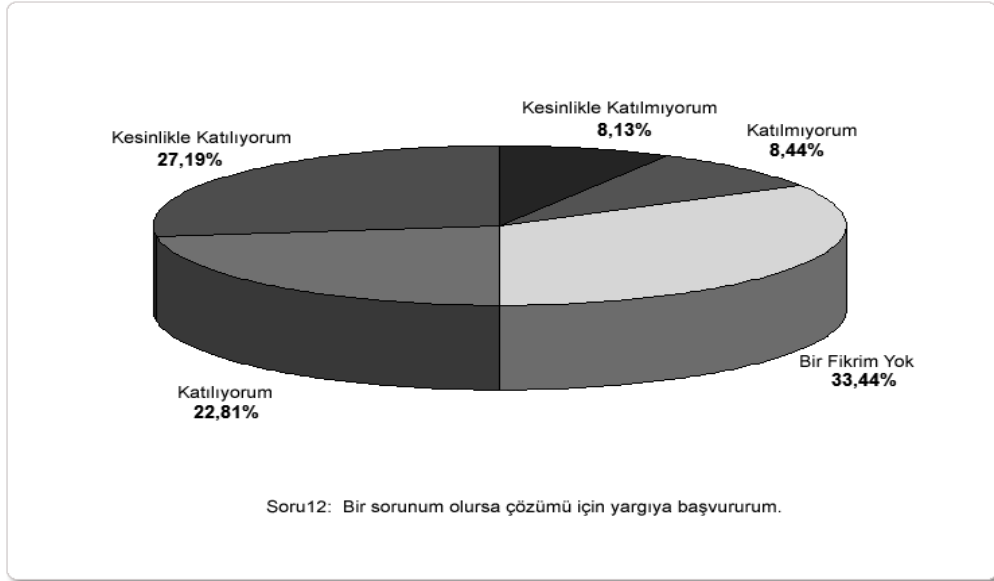
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

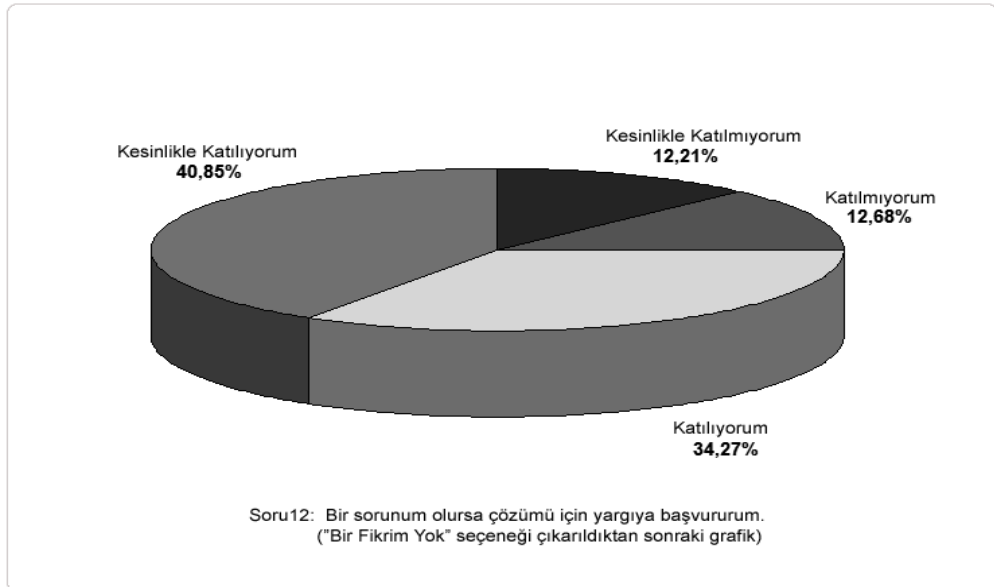
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 51,17'si olumlu cevap vermiştir.

Anket Sorusu 12
Bir sorunum olursa çözümümü için yargıya başvururum.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

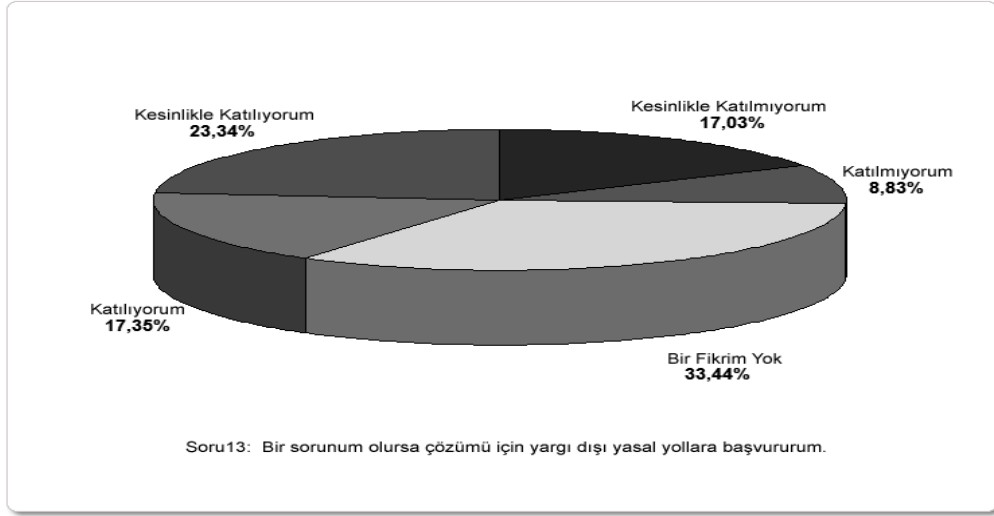

Değerlendirme:

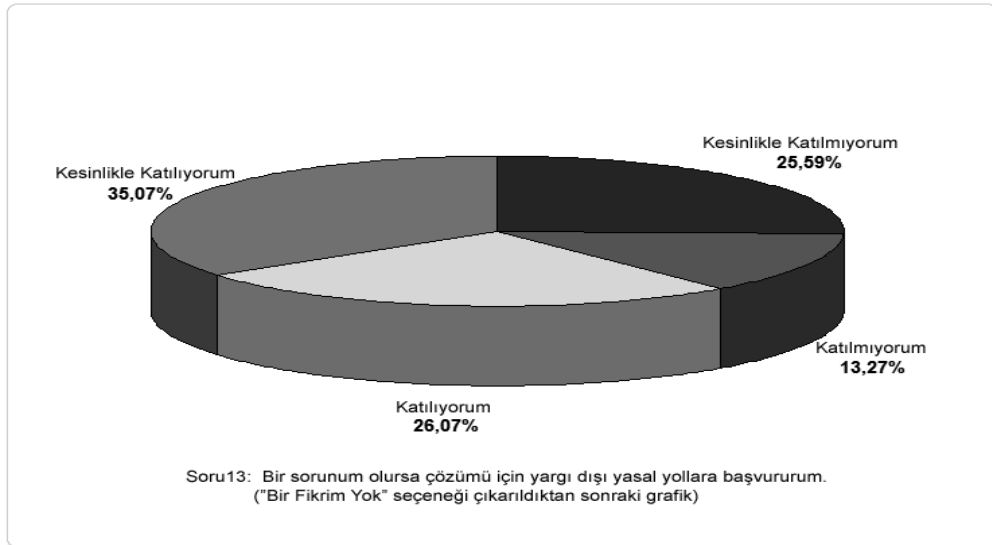
Bu soruya katılımcıların % 75,12'si olumlu cevap vermiştir.

Anket Sorusu 13

Bir sorunum olursa çözümümü için yargı dışı yasal yollara başvururum.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise Şu grafik ortaya çıkmaktadır.

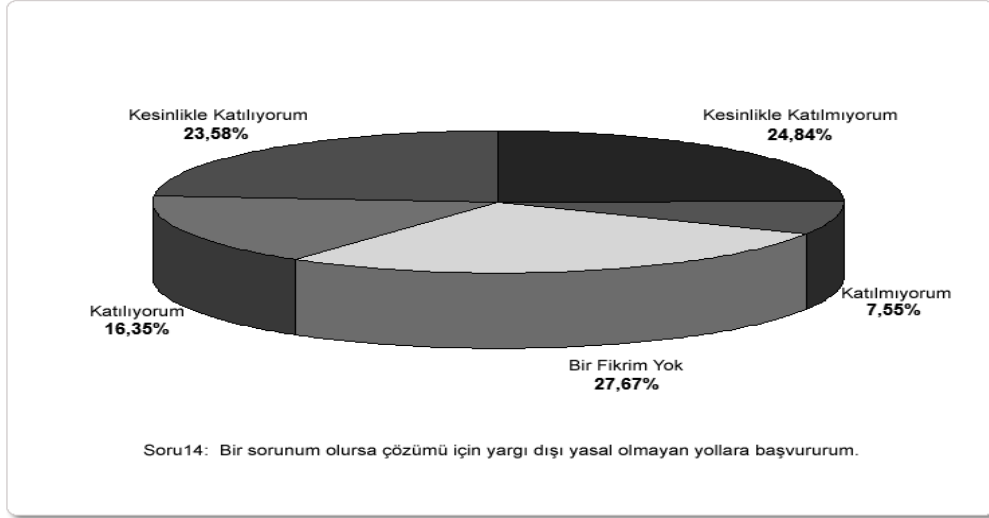

Değerlendirme:

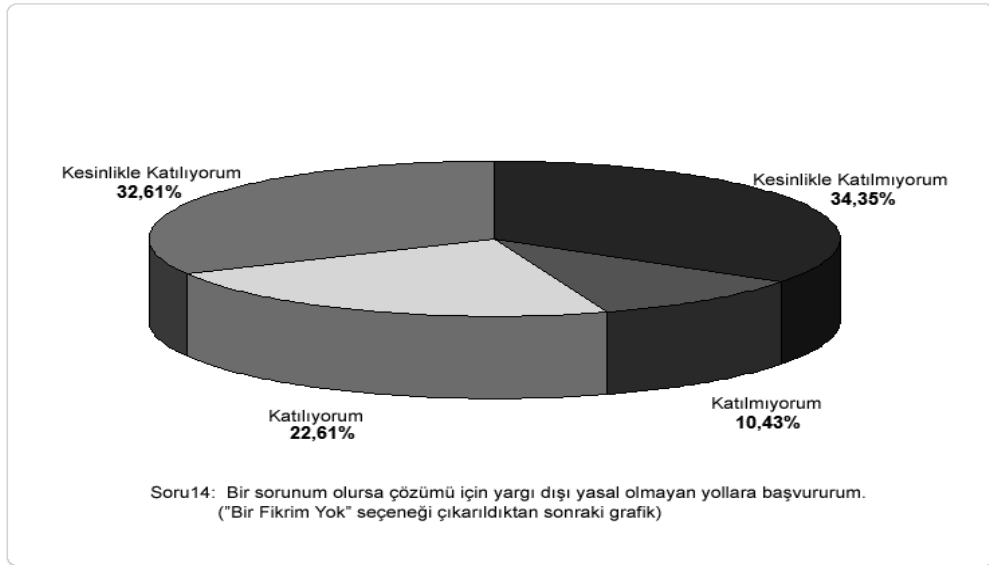
Bu soruya katılımcıların % 61,14'ü olumlu cevap vermiştir. Davaların uzaması dava dışı yasal hak arama yollarını daha cazip kılmaktadır.

Anket Sorusu 14

Bir sorunun olursa çözümünü için yargı dışı yasal olmayan yollara başvururum.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

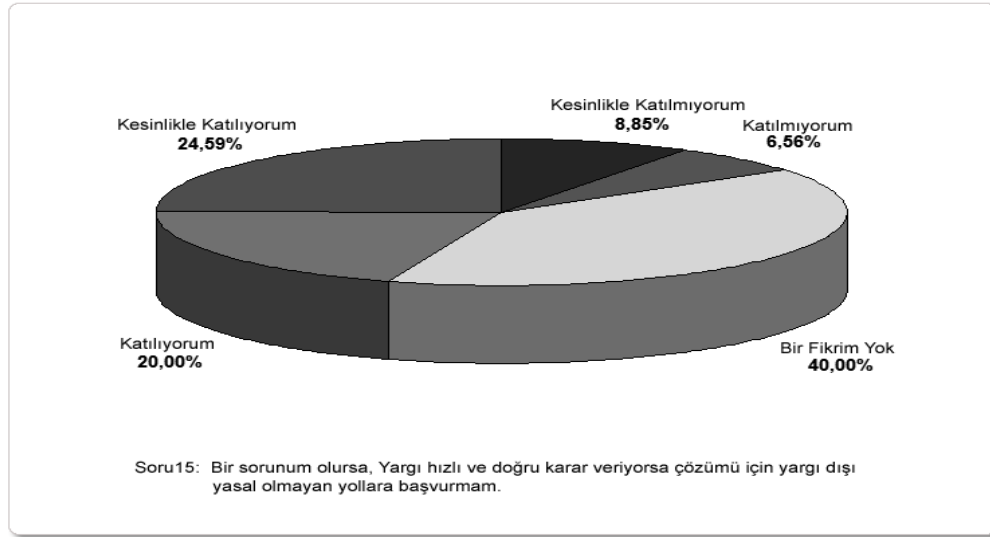

Değerlendirme:

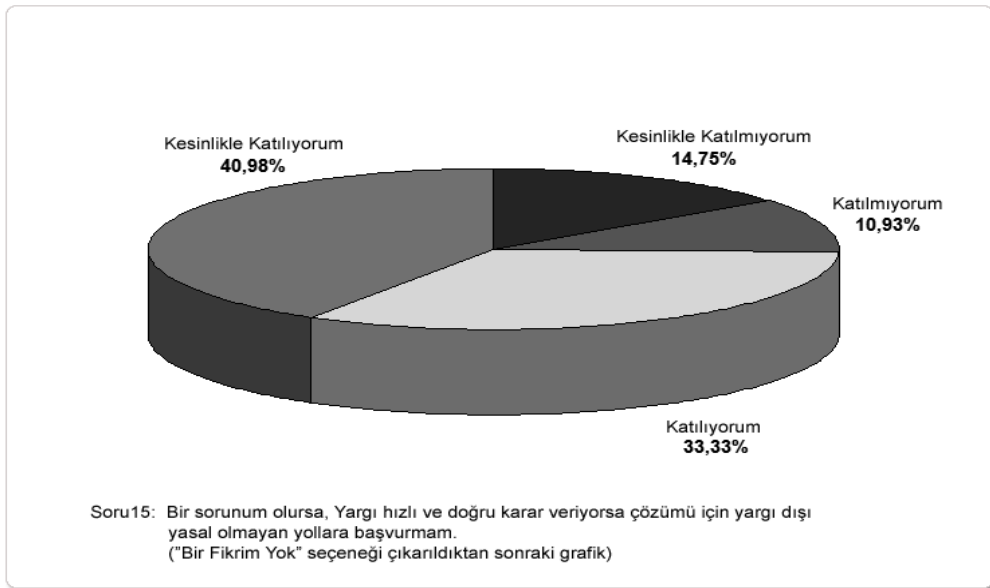
Bu soruya katılımcıların % 55,22'si olumlu cevap vermiştir. Bu durum 12. Sorunun sonucu ile çelişmekte olup, sorunun cevaplayanlarca iyi anlaşamadığı düşünülmektedir.

Anket Sorusu 15

Bir sorunum olursa, Yargı hızlı ve doğru karar veriyorsa çözümü için yargı dışı yasal olmayan yollara başvurmam.

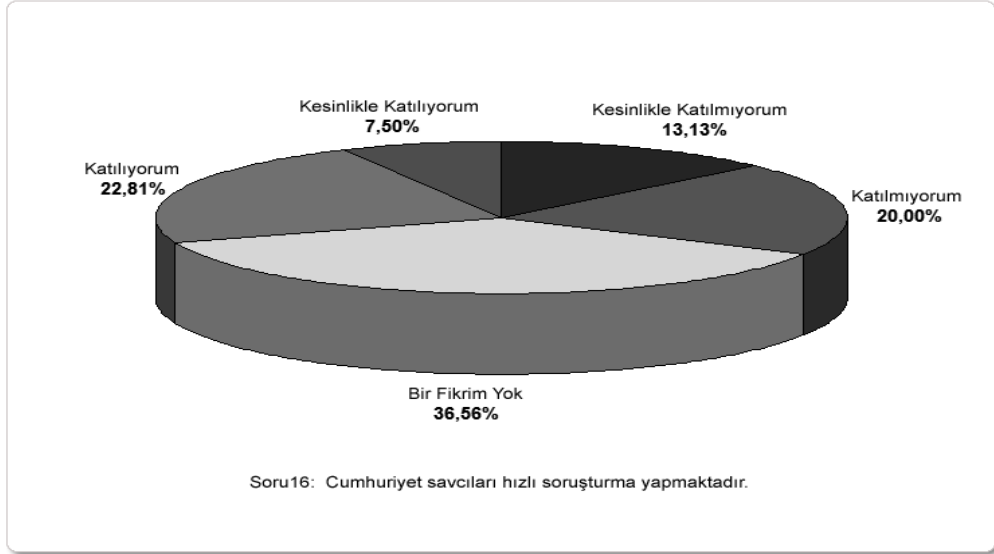
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

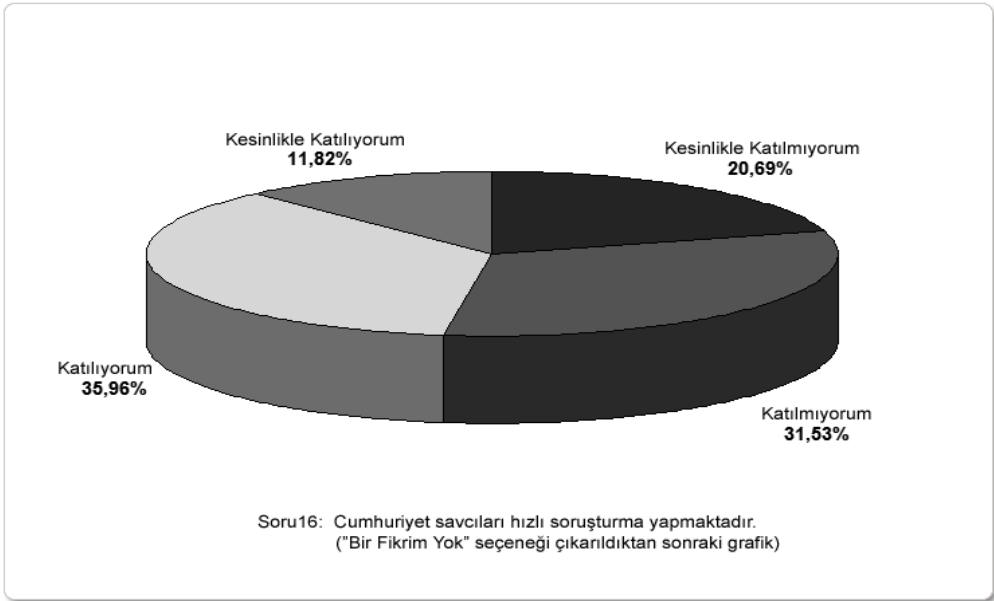
Değerlendirme:

Bu soruya verilen cevap Yargı'ya olan güvenle eşleşmekte olup, olumlu cevap verenlerin oranı % 74,31'dir.

Anket Sorusu 16
Cumhuriyet Savcılarını hızlı soruşturma yapmaktadır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

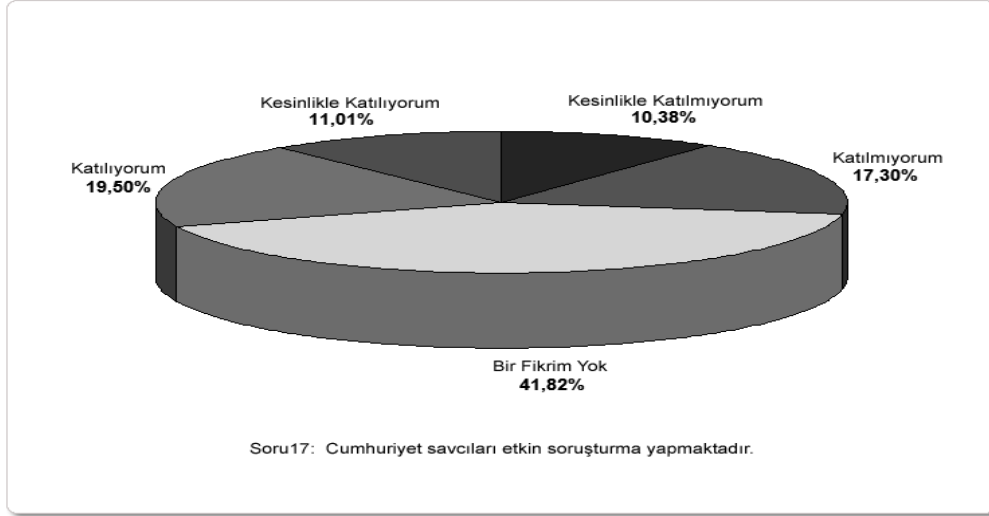

Değerlendirme:

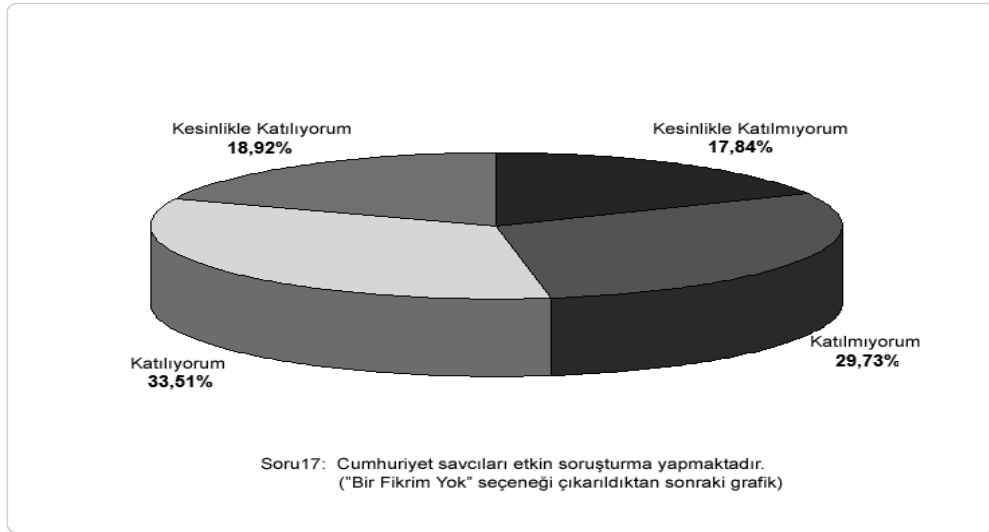
Bu soruya katılımcıların % 47,78'i olumlu cevap vermiş olup, Savcılarının yeterince hızlı soruşturma yapmadığı düşüncesi hâkimdir.

Anket Sorusu 17

Cumhuriyet Savcılarını etkin soruşturma yapmaktadır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

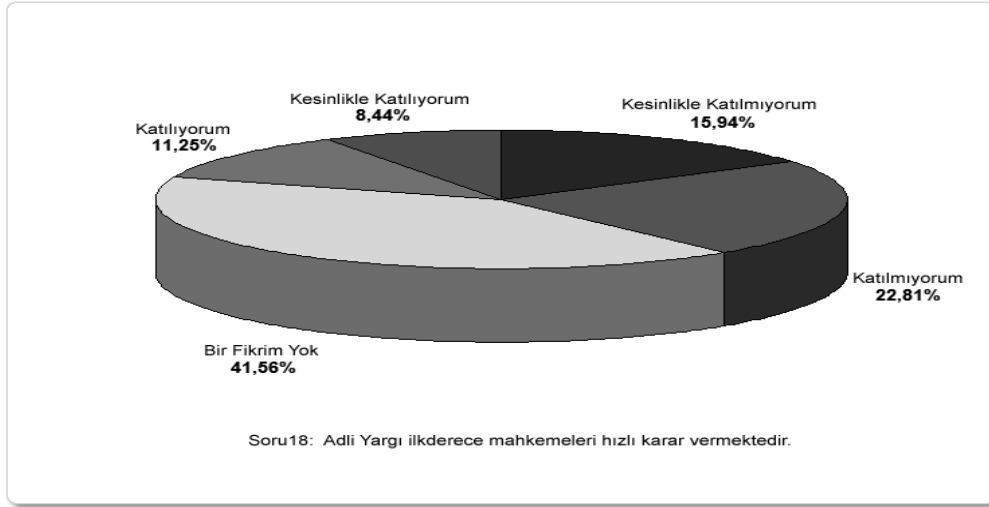

Değerlendirme:

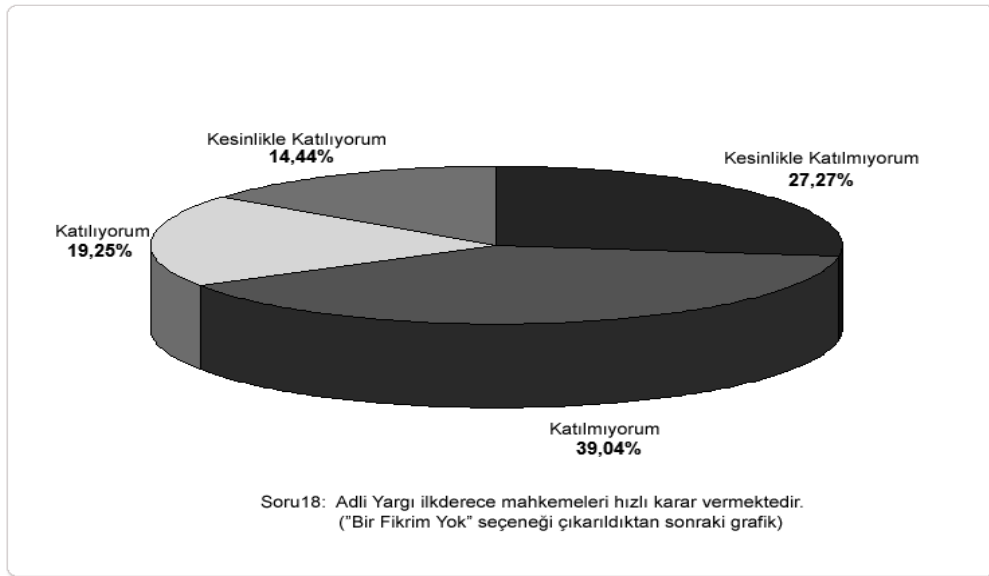
Bu soruya katılımcıların % 52,43'ü olumlu cevap vermiş olup, oran olarak düşük bulunmuştur.

Anket Sorusu 18

Adli Yargı ilk derece mahkemeleri hızlı karar vermektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

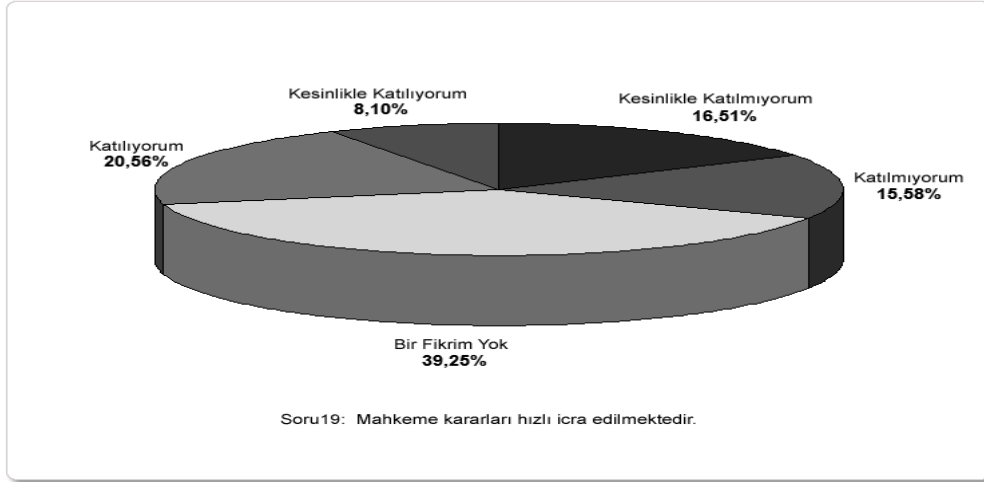

Değerlendirme:

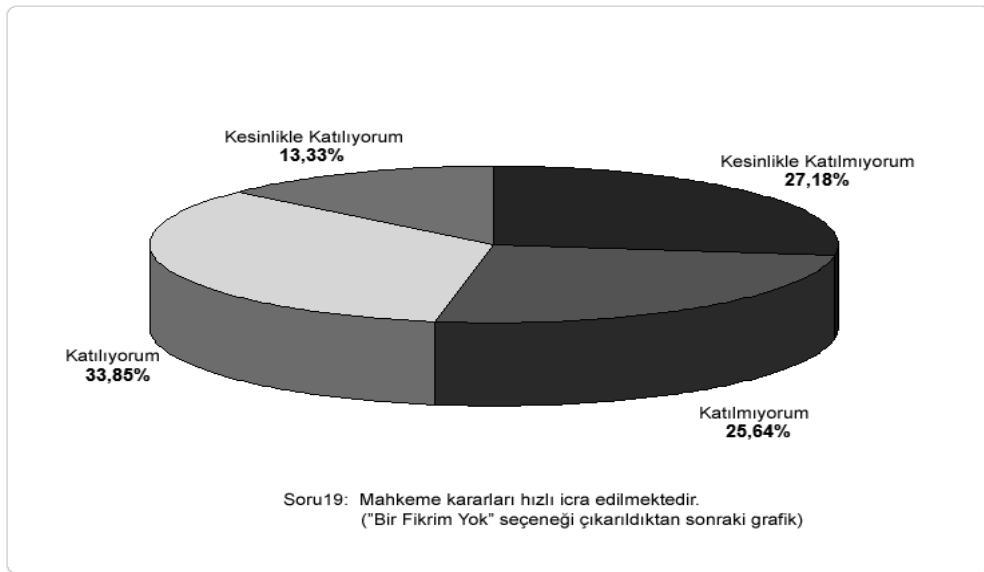
Bu soruya katılımcıların % 66,31'i olumsuz cevap vermiştir. Mahkemelerin ortalama karar verme sürelerinin uzun olduğuna dair istatistiklerle verilen cevaplar eşleşmektedir.

Anket Sorusu 19
Mahkeme kararları hızlı icra edilmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

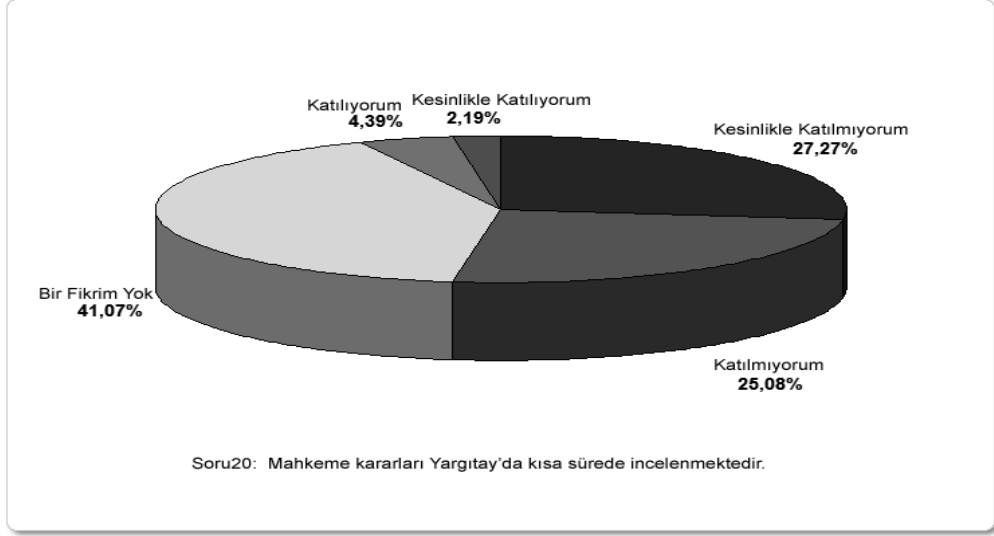

Değerlendirme:

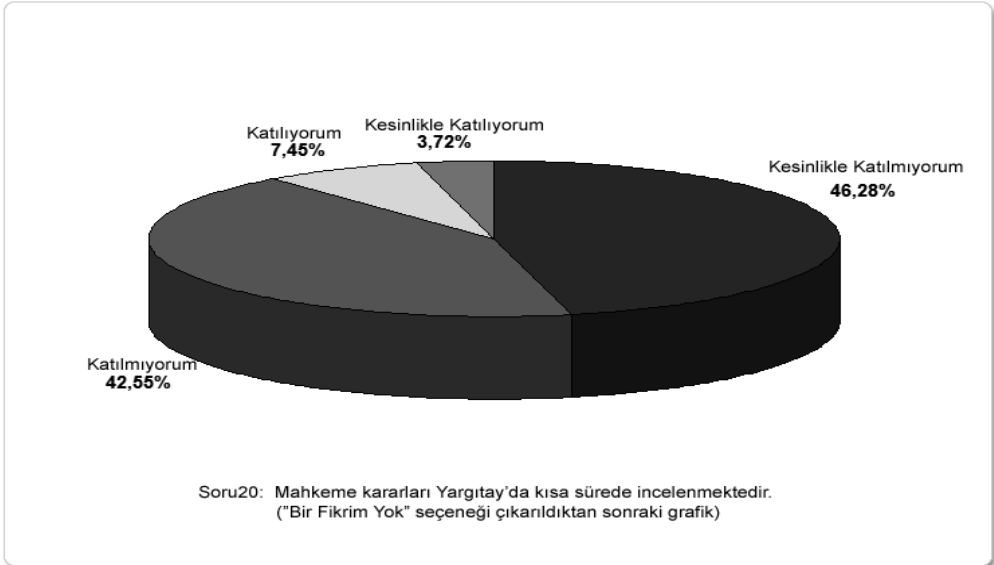
Bu soruya katılımcıların % 47,18'i olumlu cevap vermiştir. Mahkeme kararlarının icrasında da sorun olduğu ortaya çıkmaktadır.

Anket Sorusu 20

Mahkeme kararları Yargıtay'da kısa sürede incelenmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

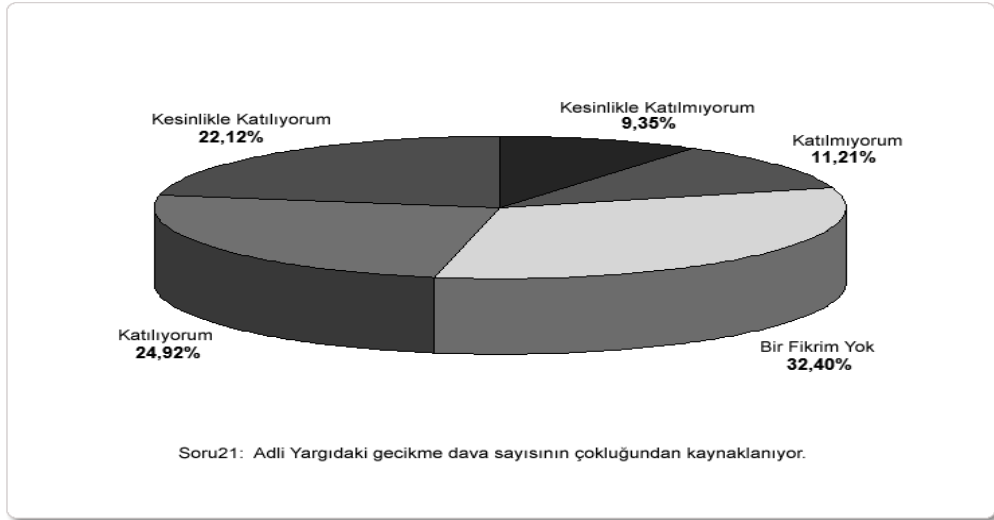

Değerlendirme:

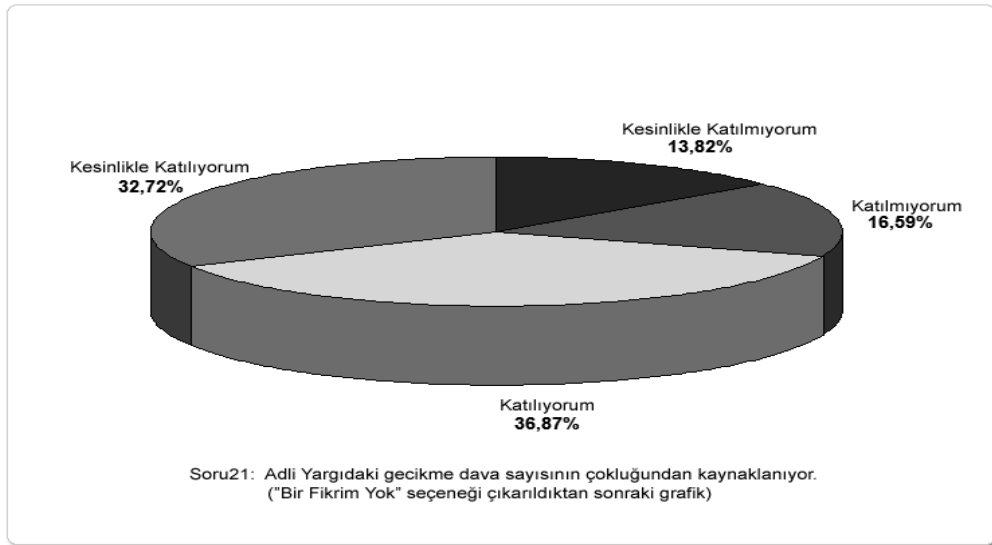
Bu soruya katılımcıların sadece % 11,17'i olumlu cevap vermiştir. Yargıtay'daki davaların incelemesinin geciktiği ile ilgili Yargıtay istatistiklerini doğrulayan bir sonuç ortaya çıkmıştır.

Anket Sorusu 21

Adli Yargıdaki gecikme dava sayısının çokluğundan kaynaklanıyor.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

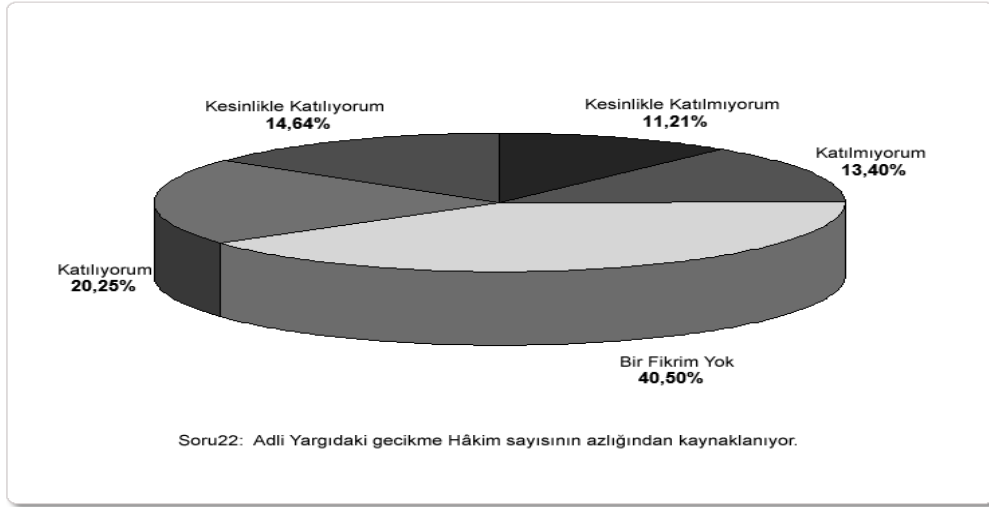

Değerlendirme:

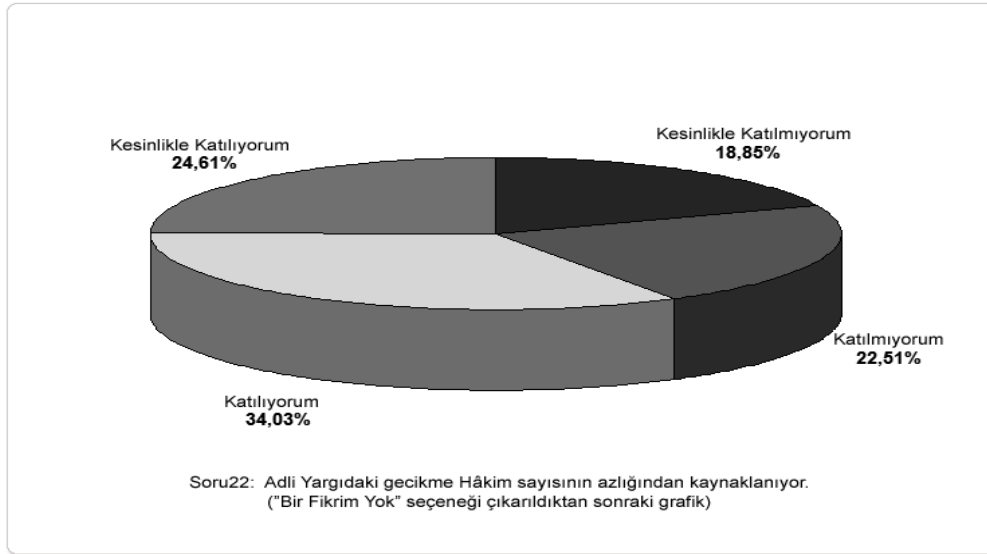
Bu soruya katılımcıların % 69,59'u olumlu cevap vermiştir. Hâkim başına düşen dava sayısının çok olduğuna dair yaygın yakınmayı doğrular niteliktedir.

Anket Sorusu 22

Adli Yargıdaki gecikme Hâkim sayısının azlığından kaynaklanıyor.

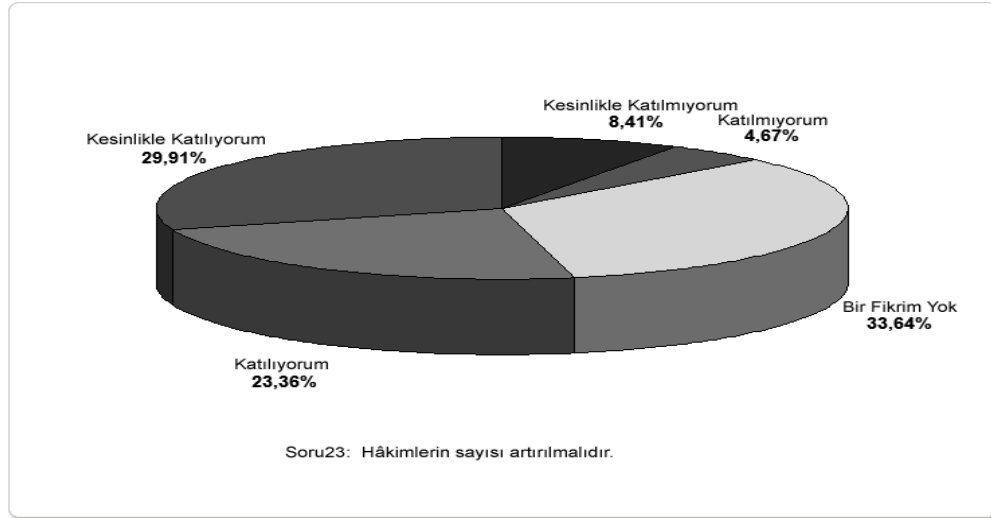
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

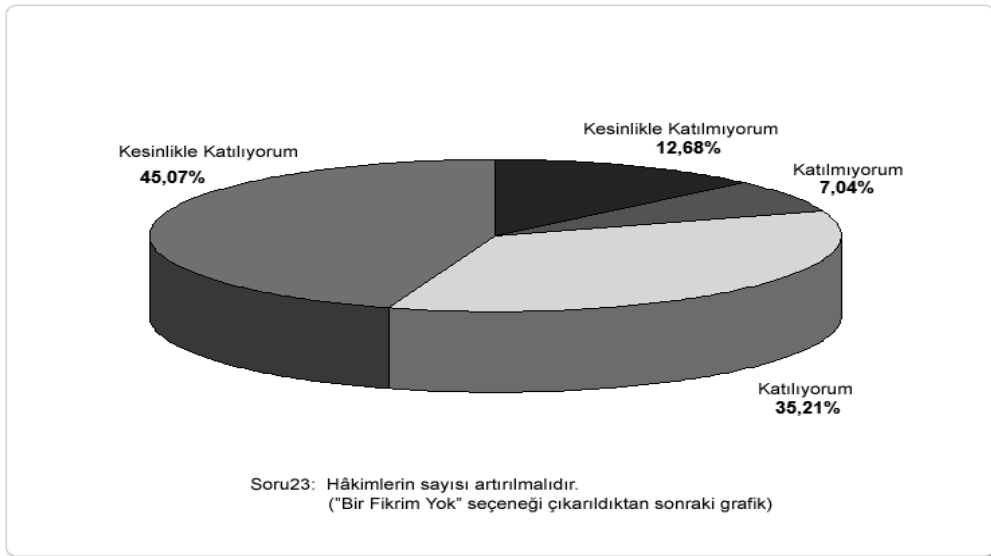
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 58,64'ü olumlu cevap vermiştir. 21.soru ile birbirlerini doğrulamaktadırlar.

Anket Sorusu 23
Hâkimlerin sayısı artırılmalıdır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

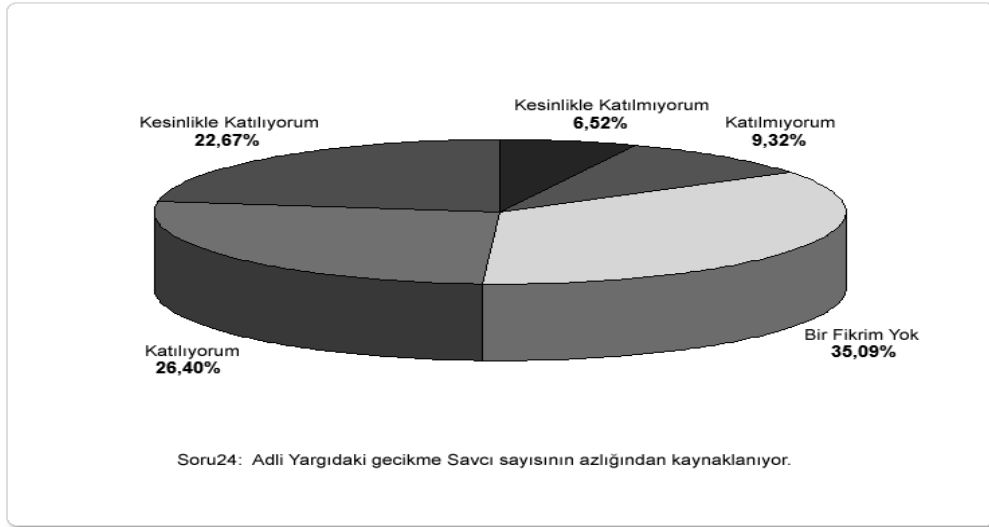

Değerlendirme:

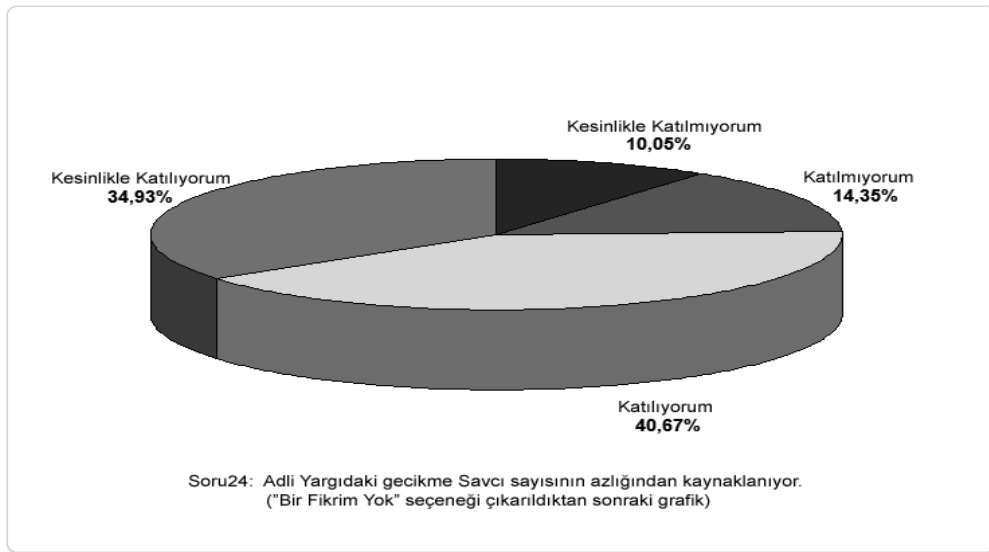
Bu soruya katılımcıların % 80,28'i olumlu cevap vermiştir. Hâkim sayısının az olduğu ve artırılması konusundaki birçok hukukçunun ortak görüşü doğrulanmıştır. Sorun halen devam etmektedir.

Anket Sorusu 24

Adli Yargıdaki gecikme Savcı sayısının azlığından kaynaklanıyor.

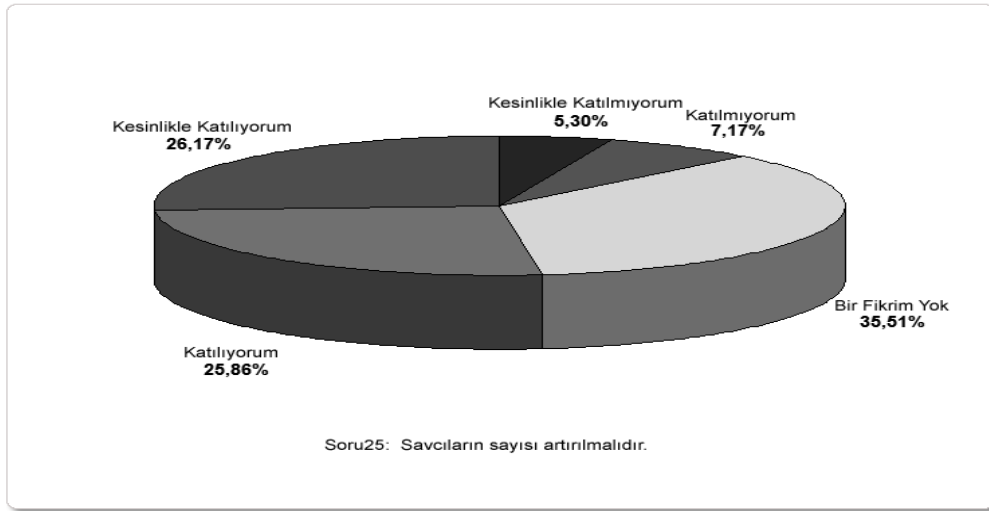
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

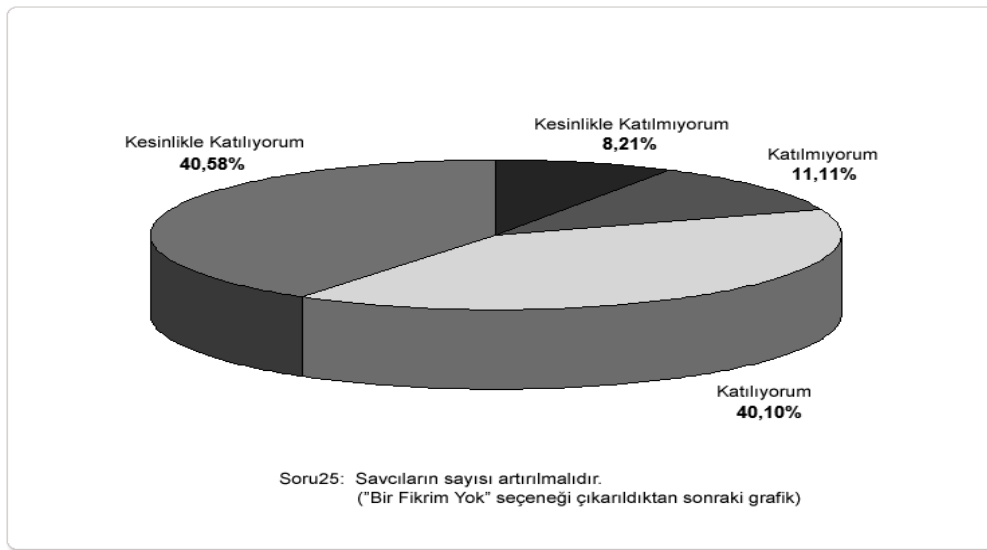
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 75,6'sı olumlu cevap vermiştir. Savcı sayısının az olduğuna dair CEBEJ raporunu sonuç doğrulamaktadır.

Anket Sorusu 25
Savcıların sayısı artırılmalıdır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

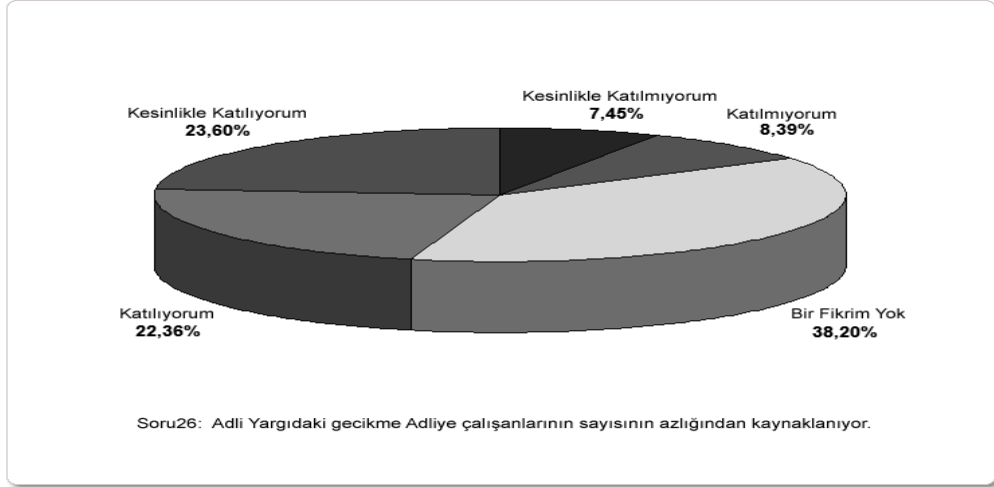

Değerlendirme:

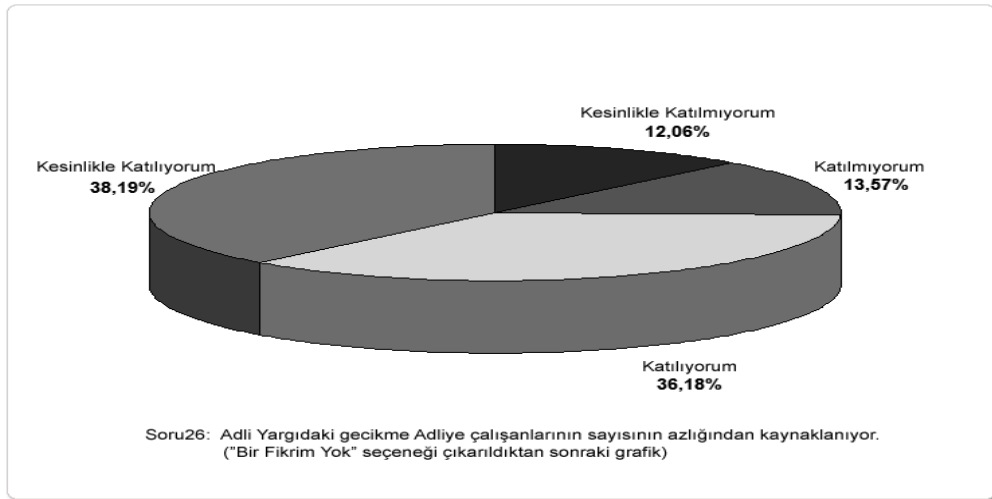
Bu soruya katılımcıların % 80,68'İ olumlu cevap vermiştir. Savcı sayısının azlığı teyit edilmiştir.

Anket Sorusu 26

Adli Yargıdaki gecikme Adliye çalışanlarının sayısının azlığından kaynaklanıyor.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

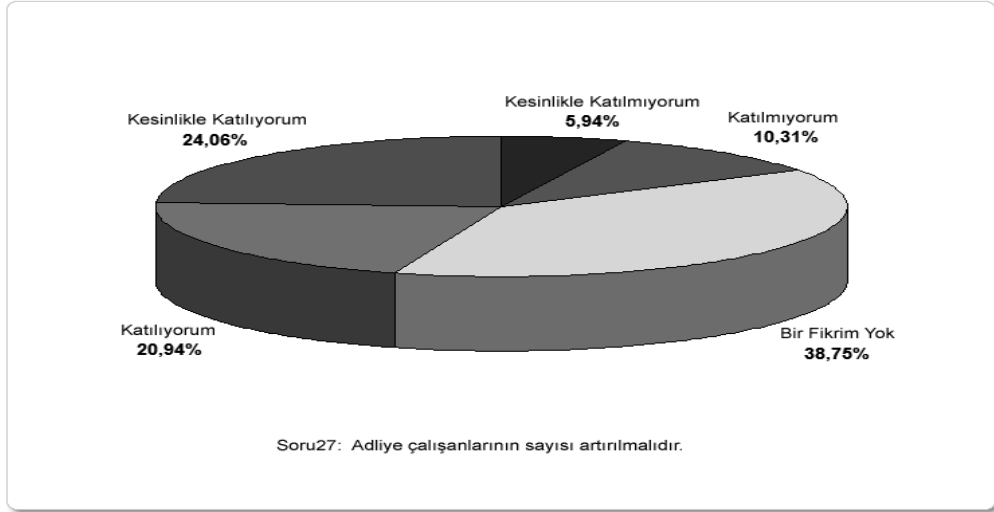
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 74,37'si olumlu cevap vermiştir. Hâkim Savcı ihtiyacı gibi Yargı çalışanları ihtiyacı da giderilememiştir.

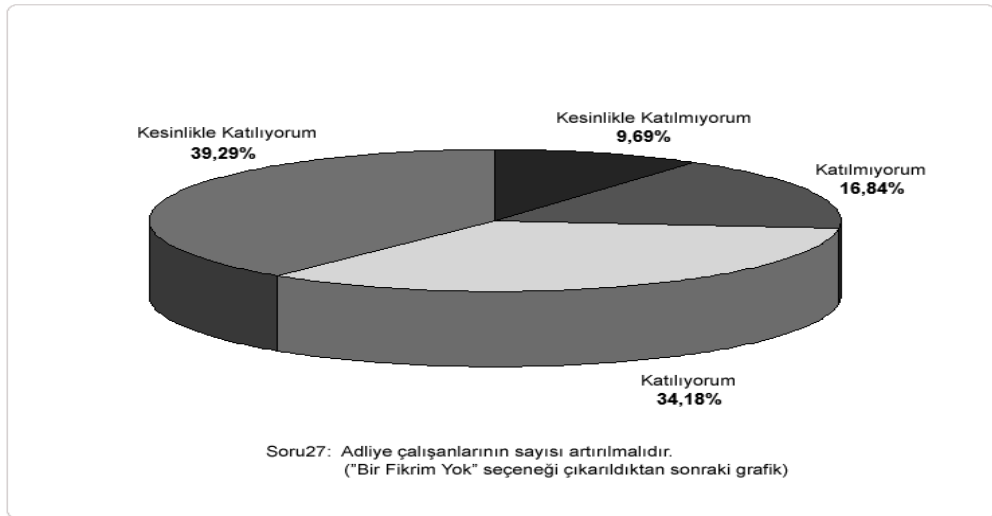

Anket Sorusu 27

Adliye çalışanlarının sayısı artırılmalıdır.

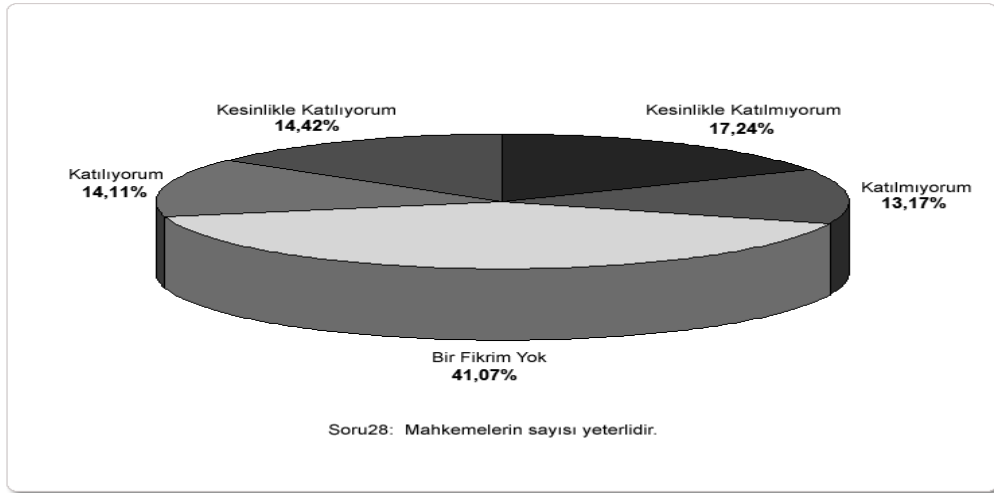
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

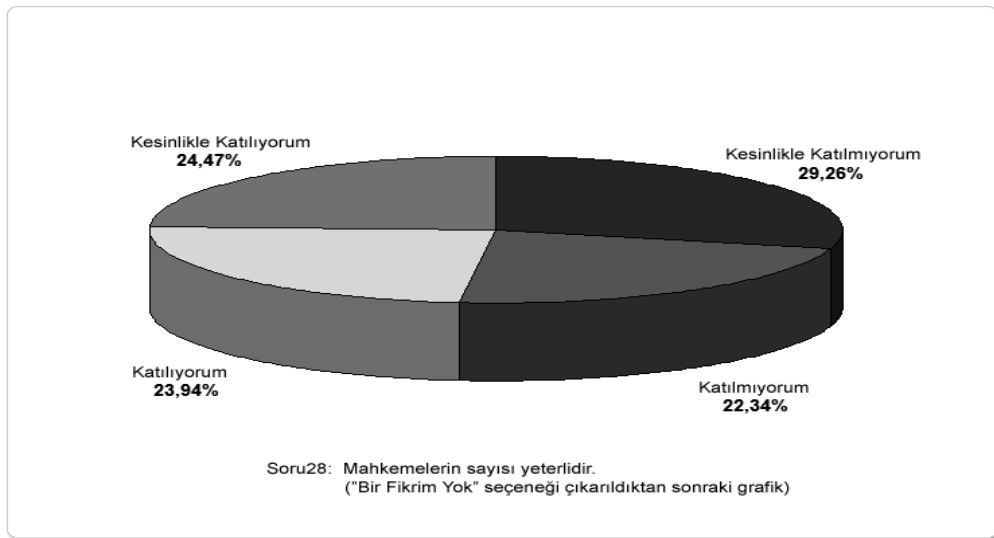
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 73,47'si olumlu cevap vermiştir. Önceki sorunun cevabı ile uyumaktadır.

Anket Sorusu 28
Mahkemelerin sayısı yeterlidir.

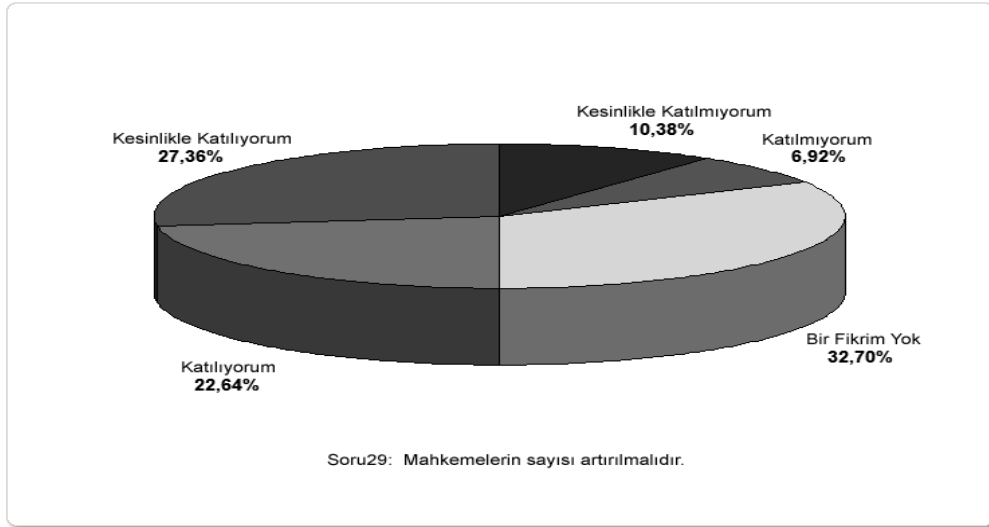
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

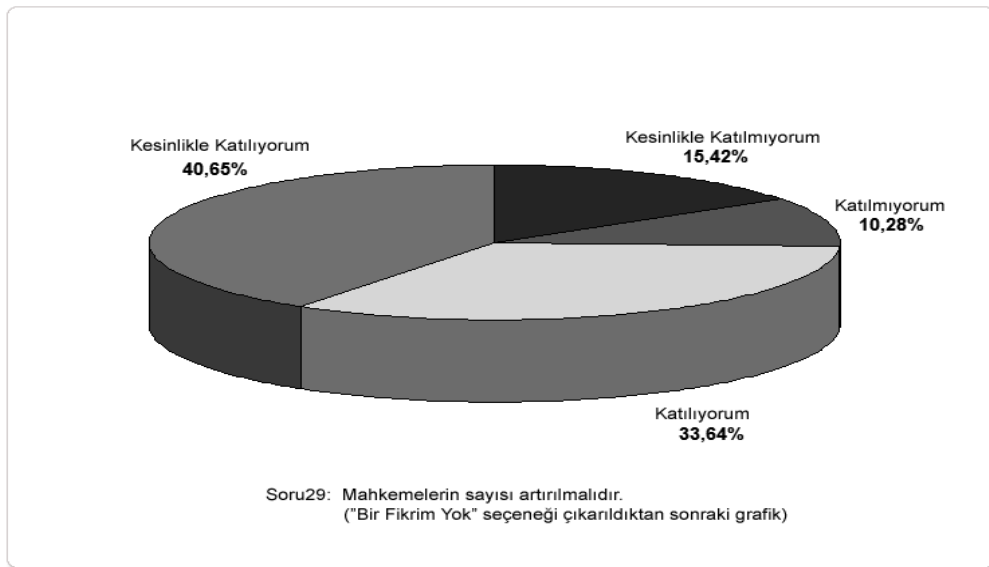
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 51,6'sı olumsuz cevap vermiş olup, mahkeme sayısının yeterli olmadığı ifade edilmektedir.

Anket Sorusu 29
Mahkemelerin sayısı artırılmalıdır.

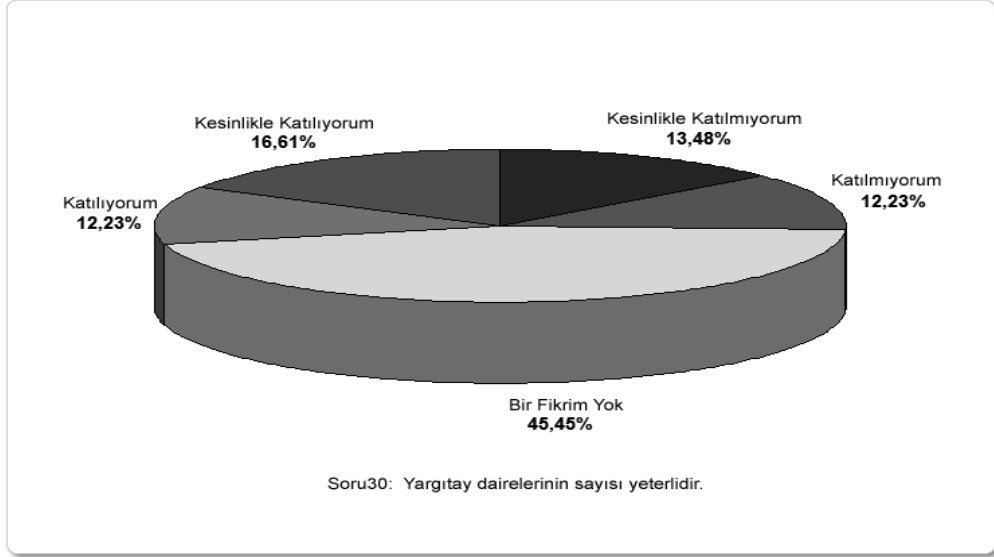
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

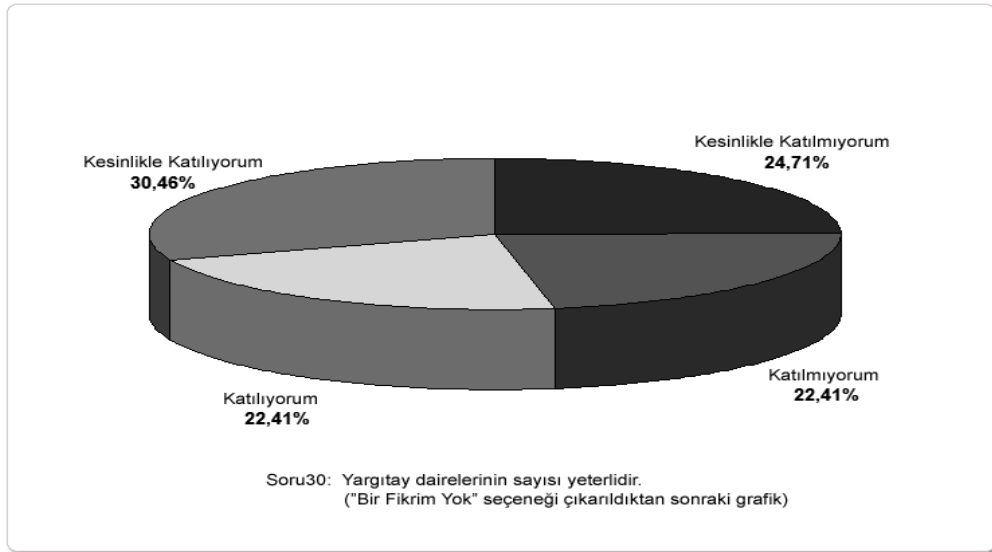
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 74,29'u olumlu cevap vermiştir. Hâkim-Savcı sayısının azlığı ile ilgili çıkan sonuçla uyumludur.

Anket Sorusu 30
Yargıtay dairelerinin sayısı yeterlidir.

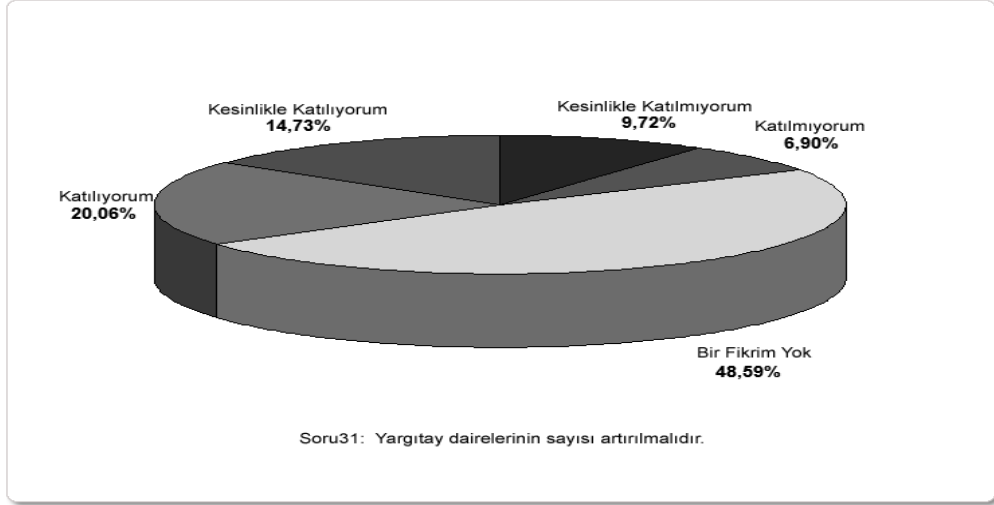
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

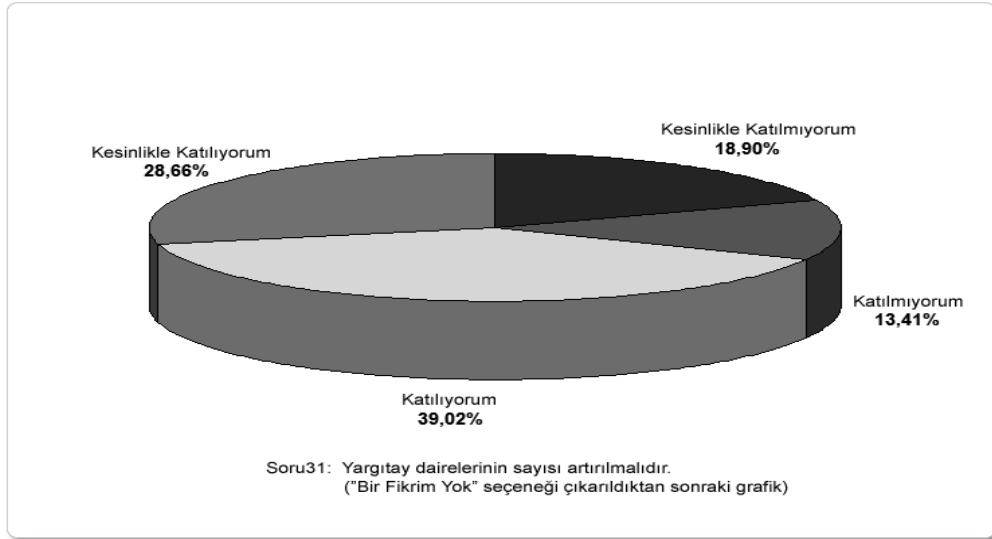
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 52,87'si olumlu cevap vermiştir.

Anket Sorusu 31
Yargıtay dairelerinin sayısı artırılmalıdır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

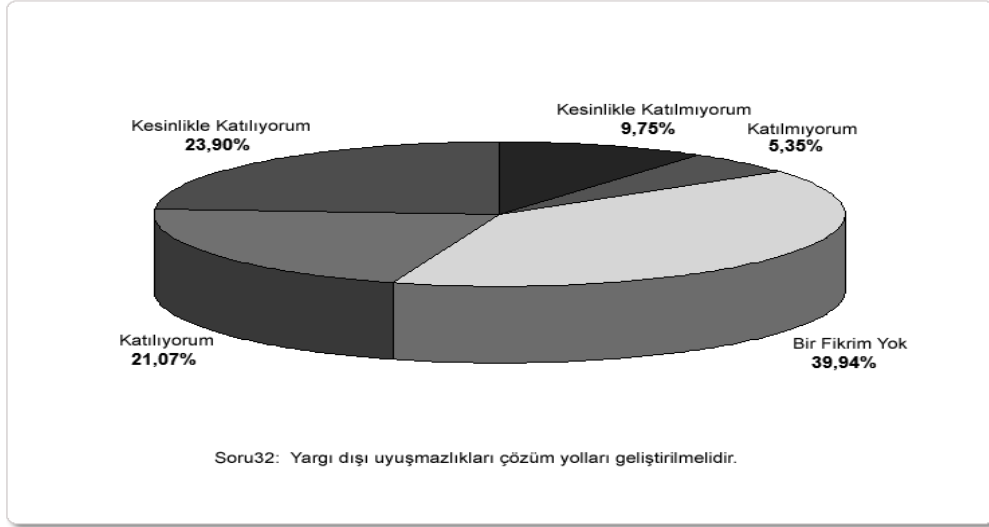

Değerlendirme:

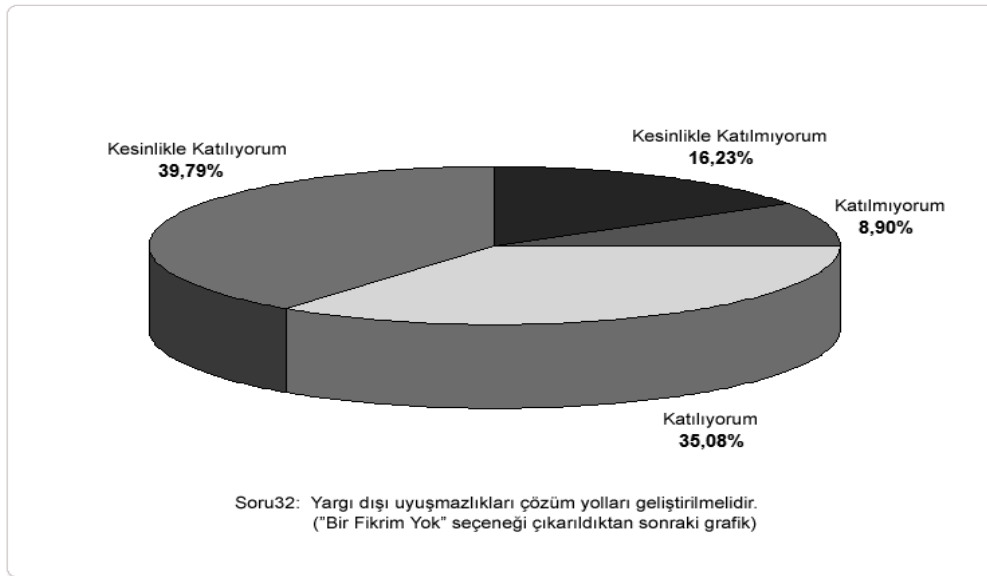
Bu soruya katılımcıların % 67,68'i olumlu cevap vermiş olup, bir önceki cevap ile birlikte değerlendirildiğinde Yargıtay'daki daire sayısının artırılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Anket Sorusu 32

Yargı dışı uyuşmazlıkları çözüm yolları geliştirilmelidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

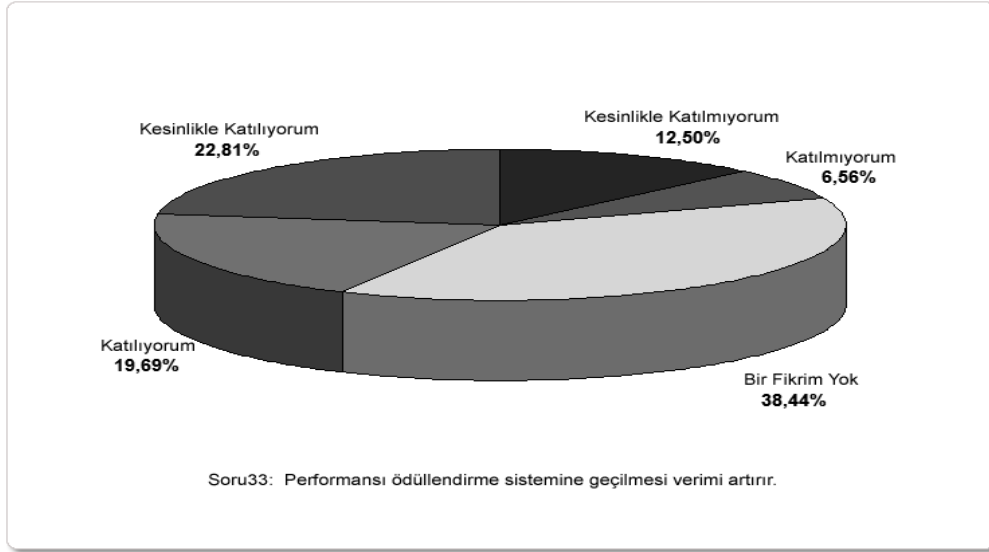

Değerlendirme:

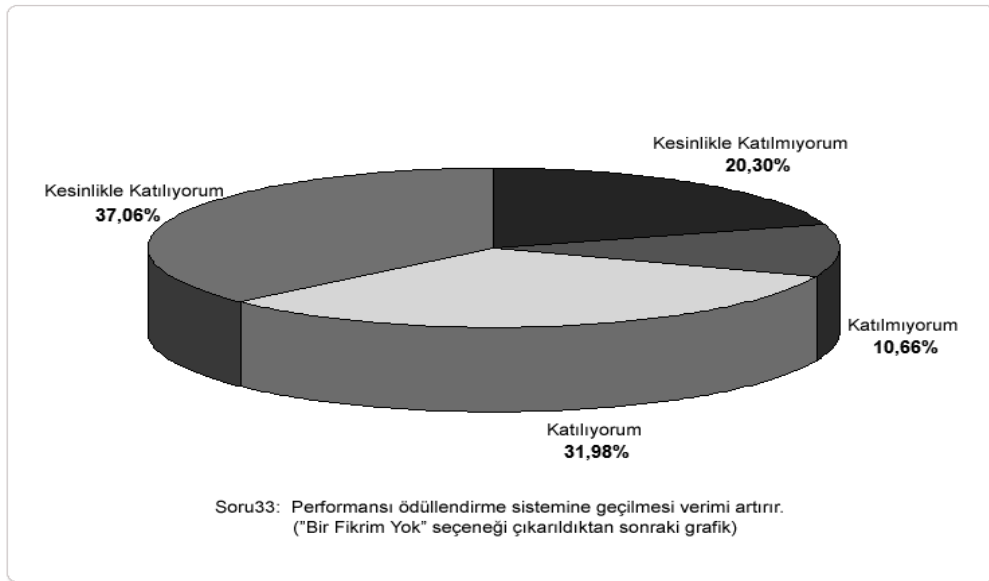
Bu soruya katılımcıların % 74,87'si olumlu cevap vermiştir. Yargı dışı uyuşmazlıkların çözüm yollarının geliştirilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Anket Sorusu 33

Performansı ödüllendirme sistemine geçilmesi verimi artırır.

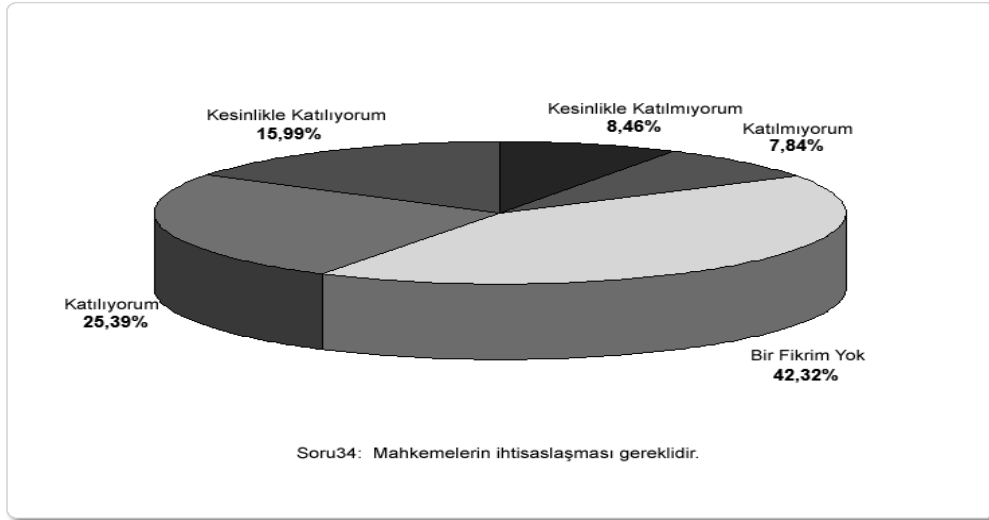
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

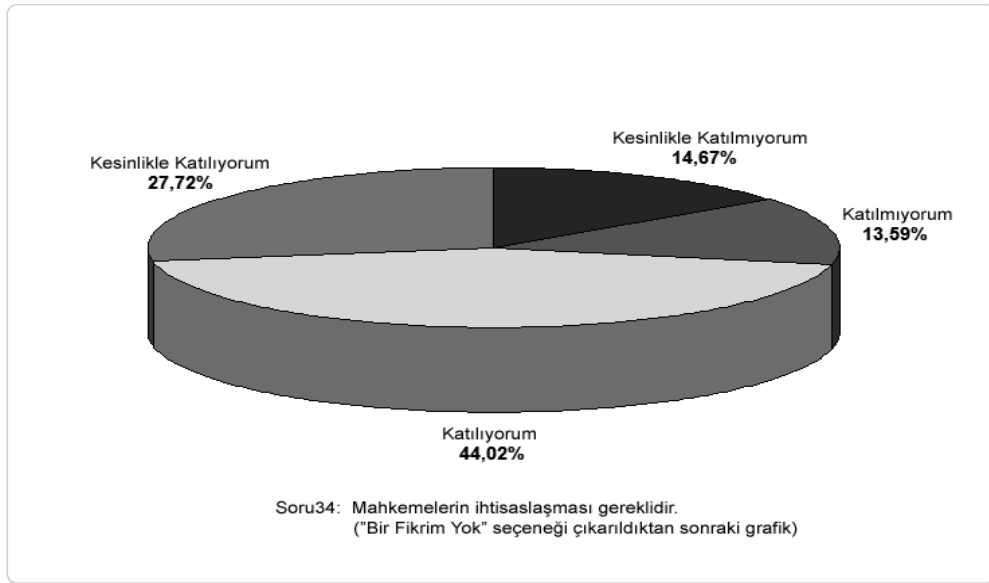
Değerlendirme:

Bu bölümde soruya katılımcıların % 69,04'ü olumlu cevap vermiştir. Çalışanların performansının ödüllendirilmesi sistemine geçilmesinin iş verimini artıracığı hususundaki düşünce ile uyumludur.

Anket Sorusu 34
Mahkemelerin ihtisaslaşması gereklidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

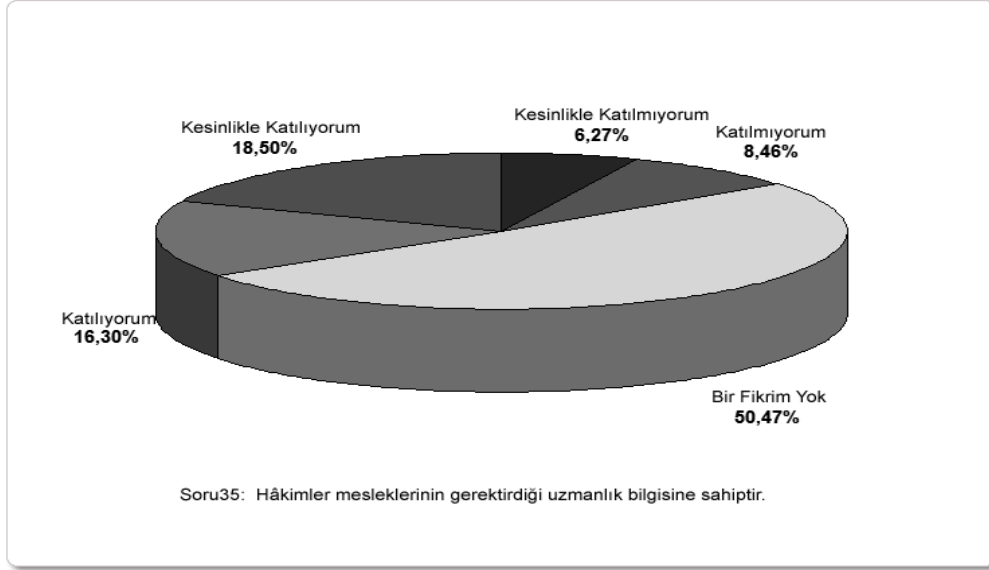
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 71,74'ü olumlu cevap vermiştir. Uzmanlaşmanın iş verimini artıracığı hususundaki düşünce ile uyumludur. Uygulamada değişik ihtisas mahkemeleri olmakla birlikte, hâkim atamalarında ihtisaslaşmaya ne derece önem verildiğine dair bir veriye ulaşamamıştır.

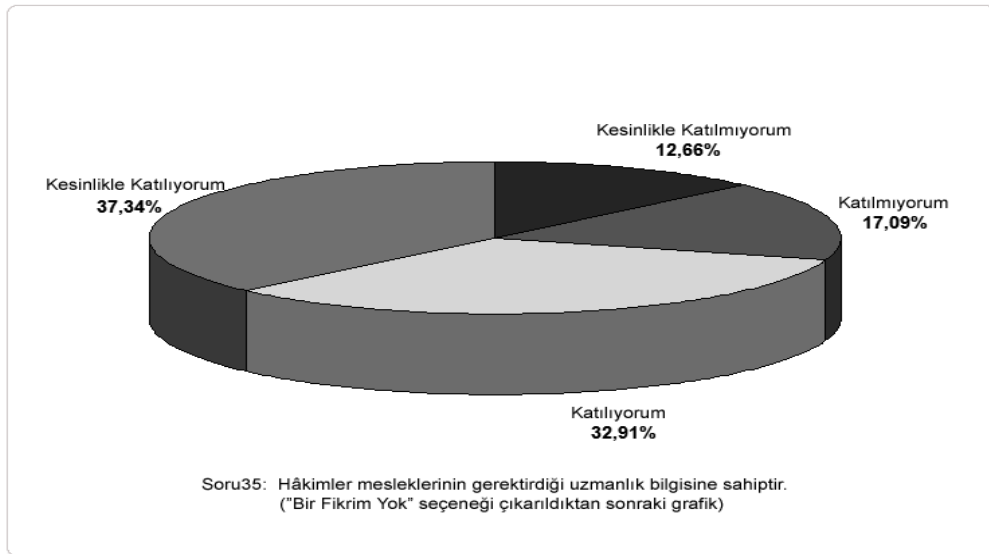

Anket Sorusu 35

Hâkimler mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

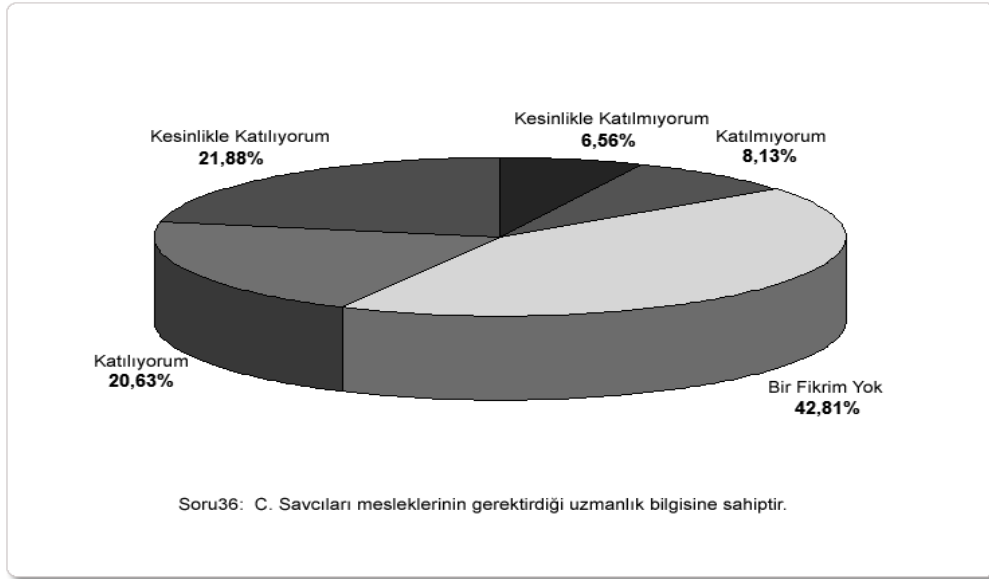

Değerlendirme:

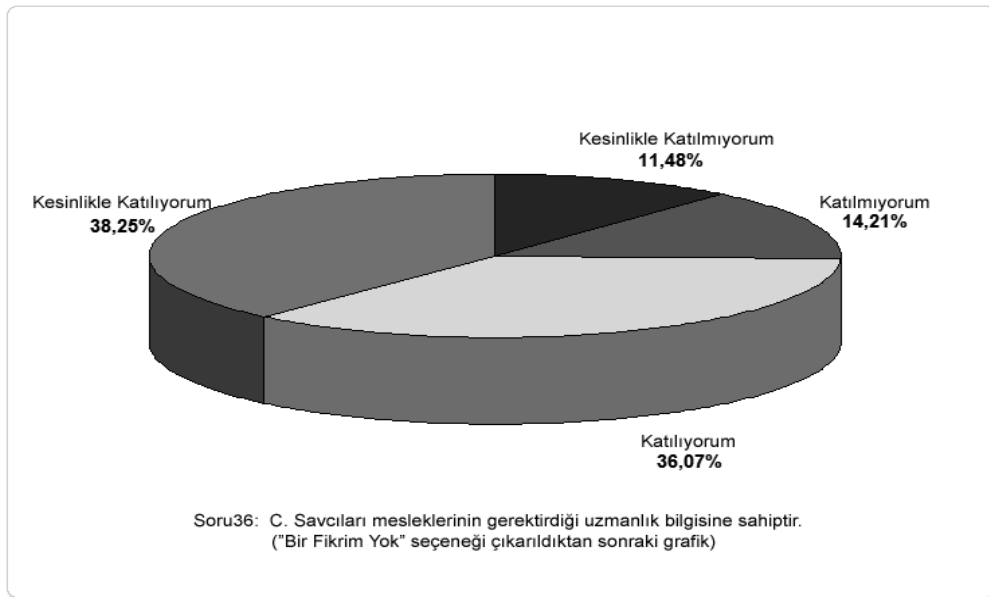
Bu soruya katılımcıların % 70,25'i olumlu cevap vermiştir. Hâkimlerin ihtisaslaşmasının teşvik edilmesi düşüncesi ile uyumludur.

Anket Sorusu 36

Cumhuriyet Savcıları mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

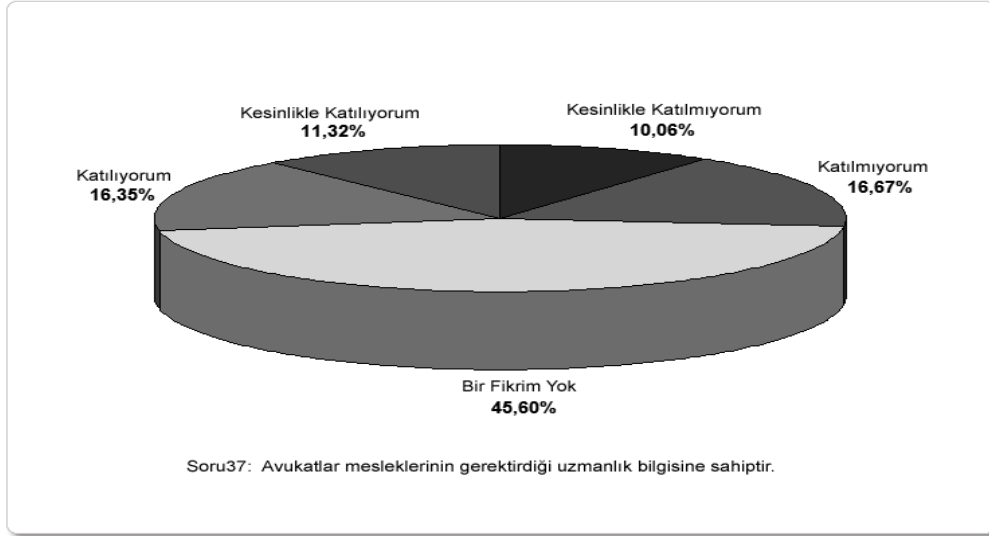

Değerlendirme:

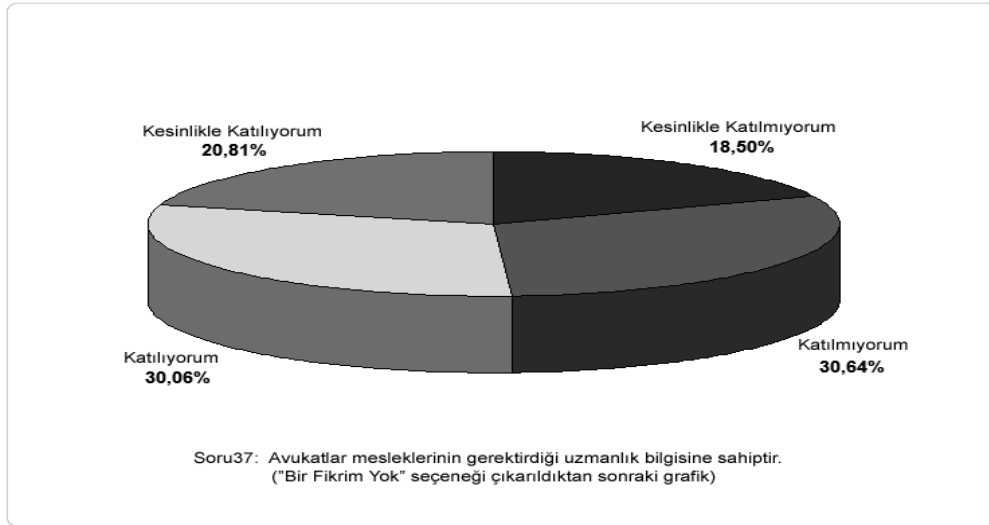
Bu bölümde soruya katılımcıların % 74,32'si olumlu cevap vermiştir. Bir önceki sorunun cevabının benzeri bir sonuç ortaya çıkmış olup, ihtisaslaşmanın teşvik edilmesi gerektiği konusundaki düşünce ile uyumludur.

Anket Sorusu 37

Avukatlar mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.

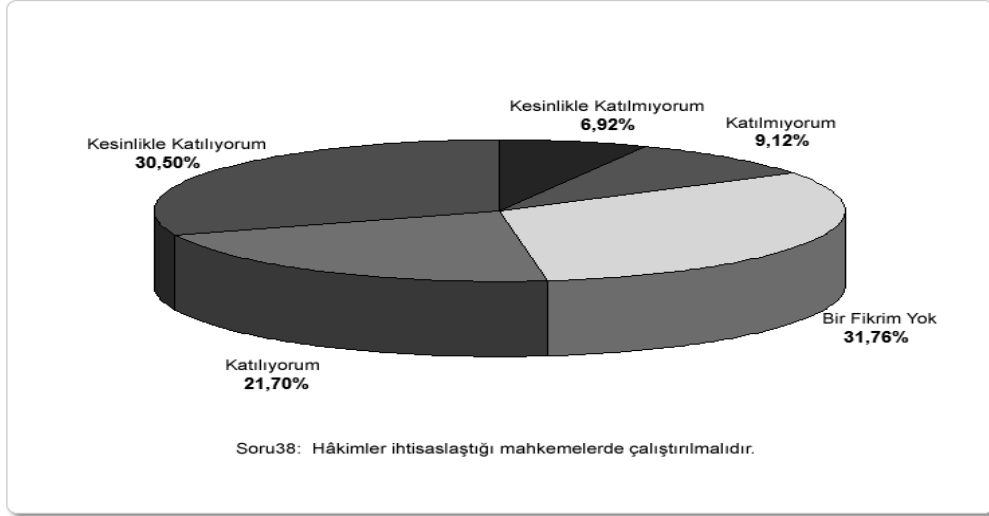
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

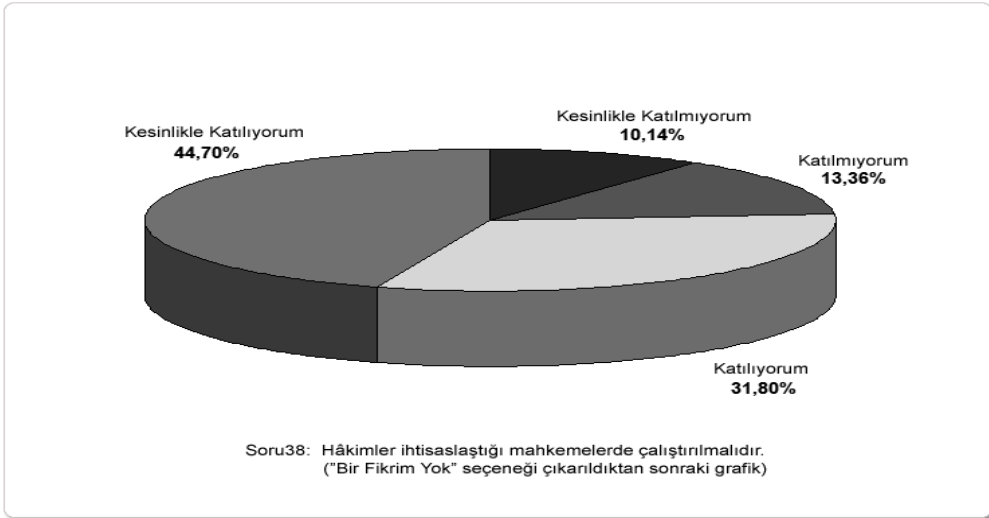
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların sadece % 50,87'si olumlu cevap vermiştir. Avukatlarda da uzmanlaşmayı teşvik eden çalışmaların yapılması gerektiği hususundaki düşüncüyü doğrulamaktadır.

Anket Sorusu 38
Hâkimler ihtisaslaştığı mahkemelerde çalıştırılmalıdır.

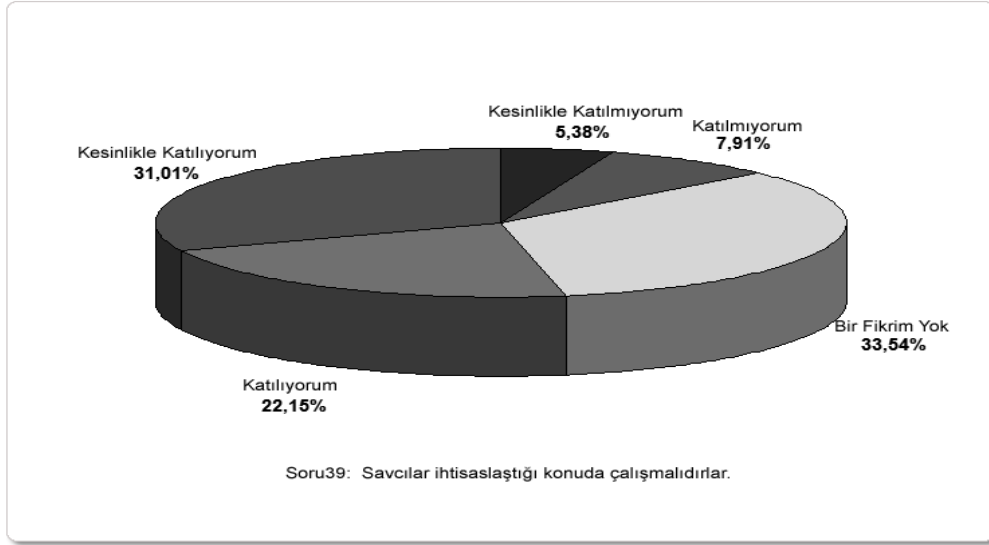
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

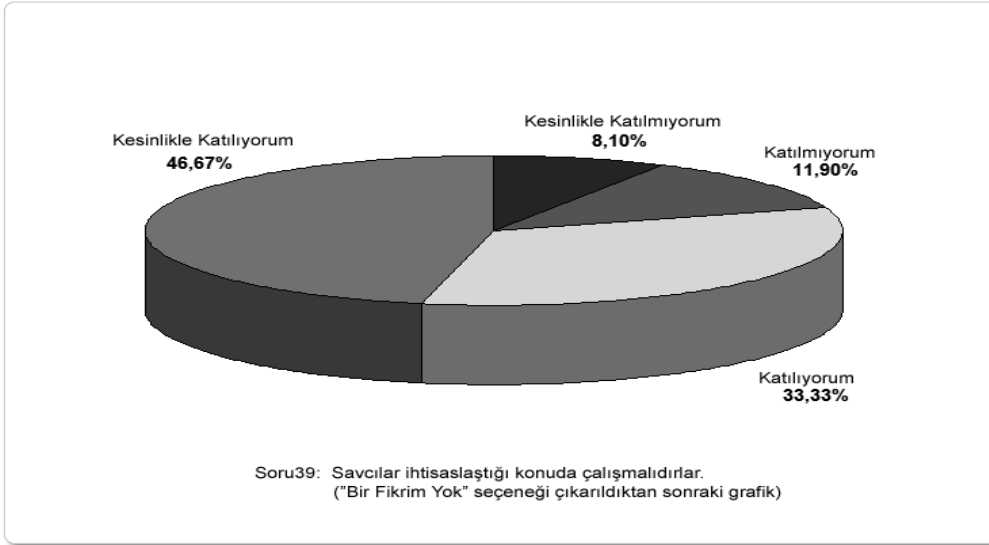
Değerlendirme:

Bu bölümde soruya katılımcıların % 76,5'i olumlu cevap vermiştir. 35.sorunun cevabı ile paralel olup, uzmanlaşmanın önemli olduğu hususundaki düşüncüyü doğrulamaktadır.

Anket Sorusu 39
Savcılar ihtisaslaştığı konuda çalışmalıdırlar.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

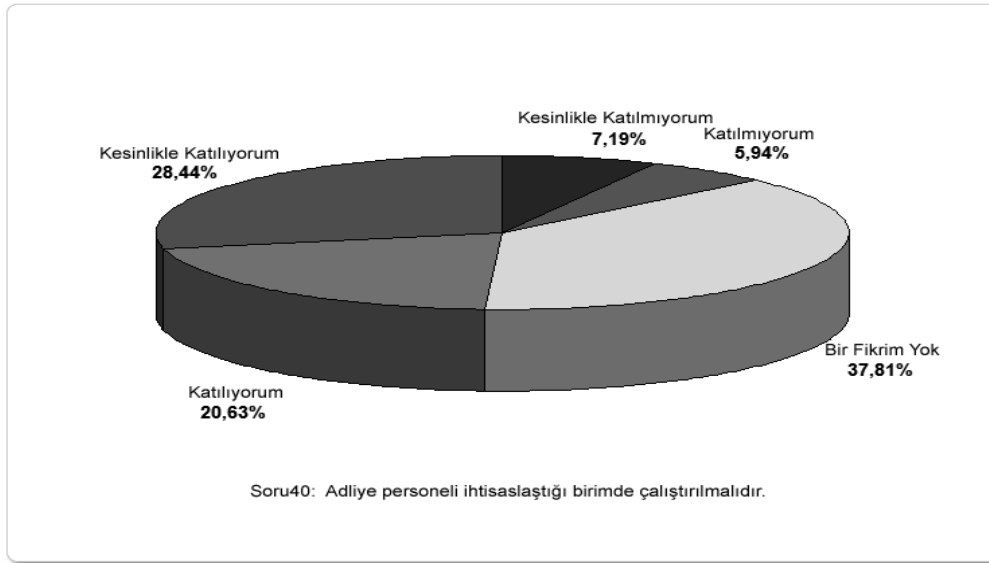

Değerlendirme:

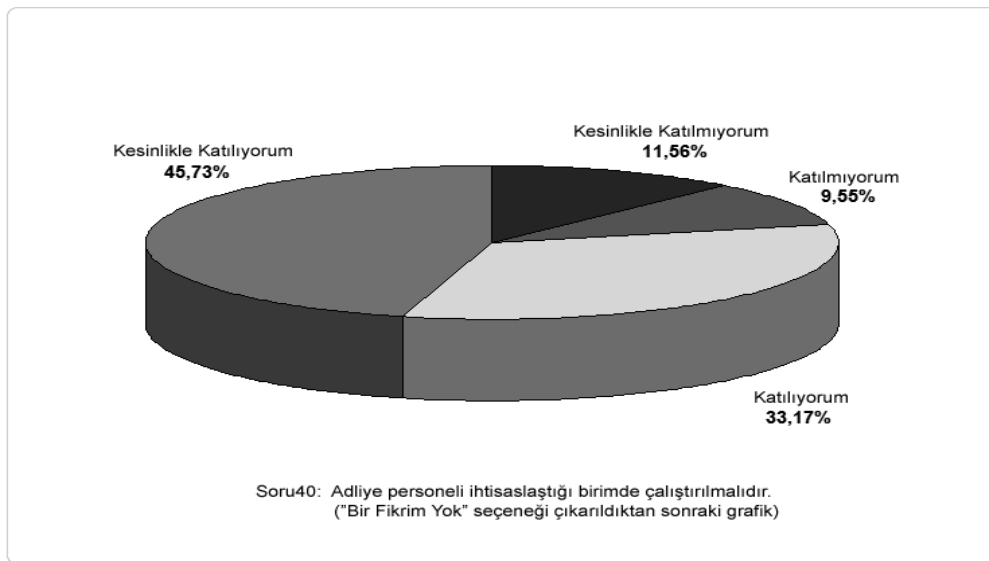
Bu bölümde soruya katılımcıların %80'i olumlu cevap vermiştir. Uzmanlaşmanın önemli olduğu hususundaki düşünceleri doğrulamaktadır.

Anket Sorusu 40

Adliye personeli ihtisaslaştığı birimde çalıştırılmalıdır.

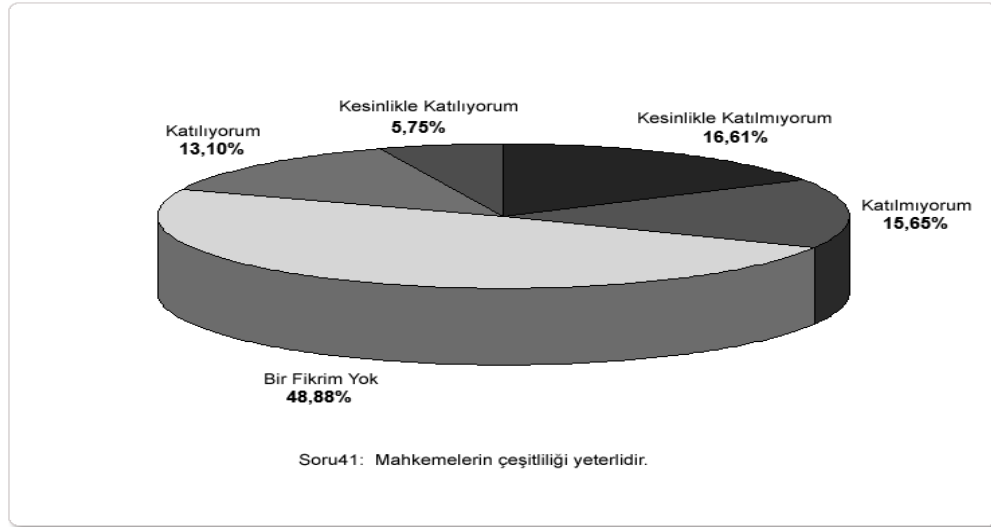
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

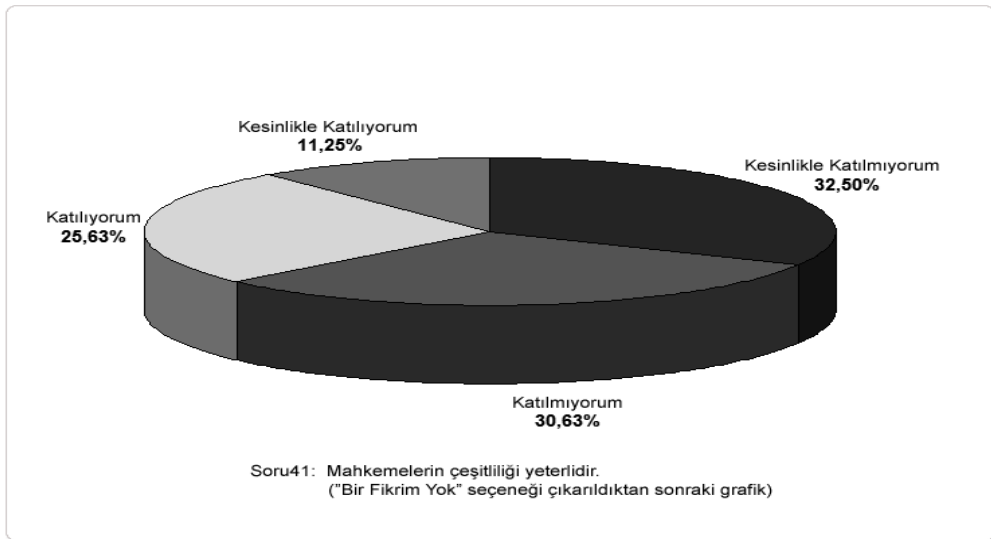
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 79,44'ü olumlu cevap vermiştir. Önceki iki sorunun cevapları ile uyumludur.

Anket Sorusu 41
Mahkemelerin çeşitliliği yeterlidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

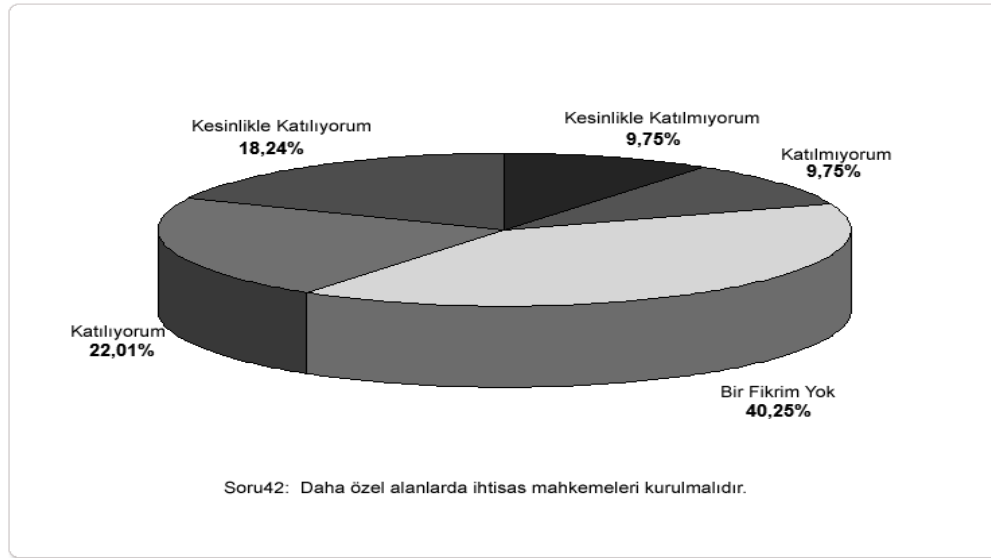

Değerlendirme:

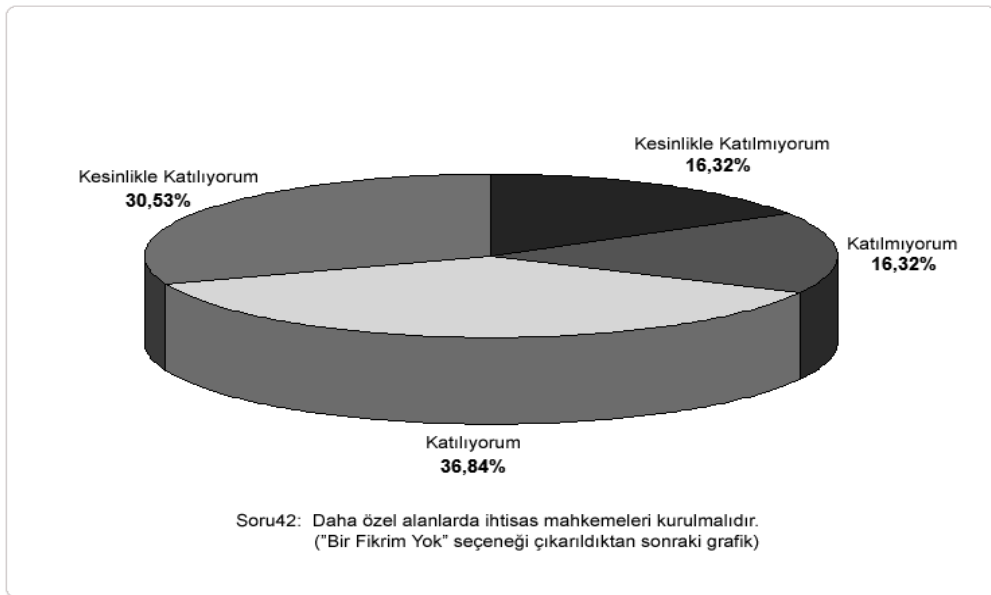
Bu soruya katılımcıların % 56,26'ı olumlu cevap vermiştir. Çeşitlilik hususunda ekseriyet yeterli olduğu düşüncesinde olmakla birlikte, önemli bir oranda yetersiz olduğunu düşünmektedir.

Anket Sorusu 42

Daha özel alanlarda ihtisas mahkemeleri kurulmalıdır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

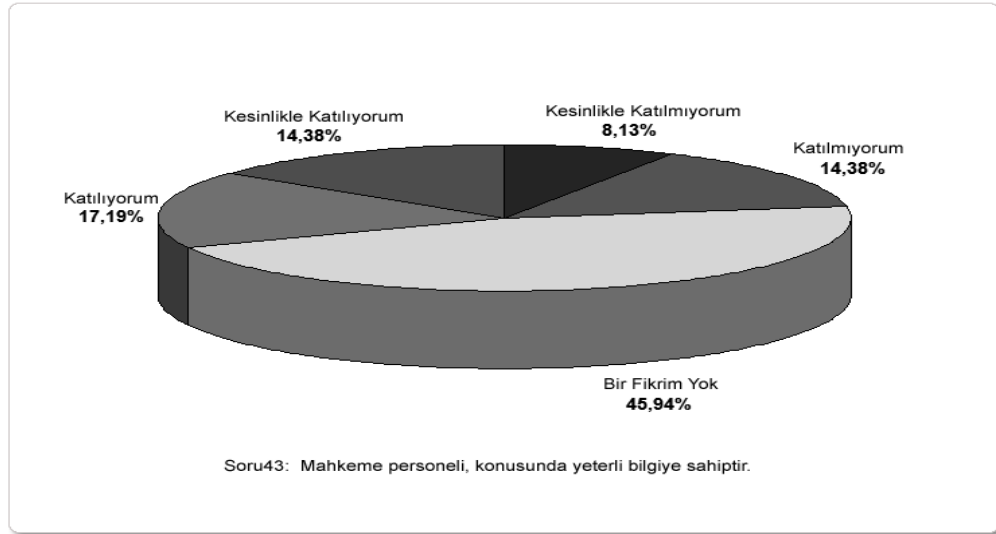
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 67,37'si olumlu cevap vermiştir. Bir önceki sorunun cevabı ile çelişmekle birlikte, birlikte değerlendirildiğinde ihtisaslaşmaya işaret edildiği anlaşılmaktadır.

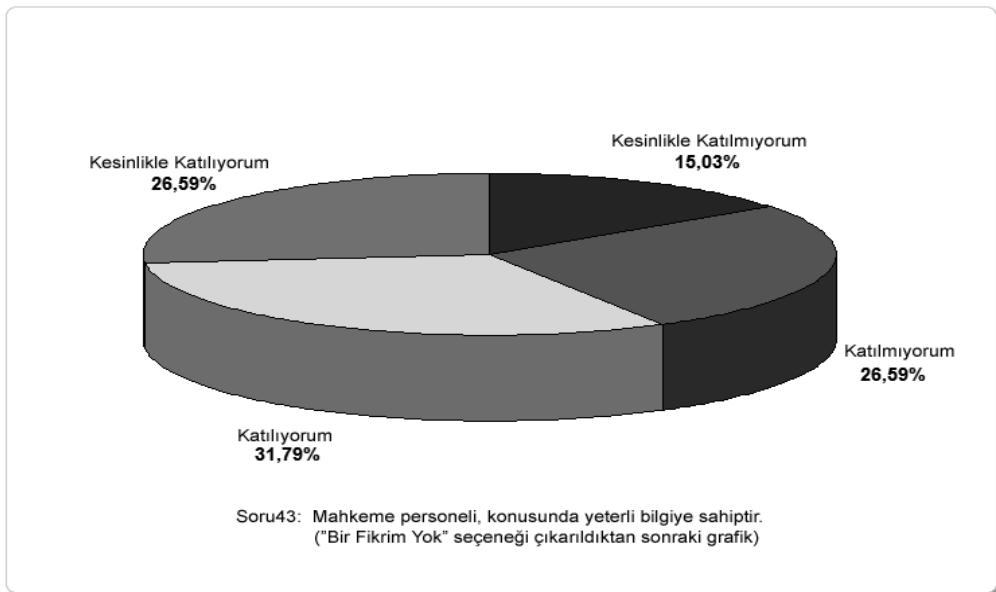

Anket Sorusu 43

Mahkeme personeli, konusunda yeterli bilgiye sahiptir.

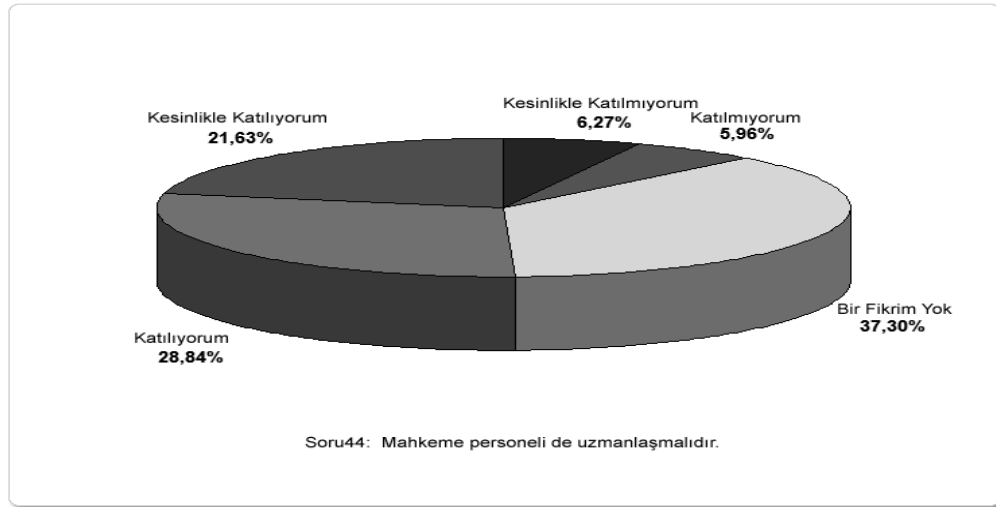
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

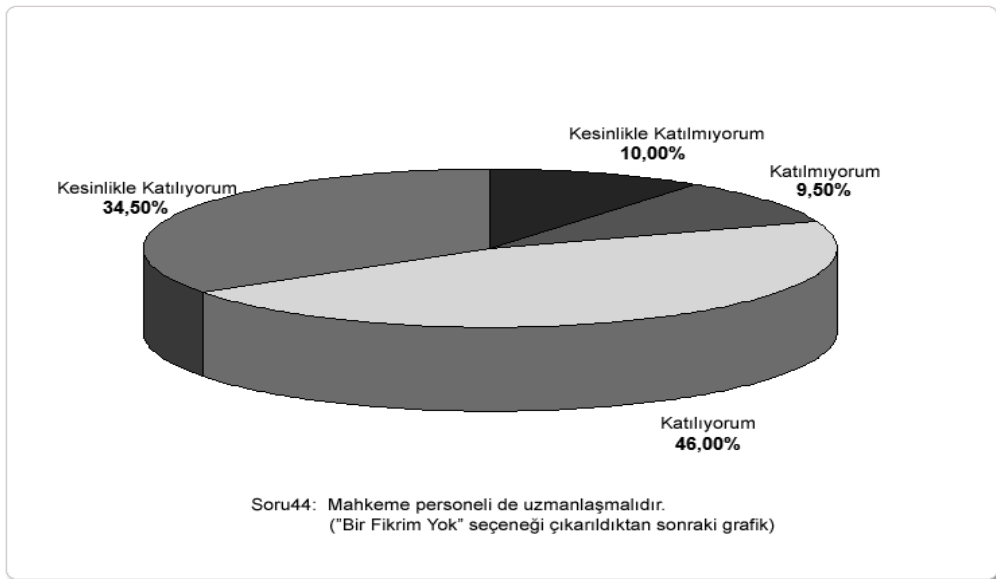
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 58,38'i olumlu cevap vermiştir. Mahkeme personelinin eğitimlerinin artırılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Anket Sorusu 44
Mahkeme personeli de uzmanlaşmalıdır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

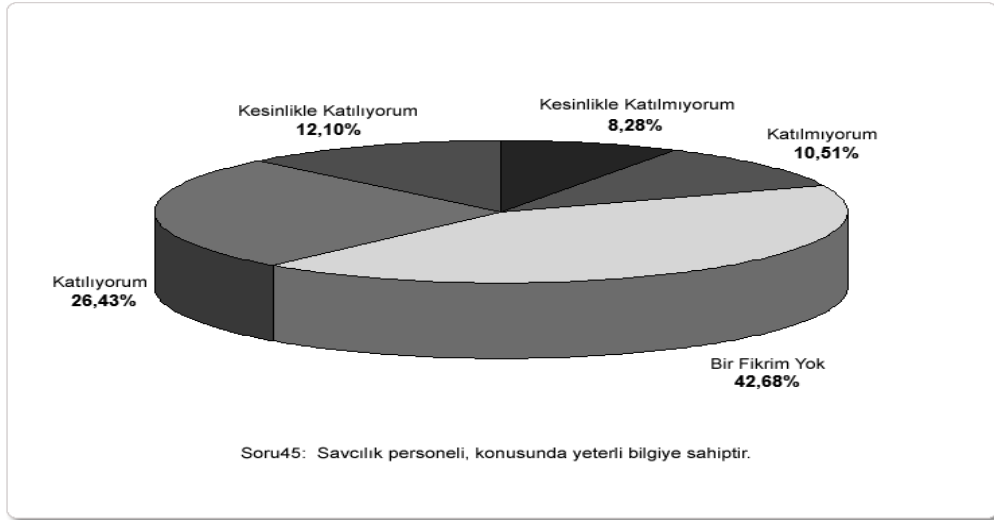

Değerlendirme:

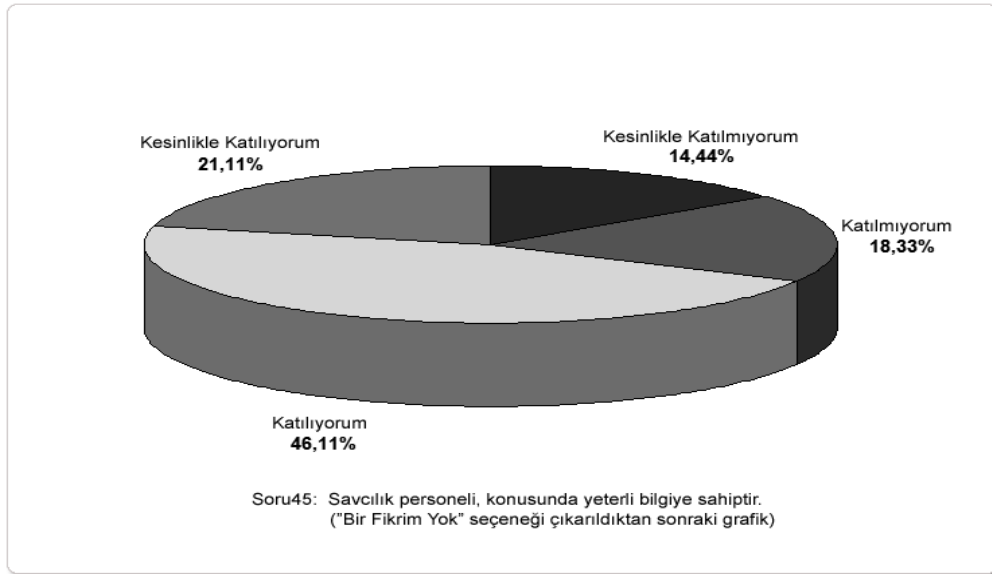
Bu soruya katılımcıların % 80.5'i olumlu cevap vermiştir. Uzmanlaşmanın önemi vurgulanmaktadır.

Anket Sorusu 45

Savcılık personeli, konusunda yeterli bilgiye sahiptir.

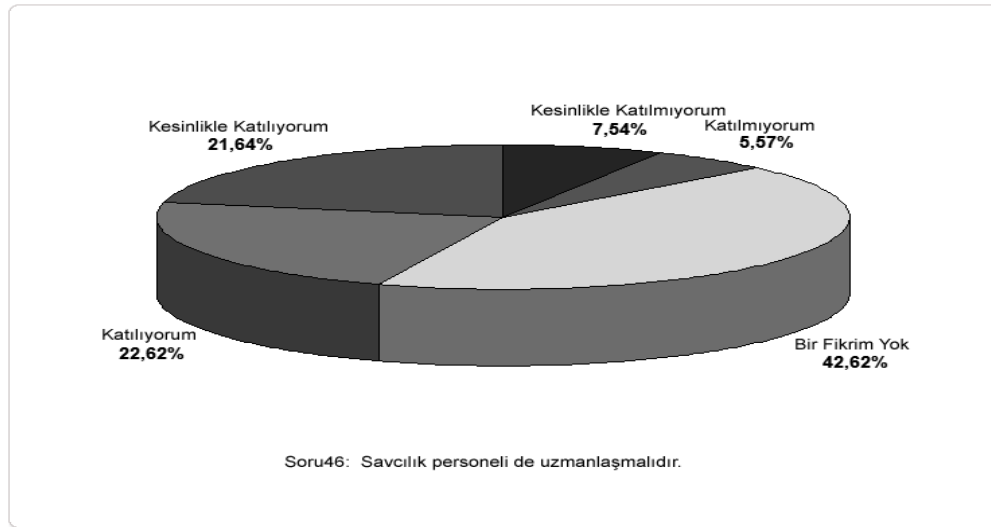
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

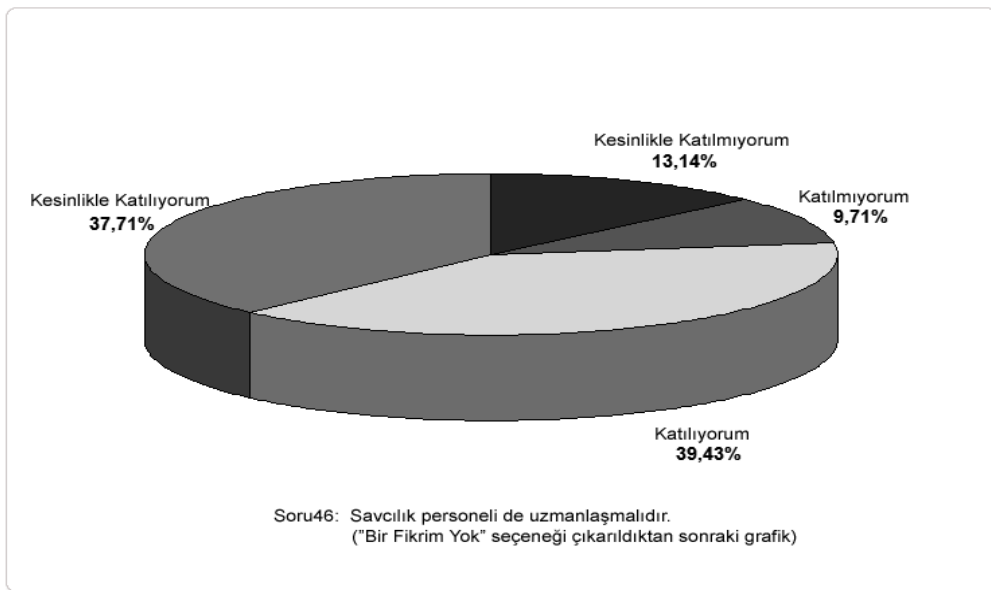
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 67,22'i olumlu cevap vermiştir. Mahkeme personeli ile ilgili soruların cevapları ile uyumlu bir sonuç ortaya çıkmıştır.

Anket Sorusu 46
Savcılık personeli de uzmanlaşmalıdır.

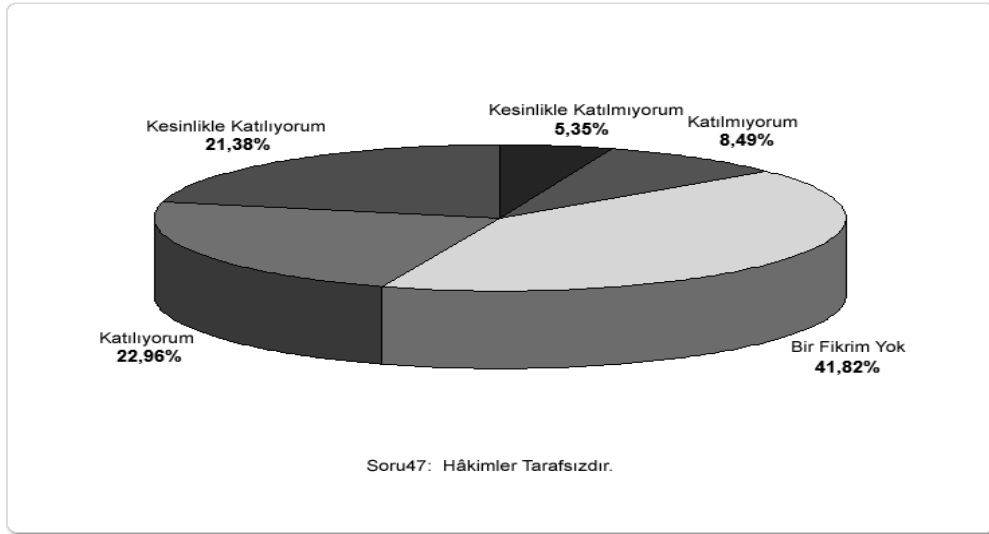
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

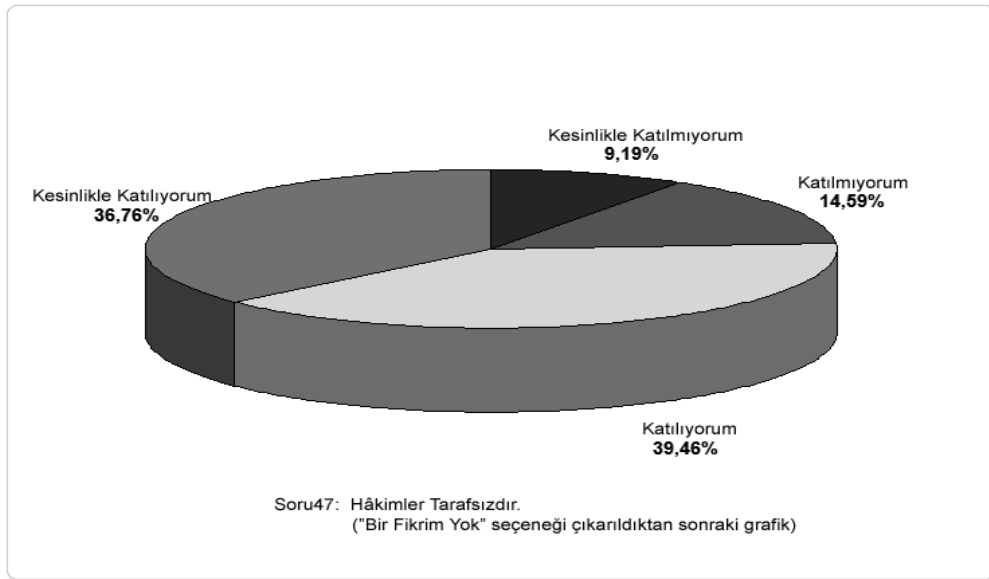
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 77,14'ü olumlu cevap vermiştir. Uzmanlaşmanın önemi vurgulanmaktadır.

Anket Sorusu 47
Hâkimler tarafsızdır.

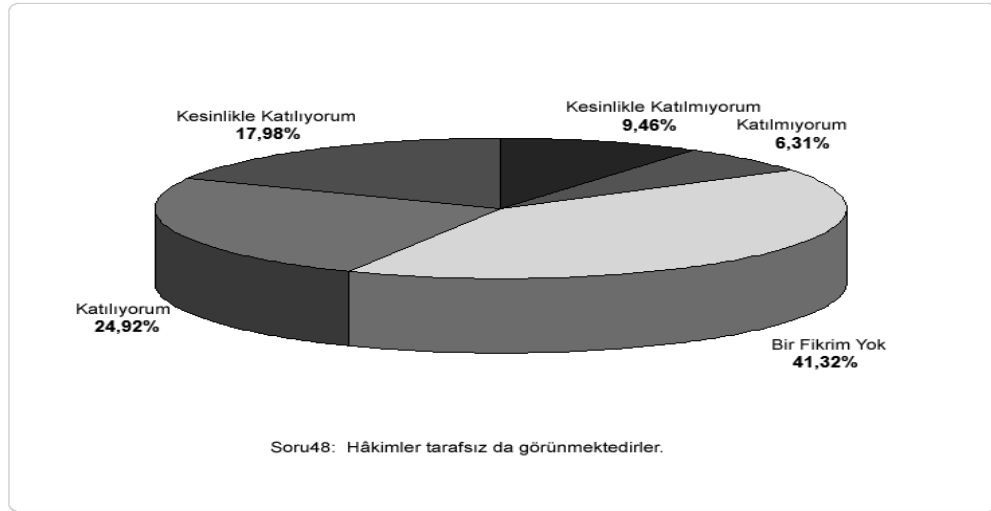
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

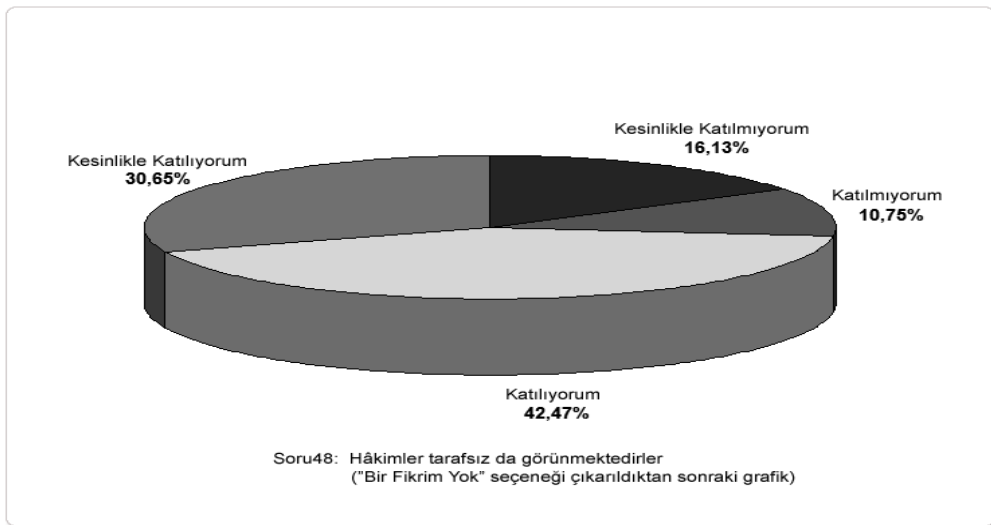
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 76,24'ü olumlu cevap vermiştir. Hâkimlerin tarafsız olduğuna ilişkin $\frac{3}{4}$ 'ten fazla olan oranın artırılması Yargı'ya güven yönünden önem taşımaktadır.

Anket Sorusu 48
Hâkimler tarafsız da görünmektedirler.

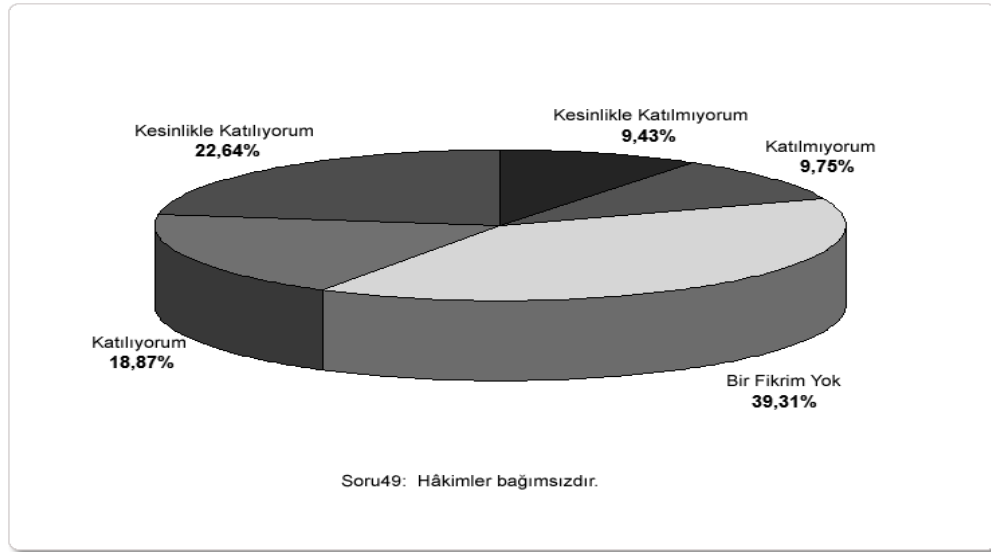
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

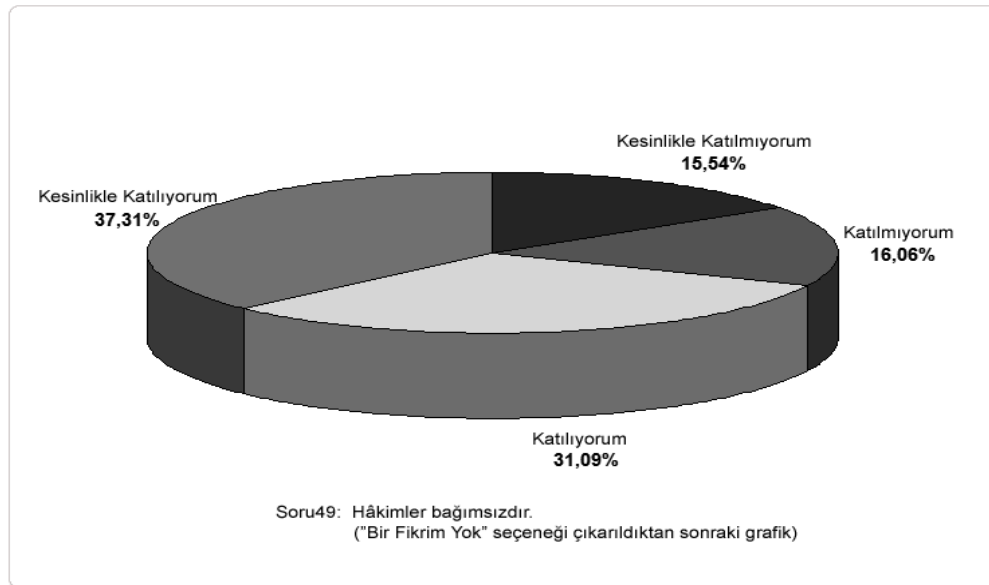
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 73,12'si olumlu cevap vermiştir. Önceki sorunun cevabı ile uyumludur.

Anket Sorusu 49
Hâkimler bağımsızdır.

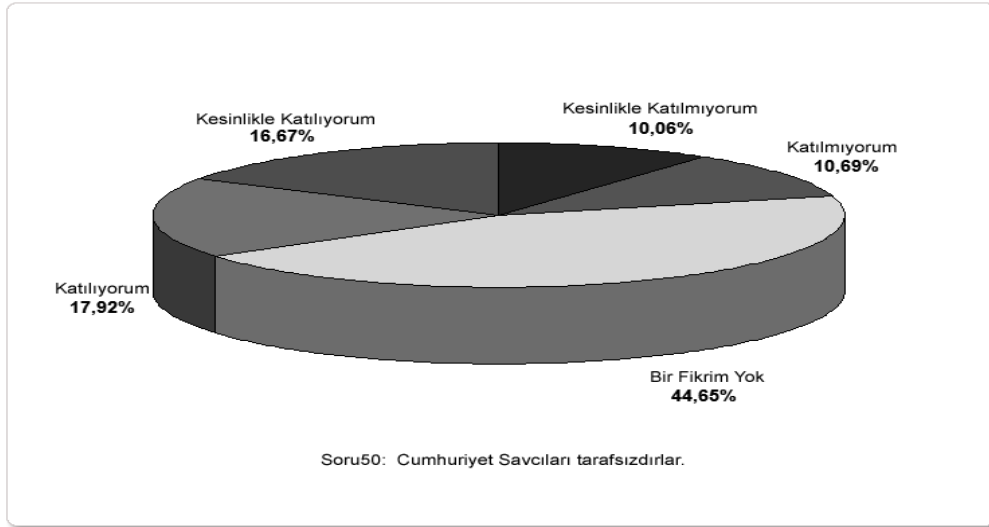
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

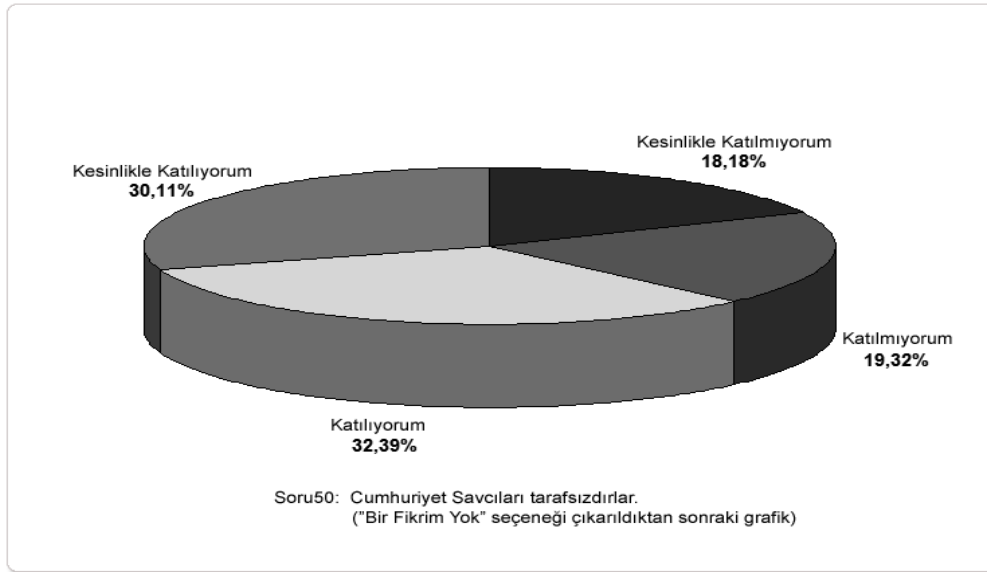
Değerlendirme:

Bu bölümde soruya katılımcıların % 68,4'ü olumlu cevap vermiştir. Hâkimlerin bağımsızlığının kuvvetlendirilmesi gerektiği konusundaki düşünce ile uyumludur.

Anket Sorusu 50
Cumhuriyet Savcıları tarafsızdırlar.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

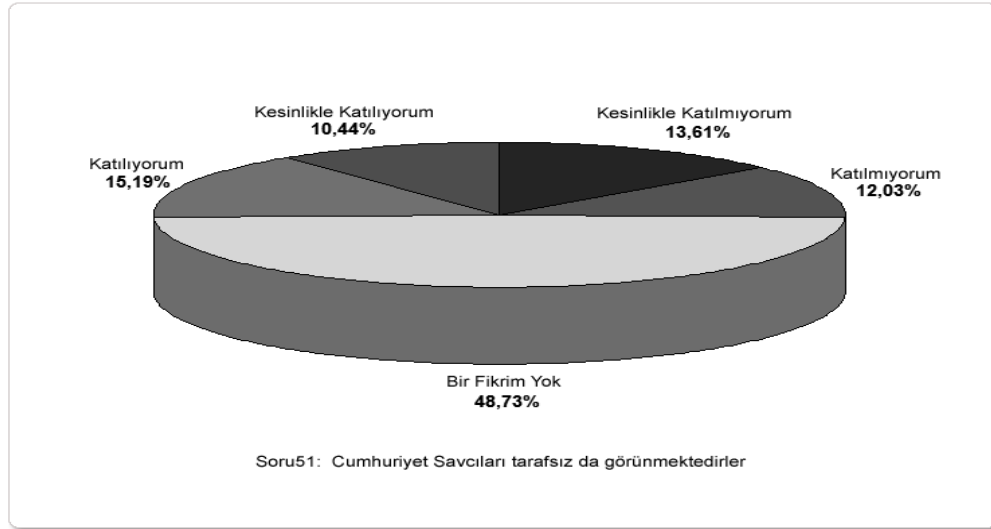

Değerlendirme:

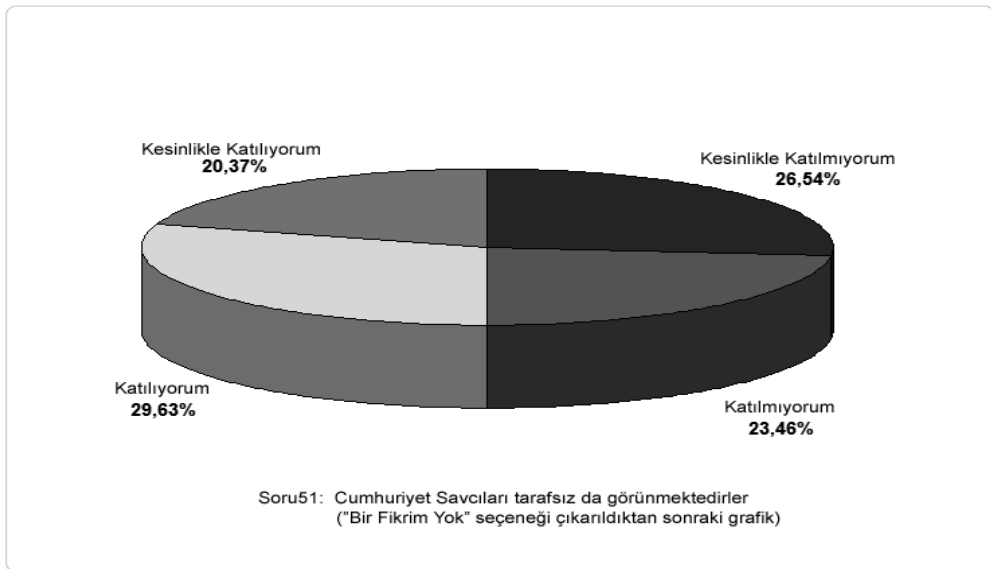
Bu soruya katılımcıların % 62,5'i olumlu cevap vermiştir. Bu oran düşüktür. Tarafsızlığı kuvvetlendirici tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Anket Sorusu 51
Cumhuriyet Savcıları tarafsız da görünmektedirler.

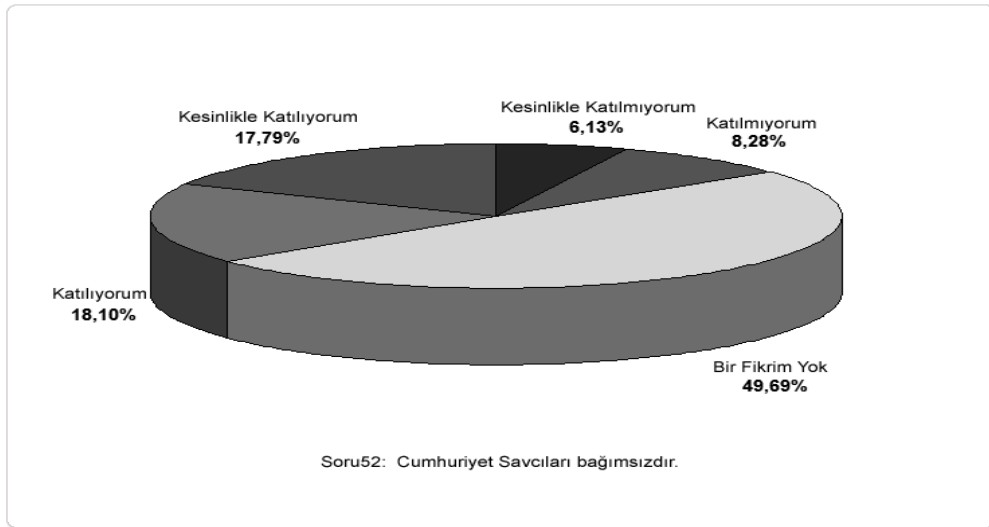
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

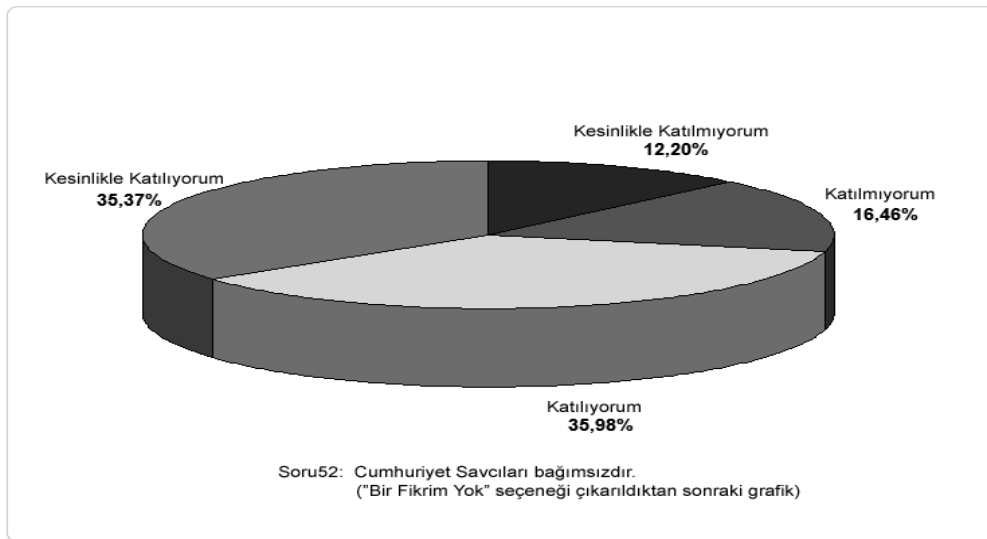
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların yarısı olumlu, yarısı olumsuz cevap vermiştir. Sebeplerinin araştırılması gerekmektedir.

Anket Sorusu 52
Cumhuriyet Savcılarını bağımsızdır.

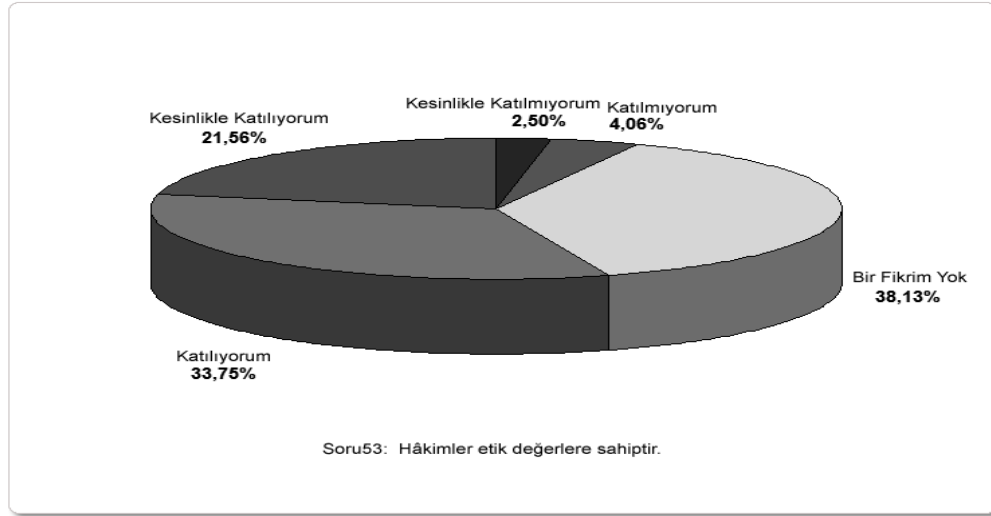
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

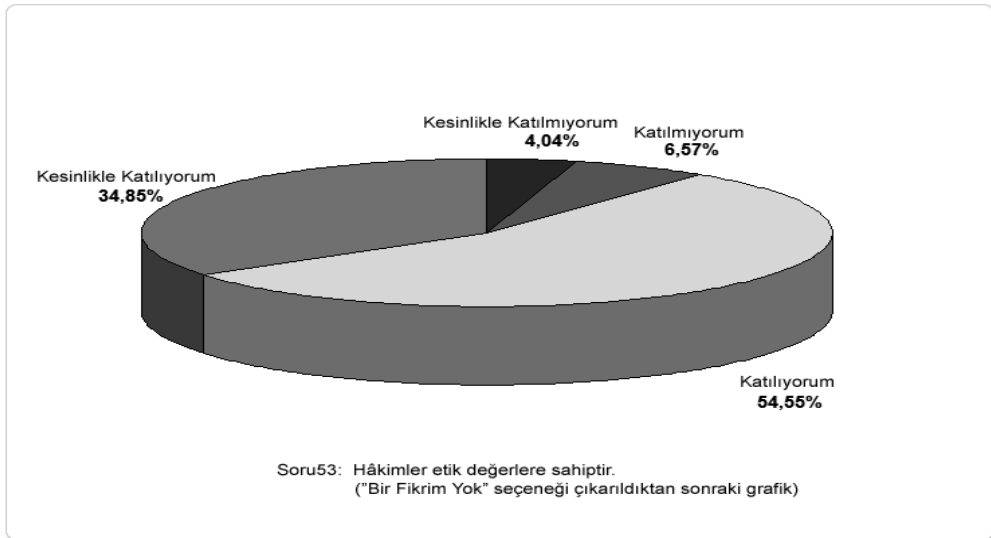
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 71,35'i olumlu cevap vermiştir. Bu oranın artırılması için neler yapılabileceği araştırılmalıdır.

Anket Sorusu 53
Hâkimler etik değerlere sahiptir.

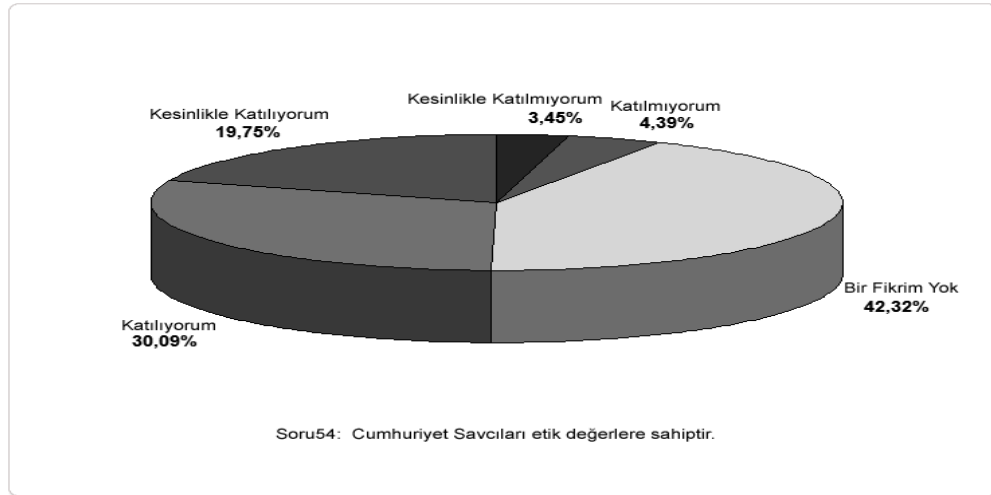
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

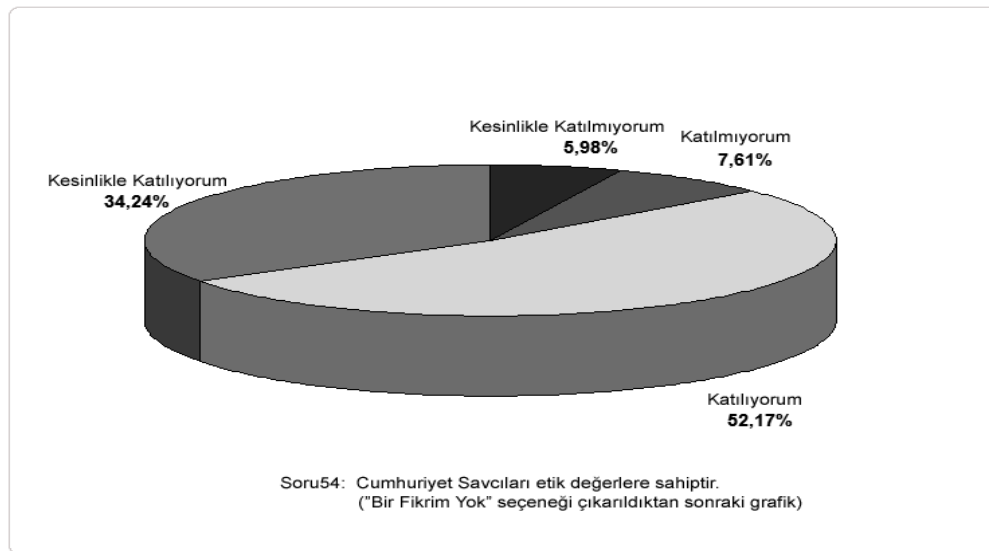
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 89,4'ü olumlu cevap vermiştir. Oldukça iyi bir sonuçtur. % 100'e yakın olması için neler yapılabileceği araştırılmalıdır.

Anket Sorusu 54
Cumhuriyet Savcıları etik değerlere sahiptir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

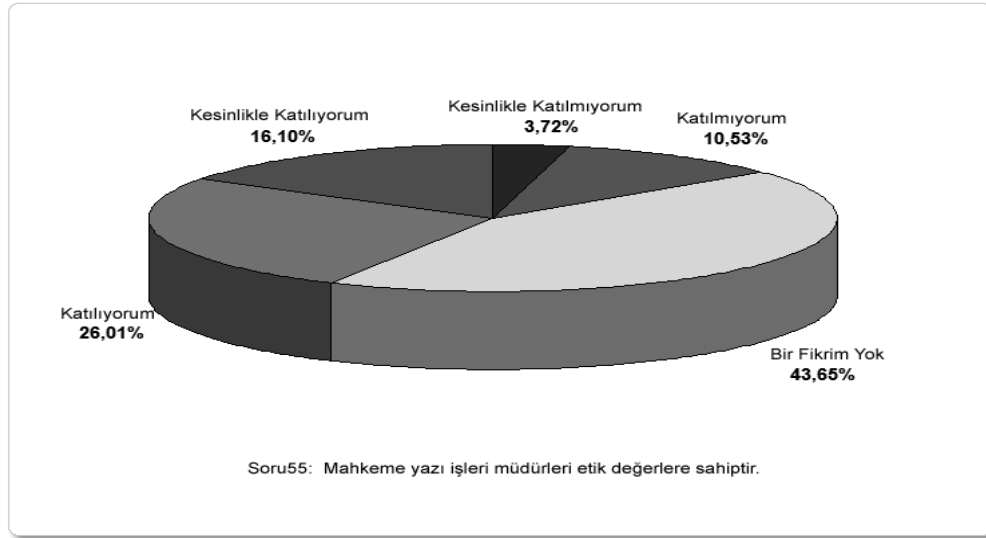

Değerlendirme:

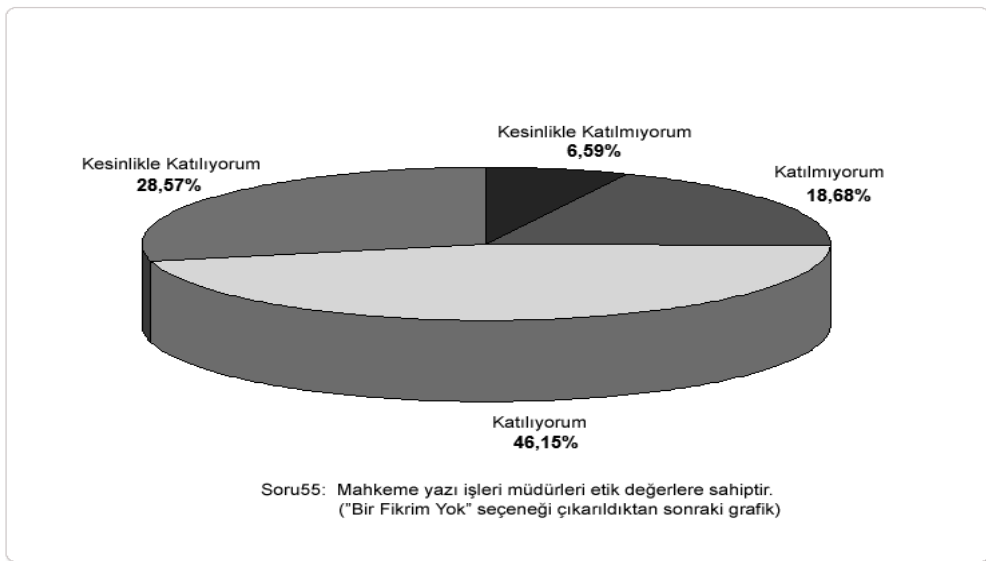
Bu soruya katılımcıların % 86,41'i olumlu cevap vermiştir. Önceki sorunun cevabı ile benzer bir sonuçtur.

Anket Sorusu 55

Mahkeme yazı işleri müdürleri etik değerlere sahiptir.

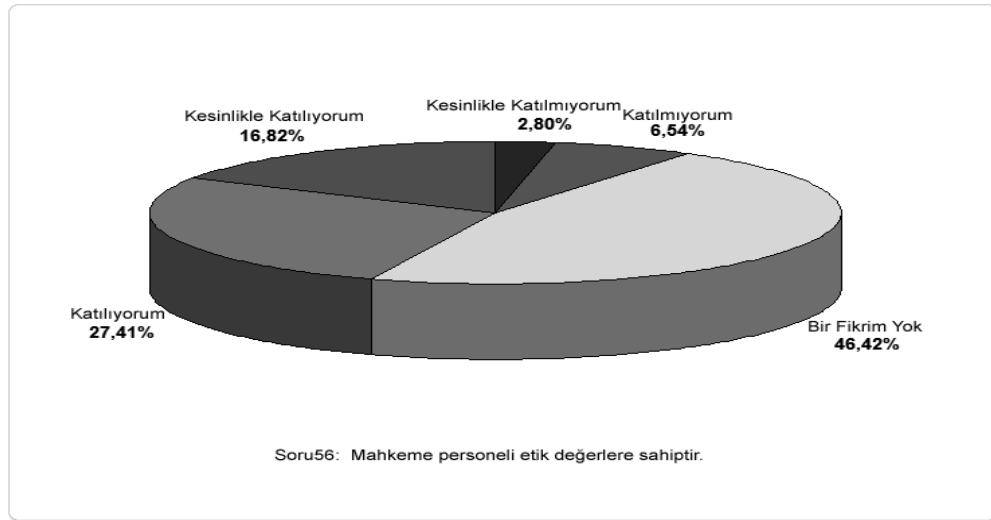
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

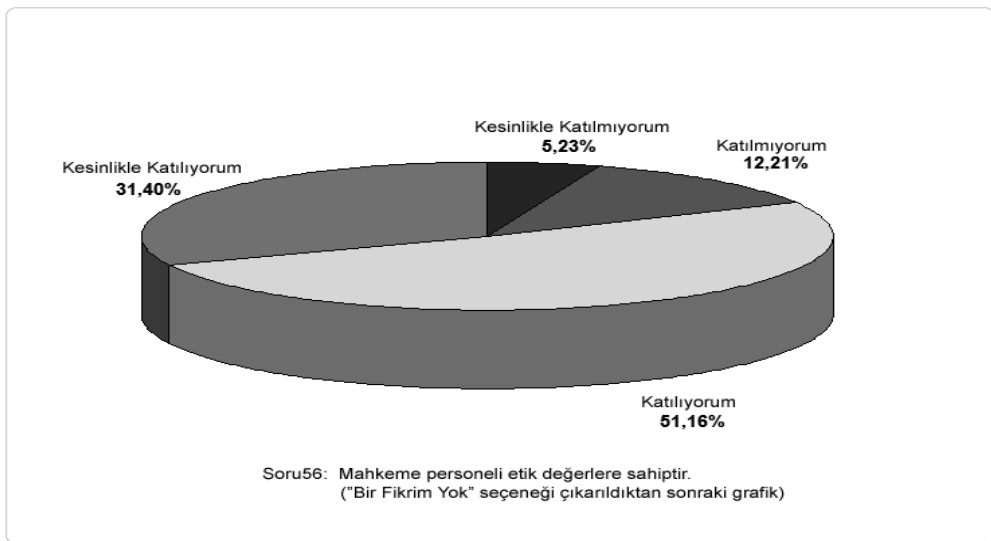
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 74,72'i olumlu cevap vermiştir. Oranın yükseltilmesi için nelerin yapılabileceği hususu araştırılmalıdır.

Anket Sorusu 56
Mahkeme personeli etik değerlere sahiptir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

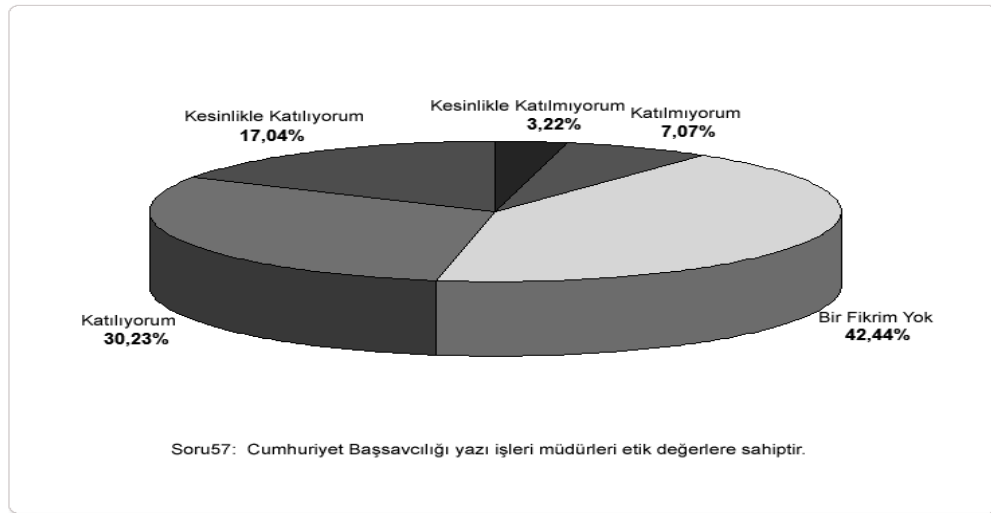

Değerlendirme:

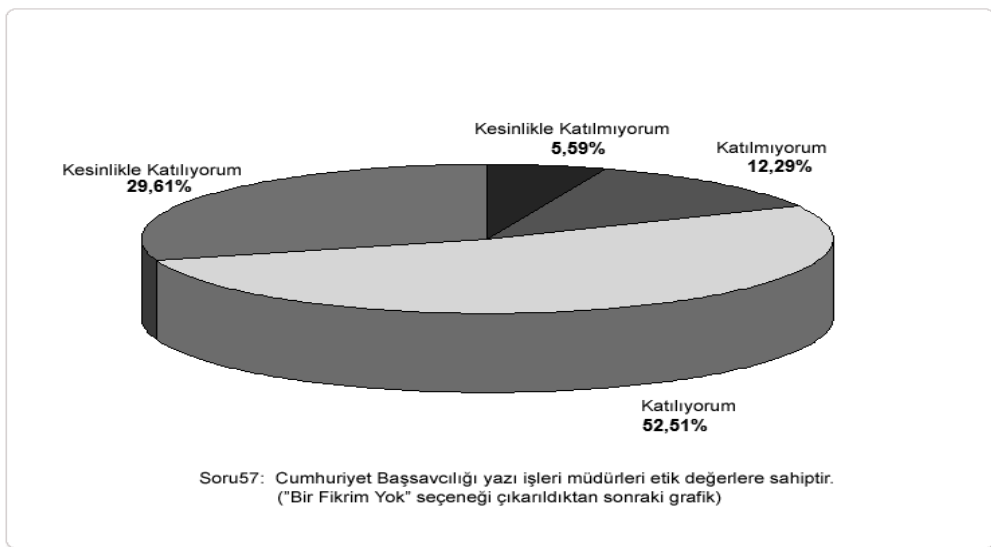
Bu soruya katılımcıların % 82,56'sı olumlu cevap vermiştir.

Anket Sorusu 57

Cumhuriyet Başsavcılığı yazı işleri müdürleri etik değerlere sahiptir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

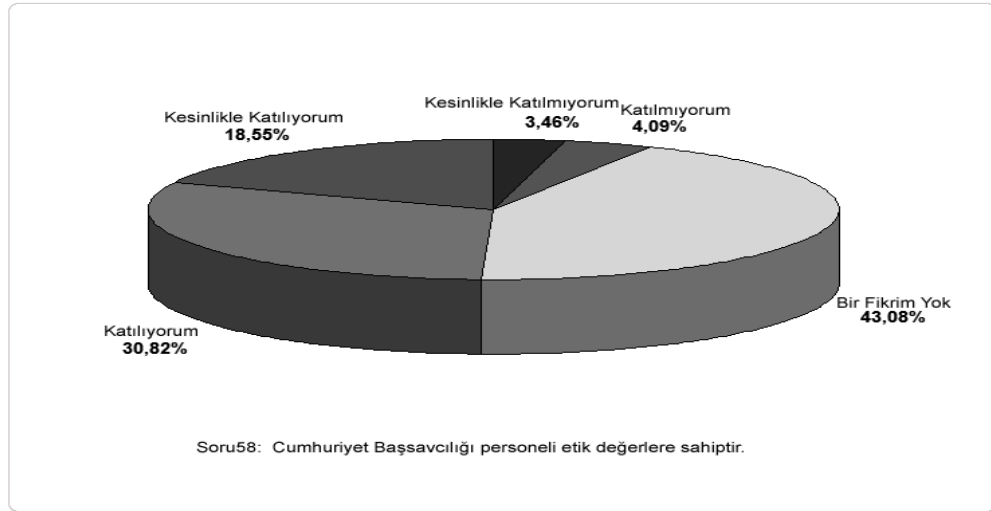

Değerlendirme:

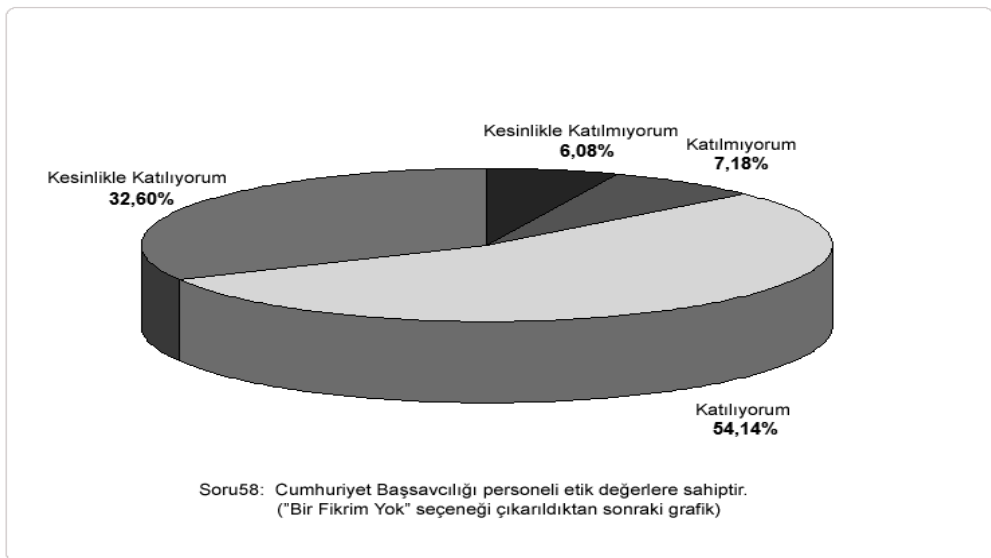
Bu soruya katılımcıların % 82,12'i olumlu cevap vermiştir.

Anket Sorusu 58

Cumhuriyet Başsavcılığı personeli etik değerlere sahiptir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

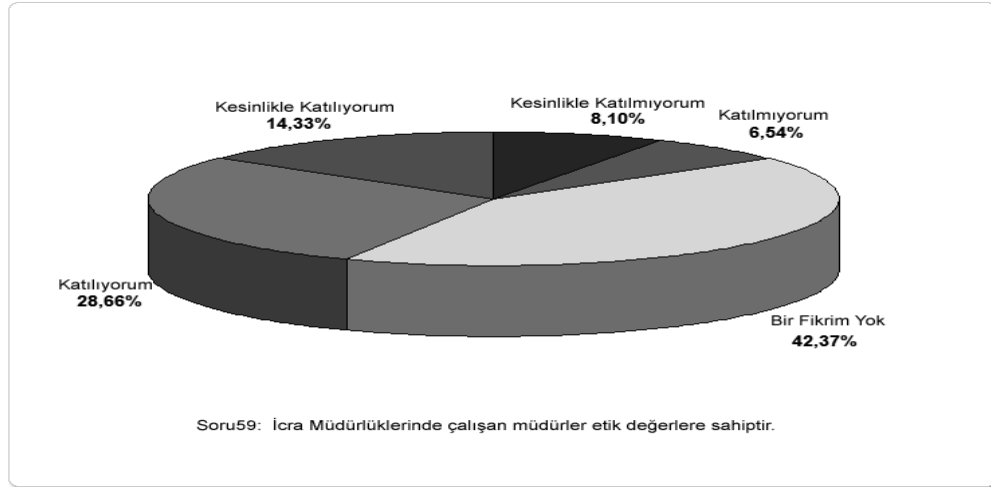
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 86,74'ü olumlu cevap vermiştir.

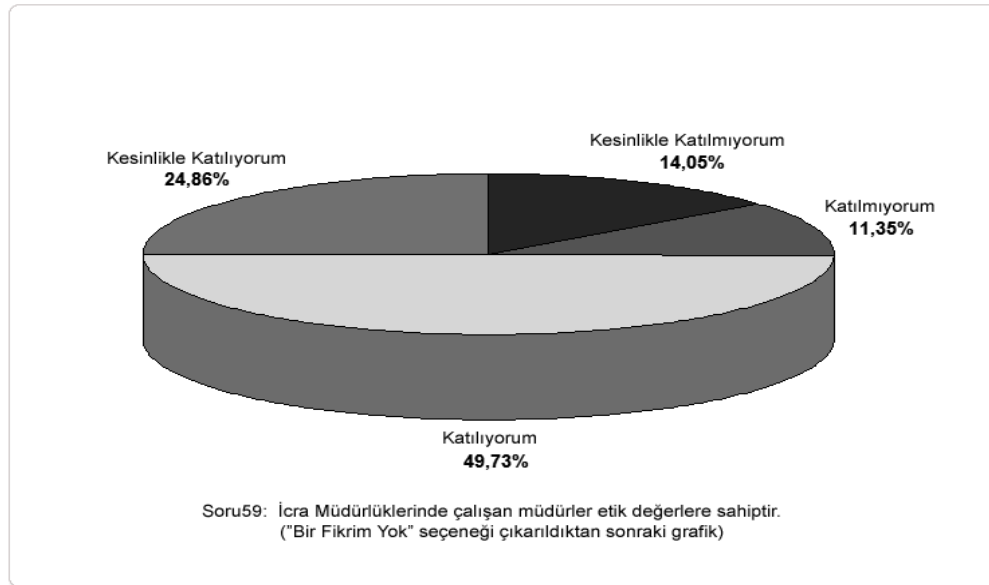

Anket Sorusu 59

İcra Müdürlüklerinde çalışan müdürler etik değerlere sahiptir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

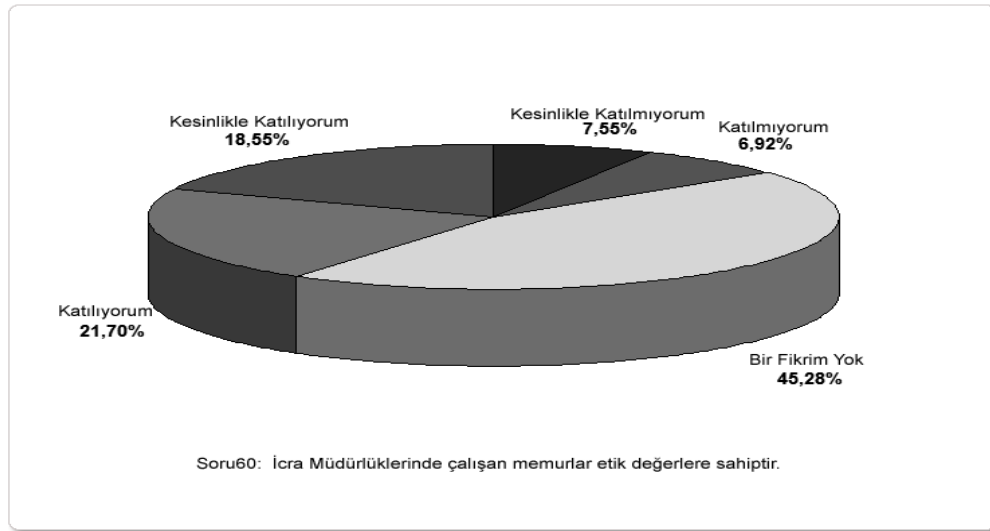

Değerlendirme:

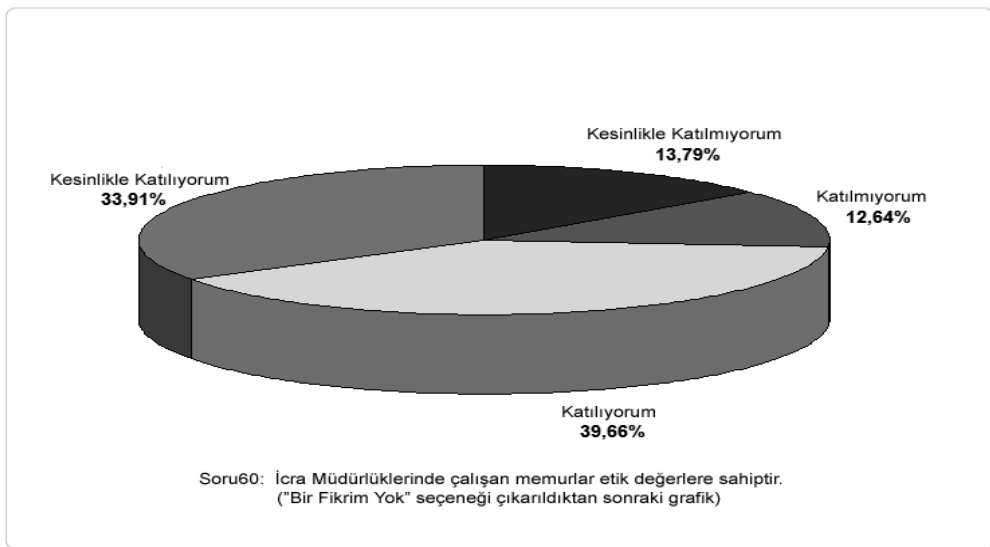
Bu soruya katılımcıların % 74,59'u olumlu cevap vermiştir. Oran olarak düşük olup sebepleri araştırılmalıdır.

Anket Sorusu 60

İcra Müdürlüklerinde çalışan memurlar etik değerlere sahiptir.

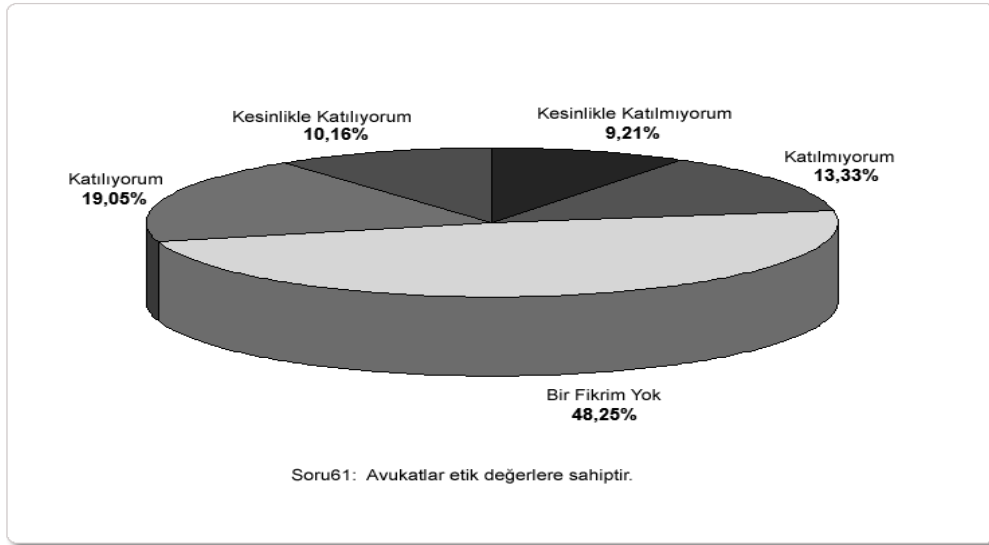
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

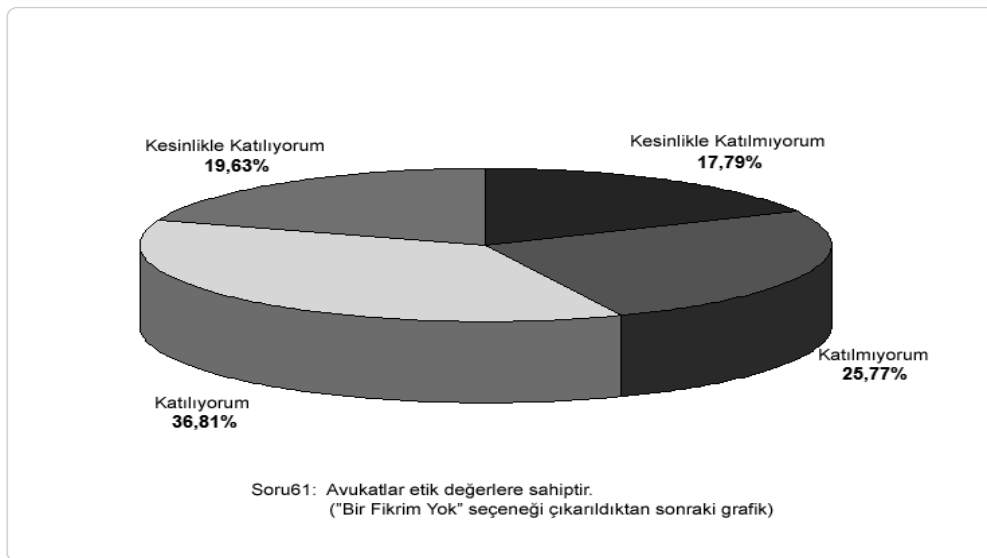
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 73,52'i olumlu cevap vermiştir. Oran olarak düşük olup sebepleri araştırılmalıdır.

Anket Sorusu 61
Avukatlar etik değerlere sahiptir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

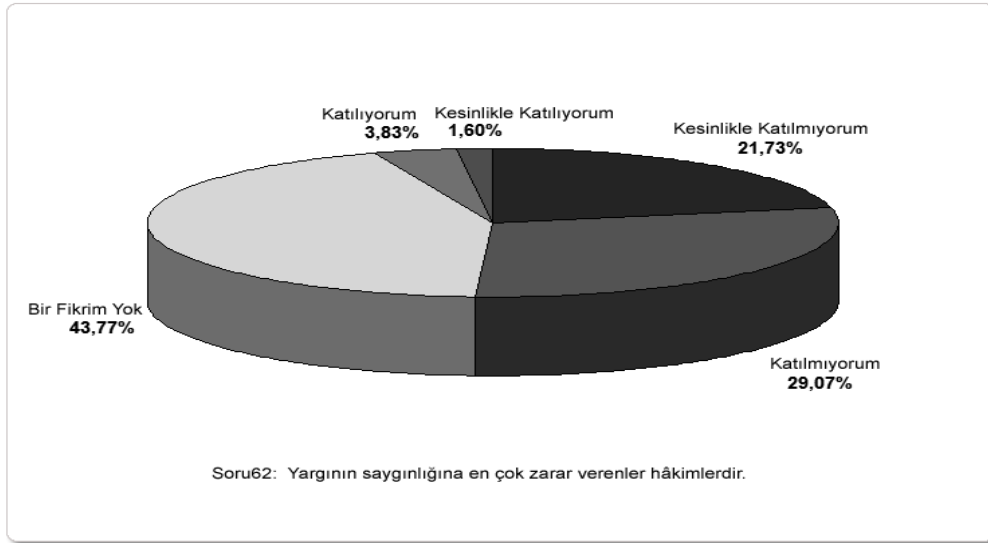

Değerlendirme:

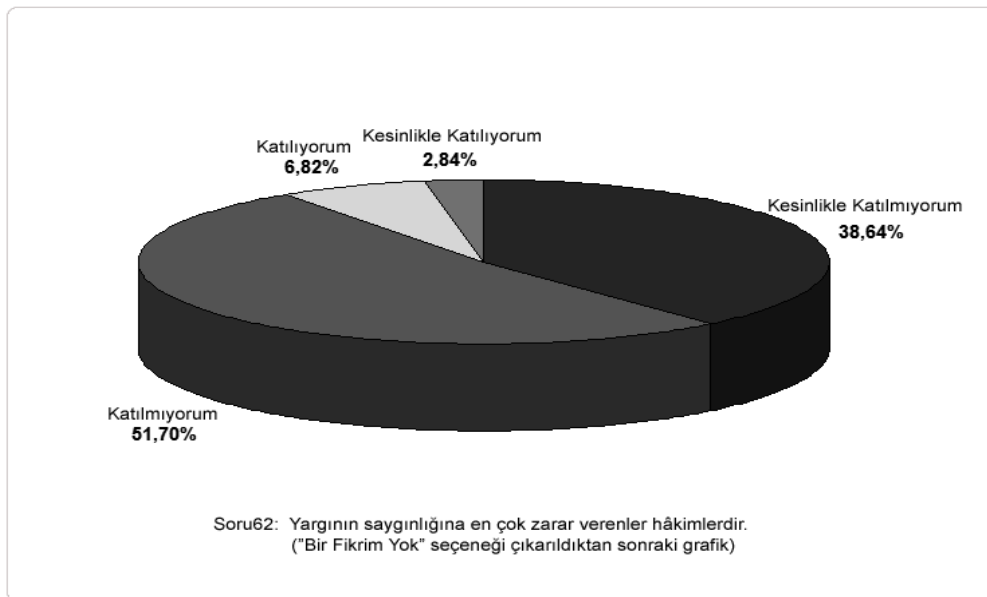
Bu soruya katılımcıların % 56,44'ü olumlu cevap vermiştir. Oran olarak düşük olup sebepleri Barolarca araştırılmalıdır.

Anket Sorusu 62

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler hâkimlerdir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

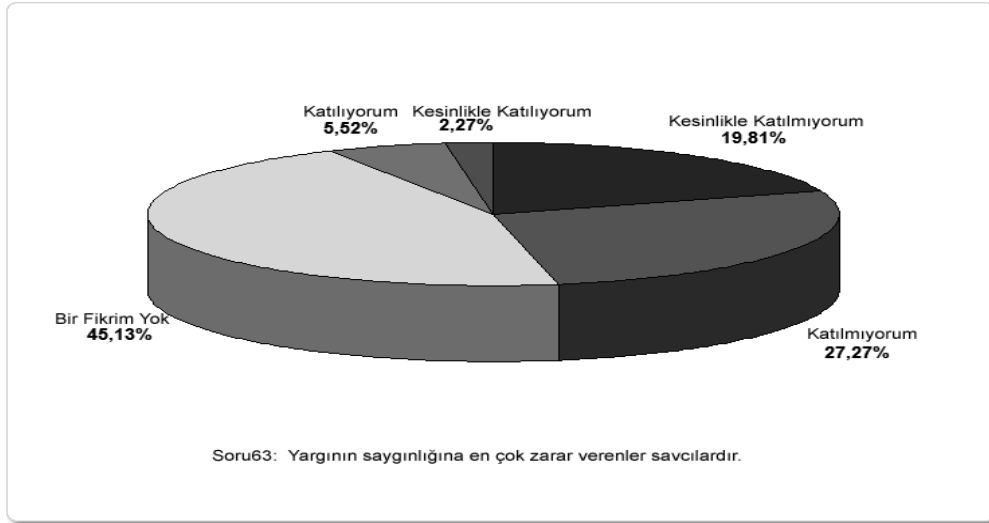

Değerlendirme:

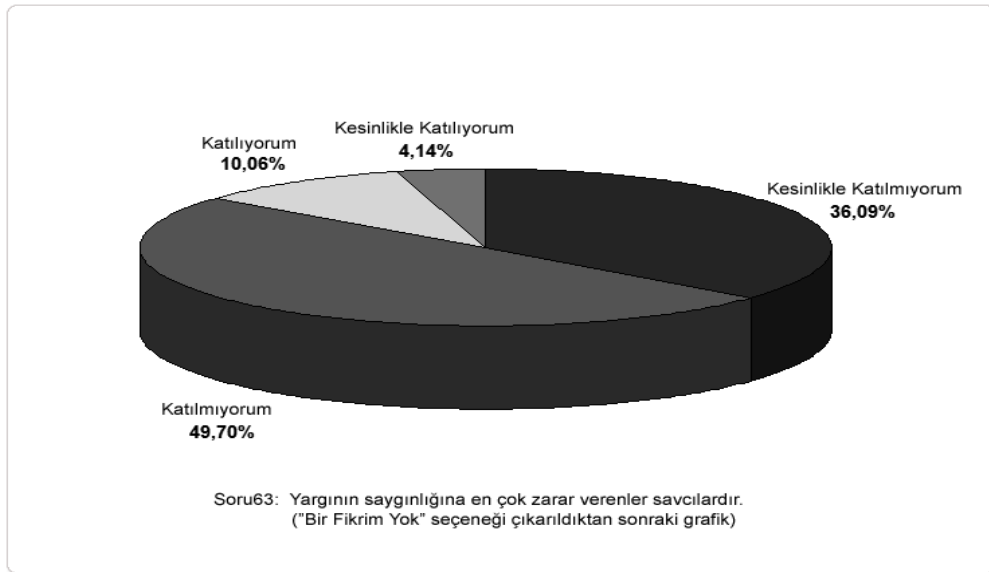
Bu soruya katılımcıların % 90,34'ü olumsuz cevap vermiştir.

Anket Sorusu 63

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler savcılardır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

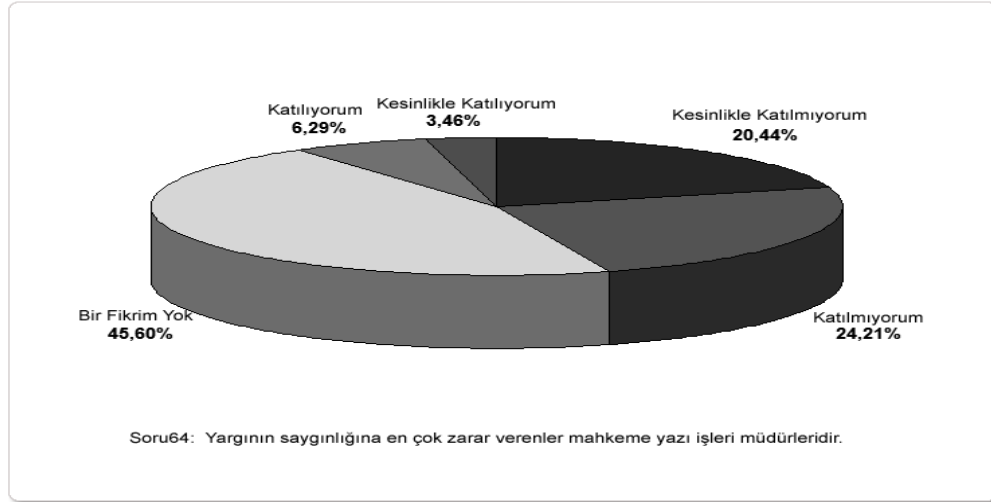

Değerlendirme:

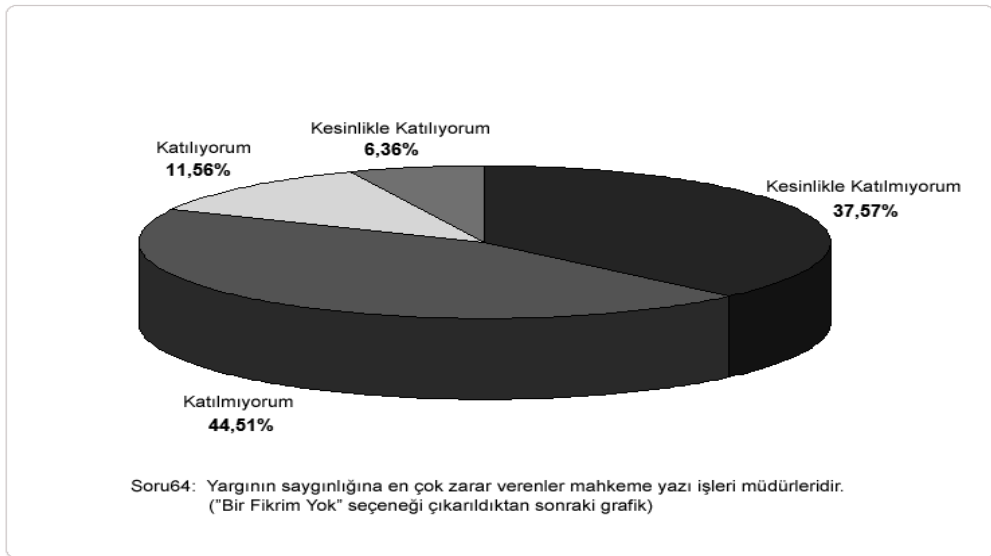
Bu soruya katılımcıların % 85,79'u olumsuz cevap vermiştir.

Anket Sorusu 64

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler mahkeme yazı işleri müdürleridir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

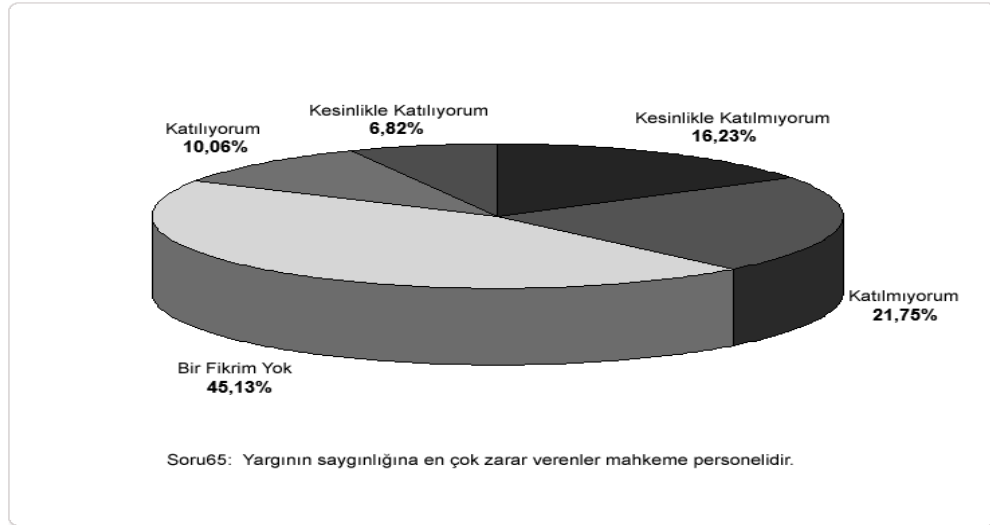

Değerlendirme:

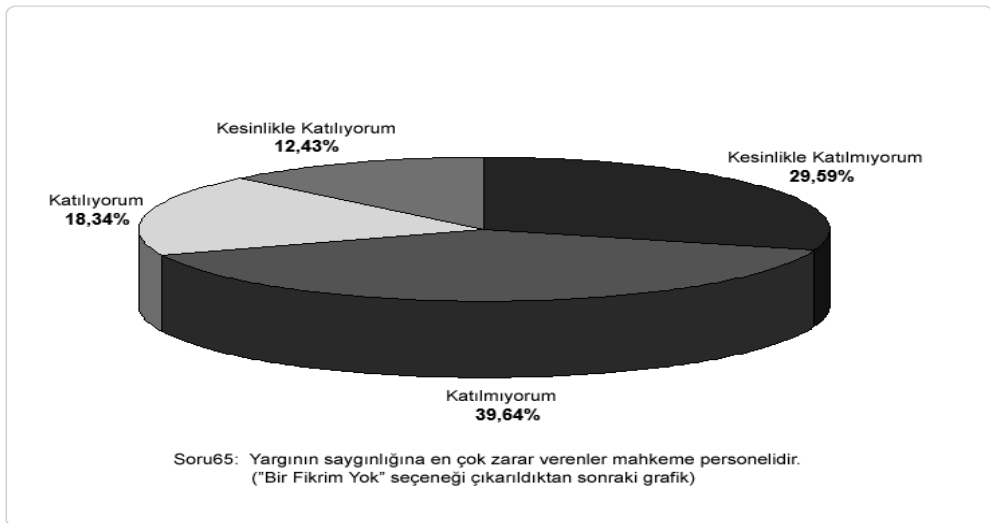
Bu soruya katılımcıların % 82,08'i olumsuz cevap vermiştir.

Anket Sorusu 65

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler mahkeme personelidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

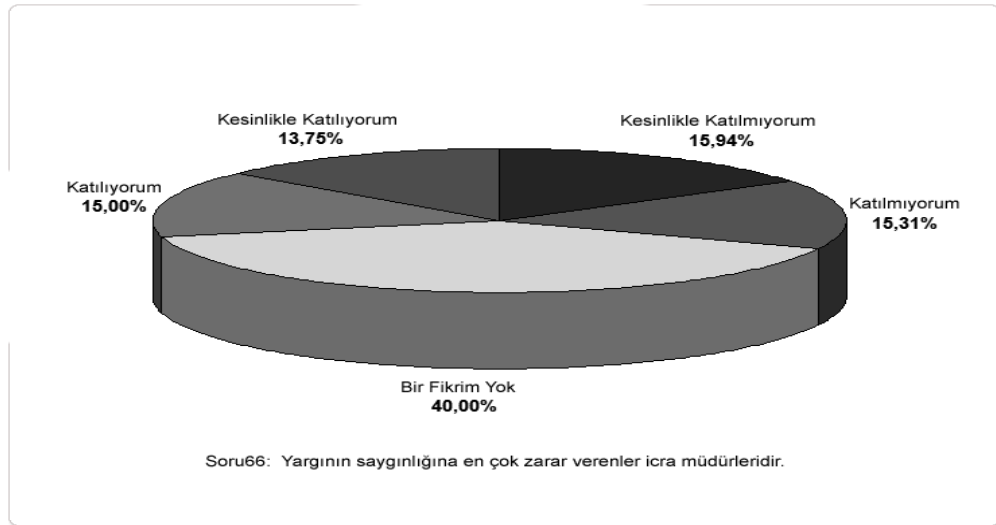

Değerlendirme:

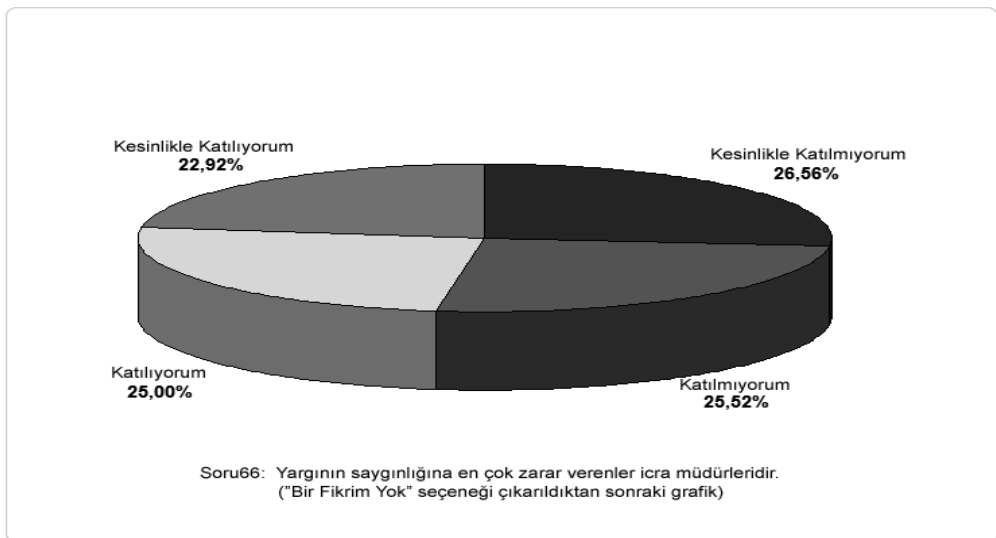
Bu soruya katılımcıların % 69,23'ü olumsuz cevap vermiştir.

Anket Sorusu 66

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler icra müdürleridir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

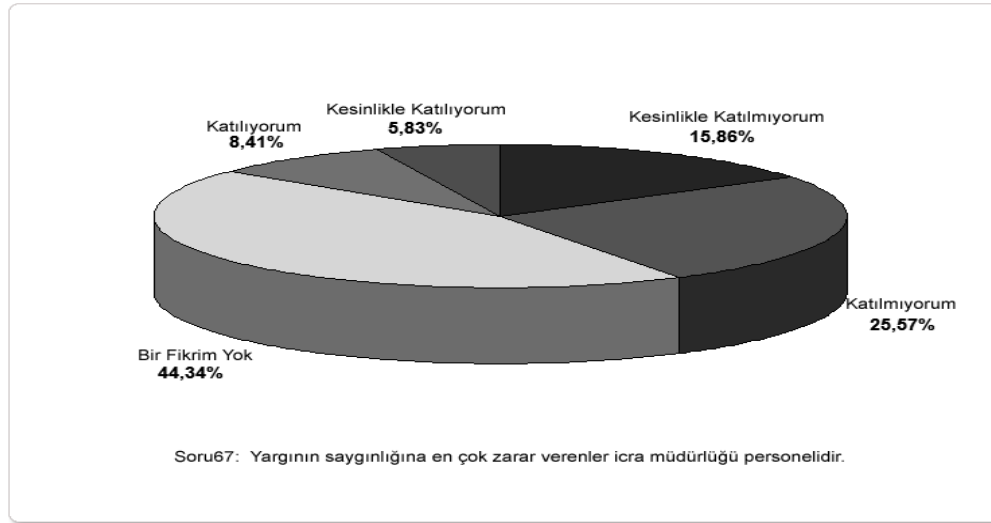
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 52,08'i olumsuz cevap vermiştir.

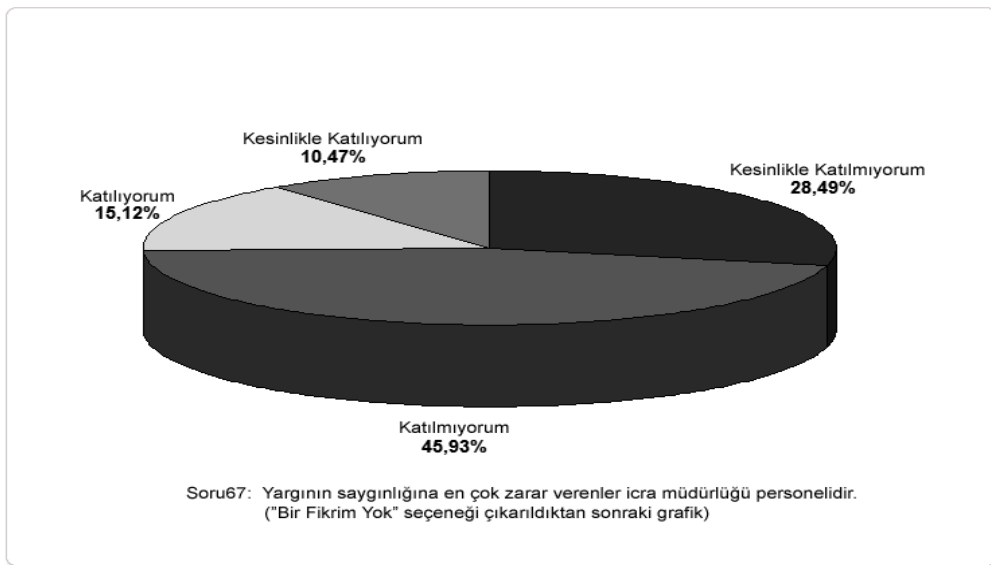

Anket Sorusu 67

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler icra müdürlüğü personeleridir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

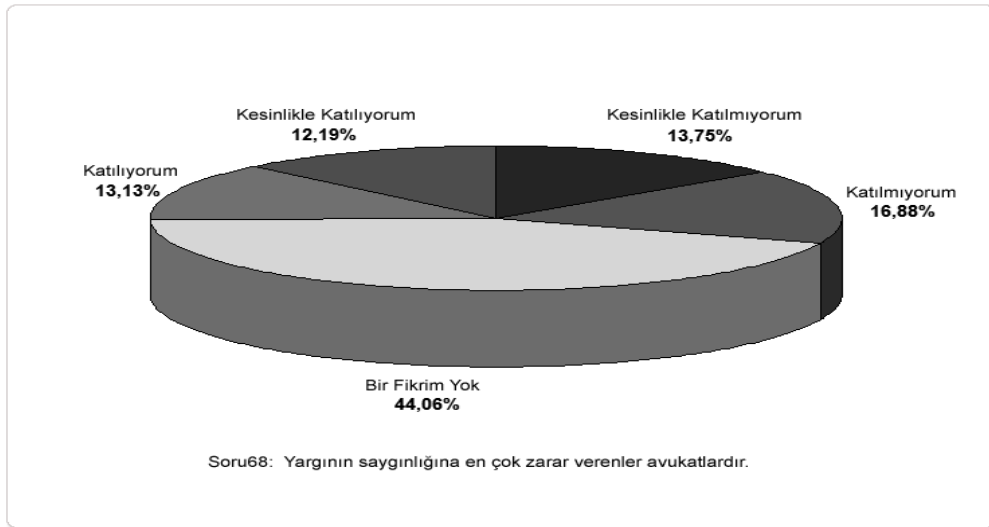

Değerlendirme:

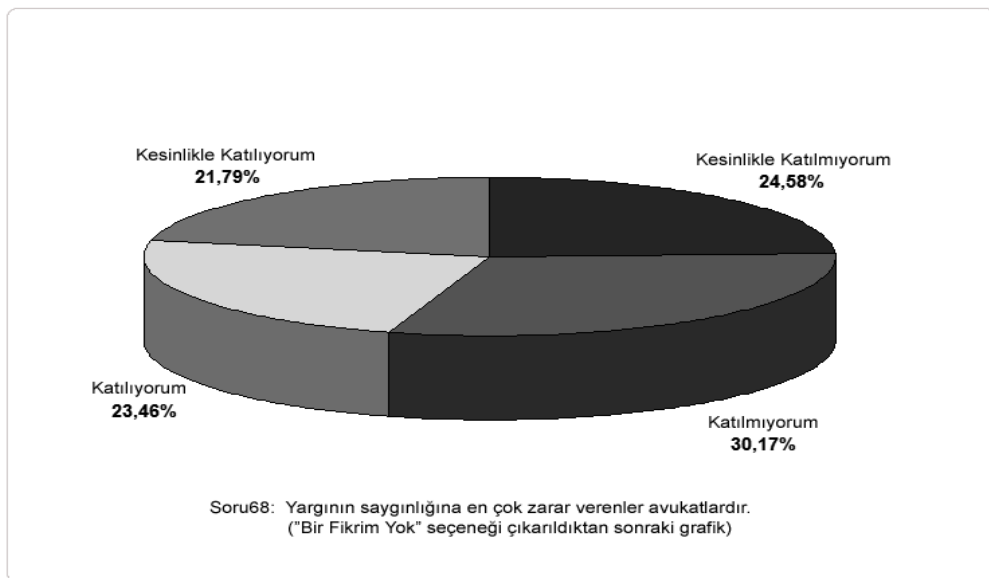
Bu soruya katılımcıların % 74,42'si olumsuz cevap vermiştir. Hâkimler ve Savcılar ve diğer çalışanlara nazaran icra müdürlüğü personelinin oranı düşüktür. Bunun sebeplerinin araştırılıp ortaya çıkartılması gerekmektedir.

Anket Sorusu 68

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler avukatlardır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

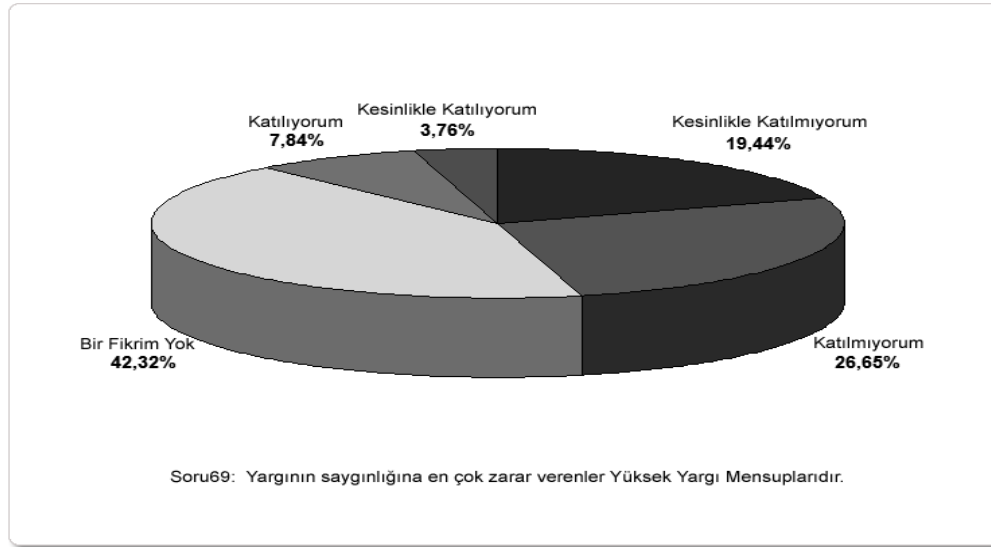

Değerlendirme:

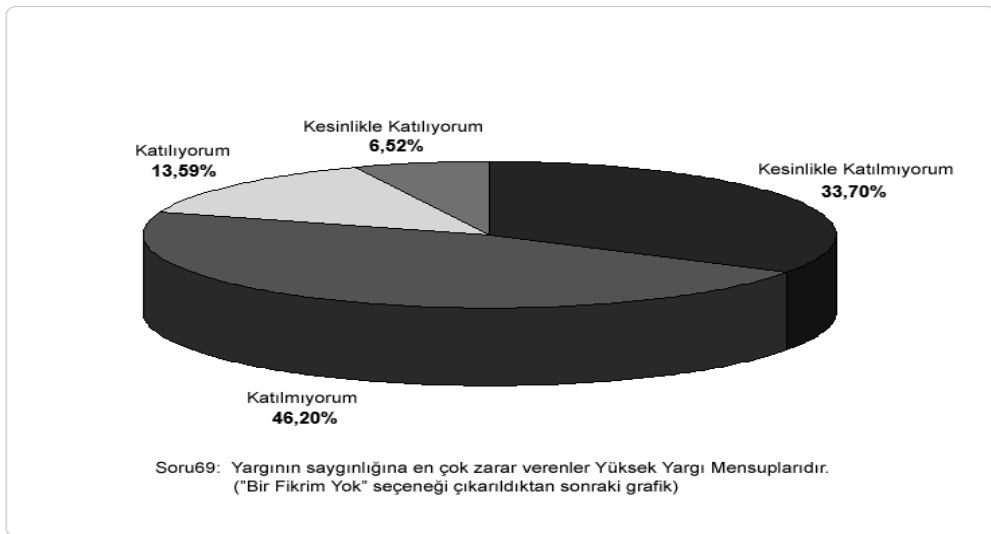
Bu soruya katılımcıların % 54,75'i olumsuz cevap vermiştir. Avukatlara olan güven oldukça düşüktür. Ankete katılanların yarıya yakını yargının saygınlığına avukatların zarar verdiği düşüncesindedir. Barolar tarafından bu düşüncenin ortadan kaldırılması yönünde çalışma yapılması gerekmektedir.

Anket Sorusu 69

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler Yüksek Yargı Mensuplarıdır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

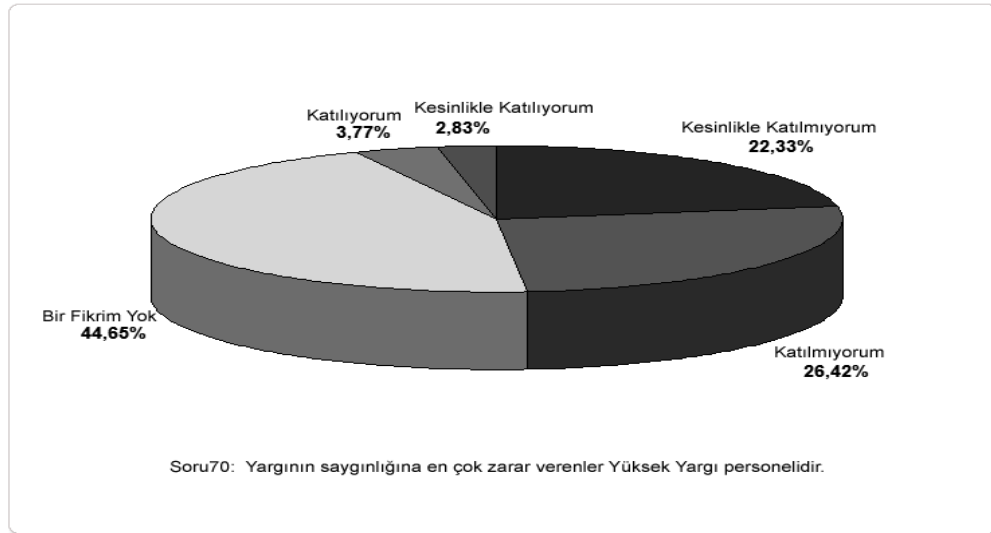

Değerlendirme:

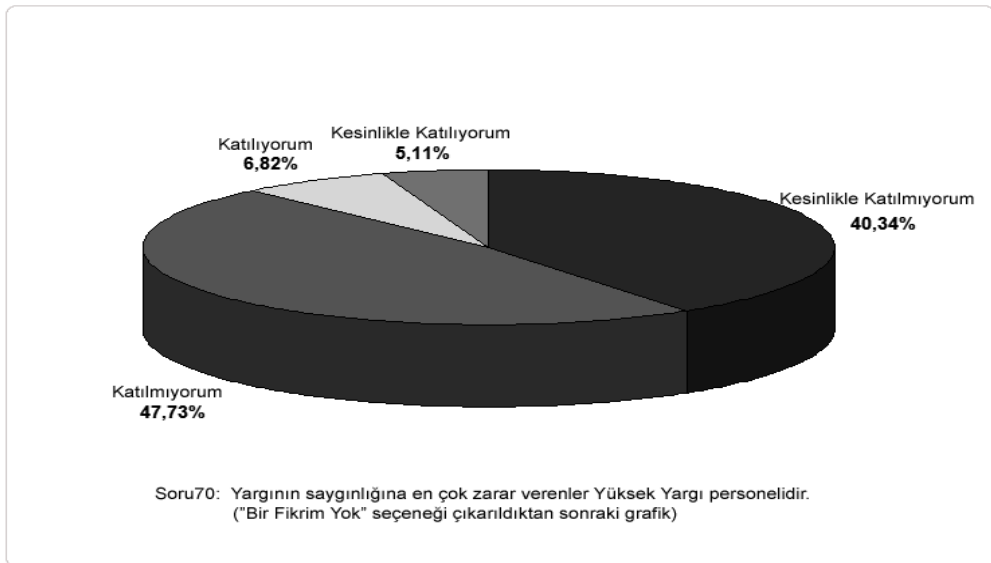
Bu soruya katılımcıların % 79,9'u olumsuz cevap vermiştir. Yüksek yargı personeline nazaran Yüksek Yargı Mensuplarının yargının saygınlığına zarar verdiğini düşünenlerin oranı ankete katılanların % 21,11' i dir. Yüksek Yargı Personelinde bu oran % 11,93'dür. Bu oranın azaltılması yönünde çalışma yapılması gerekmektedir.

Anket Sorusu 70

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler Yüksek Yargı personeleridir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

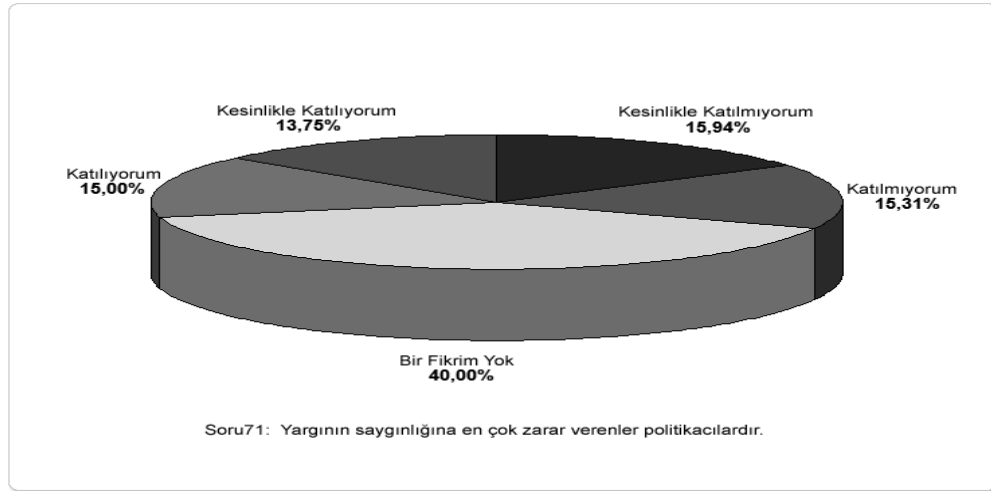

Değerlendirme:

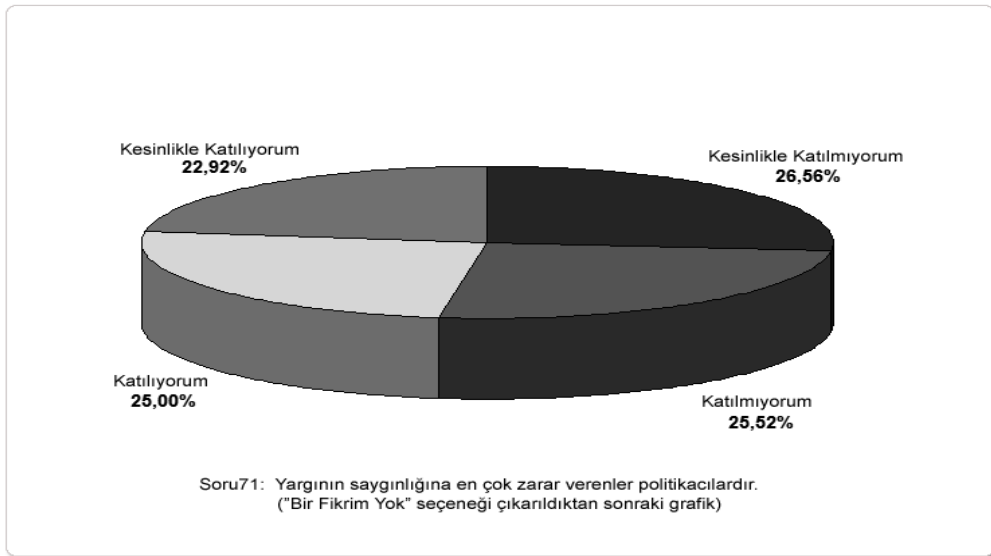
Bu bölümde soruya katılımcıların % 88,07'si olumsuz cevap vermiştir. Bu oran oldukça iyi bir orandır.

Anket Sorusu 71

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler politikacılarıdır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

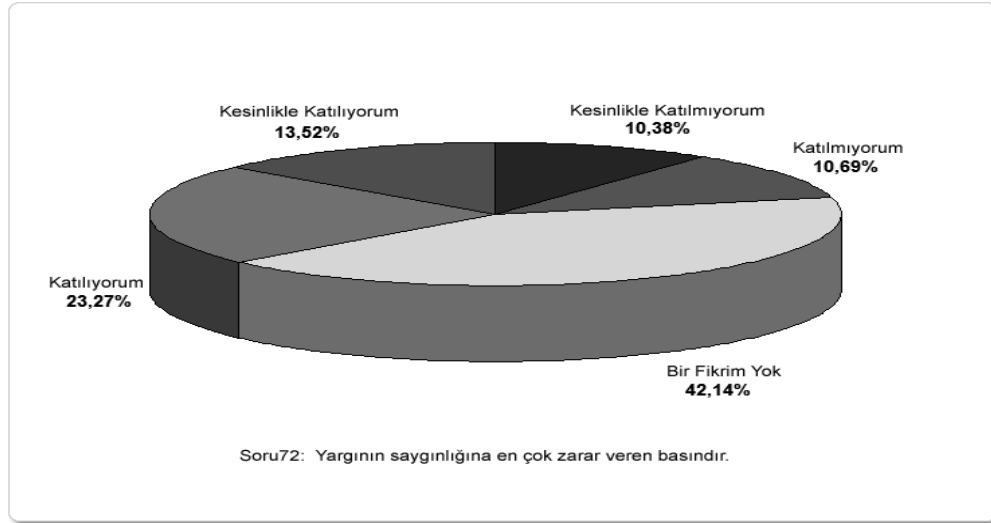

Değerlendirme:

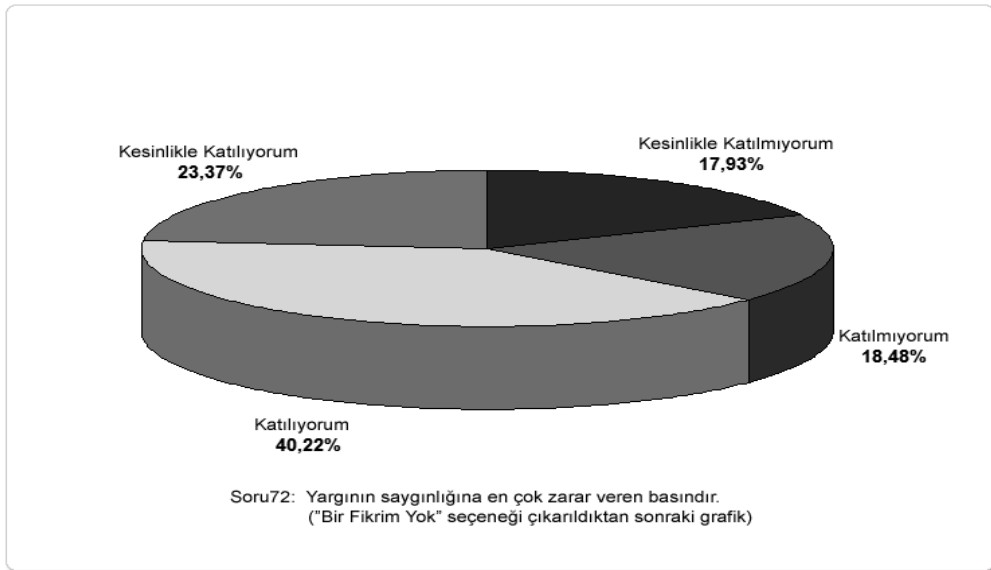
Bu soruya katılımcıların % 52,08'i olumsuz cevap vermiştir. Katılanların % 47,92'si politikacıların yargının saygınlığına zarar verdiğini düşünmektedir. Bu oldukça yüksek bir orandır. Politikacıların yargının saygınlığını zedeleyici beyan ve davranışlardan titizlikle kaçınmaları gerekmektedir.

Anket Sorusu 72

Yargının saygınlığına en çok zarar veren basındır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

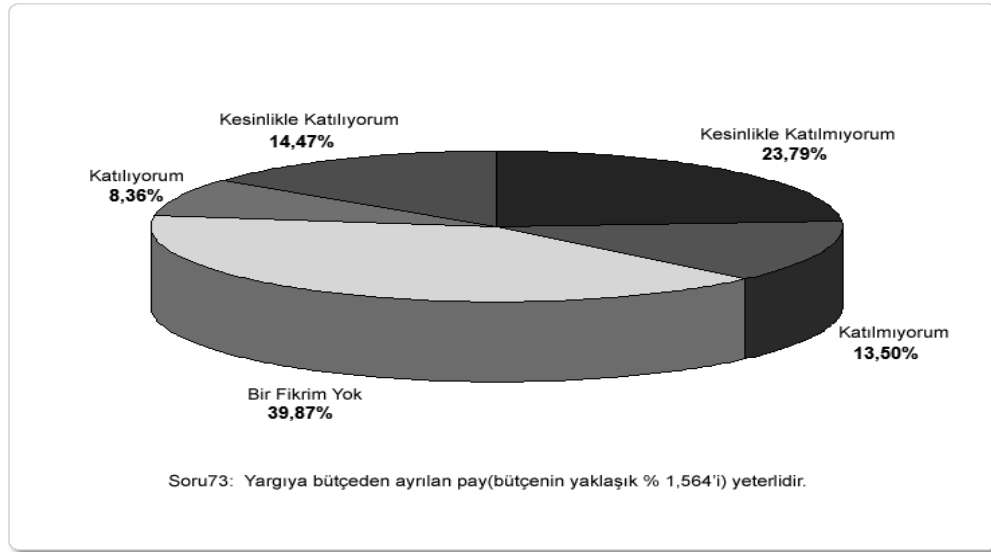

Değerlendirme:

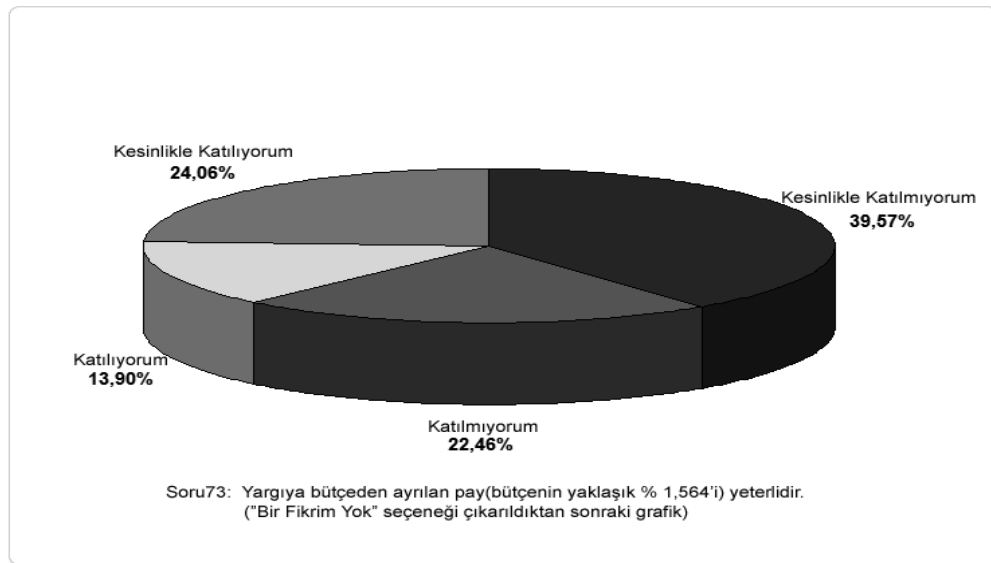
Bu soruya katılımcıların % 63,59'u olumlu cevap vermiştir. Bu cevaplar, basının yargının saygınlığına zarar verenler içerisinde en çok paya sahip olan kesim olduğunu göstermektedir. Bunun sebepleri araştırılmalı ve bu konuya has olmak üzere ayrıntılı bir çalışma yapılmalıdır.

Anket Sorusu 73

Yargının bütçeden ayrılan pay (bütçenin yaklaşık % 1,56'sı) yeterlidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

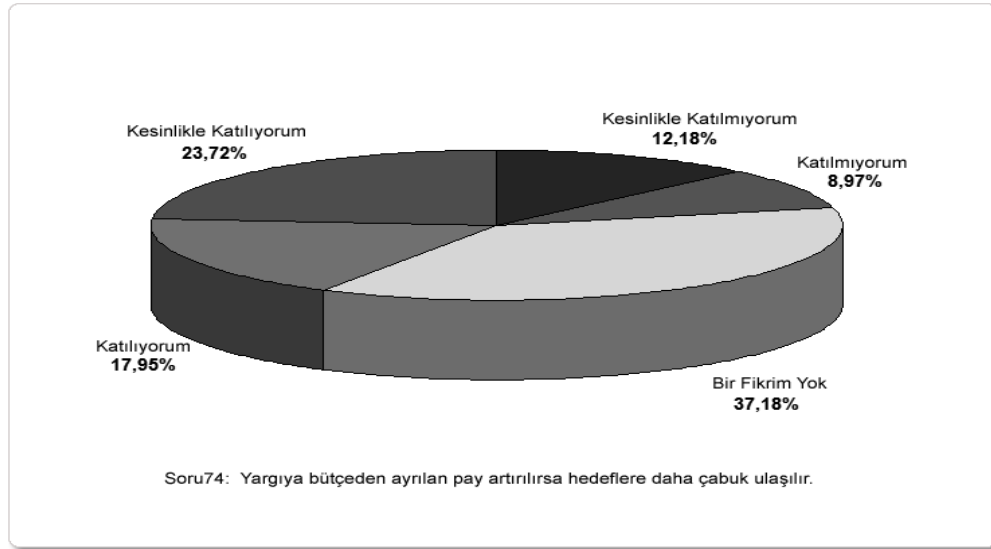

Değerlendirme:

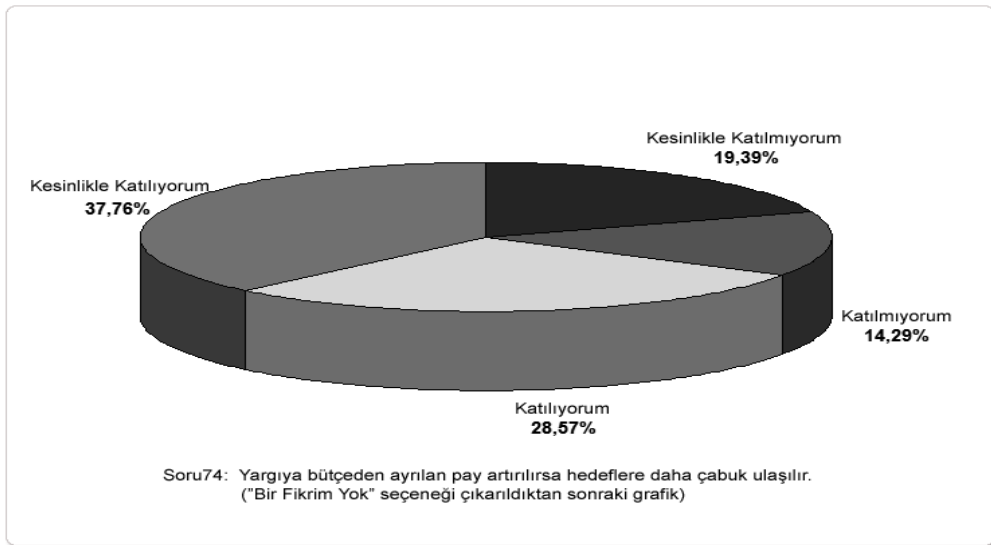
Bu soruya katılımcıların % 63,03'ü olumsuz cevap vermiştir. Yargının genel bütçeden aldığı payın çok az olduğu, ankete katılanların önemli bir çoğunluğu tarafından kabul edilmiştir. Yargının bütçeden aldığı payın artırılması gerekmektedir.

Anket Sorusu 74

Yargı bütçeden ayrılan pay artırılırsa hedeflere daha çabuk ulaşılır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

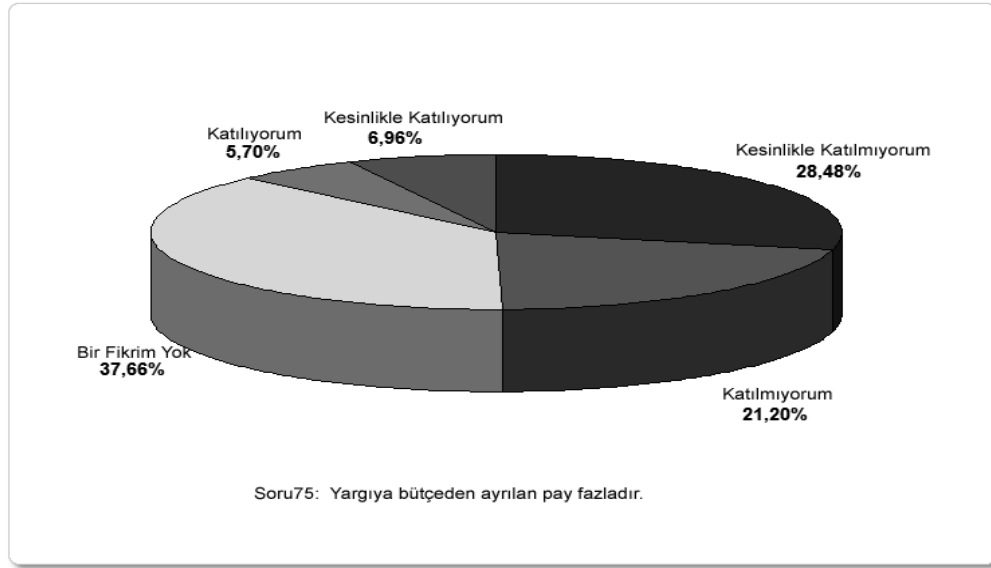

Değerlendirme:

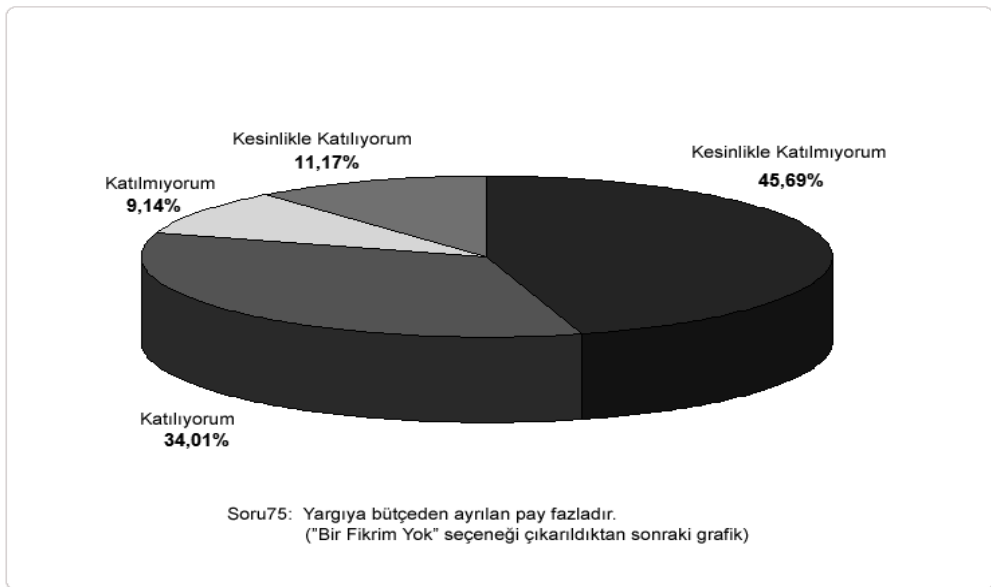
Bu soruya katılımcıların % 66,33'ü olumlu cevap vermiştir. Önceki soruya verilen cevapla uyumlu bir cevaptır. Yargının bütçeden ayrılan payının artırılması birçok sorunun çözümüne ve stratejik hedeflere ulaşmada başarıya yol açacaktır.

Anket Sorusu 75
Yargıyla bütçeden ayrılan pay fazladır.

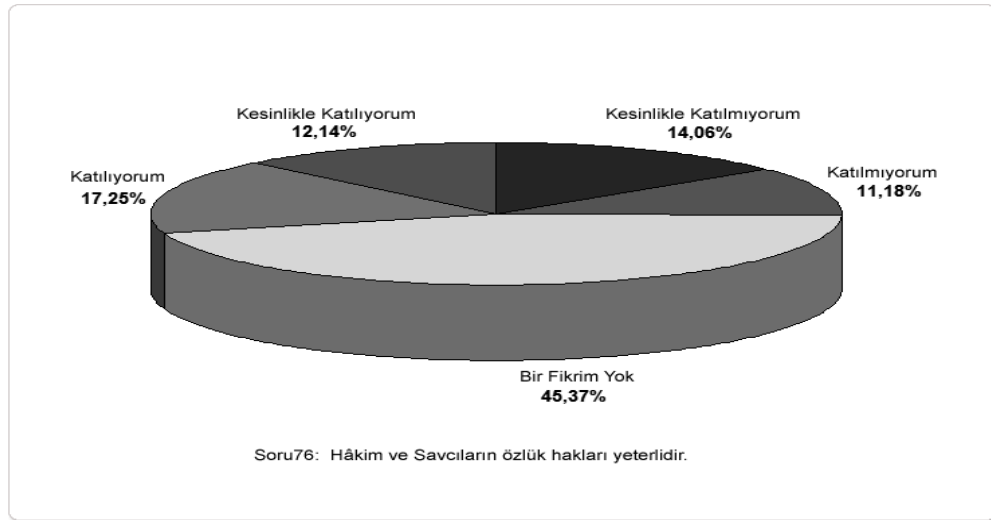
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

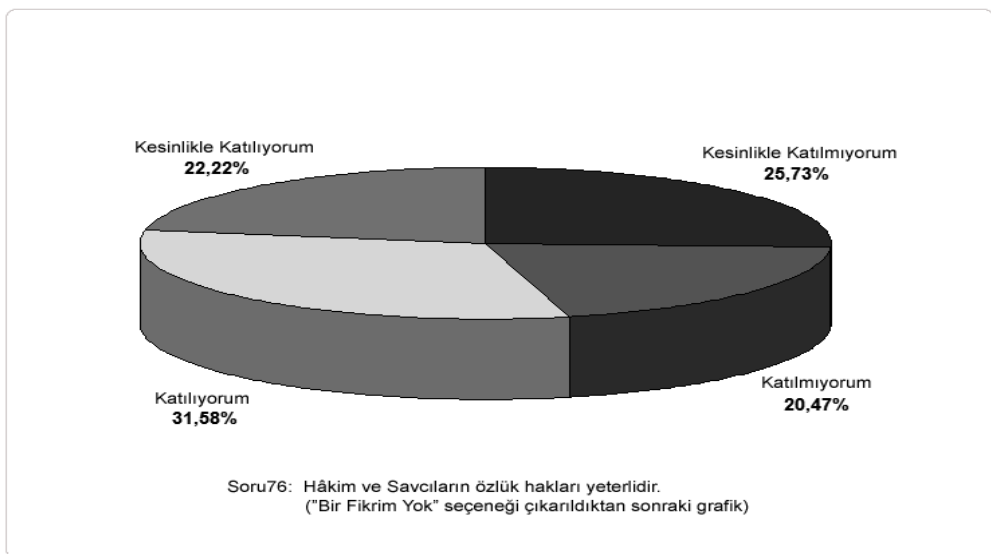
Değerlendirme:

Bu bölümde soruya katılımcıların % 79,7'si olumsuz cevap vermiştir. Yargının bütçeden ayrılan payın artırılması gerektiği hususunda önemli bir çoğunluk fikir beyan etmiştir.

Anket Sorusu 76
Hâkim ve Savcıların özlük hakları yeterlidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

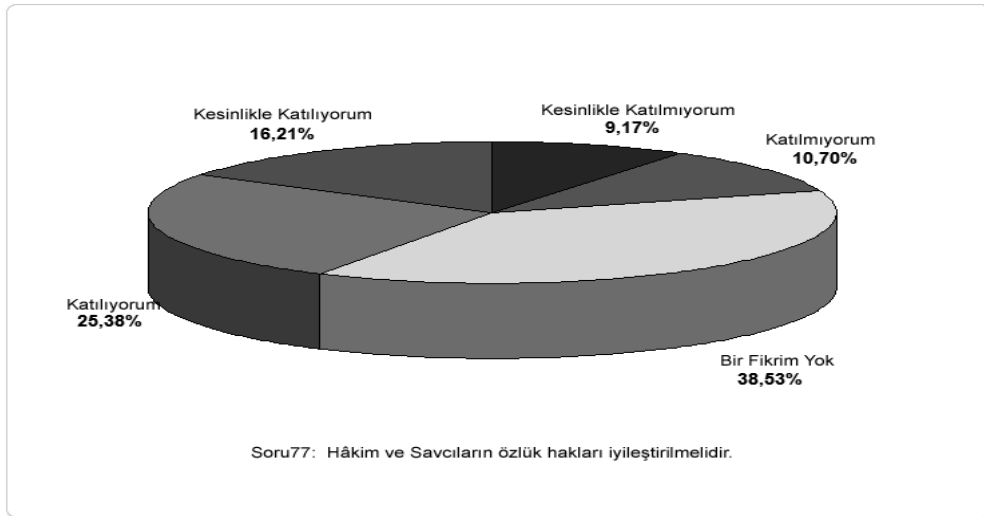

Değerlendirme:

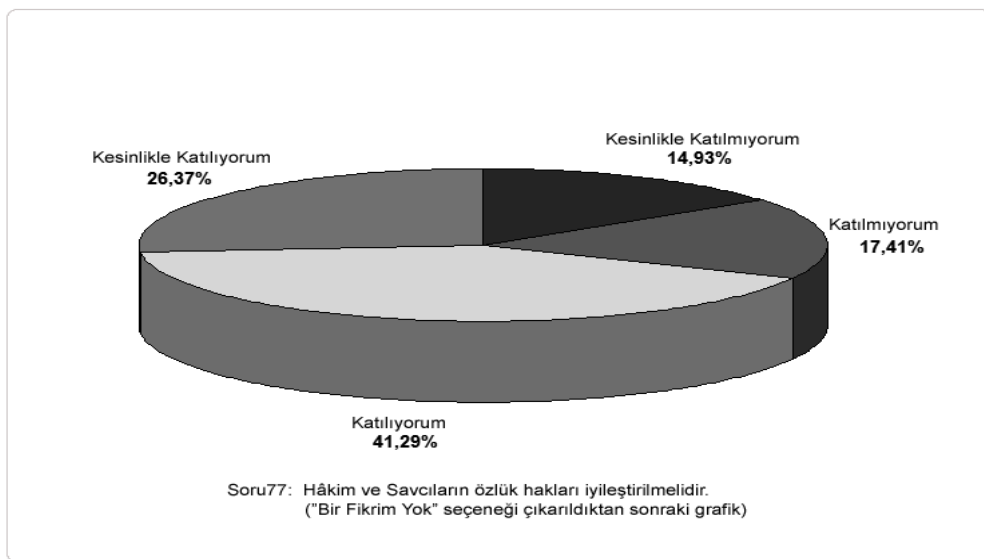
Bu soruya katılımcıların % 53,8'i olumlu cevap vermiştir. Bu sorunun yorumu aşağıdaki soruya verilen cevap ile birlikte yapılmıştır.

Anket Sorusu 77

Hâkim ve Savcıların özlük hakları iyileştirilmelidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

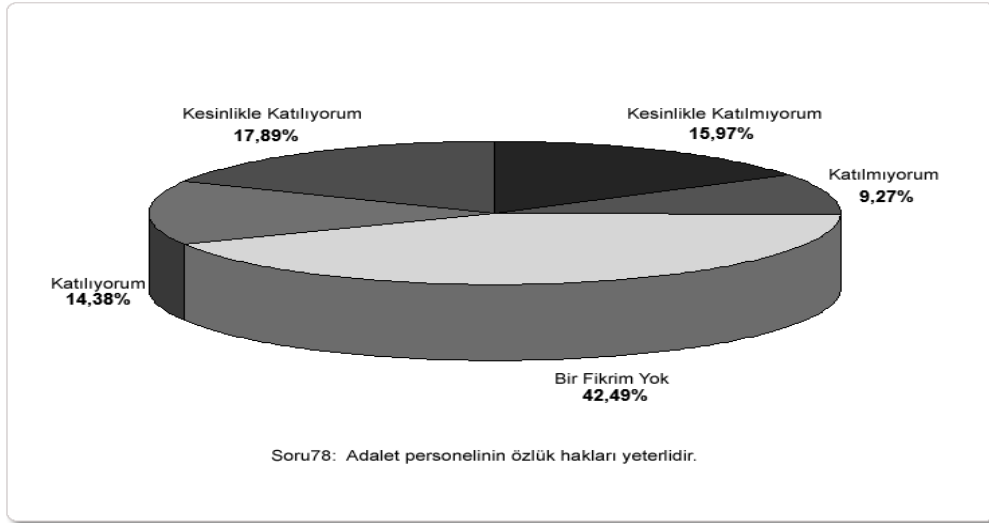

Değerlendirme:

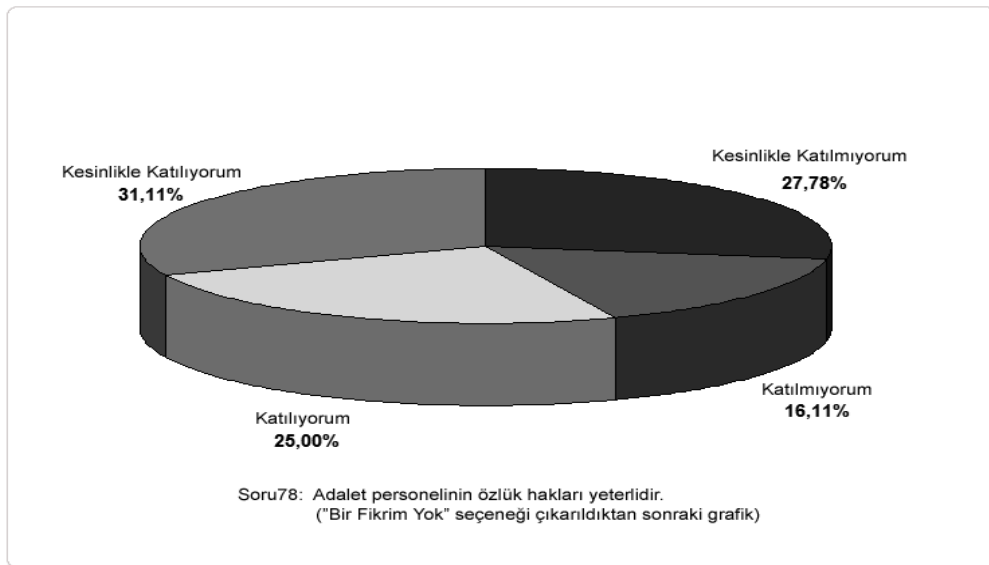
Bu bölümde soruya katılımcıların % 67,66'sı olumlu cevap vermiştir. Önceki soruda katılımcıların % 53,8'i hâkim ve savcılarının özlük haklarının yeterli olduğunu söylerken, bu soruya verilen cevapta ise % 67,66'sı özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Türkiye'de bir hâkim ve savcının Avrupalı meslektaşlarına kıyasla 2-3 kat fazla iş yükü altında çalıştığı düşünüldüğünde özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiği söylenebilir.

Anket Sorusu 78

Adalet personelinin özlük hakları yeterlidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

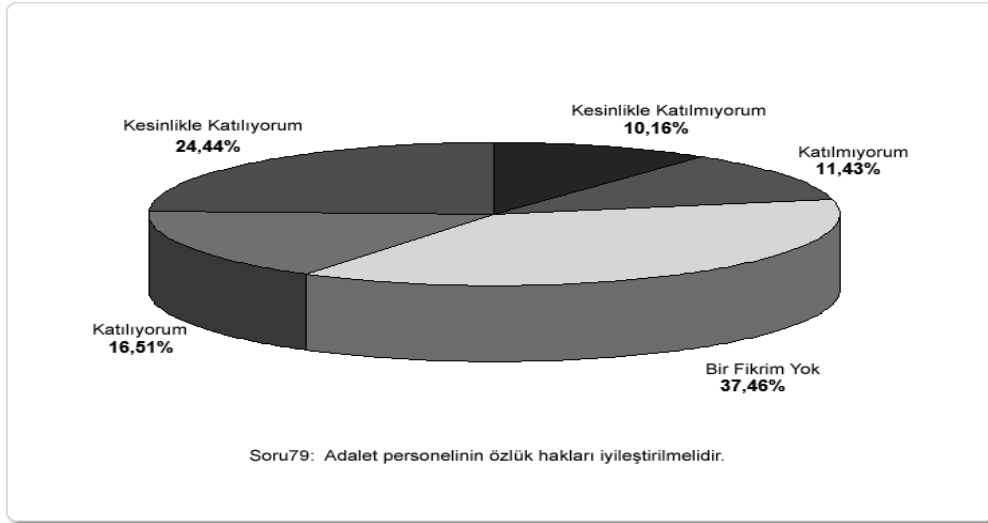

Değerlendirme:

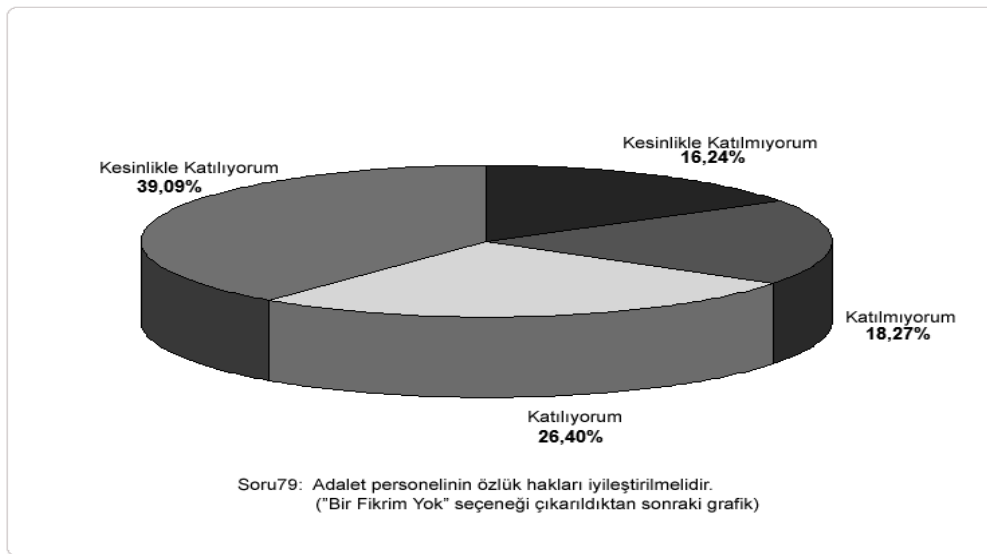
Bu soruya katılımcıların % 56,11'i olumlu cevap vermiştir. Bu sorunun cevabı aşğıdaki soru ile birlikte yorumlanmıştır.

Anket Sorusu 79

Adalet personelinin özlük hakları iyileştirilmelidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

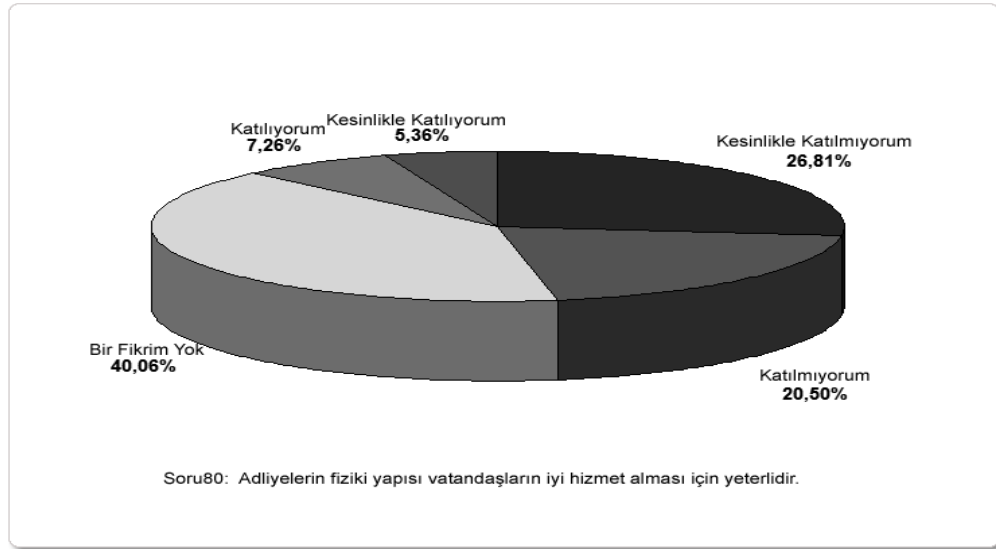

Değerlendirme:

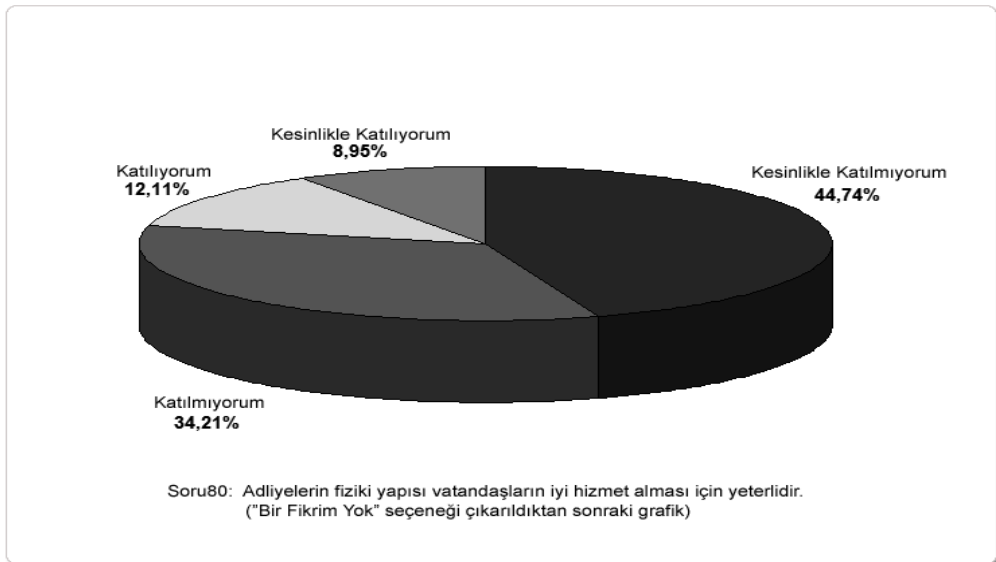
Bu soruya katılımcıların % 65,49'u olumlu cevap vermiştir. Önceki soruda katılımcıların % 56,11'i adalet personelinin özlük haklarının yeterli olduğunu söylerken, bu soruya verilen cevapta ise % 65,49'u özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu sonuç yargı çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiği şeklinde anlaşılmalıdır.

Anket Sorusu 80

Adliyelerin fiziki yapısı vatandaşların iyi hizmet alması için yeterlidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

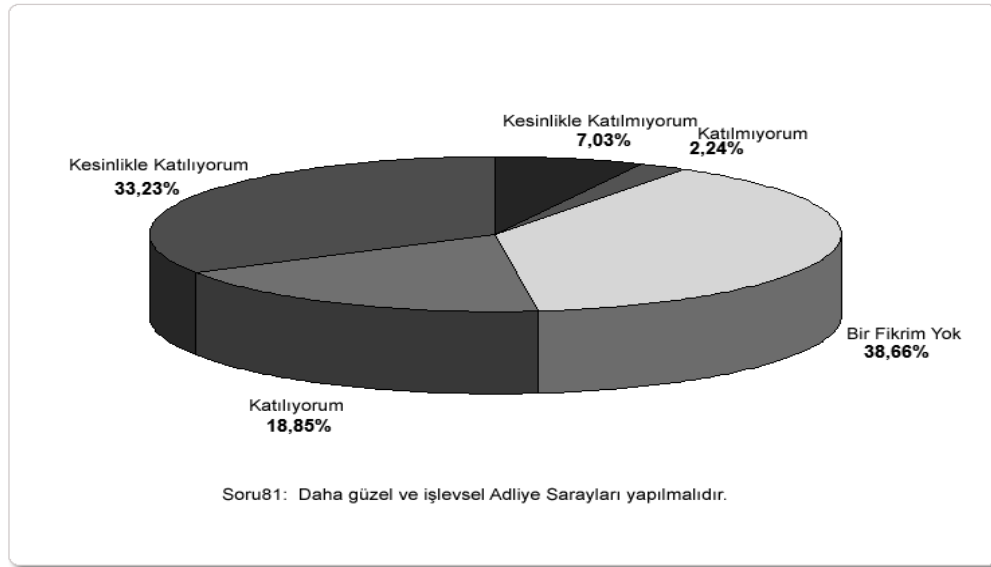

Değerlendirme:

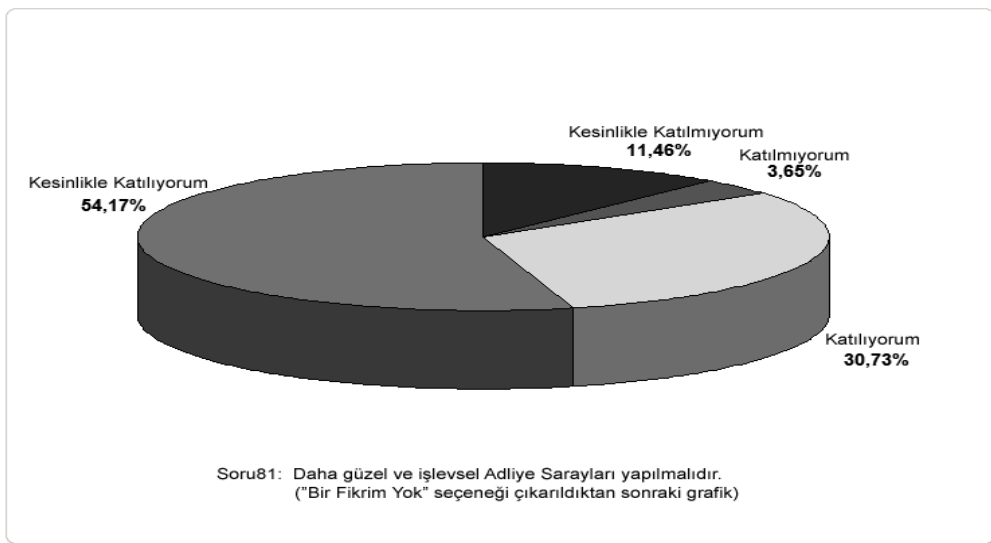
Bu bölümde soruya katılımcıların % 78,95'i olumsuz cevap vermiştir. Son yıllarda yapımı devam eden yeni adliye saraylarının yapımına hız verilmelidir. Vatandaşlar daha iyi şartlarda hizmet almak istemektedirler.

Anket Sorusu 81

Daha güzel ve işlevsel adliye sarayları yapılmalıdır.

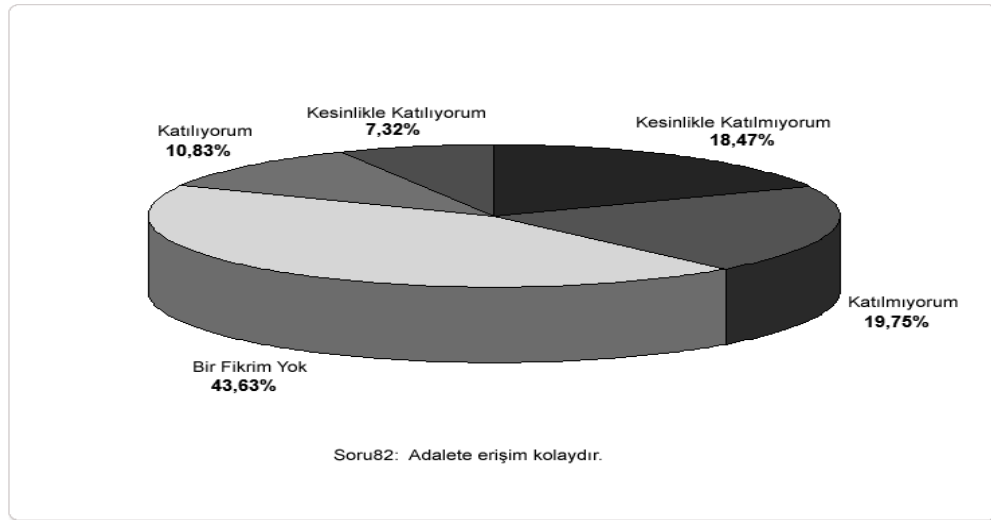
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

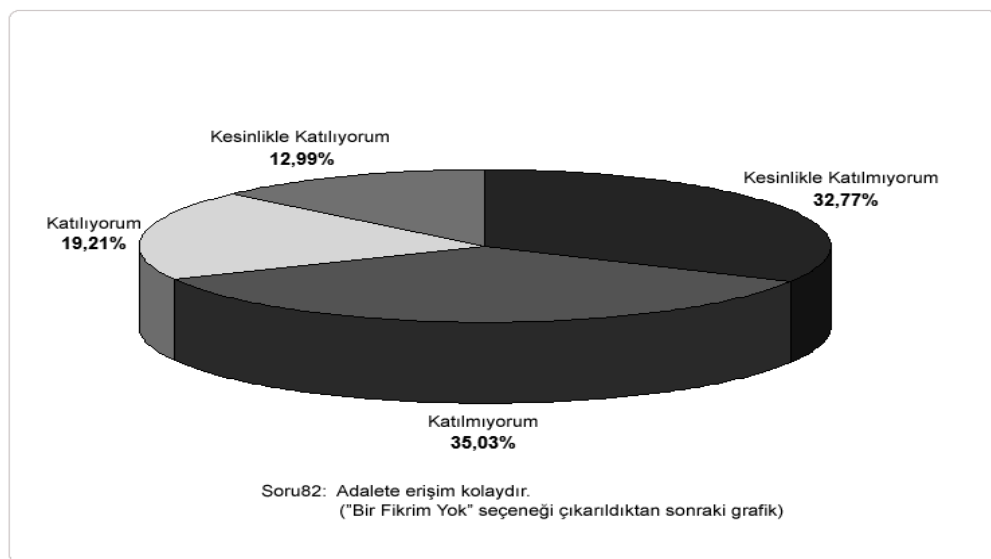
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 84,9'u olumlu cevap vermiştir. Ankete katılanların önemli bir çoğunluğu estetik olarak daha güzel ve hizmet sunumu olarak daha işlevsel adliye sarayları yapılmasına istemişlerdir. Yeni adliye saraylarının yapımına hız verilmeli ve estetik güzellik yanında işlevsellik de öncelikle gözetilen hususlar olmalıdır.

Anket Sorusu 82
Adalet erişim kolaydır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

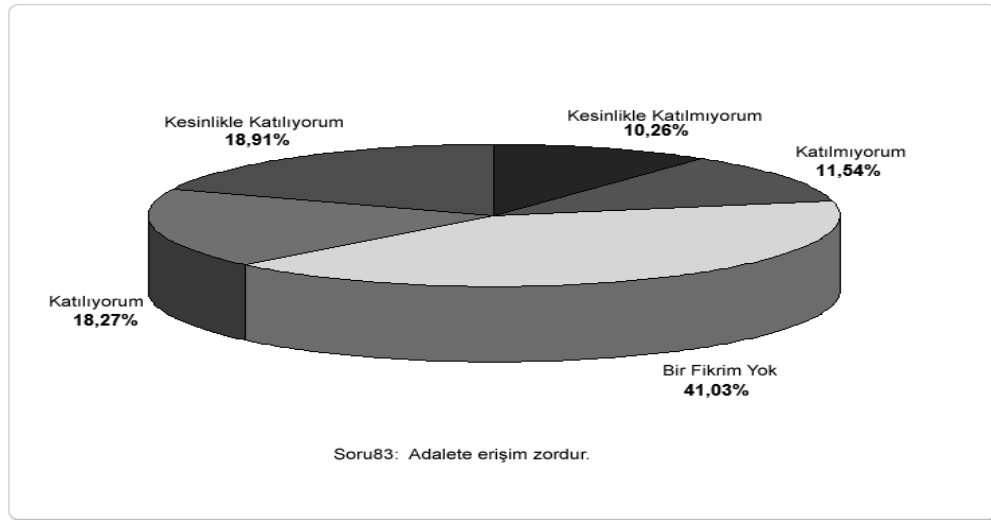

Değerlendirme:

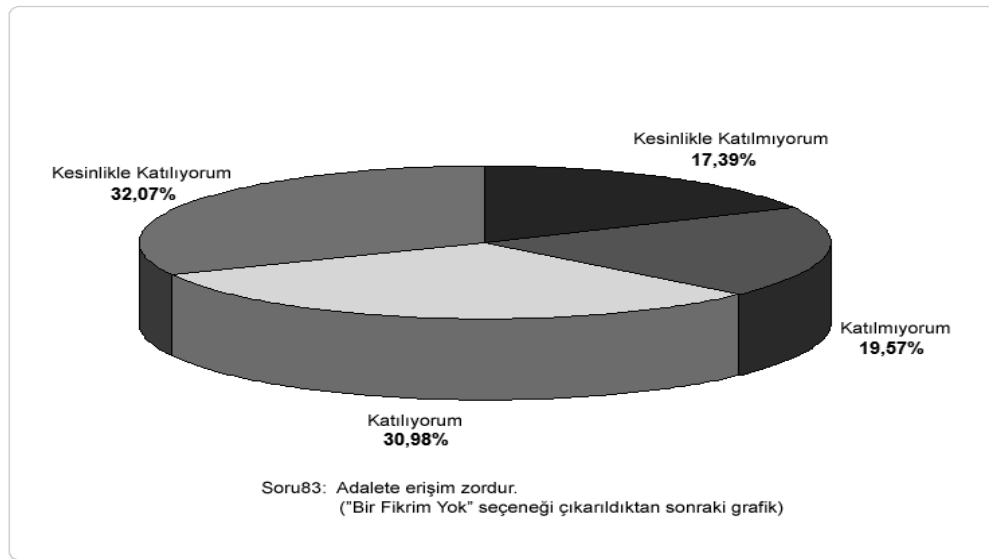
Bu bölümde soruya katılımcıların % 67,8'i olumsuz cevap vermiştir. Türkiye'de mahkemelerde hak aramanın kolay olmadığı ifade edilmiştir. İş sahiplerine hizmet sunumunun kolaylaştırılması yönünde ne türlü önlemler alınabileceği hususunda ayrıntılı bir çalışma yapılmalıdır.

Anket Sorusu 83
Adalete erişim zordur.

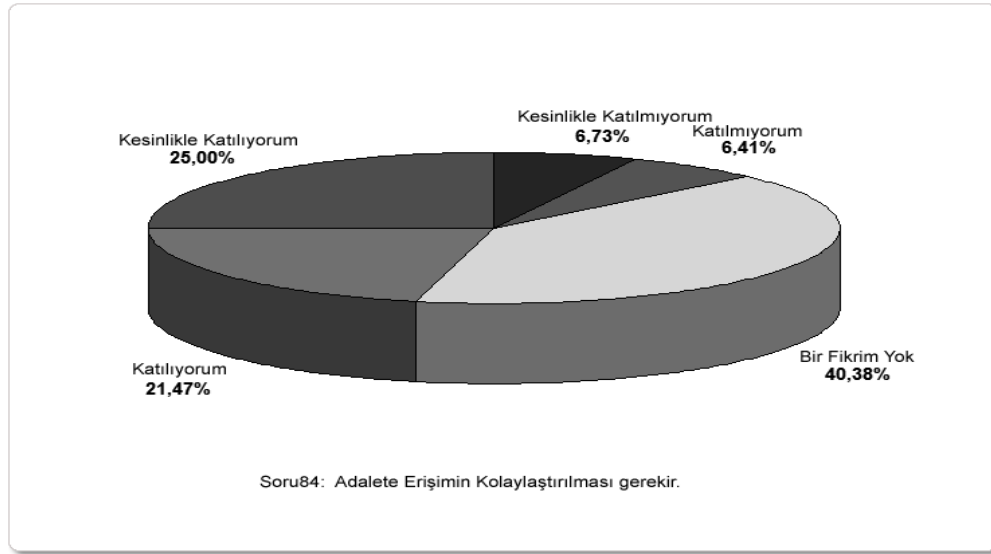
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

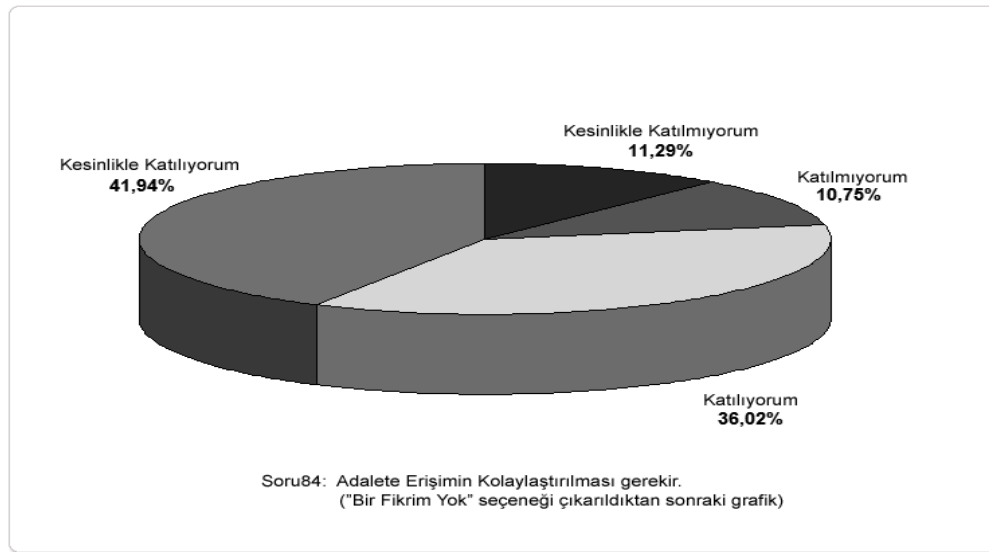
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 63,05'i olumlu cevap vermiştir. Önceki sorunun cevabı ile paralellik arz eden ve onu doğrulayan bir sonuç ortaya çıkmıştır.

Anket Sorusu 84
Adalete erişimin kolaylaştırılması gerekir.

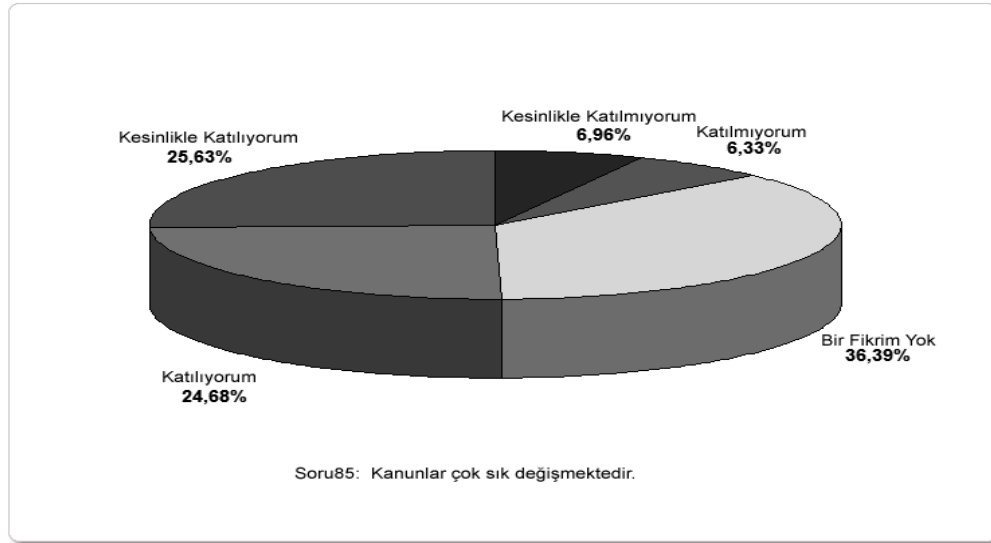
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

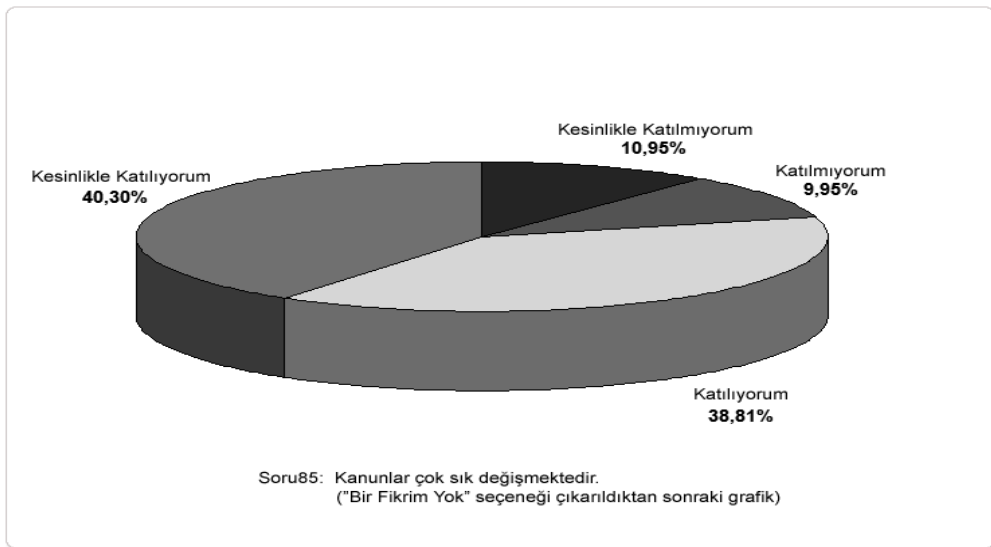
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 77,96'sı olumlu cevap vermiştir. 82.soruda yapılan yorum bu soruya verilen cevaplarla doğrulanmıştır. Adliyede işi olanların işlerini kolaylaştırıcı ve taleplerine en kısa sürede cevap vermeyi sağlayacak yol ve yöntemlerin araştırılıp uygulanması gerekmektedir.

Anket Sorusu 85
Kanunlar çok sık değişmektedir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

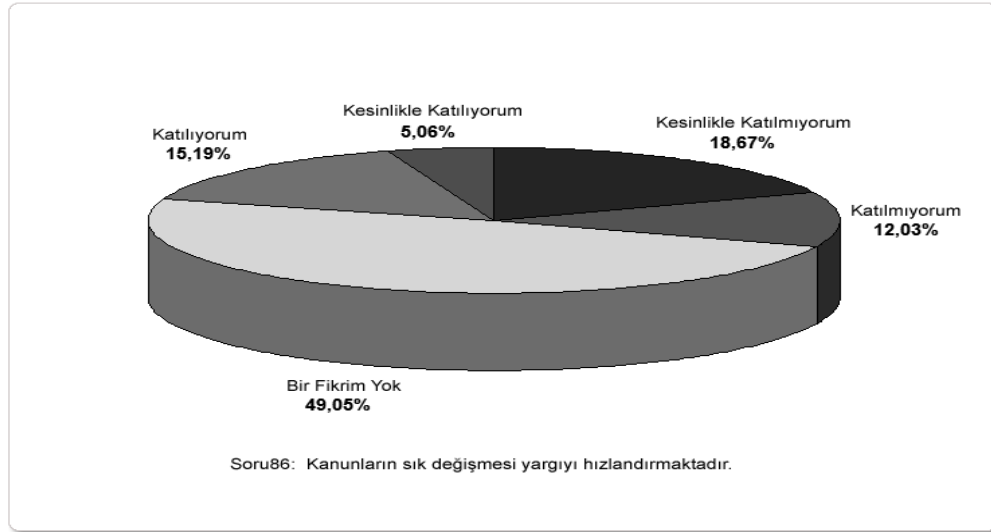

Değerlendirme:

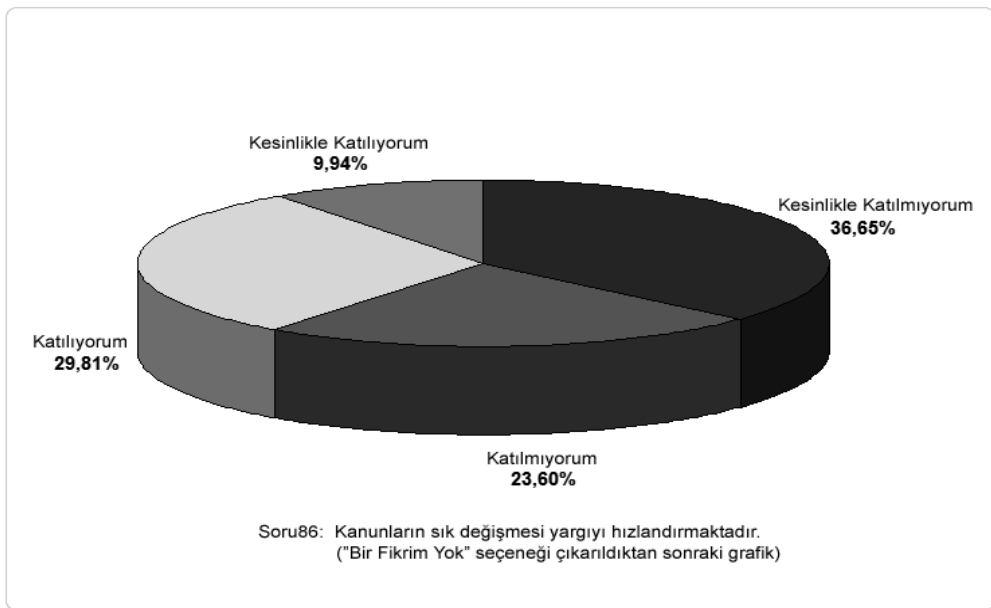
Bu soruya katılımcıların % 79,11'i olumlu cevap vermiştir. Biz uygulayıcılar dâhil yeni kanunları öğrenmekte ve değişiklikleri takip etmekte zaman zaman zorlanmaktayız. Aynı düşünce ankete katılanlar tarafından da paylaşılmıştır.

Anket Sorusu 86

Kanunların sık değişmesi yargıyı hızlandırmaktadır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

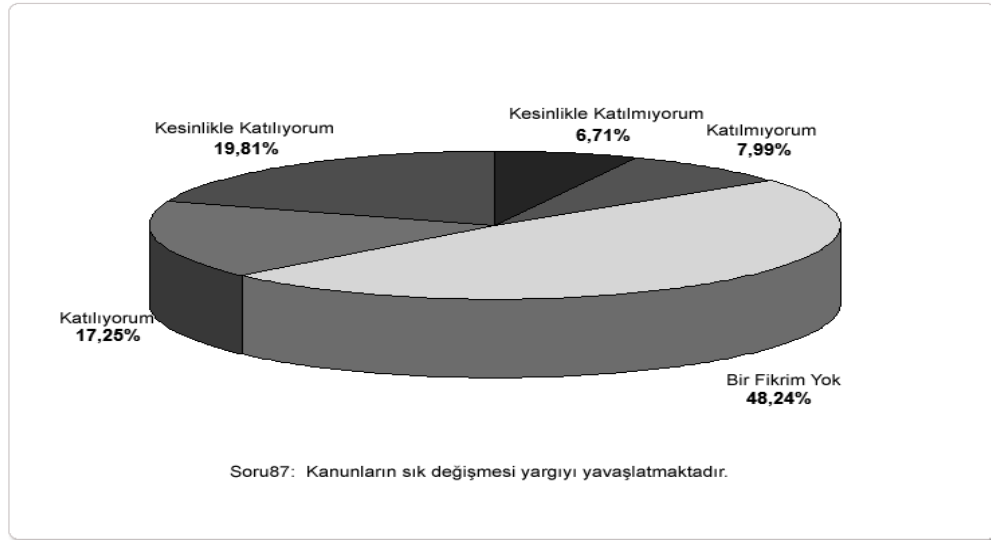

Değerlendirme:

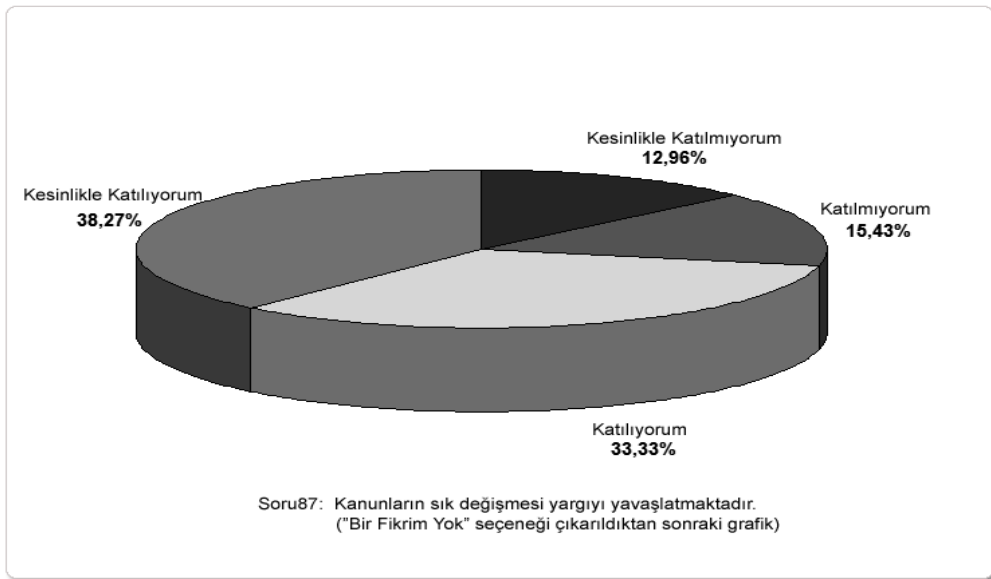
Bu soruya katılımcıların % 60,25'i olumsuz cevap vermiştir. Kanunların sık değişmesinin yargının hızlı çalışmasına olumlu etki yapmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Anket Sorusu 87

Kanunların sık değişmesi yargıyı yavaşlatmaktadır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

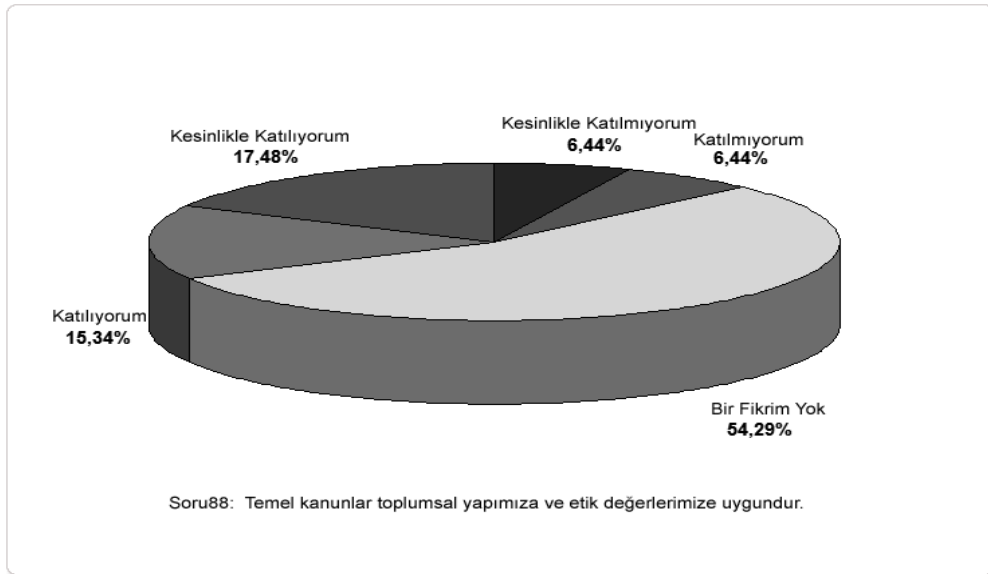

Değerlendirme:

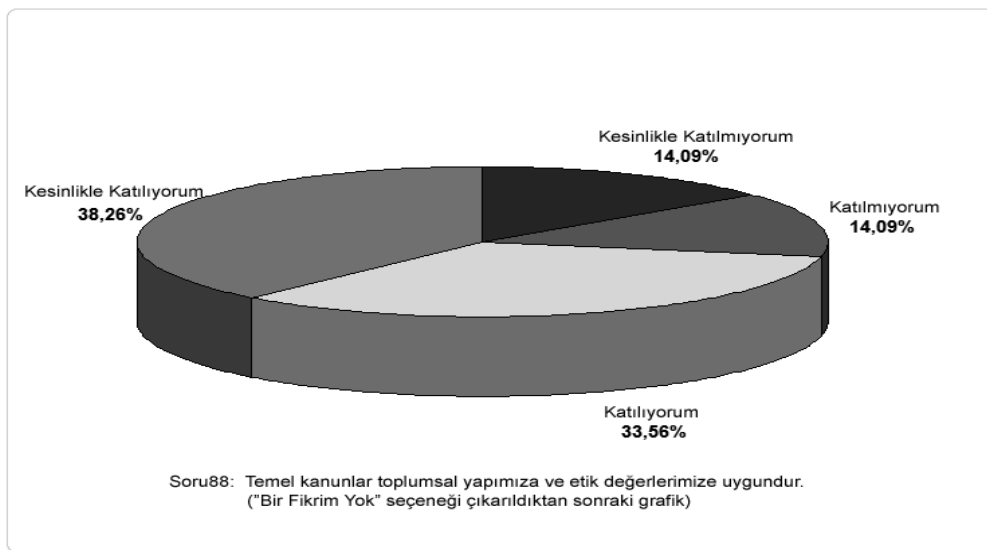
Bu soruya katılımcıların % 71,6'sı olumlu cevap vermiştir. Kanunların sık değişmesi yargıyı yavaşlatmaktadır. Bilhassa Ceza Mahkemeleri kanunların değişmesi ve lehe kanun uygulaması nedeniyle aynı dosyayı birden çok ele almak zorunda kalmaktadırlar.

Anket Sorusu 88

Temel kanunlar toplumsal yapımıza ve etik değerlerimize uygundur.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

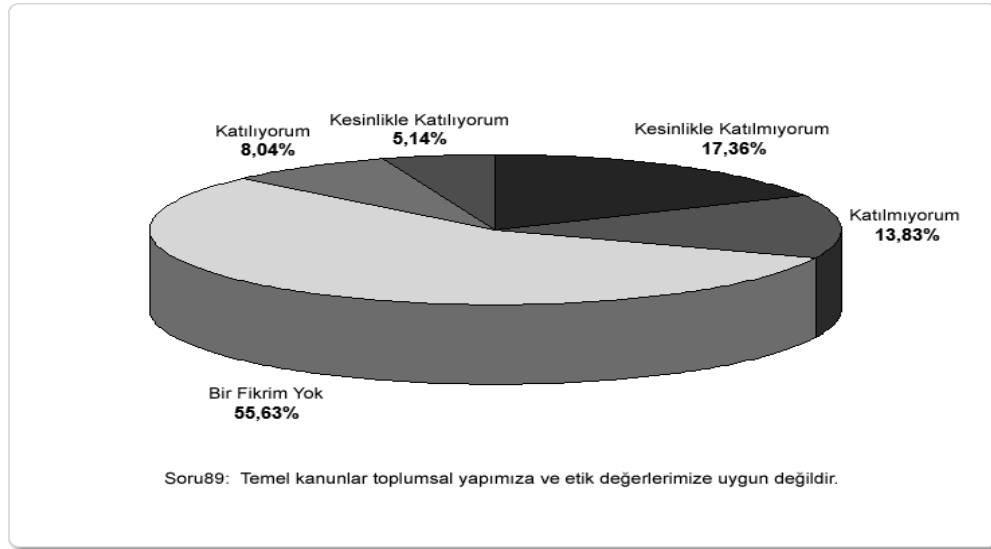

Değerlendirme:

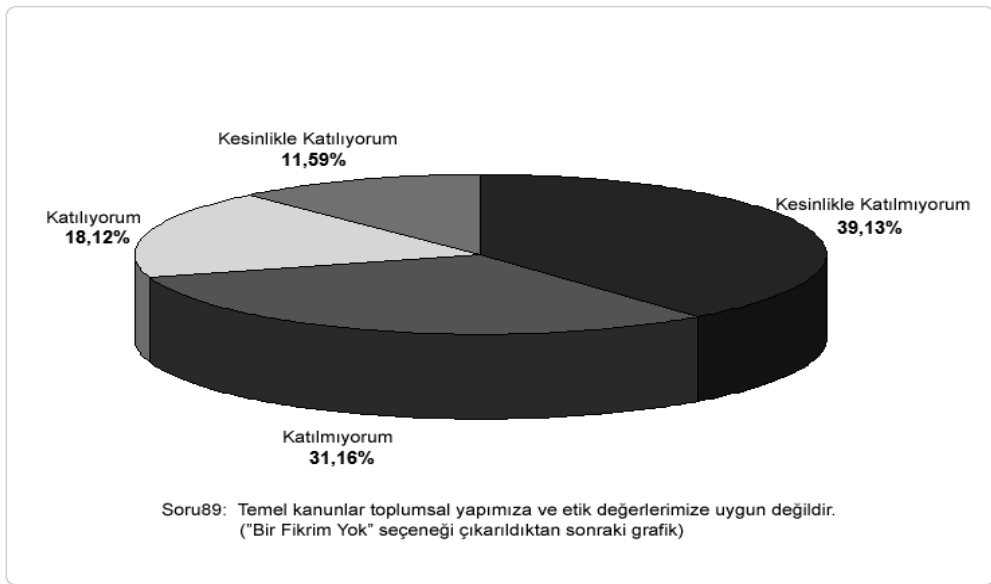
Bu soruya katılımcıların % 71,82'si olumlu cevap vermiştir. Bu oranın daha da yüksek olması arzu edilen bir sonuçtur. Toplumsal değerler ve yaygın toplumsal uygulamalar ile kanunların hükümlerinin çelişmesi, toplumda kanun ihlallerini artıran bir sonuç doğuracaktır. Bu sonucun doğmaması için yasama organı tarafından yapılan kanun çalışmalarında sosyolojik yapının iyi araştırılıp irdelenmesi ve yapılacak düzenlemenin bu yapıya azami uygunluğunun sağlanması faydalı olacaktır.

Anket Sorusu 89

Temel kanunlar toplumsal yapımıza ve etik değerlerimize uygun değildir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

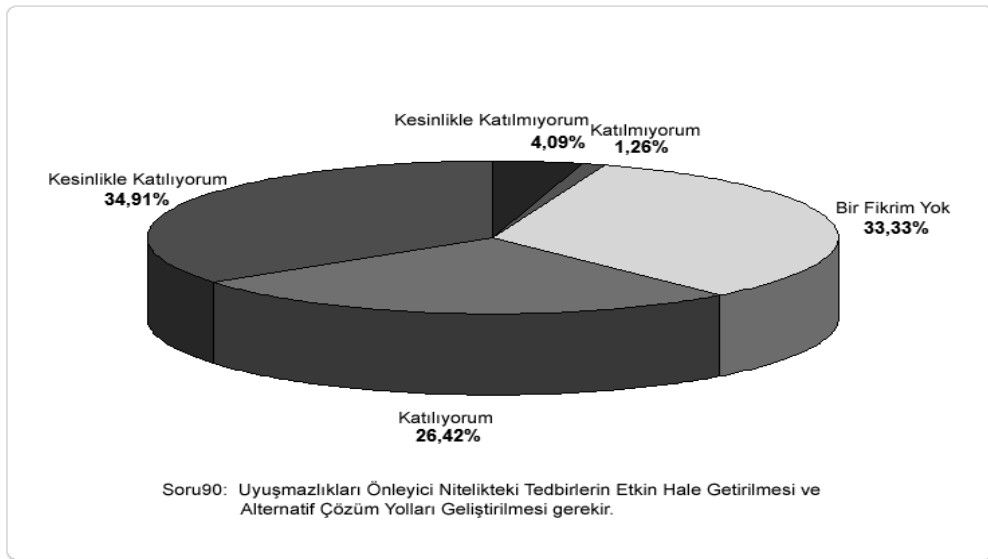

Değerlendirme:

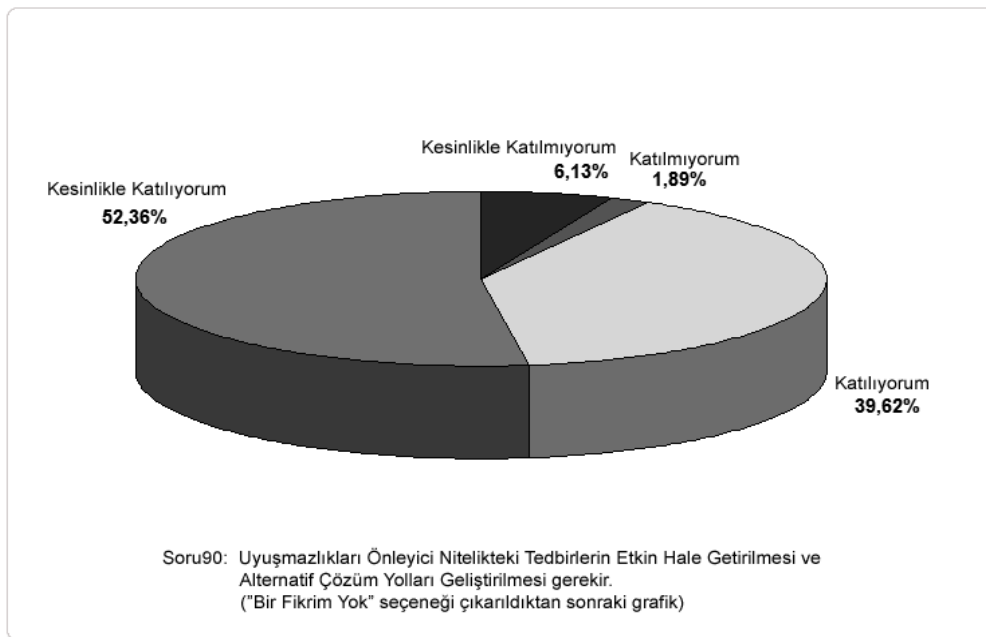
Bu soruya katılımcıların % 70,29'u olumsuz cevap vermiştir. Önceki sorunun cevabı ile uyumlu bir sonuçtur.

Anket Sorusu 90

Uyuşmazlıkları önleyici nitelikteki tedbirlerin etkin hale getirilmesi ve alternatif çözüm yolları geliştirilmesi gerekir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

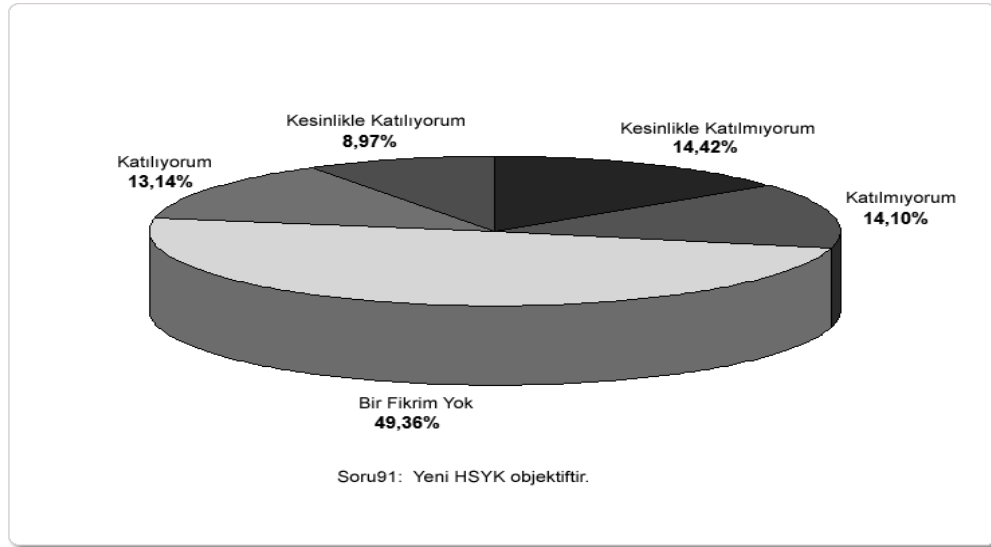

Değerlendirme:

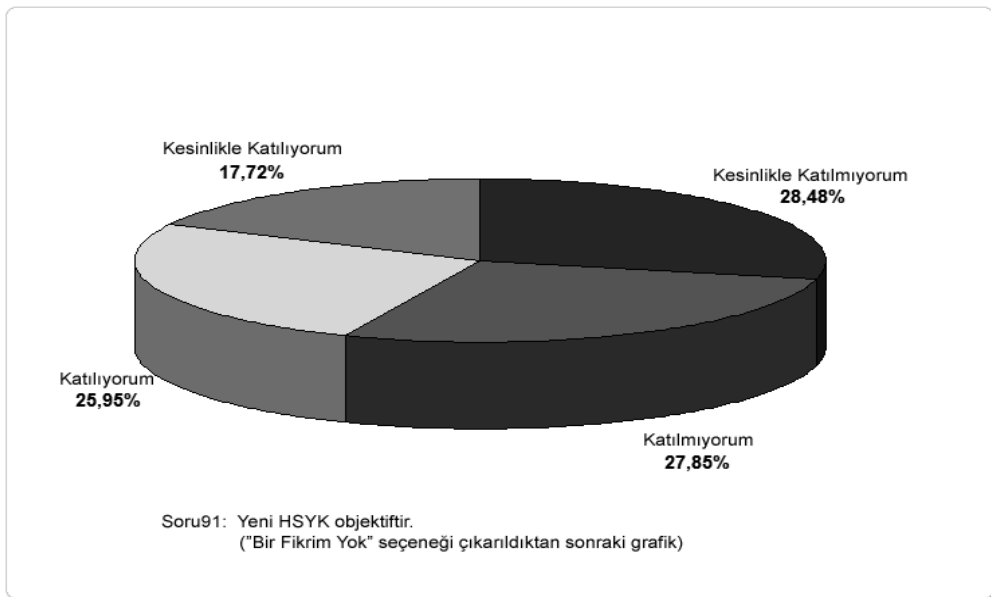
Bu soruya katılımcıların % 91,98'i olumlu cevap vermiştir. Sorunların, yargıya gelmeden çözülmesi toplumun önemli bir kesiminin arzusu olup, yargılama safahatının uzaması nedeniyle daha ucuz ve hızlı bir çözüm arzu edilen bir yöntem olarak kabul edilmektedir. Uyuşmazlıkları önleyici nitelikteki tedbirlerin etkin hale getirilmesi ve mahkeme öncesi alternatif çözüm yollarının geliştirilmesi yönünde çalışma yapılmalıdır.

Anket Sorusu 91
Yeni HSYK objektiftir.

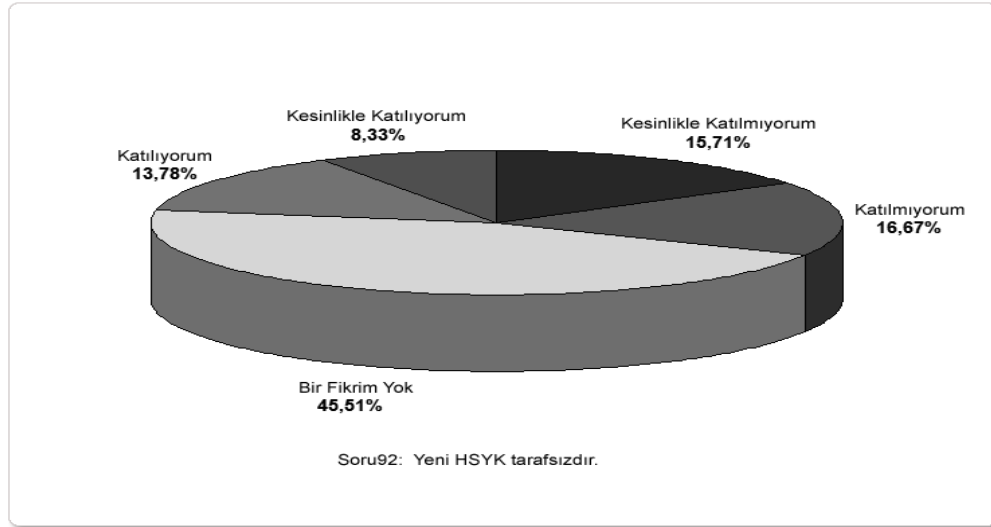
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

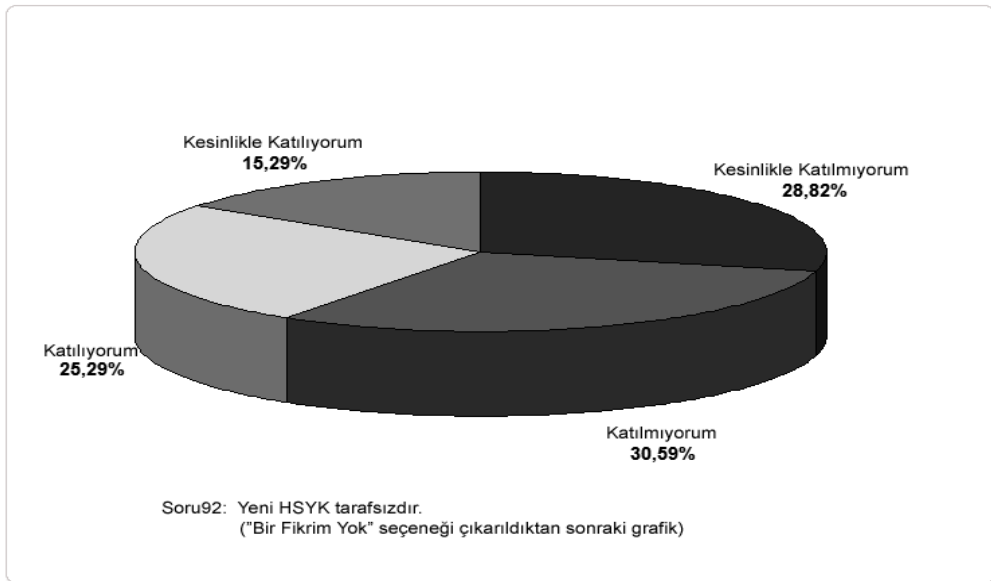
Değerlendirme:

Bu bölümde soruya katılımcıların % 56,33'ü olumsuz cevap vermiştir. Yeni HSYK'nın çalışmalarında objektif davranmadığı yönünde katılımcıların yarıdan fazlasının kanaati bulunmaktadır. Yeni HSYK, birkaç ay önce teşekkül etmiştir. Süre yönünden bir kısalık söz konusudur. Bu konuda sağlıklı bir değerlendirme yapmak için süre gerekmektedir. Yeni HSYK anket sonucunu olumlu yönde değiştirecek ve çalışmalarında objektif olduğunu gösterecek şekilde çalışmalı ve bunu kamuoyu ile paylaşmalıdır.

Anket Sorusu 92
Yeni HSYK tarafsızdır.

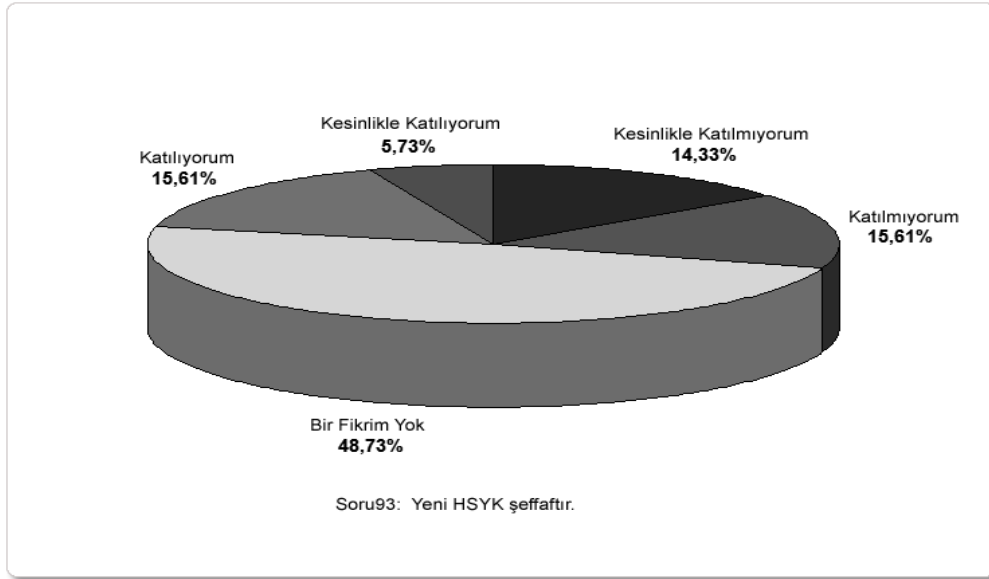
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

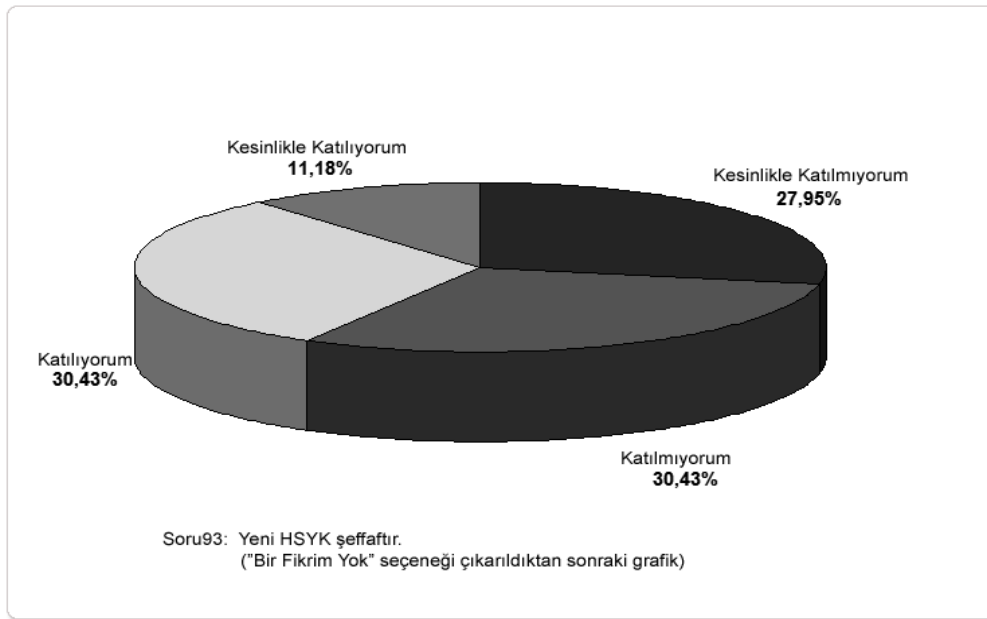
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 59,41'i olumsuz cevap vermiştir. Önceki anket sonucuna yapılan yorum bu soru için de geçerli olarak kabul edilebilir. Yeni HSYK'nın bundan sonraki çalışmalarında tarafsız olduğunu gösterecek şekilde çalışması ve daha şeffaf olmasının tarafsızlığının anlaşılmasında fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Anket Sorusu 93
Yeni HSYK şeffaftır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

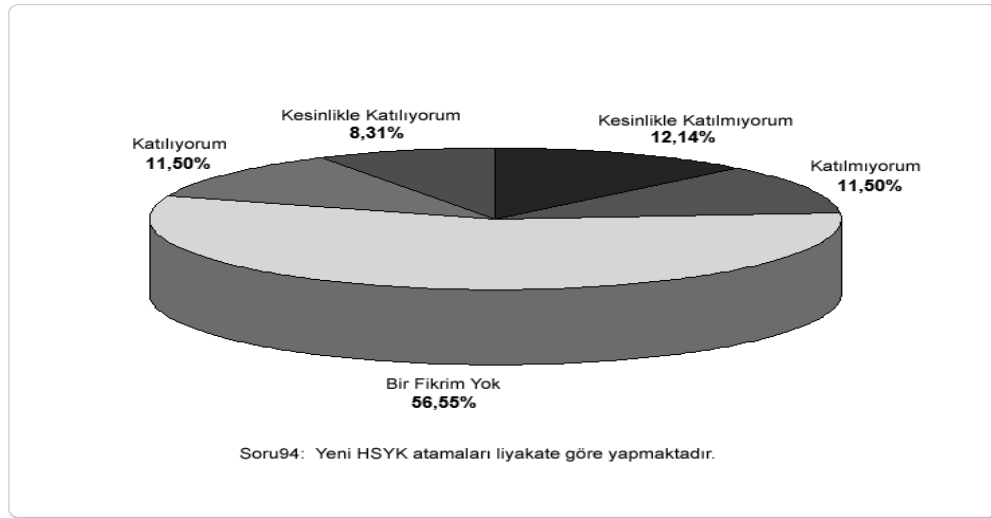

Değerlendirme:

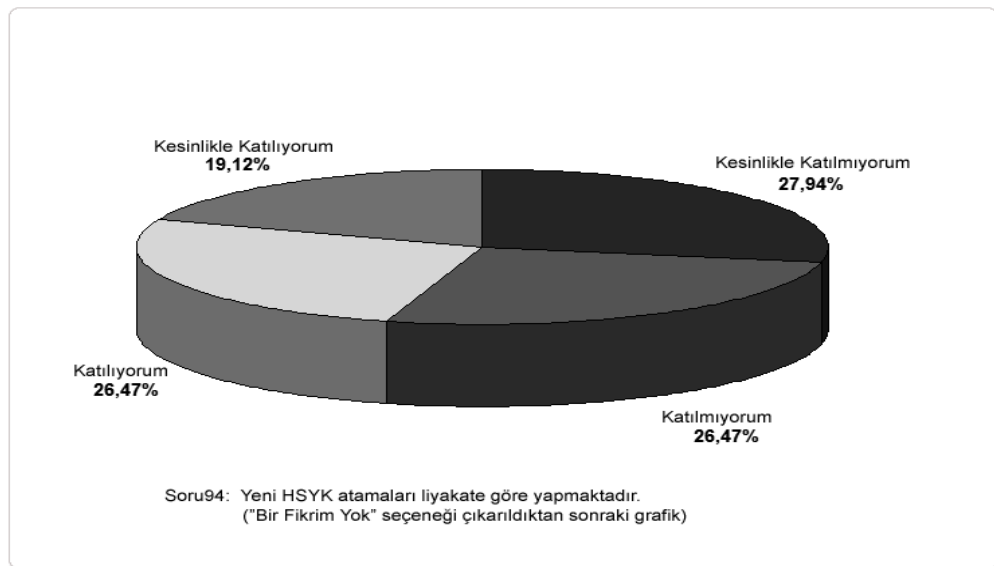
Bu soruya katılımcıların % 58,38'i olumsuz cevap vermiştir. Önceki iki soru için yapılan yorumlar bu anket sonucu için de geçerli kabul edilebilir.

Anket Sorusu 94

Yeni HSYK atamaları liyakate göre yapmaktadır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

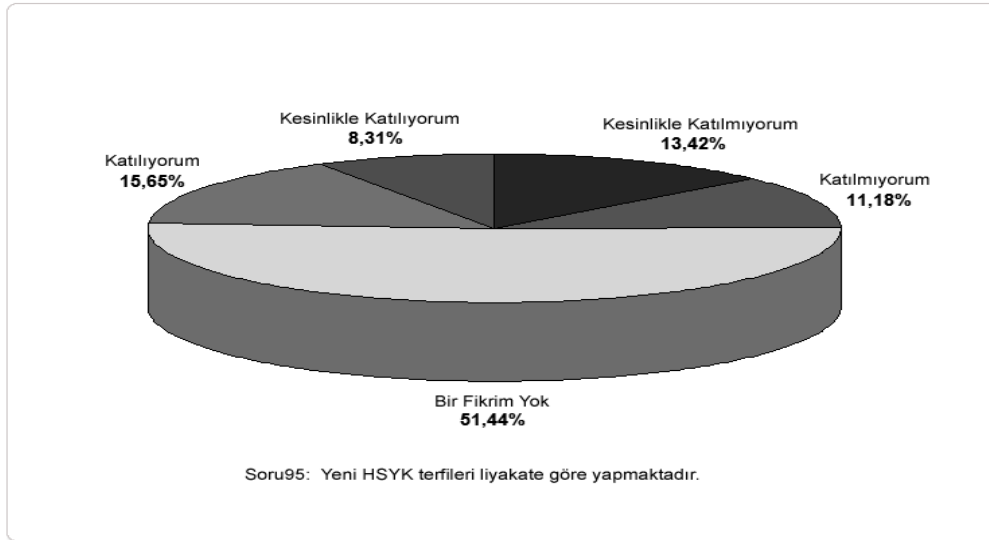

Değerlendirme:

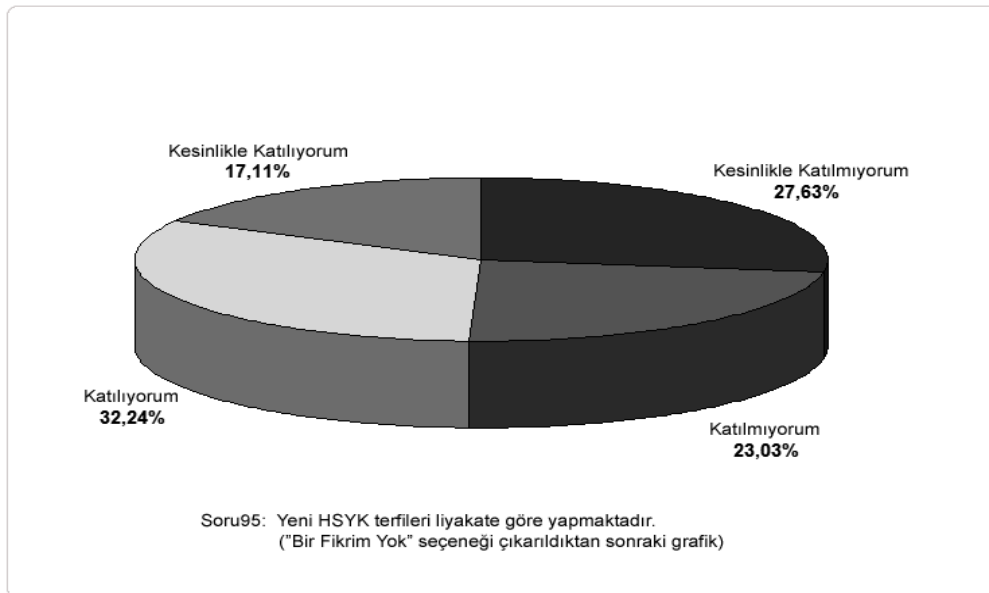
Bu soruya katılımcıların % 54,41'i olumsuz cevap vermiştir. Atamalarda liyakate önem verilmeli ve atanan kişilerin hangi nedenle atandıkları göreve layık görüldükleri kamuoyunun anlayacağı şekilde açıklanmalıdır.

Anket Sorusu 95

Yeni HSYK terfileri liyakate göre yapmaktadır.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

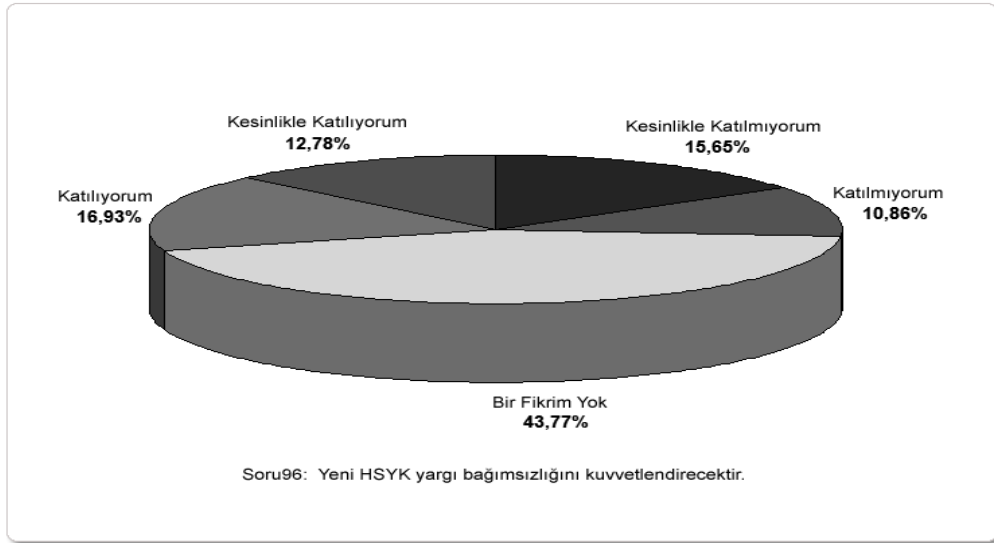

Değerlendirme:

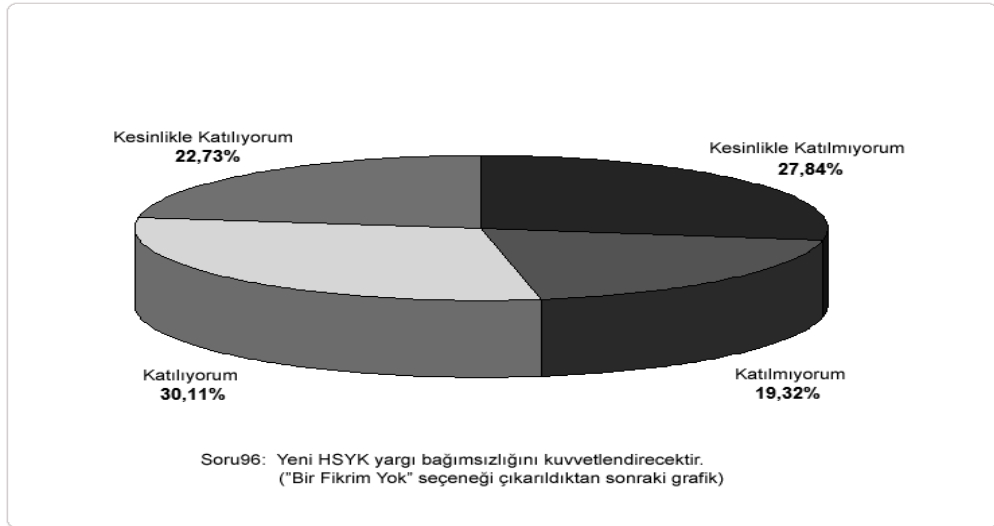
Bu soruya katılımcıların % 49,35'i olumlu cevap vermiştir. Bu oran düşüktür. Atama ve terfilerde liyakatin öncelikli ölçü olması ve bunun şeffaf bir şekilde kamuoyu bilgisine sunulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anket Sorusu 96

Yeni HSYK yargı bağımsızlığını kuvvetlendirecektir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

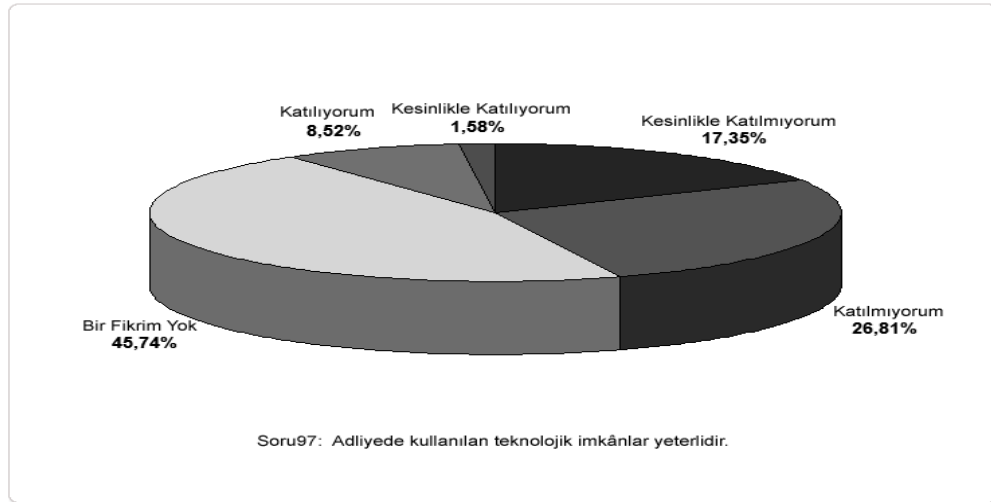

Değerlendirme:

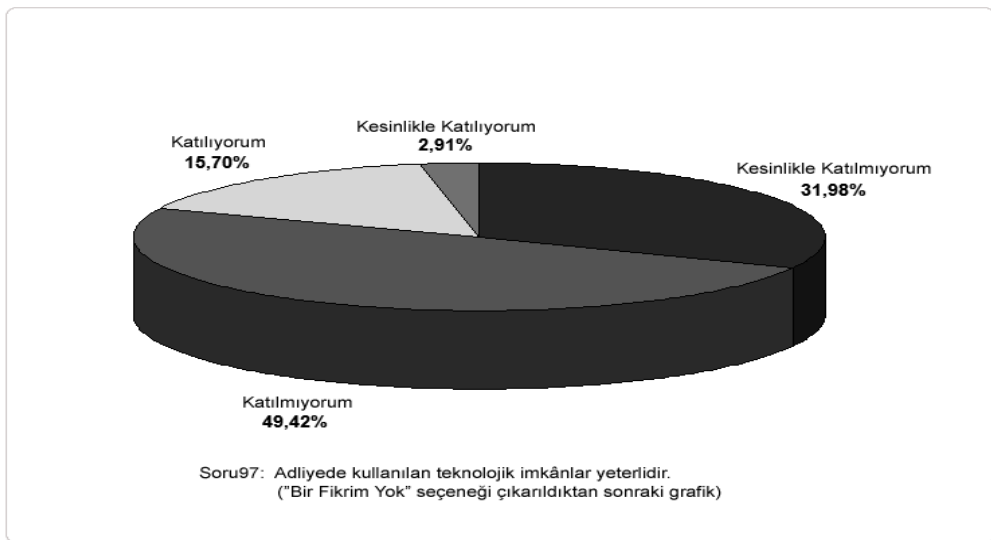
Bu soruya katılımcıların % 52,84'ü olumlu cevap vermiştir. Bu sonuç umut verici olmakla birlikte yetersizdir. Zira yeni oluşturulan Anayasal bir kurumun başarılı olması milli çıkarlarımıza uygundur. Yeni HSYK'nın bu oranı yükseltici ve kamuoyunda güvenilirliğine ve yargı bağımsızlığını destekleyip, kuvvetlendireceğine ilişkin inancı artırıcı uygulamalar yapması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Anket Sorusu 97

Adliyyede kullanılan teknolojik imkânlar yeterlidir.

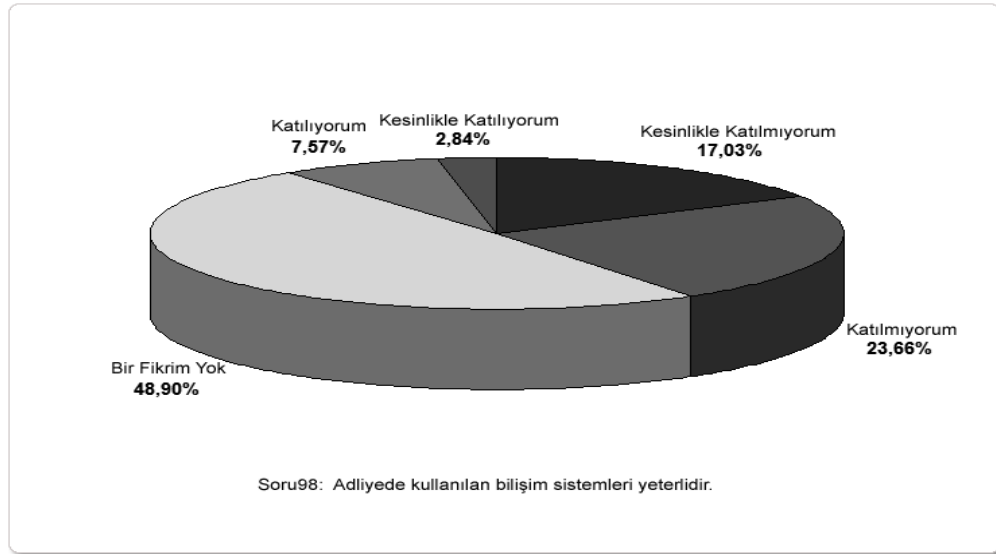
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

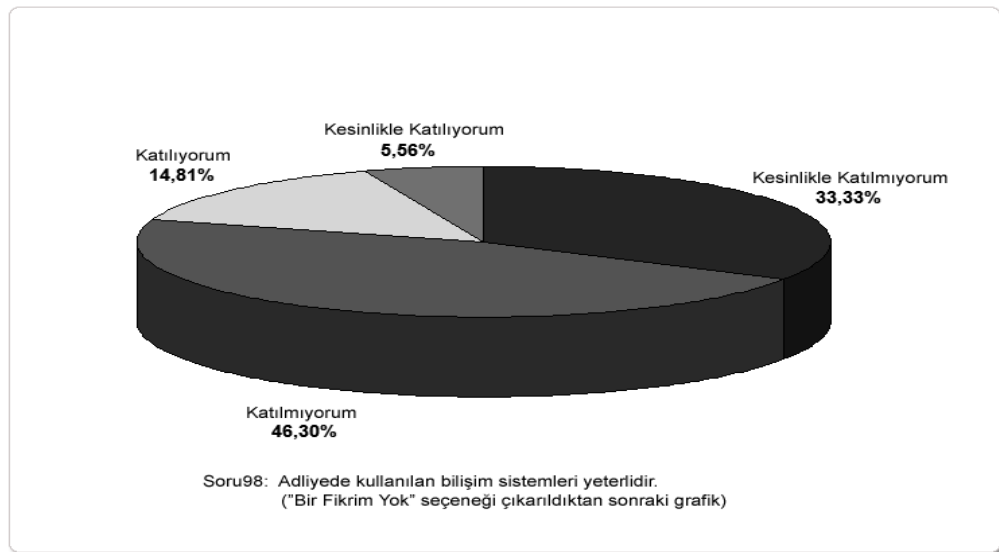
Değerlendirme:

Bu bölümde soruya katılımcıların % 81,4'ü olumsuz cevap vermiştir. Adliyelerin, teknolojik altyapısının yeterli olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Anket Sorusu 98
Adliyede kullanılan bilişim sistemleri yeterlidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

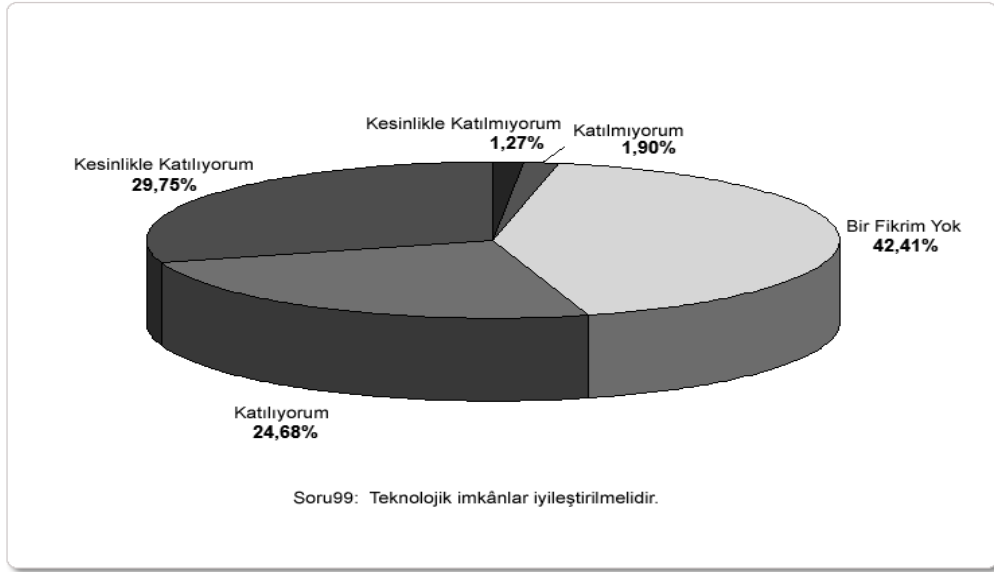

Değerlendirme:

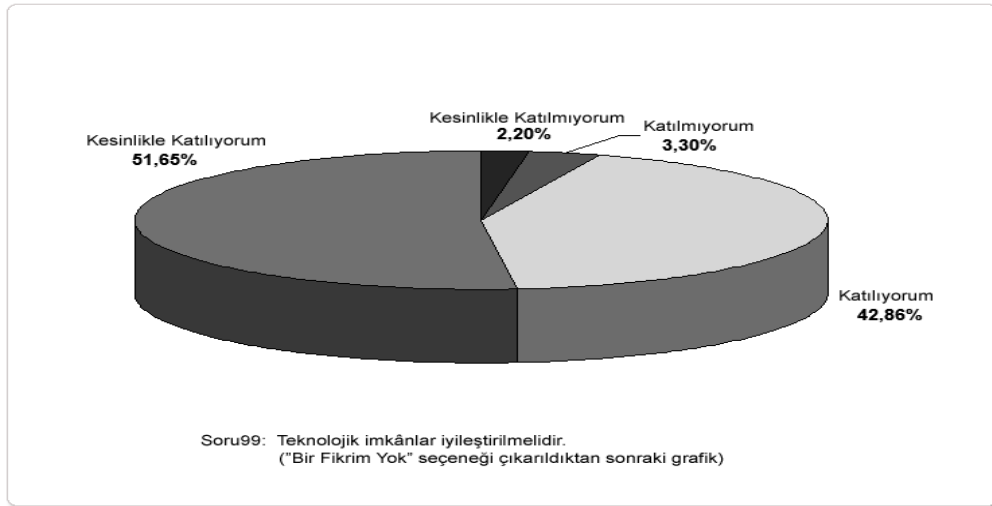
Bu soruya katılımcıların % 79,63'ü olumsuz cevap vermiştir. Adliyelerin, bilişim sistemlerinin yeterli hale getirilmesi gerekmektedir.

Anket Sorusu 99
Teknolojik imkânlar iyileştirilmelidir.

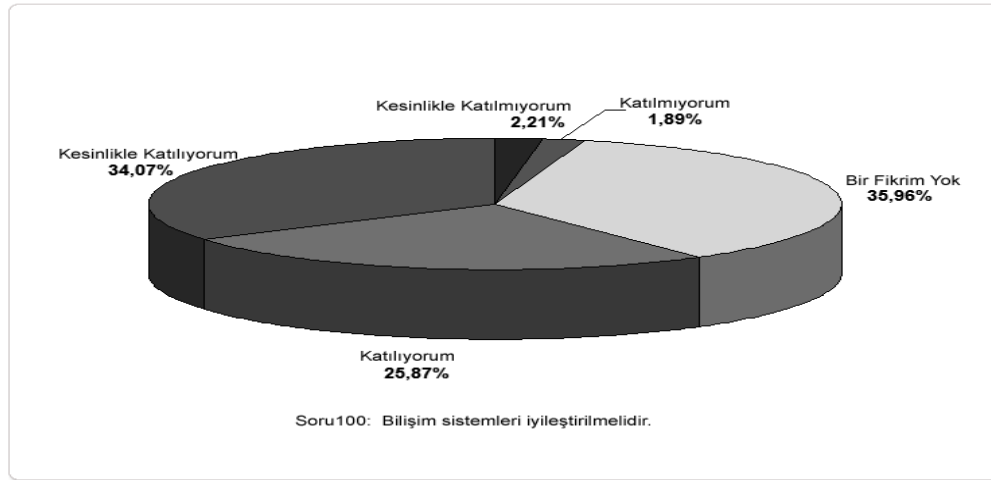
Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

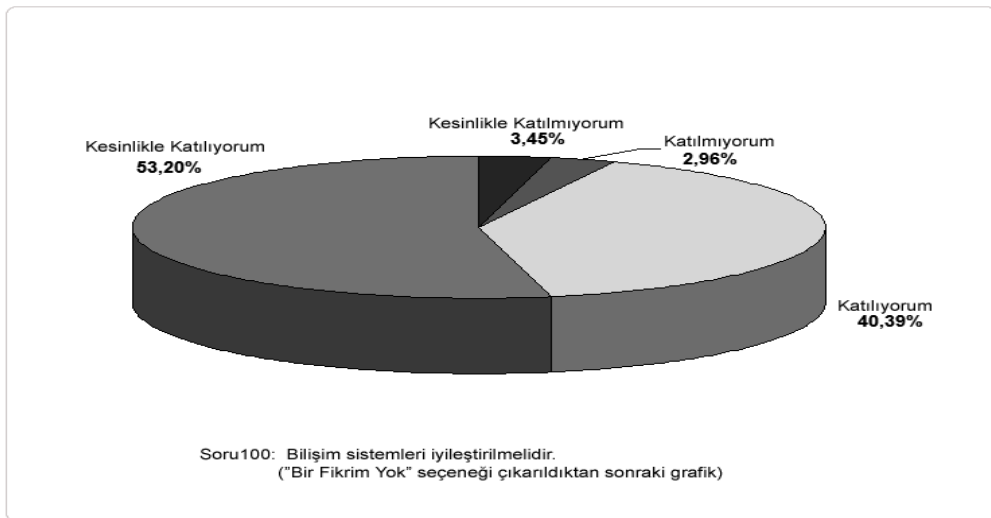
Değerlendirme:

Bu soruya katılımcıların % 94,51'i olumlu cevap vermiştir. Adliyelerin, bilişim altyapısı ve teknolojik imkânları yenilenmeli ve daha iyi hale getirilmelidir.

Anket Sorusu 100
Bilişim sistemleri iyileştirilmelidir.

Fikir beyan etmeyenler çıkarıldığında ise şu grafik ortaya çıkmaktadır.

Değerlendirme:

Bu bölümde soruya katılımcıların % 93,59'u olumlu cevap vermiştir. Önceki sorunun yorumu bu soru için de geçerlidir.

8.SONUÇLAR VE ÖNERİLER

1- Stratejik Planının yapılıp uygulamaya geçilmesinden sonra yayınlanan Adalet Bakanlığı İstatistikî bulunamamıştır. Yargıtay tarafından yayınlanan 2010 yılı İstatistiklerinde Yargıtay Dairelerinin ortalama karar verme sürelerinde herhangi bir azalma görülmemektedir. Tam tersine ortalama karar verme süreleri 2010 yılı itibariyle Yargıtay Ceza Dairelerinin ortalama dosya karara bağlama süresi 901 gün (Cumhuriyet Başsavcılığı dâhil), Hukuk Mahkemelerinin ortalama dosya karara bağlama süresi 171 gün olarak ölçülmüştür. Ankete katılanların verdikleri cevaplardan yola çıkar isek gerek İlk Derece Mahkemelerinde ve gerekse Yargıtay'da davaların kısa sürede bitirilemediği konusunda yaygın kanaat bulunmaktadır.

2- İlk Derece Mahkemeleri ve Yargıtay tarafından verilen kararların adil, doğru ve tatmin edici olduğu konusunda, anket katılımcılarında yarıya ulaşan bir menfi kanaat bulunmaktadır. Bu son derece olumsuz bir tablodur. Bu tablonun süratle düzeltilmesi gerekmektedir. Bu konuda ne yapılabileceği aşağıda irdelenecektir.

3- İhtilafların çözümü konusunda ankete katılanların önemli bir kesimi yargıya başvuracağını söylerken çok yüksek bir oranda anket katılımcısı uyuşmazlıkları önleyici nitelikteki tedbirlerin etkin hale getirilmesini ve alternatif çözüm yollarının geliştirilmesini tercih ettiğini ifade etmiştir. Uzlaşma olarak adlandırılabilir, mahkemeye başvurmadan önce ihtilafların çözümüne katkı yapabilecek mekanizmaların süratle devreye sokulması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Yargıdaki gecikmenin iş çokluğu, Hâkim, Cumhuriyet Savcısı ve Yargı çalışanlarının azlığı ve Yargıtay'daki daire sayısının azlığından kaynaklandığı konusunda yaygın bir kanaat vardır. Yakın zamanda Yargıtay'da daire sayısının ve dairelerde görev yapan üye sayısının artırıldığı bir gerçek ise de, bu tek başına yeterli değildir. Eksikliği hissedilen Hâkim ve Cumhuriyet Savcısı ile yargı çalışanlarının sayılarının da buna paralel olarak artırılması gerekmektedir. Bu yapılırken 721 adet olan ve birçoğunda ortalamanın çok altında dava ve soruşturma bulunan küçük adliyelerin kapatılarak homojen bir dağılım yapılması dikkate alınarak adliyelerin sayılarının azaltılarak, kapatılan adliyelerden elde edilen iş gücünün diğer adliyelere dağıtılmasının faydalı olacağı; böylece ülke çapındaki iş yükünün daha adil şekilde dağıtılacağı söylenebilir.

4-Yargıda ihtisaslaşma kısmen var olmakla birlikte, ihtisas mahkemelerinin sayısının bir miktar daha artırılması; hâkim atamalarında, atanan hâkimlerin mümkün olduğunca en çok görev yaptığı mahkeme türünde yetkilendirilmeleri konusunda azami dikkatin gösterilmesinin davaların daha kısa sürede sonuçlandırılmasına hizmet edeceği açıktır. Zira bir işi en iyi ve çabuk göreceği kişi o işi en iyi bilen ve yapabildir.

5-Yargının tarafsız ve bağımsız olduğuna inanç oldukça yüksek olmakla birlikte bunun daha da artırılabilmesi için neler yapılacağı konusunda Adalet Bakanlığı ve HSYK tarafından çalışma yapılmalı ve bu konuda Hâkim ve Savcılar ile diğer Yargı

Profesyonellerinin görüşlerinin alınmasına önem verilmelidir. Güven veren bir yargı sisteminin oluşturulması için bu gereklidir.

6-HSYK'nın objektif, tarafsız, şeffaf olduğu, atamaları liyakate göre yaptığı konusunda anket katılımcılarının görüşleri pek müspet değildir. Ancak bu sonucun ortaya çıkmasında eski HSYK'nın uygulamalarının Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarını ile kamuoyunda bıraktığı intibanın önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Zira yeni HSYK henüz birkaç aydır görev yapmaktadır. Yeni HSYK'nın, bu olumsuz tabloyu olumluya çevirmek için uygulamalarında objektif, tarafsız ve şeffaf olması, atamaları ve terfileri liyakate göre yapması, yargı profesyonelleri ve kamuoyu ile bilgi transferi kanalını her zamankinden daha fazla açık tutmasının gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu yapıldığı takdirde % 50'nin biraz üzerinde olan, yeni HSYK'nın yargı bağımsızlığını kuvvetlendireceği konusundaki kanaatin hızla daha üst oranlara çıkacağı tahmin edilmiştir.

7-Yıllardan beri yargıya bütçeden ayrılan pay oldukça düşüktür. Önceleri binde yediye kadar düşen bu oran son yıllarda bütçenin yaklaşık % 1,564'üne ulaşmıştır. Ancak bu oranın yetersiz olduğu ve artırılması gerektiği konusunda katılımcıların önemli bir çoğunluğu olumlu görüş bildirmiştir. Kaynak olmaksızın gerek fiziki altyapının oluşturulması, gerekse yeterli donanım ve bilişim sistemlerinin tedarik edilmesi imkânı bulunmamaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarında % 4 olan bütçe oranının yeniden yakalanmasının stratejik hedeflere ulaşmakta ve güven veren yargı vizyonunun gerçekleştirilmesine önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

8-Ülkemizde, mahkemeye işi düşen bir vatandaşa açacağı davanın hangi sürede sonuçlandırılacağı konusunda önceden bir bilgi verilememektedir. Bunun sebebi, yukarıda açıklandığı üzere dava sayısının çokluğu ve yargı profesyonelleri sayısının azlığıdır. Haklının hakkını kolayca elde edebilmesinin önündeki engeller kaldırılmalı, davalarda ortalama karar verme süreleri tespit edilip bu süreler azami olarak uyulması için yapılabilecekler araştırılmalı ve uygulamaya konulmalıdır.

9-Kanunların toplumsal yapımıza ve etik değerlerimize uygun olduğu konusunda ankete katılanların önemli bir yüzdesi hemfikiridir. Ancak kanunların sık değişmesinin yargıyı yavaşlattığı konusunda da aynı oranda bir kanaat bulunmaktadır. Temel kanunların, çok sık değişmemesi; hazırlanırken titiz bir çalışmayla hazırlanması ve çıkarılacak kanunların etik değerlerimize uygun olması halinde uzun yıllar değiştirilme gereği duyulmadan uygulanacağı, aksi takdirde sık sık değiştirilme ihtiyacının ortaya çıkacağı açıktır. Kanunların sık sık değiştiği konusunda önemli oranda düşünce ifade edilmiştir.

10-Adliyelerin fiziki yapısının ve adliyede kullanılan teknolojik imkanların yetersiz olduğu konusunda, ankete katılanların önemli bir oranı görüş bildirmiştir. Son 10 yılda oldukça güzel ve işlevsel adliye sarayları inşa edilmiş ve edilmektedir. Ancak halen kiralık ve hükümet konaklarının altında bulunan adliyeler de vardır. Yılların ihmali kısa zamanda giderilememiştir. Yeni inşa edilen bazı adliye sarayları yapılırken, ihtiyaç rasyonel olarak hesap edilip, mimari proje buna göre gerçekleştirilmediğinden,

kısa sürede ihtiyacı karşılayamaz hale gelmiştir. Yeni adliye sarayları planlaması yapılırken sanayileşme, göç oranı, nüfus ve demografik yapı, dava ve uyuşmazlık sayısında yıllara göre meydana gelen artış oranları ile o bölgede devletin ileriye dönük yatırım planları birlikte değerlendirilerek, geniş araziler üzerine, büyütülebilir proje yapısına sahip adliye saraylarının yapımı planlanmalıdır. En az 50 yıla hitap edecek şekilde ihtiyaç planlaması yapılarak gerçekleştirilmeli ve adliye yapılacak yerlerde büyümeye uygun arsa olması da nazara alınmalıdır. Altyapı gerçekleştirilmeden üstyapının kurulup işletilmesi mümkün değildir. Türk yargısı henüz altyapı sorununu çözememiştir. Adliyelerde kullanılan teknolojik imkânların UYAP ile birlikte önemli bir artış gösterdiği bir gerçektir. Ancak bu artış hızında bir yavaşlama olmadan devam ettirilmesi de elzemdir.

11-Yargının saygınlığına kimlerin zarar verdiği konusundaki anket çalışmasında, en çok zarar veren olarak basın ve politikacılar gösterilmiştir. Bunlardan sonra avukatlar gelmektedir. İcra Müdürleri ve personeline de oran önemli oranda yükselmekle birlikte basın ve siyasiler kadar değildir. Gerek yargı profesyonelleri ve gerek yüksek yargı, yargının saygınlığını muhafaza etmekte ve yükseltmekte üzerine düşeni yapmalıdır. Bunun yanında Barolara bu yönde önemli görevler düşmektedir. Baroların yargının saygınlığına zarar veren üyeleri ile ilgili olarak disiplin hükümlerini katı bir şekilde uygulaması gerekmektedir. Basın meslek kuruluşları ile diyalog kurularak yazılı ve görsel basının yargının saygınlığına zarar vermemeleri için gereken çalışmalar yapıp uygulanmalıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi de, politikacıların yargının saygınlığına zarar verecek konuşma ve davranışlardan kaçınmaları konusunda üzerine düşeni yapmalıdır. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından basının bilgilendirilmesi gereken konularda, en açık ve hızlı şekilde basına bilgi verilmesi ve kamuoyunun yargı işlemlerinin sebep ve sonuçları konusunda bilgilendirilmesini temin yönünden Cumhuriyet Başsavcılarına tam yetki verilmelidir. Adliyelerde kurulacak basın büroları vasıtası ile bilgi akışı şahsi haklara zarar vermeyecek şekilde kesintisiz sağlanmalıdır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
- Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2010)
- Adalet Bakanlığı Yargı Reformu Stratejisi (2009)
- Bircan İsmail, (2001)Kamu Kesiminde Stratejik Yönetim Ve Vizyon. <http://ekutup.dpt.gov.tr/planlama/42nciyil/bircani.pdf>
- Birleşmiş Milletler, Bangalore Yargı Etiği İlkeleri [2003/43 Sayılı] (HSYK'nın 27.06.2006 gün ve 315 sayılı kararı ile,) Savcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine İlişkin Avrupa Esasları Budapeşte İlkeleri (HSYK'nın 10.10.2006 gün ve 424 sayılı kararı ile benimsenmiştir.)
- Cepej raporu 2008
- Demirel Fatmagül, Adliye nezaretinin teşkilat tarihçesi, Adalet Kitabı (2007)
- Eren Erol, (1997) İşletmelerde Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası
- Fendoğlu H. Tahsin, Türk Hukuk Tarihi (2000)
- Güçlü Nezahat G.Ü. (2003)Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 23, Sayı 2
- <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/mart/rapor.pdf>
- <http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/subat/tasarimetni.pdf>
- <http://www.harbiforum.org/siirler-hikayeler/105976-abdurrahim-karakoc-hakim-beg-gene-tehir-etme.html>
- <http://www.hsyk.gov.tr/duyurular/2011/mart/yargida-performans-degerlendirmesi/yargida-performans-degerlendirmesi-2.html>
- <http://www.sms.uyap.gov.tr/nedir.html>
- <http://www.sms.uyap.gov.tr/nedir.html>
- <http://www.uyap.gov.tr/destek/yayep/isletimplani/isletimmul.htm>
- <http://www.uyap.gov.tr/yayinlar/afisler/index.html>

- <http://www.yayin.adalet.gov.tr/mahalli.html>
- İnalçık Halil, Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet (1999)
- Kalkınma Planı Adalet Hizmetleri Özel İhtisas Raporu Resmî Gazete, 01.07.2006, Sayı 26215 (Mükerrer)
- Oyman Sumru, (2009) Stratejik yönetim sürecinde performans ölçümü ve dengeli sonuç kartı uygulaması
- Ramazanoğlu Fikret, Bahçeci Birsen Örgütlerde misyon ve vizyon kavramı (2006)
- T.C. Adalet Bakanlığı adli sicil ve istatistik genel müdürlüğü haber bülteni sayı:3
- Üçok Coşkun, Mumcu Ahmet, Bozkurt Gülnihal, Türk Hukuk Tarihi (2010)
- Ülgen Hayri, ve Mirze S. Kadri, (2007)İşletmelerde Stratejik Yönetim
- www.adli-sicil.gov.tr
- Yargıda Reformun Neresindeyiz, Adalet Bakanlığı 2010

ÖZGEÇMİŞ

İbrahim Bağcı 1963 yılında Konya İli Sarayönü İlçesi Başhüyük Beldesinde doğmuştur. İlk ve Orta Okulu Sarayönü'nde, Liseyi Ankara'da bitirdi. 1981 yılında girdiği İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden iyi dereceyle 1985 yılında mezun oldu. Avukatlık stajını müteakip, Hâkim ve Savcı adaylığı sınavını kazanarak, adaylık stajını tamamlayıp 1989 yılında Bartın Cumhuriyet Savcılığına atandı. Bartın'dan sonra İkizdere Cumhuriyet Savcılığı, Erciş Cumhuriyet Başsavcılığı, Tarsus Cumhuriyet Başsavcılığı görevlerinde bulundu. Meslekte bütün terfilerini Pekiyi derece ile yaptı. 2002 yılında Birinci Sınıf Cumhuriyet Başsavcısı oldu. 2003 yılında atandığı Gebze Cumhuriyet Başsavcılığı görevini halen yürütmektedir. Mesleki konuda birçok makaleleri bulunmaktadır. Evli ve iki çocuklu olup İngilizce ve Türk Lehçelerini bilmektedir.

EKLER**1-Anket Soruları****2-Anket Sonuçları İcmali**

EK-1

ANKET SORULARI

Aşağıdaki soruları kesinlikle katılmıyorum dan, kesinlikle katılıyorum ölçeğine göre cevaplayınız.

(1=Kesinlikle Katılmıyorum; 2=Katılmıyorum; 3=Kararsızım; 4=Katılıyorum; 5=Kesinlikle Katılıyorum)	1	2	3	4	5
DOĞRU VE TATMİN EDİCİ KARARLAR					
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin Verdiği kararlar davacıyı tatmin etmektedir.					
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar davalıyı tatmin etmektedir.					
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar herkesi tatmin etmektedir.					
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar adildir.					
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar doğrudur.					
Yargıtay'ın verdiği kararlar davacıyı tatmin etmektedir.					
Yargıtay'ın verdiği kararlar davalıyı tatmin etmektedir.					
Yargıtay'ın verdiği kararlar herkesi tatmin etmektedir.					
Hâkimler verdikleri kararlardan tatmin oluyorlar.					
Yargıtay'ın verdiği kararlar adildir.					
Yargıtay'ın verdiği kararlar doğrudur.					
SORUN ÇÖZECEK MERCİ					
Bir sorunum olursa çözümü için yargıya başvururum.					
Bir sorunum olursa çözümü için yargı dışı yasal yollara başvururum.					
Bir sorunum olursa çözümü için yargı dışı yasal olmayan yollara başvururum.					
Bir sorunum olursa, Yargı hızlı ve doğru karar veriyorsa çözümü için yargı dışı yasal olmayan yollara başvurmam.					
YARGININ HIZI İYİ Mİ?					
Cumhuriyet savcılarını hızlı soruşturma yapmaktadır.					
Cumhuriyet savcılarını etkin soruşturma yapmaktadır.					
Adli Yargı ilk derece mahkemeleri hızlı karar vermektedir.					
Mahkeme kararları hızlı icra edilmektedir.					
Mahkeme kararları Yargıtay'da kısa sürede incelenmektedir.					
GEÇİKME SEBEPLERİ					
Adli Yargıdaki gecikme dava sayısının çokluğundan kaynaklanıyor.					
Adli Yargıdaki gecikme Hâkim sayısının azlığından kaynaklanıyor.					
Hâkimlerin sayısı artırılmalıdır.					
Adli Yargıdaki gecikme Savcı sayısının azlığından kaynaklanıyor.					
Savcılarının sayısı artırılmalıdır.					
Adli Yargıdaki gecikme Adliye çalışanlarının sayısının azlığından kaynaklanıyor.					
Adliye çalışanlarının sayısı artırılmalıdır.					
Mahkemelerin sayısı yeterlidir.					
Mahkemelerin sayısı artırılmalıdır.					
Yargıtay dairelerinin sayısı yeterlidir.					

Yargıtay dairelerinin sayısı artırılmalıdır.					
Yargı dışı uyuşmazlıkları çözüm yolları geliştirilmelidir.					
Performansı ödüllendirme sistemine geçilmesi verimi artırır.					
(1=Kesinlikle Katılmıyorum; 2=Katılmıyorum; 3=Kararsızım; 4=Katılıyorum; 5=Kesinlikle Katılıyorum)					
	1	2	3	4	5
İHTİSASLAŞMA VE UZMANLIK					
Mahkemelerin ihtisaslaşması gereklidir.					
Hâkimler mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.					
C. Savcılar mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.					
Avukatlar mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.					
Hâkimler ihtisaslaştığı mahkemelerde çalıştırılmalıdır.					
Savcılar ihtisaslaştığı konuda çalışmalıdırlar.					
Adliye personeli ihtisaslaştığı birimde çalıştırılmalıdır.					
Mahkemelerin çeşitliliği yeterlidir.					
Daha özel alanlarda ihtisas mahkemeleri kurulmalıdır.					
Mahkeme personeli, konusunda yeterli bilgiye sahiptir.					
Mahkeme personeli de uzmanlaşmalıdır.					
Savcılık personeli, konusunda yeterli bilgiye sahiptir.					
Savcılık personeli de uzmanlaşmalıdır.					
BAĞIMSIZLIK, TARAFSIZLIK VE TARAFSIZ GÖRÜNMEK					
Hâkimler Tarafsızdır.					
Hâkimler tarafsız da görünmektedirler					
Hâkimler bağımsızdır.					
Cumhuriyet Savcıları tarafsızdırlar.					
Cumhuriyet Savcıları tarafsız da görünmektedirler					
Cumhuriyet Savcıları bağımsızdır.					
ETİK DEĞERLER					
Hâkimler etik değerlere sahiptir.					
Cumhuriyet Savcıları etik değerlere sahiptir.					
Mahkeme yazı işleri müdürleri etik değerlere sahiptir.					
Mahkeme personeli etik değerlere sahiptir.					
Cumhuriyet Başsavcılığı yazı işleri müdürleri etik değerlere sahiptir.					
Cumhuriyet Başsavcılığı personeli etik değerlere sahiptir.					
İcra Müdürlüklerinde çalışan müdürler etik değerlere sahiptir.					
İcra Müdürlüklerinde çalışan memurlar etik değerlere sahiptir.					
Avukatlar etik değerlere sahiptir.					
YARGININ SAYGINLIĞINA KİM ZARAR VERİYOR?					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler hâkimlerdir.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler savcılardır.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler mahkeme yazı işleri müdürleridir.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler mahkeme personelidir.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler icra müdürleridir.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler icra müdürlüğü personelidir.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler avukatlardır.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler Yüksek Yargı Mensuplarıdır.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler Yüksek Yargı personelidir.					
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler politikacılarıdır.					

Yargının saygınlığına en çok zarar veren basındır.					
BÜTÇEDEN AYRILAN PAY YETERLİ Mİ?					
Yargıya bütçeden ayrılan pay(bütçenin yaklaşık % 1,56'sı) yeterlidir.					
Yargıya bütçeden ayrılan pay artırılırsa hedeflere daha çabuk ulaşılır.					
Yargıya bütçeden ayrılan pay fazladır.					
(1=Kesinlikle Katılmıyorum; 2=Katılmıyorum; 3=Kararsızım; 4=Katılıyorum; 5=Kesinlikle Katılıyorum)					
	1	2	3	4	5
ÖZLÜK HAKLARI YETERLİ Mİ?					
Hâkim ve Savcıların özlük hakları yeterlidir.					
Hâkim ve Savcıların özlük hakları iyileştirilmelidir.					
Adalet personelinin özlük hakları yeterlidir.					
Adalet personelinin özlük hakları iyileştirilmelidir.					
ADLİYELERİN FİZİKİ YAPISI NASIL?					
Adliyelerin fiziki yapısı vatandaşların iyi hizmet alması için yeterlidir.					
Daha güzel ve işlevsel Adliye Sarayları yapılmalıdır.					
ADALETE ERİŞİM					
Adalete erişim kolaydır.					
Adalete erişim zordur.					
Adalete Erişimin Kolaylaştırılması gerekir.					
KANUNLARIN DEĞİŞMESİ					
Kanunlar çok sık değişmektedir.					
Kanunların sık değişmesi yargıyı hızlandırmaktadır.					
Kanunların sık değişmesi yargıyı yavaşlatmaktadır.					
TEMEL KANUNLAR BİZE UYGUN MU?					
Temel kanunlar toplumsal yapımıza ve etik değerlerimize uygundur.					
Temel kanunlar toplumsal yapımıza ve etik değerlerimize uygun değildir.					
UYUŞMAZLIKLARI ÖNLEYİCİ TEDBİRLER GEREKLİ Mİ?					
Uyuşmazlıkları Önleyici Nitelikteki Tedbirlerin Etkin Hale Getirilmesi ve Alternatif Çözüm Yolları Geliştirilmesi gerekir.					
HSYK OBJEKTİF, TARAFSIZ VE ŞEFFAF MI?					
Yeni HSYK objektiftir.					
Yeni HSYK tarafsızdır.					
Yeni HSYK şeffaftır.					
Yeni HSYK atamaları liyakate göre yapmaktadır.					
Yeni HSYK terfileri liyakate göre yapmaktadır.					
Yeni HSYK yargı bağımsızlığını kuvvetlendirecektir.					
KULLANILAN TEKNOLOJİ VE BİLİŞİM ALTYAPISI					
Adliyede kullanılan teknolojik imkânlar yeterlidir.					
Adliyede kullanılan bilişim sistemleri yeterlidir.					
Teknolojik imkânlar iyileştirilmelidir.					
Bilişim sistemleri iyileştirilmelidir.					

EK-2

ANKET SORUÇLARI İÇMALI

(1=Kesinlikle Katılmıyorum; 2=Katılmıyorum; 3=Kararsızım; 4=Katılıyorum; 5=Kesinlikle Katılıyorum)

DOĞRU VE TATMİN EDİCİ KARARLAR	1	2	3	4	5	Toplam
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin Verdiği kararlar davacıyı tatmin etmektedir.	33	73	167	40	14	327
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar davalıyı tatmin etmektedir.	42	85	146	39	17	329
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar herkesi tatmin etmektedir.	33	68	131	58	40	330
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar adildir.	50	50	167	47	15	329
Adli Yargı ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar doğrudur.	29	53	160	47	37	326
Yargıtay'ın verdiği kararlar davacıyı tatmin etmektedir.	26	59	156	59	29	330
Yargıtay'ın verdiği kararlar davalıyı tatmin etmektedir.	26	68	141	56	36	327
Yargıtay'ın verdiği kararlar herkesi tatmin etmektedir.	35	63	174	32	24	328
Hâkimler verdikleri kararlardan tatmin oluyorlar.	26	31	172	71	24	324
Yargıtay'ın verdiği kararlar adildir.	22	42	151	63	49	327
Yargıtay'ın verdiği kararlar doğrudur.	23	61	154	58	34	330
SORUN ÇÖZECEK MERCİ	1	2	3	4	5	
Bir sorunum olursa çözümü için yargıya başvururum.	26	28	108	76	91	329
Bir sorunum olursa çözümü için yargı dışı yasal yollara başvururum.	57	32	107	56	74	326
Bir sorunum olursa çözümü için yargı dışı yasal olmayan yollara başvururum.	85	26	88	53	75	327
Bir sorunum olursa, Yargı hızlı ve doğru karar veriyorsa çözümü için yargı dışı yasal olmayan yollara başvurmam.	28	20	122	64	80	314
YARGININ HIZI İYİ Mİ?	1	2	3	4	5	
Cumhuriyet savcılarını hızlı soruşturma yapmaktadır.	44	66	117	77	25	329
Cumhuriyet savcılarını etkin soruşturma yapmaktadır.	35	56	133	66	37	328
Adli Yargı ilk derece mahkemeleri hızlı karar vermektedir.	52	77	134	38	28	329
Mahkeme kararları hızlı icra edilmektedir.	54	54	129	66	27	330
Mahkeme kararları Yargıtay'da kısa sürede incelenmektedir.	90	83	133	15	7	328
GECİKME SEBEPLERİ	1	2	3	4	5	
Adli Yargıdaki gecikme dava sayısının çokluğundan kaynaklanıyor.	31	37	104	84	74	330
Adli Yargıdaki gecikme Hâkim sayısının azlığından kaynaklanıyor.	36	43	131	71	49	329
Hâkimlerin sayısı artırılmalıdır.	27	16	108	78	101	329
Adli Yargıdaki gecikme Savcı sayısının azlığından kaynaklanıyor.	21	30	115	89	76	331
Savcılarının sayısı artırılmalıdır.	17	23	115	88	88	331
Adli Yargıdaki gecikme Adliye çalışanlarının sayısının azlığından kaynaklanıyor.	25	28	123	75	80	333
Adliye çalışanlarının sayısı artırılmalıdır.	20	33	124	70	82	329
Mahkemelerin sayısı yeterlidir.	59	44	132	46	47	325
Mahkemelerin sayısı artırılmalıdır.	33	23	104	76	91	327

Yargıtay dairelerinin sayısı yeterlidir.	45	41	146	41	55	328
Yargıtay dairelerinin sayısı artırılmalıdır.	31	23	155	68	51	327
Yargı dışı uyuşmazlıkları çözüm yolları geliştirilmelidir.	31	19	127	70	79	326
Performansı ödüllendirme sistemine geçilmesi verimi artırır.	42	22	123	66	76	326
İHTİSASLAŞMA VE UZMANLIK	1	2	3	4	5	
Mahkemelerin ihtisaslaşması gereklidir.	27	25	136	84	56	328
Hâkimler mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.	20	29	163	54	62	327
C. Savcılar mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.	21	27	139	69	72	328
Avukatlar mesleklerinin gerektirdiği uzmanlık bilgisine sahiptir.	32	57	148	53	37	327
Hâkimler ihtisaslaştığı mahkemelerde çalıştırılmalıdır.	22	29	101	71	103	326
Savcılar ihtisaslaştığı konuda çalışmalıdırlar.	17	25	106	73	104	325
Adliye personeli ihtisaslaştığı birimde çalıştırılmalıdır.	23	19	121	69	97	329
Mahkemelerin çeşitliliği yeterlidir.	53	51	155	43	20	322
Daha özel alanlarda ihtisas mahkemeleri kurulmalıdır.	31	33	132	72	59	327
Mahkeme personeli, konusunda yeterli bilgiye sahiptir.	27	49	149	57	47	329
Mahkeme personeli de uzmanlaşmalıdır.	21	19	120	96	72	328
Savcılık personeli, konusunda yeterli bilgiye sahiptir.	27	36	137	85	38	323
Savcılık personeli de uzmanlaşmalıdır.	24	18	130	73	68	313
BAĞIMSIZLIK, TARAFSIZLIK VE TARAFSIZ GÖRÜNMEK	1	2	3	4	5	
Hâkimler Tarafsızdır.	17	27	136	76	71	327
Hâkimler tarafsız da görünmektedirler	30	21	133	83	59	326
Hâkimler bağımsızdır.	30	32	128	62	75	327
Cumhuriyet Savcıları tarafsızdırlar.	32	36	144	60	55	329
Cumhuriyet Savcıları tarafsız da görünmektedirler	43	40	156	50	36	326
Cumhuriyet Savcıları bağımsızdır.	21	28	164	62	60	335
ETİK DEĞERLER	1	2	3	4	5	
Hâkimler etik değerlere sahiptir.	8	14	123	111	73	329
Cumhuriyet Savcıları etik değerlere sahiptir.	11	15	136	99	67	328
Mahkeme yazı işleri müdürleri etik değerlere sahiptir.	12	35	144	86	55	326
Mahkeme personeli etik değerlere sahiptir.	9	22	151	90	58	330
Cumhuriyet Başsavcılığı yazı işleri müdürleri etik değerlere sahiptir.	10	23	134	97	56	320
Cumhuriyet Başsavcılığı personeli etik değerlere sahiptir.	11	14	139	100	63	327
İcra Müdürlüklerinde çalışan müdürler etik değerlere sahiptir.	27	23	139	93	48	330
İcra Müdürlüklerinde çalışan memurlar etik değerlere sahiptir.	25	24	145	71	61	325
Avukatlar etik değerlere sahiptir.	30	43	153	64	34	326
YARGININ SAYGINLIĞINA KİM ZARAR VERİYOR?	1	2	3	4	5	
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler hâkimlerdir.	72	92	139	13	6	322
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler savcılardır.	65	85	142	17	8	317
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler mahkeme yazı işleri müdürleridir.	69	80	146	20	12	327
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler mahkeme personelidir.	53	71	140	31	22	317
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler icra müdürleridir.	51	78	144	28	25	326

Yargının saygınlığına en çok zarar verenler icra müdürlüğü personeleridir.	51	81	140	27	19	318
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler avukatlardır.	48	56	143	42	40	329
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler Yüksek Yargı Mensuplarıdır.	65	87	137	25	14	329
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler Yüksek Yargı personeleridir.	74	86	144	12	11	327
Yargının saygınlığına en çok zarar verenler politikacıdır.	51	50	128	51	49	329
Yargının saygınlığına en çok zarar veren basındır.	33	35	134	78	47	327
BÜTÇEDEN AYRILAN PAY YETERLİ Mİ?	1	2	3	4	5	
Yargıya bütçeden ayrılan pay(bütçenin yaklaşık % 1,564'i) yeterlidir.	79	44	125	27	45	330
Yargıya bütçeden ayrılan pay artırılırsa hedeflere daha çabuk ulaşılır.	38	28	116	60	79	320
Yargıya bütçeden ayrılan pay fazladır.	95	70	120	18	22	325
ÖZLÜK HAKLARI YETERLİ Mİ?	1	2	3	4	5	
Hâkim ve Savcılarının özlük hakları yeterlidir.	45	38	145	55	39	322
Hâkim ve Savcılarının özlük hakları iyileştirilmelidir.	32	35	127	86	56	336
Adalet personelinin özlük hakları yeterlidir.	52	32	135	46	57	322
Adalet personelinin özlük hakları iyileştirilmelidir.	32	36	118	55	82	323
ADLİYELERİN FİZİKİ YAPISI NASIL?	1	2	3	4	5	
Adliyelerin fiziki yapısı vatandaşların iyi hizmet alması için yeterlidir.	87	69	127	26	17	326
Daha güzel ve işlevsel Adliye Sarayları yapılmalıdır.	22	7	121	63	109	322
ADALETE ERİŞİM	1	2	3	4	5	
Adalete erişim kolaydır.	58	65	139	36	25	323
Adalete erişim zordur.	34	37	129	61	60	321
Adalete Erişimin Kolaylaştırılması gerekir.	23	20	126	71	81	321
KANUNLARIN DEĞİŞMESİ	1	2	3	4	5	
Kanunlar çok sık değişmektedir.	23	21	116	80	85	325
Kanunların sık değişmesi yargıyı hızlandırmaktadır.	64	40	155	50	16	325
Kanunların sık değişmesi yargıyı yavaşlatmaktadır.	23	26	151	58	64	322
TEMEL KANUNLAR BİZE UYGUN MU?	1	2	3	4	5	
Temel kanunlar toplumsal yapımıza ve etik değerlerimize uygundur.	21	22	179	55	58	335
Temel kanunlar toplumsal yapımıza ve etik değerlerimize uygun değildir.	56	46	174	27	17	320
UYUŞMAZLIKLARI ÖNLEYİCİ TEDBİRLER GEREKLİ Mİ?	1	2	3	4	5	
Uyuşmazlıkları Önleyici Nitelikteki Tedbirlerin Etkin Hale Getirilmesi ve Alternatif Çözüm Yolları Geliştirilmesi gerekir.	13	4	106	88	116	327
HSYK OBJEKTİF, TARAFSIZ VE ŞEFFAF MI?	1	2	3	4	5	
Yeni HSYK objektiftir.	45	44	157	45	30	321
Yeni HSYK tarafsızdır.	49	52	145	46	29	321
Yeni HSYK şeffaftır.	45	49	155	54	20	323
Yeni HSYK atamaları liyakate göre yapmaktadır.	38	37	177	40	29	321
Yeni HSYK terfileri liyakate göre yapmaktadır.	43	36	162	52	29	322
Yeni HSYK yargı bağımsızlığını kuvvetlendirecektir.	51	35	138	56	42	322

KULLANILAN TEKNOLOJİ VE BİLİŞİM ALTYAPISI	1	2	3	4	5	
Adliyede kullanılan teknolojik imkânlar yeterlidir.	56	89	146	29	6	326
Adliyede kullanılan bilişim sistemleri yeterlidir.	55	79	155	27	10	326
Teknolojik imkânlar iyileştirilmelidir.	4	7	134	82	99	326
Bilişim sistemleri iyileştirilmelidir.	7	8	114	85	112	326